

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ОТЧЕТ • ЯНУАРИ – ЮНИ 2000

Издание на Българската народна банка
1000 София, пл. „Княз Александър Батенберг“ № 1
Телефон: 9145
Телекс: 24090, 24091
Факс: 980 2425, 980 6493
Печат: Полиграфична база на БНБ

© Българска народна банка, 2000

Материалите и информацията, публикувани в *Отчета на БНБ за първото шестмесечие на 2000 г.*, могат да се ползват без специално разрешение, единствено с изричното позоваване на източника.

Website: www.bnb.bg

**Уважаеми г-н Председател
на Народното събрание!
Уважаеми госпожи и господа
народни представители!**

В съответствие със Закона за БНБ, член 1, алинея 2 Българската народна банка се отчита за дейността си пред Народното събрание. Имам честта да ви представя съгласно член 50 от споменатия закон Отчета на Българската народна банка за първото шестмесечие на 2000 година.

**Светослав Гаврийски
Управител на Българската
народна банка**

**РЪКОВОДСТВО на
БЪЛГАРСКАТА народна банка**

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Светослав Гаврийски
управител

Мартин Заимов
подуправител

Румен Аврамов

Емилия Миланова
подуправител

Гарабед Минасян

Божидар Кабакчиев
подуправител

Георги Петров

Съдържание

I. РАЗВИТИЕ НА СВЕТОВНАТА ИКОНОМИКА И ФИНАНСИ	
1. Обзор и глобални тенденции в развитието на световната икономика _____	7
2. Развити страни _____	7
3. Страни в преход към пазарна икономика _____	9
II. РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА	
1. Реален сектор _____	11
2. Външен сектор _____	15
Платежен баланс _____	15
Външна търговия _____	19
Географска структура _____	23
Външен дълг и дългови индикатори _____	25
3. Паричен сектор _____	31
4. Фискален сектор _____	40
III. УПРАВЛЕНИЕ НА ВАЛУТНИТЕ РЕЗЕРВИ	
1. Размер на валутните резерви _____	43
2. Стратегия при управление на международните валутни активи на БНБ _____	43
3. Структура на международните валутни активи и управление на риска _____	46
4. Реализирана доходност от управлението на валутните резерви _____	50
IV. ЛИКВИДНОСТ И ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ	
1. Ликвидност _____	51
2. Финансови пазари _____	52
3. Платежна система и сетълмент _____	56
V. БАНКОВ СЕКТОР И БАНКОВ НАДЗОР	
1. Развитие на банковия сектор _____	57
2. Спазване на изискванията за разумна банкова дейност _____	62
3. Дейност на банковия надзор _____	65
VI. ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА БНБ _____	71
VII. ЕВРОИНТЕГРАЦИЯ И МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ	
1. Европейска интеграция _____	73
2. Международна дейност _____	74
ПРИЛОЖЕНИЯ _____	77

Абревиатури

БВД	брутен външен дълг
БВП	брутен вътрешен продукт
БИСЕРА	Банкова интегрирана система за електронни разплащания
БУБ	Балканска универсална банка
БФБ	Българска фондова борса
Г-24	групата на 24-те индустриално развити страни
ДВ	Държавен вестник
ДЦК	държавни ценни книжа
ЕАСТ	Европейска асоциация за свободна търговия
ЕС	Европейски съюз
ЕСЦБ	Европейска система на централните банки
ЕЦБ	Европейска централна банка
ЗБНБ	Закон за БНБ
ЗДБ на РБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ЗДЗВСТБ	Закон за държавна защита на влогове и сметки в търговските банки, за които БНБ е открила производство по несъстоятелност
ЗМР	задължителни минимални резерви
ЗУНК	Закон за уреждане на необслужваните кредити, договорени до 31 декември 1990 г.
ЗЦКФБИД	Закон за ценните книжа, фондовите борси и инвестиционните дружества
ИИЦ	Информационно-изчислителен център към „Информационно обслужване“ АД
ИПЦ	индекс на потребителските цени
МВФ	Международен валутен фонд
МСС	международни счетоводни стандарти
МФ	Министерство на финансите
НСЗ	Национална служба по заетостта
НСИ	Национален статистически институт
НСС	национални счетоводни стандарти
ОББ	Обединена българска банка
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ОЛП	основен лихвен процент
ОПЕК	Организация на страните – производителки на петрол
ПЗР	преходни и заключители разпоредби
РБ	републикански бюджет
СПТ	специални права на тираж
ТБ	търговски банки
УС	Управителен съвет
ФГВБ	Фонд за гарантиране на влоговете в банките
ФРС	Федерална резервна система на САЩ
ЦЕФТА	Централноевропейска зона за свободна търговия
BIS	Bank for International Settlements
BSESW	Bulgarian Stock Exchange Sofia Warburg
CESI	Central European Share Index
CIF	Cost, Insurance, Freight
DAX	Deutscher Aktienindex
EPSAL	Environmental and Privatization Support Adjustment Loan
ERM 2	Exchange Rate Mechanism 2
FLIRB's	облигации с първоначално намалени лихви
FOB	Free on board
GDDS	General Data Dissemination System
IFS	International Financial Statistics
IMF	International Monetary Fund
USAID	United States Agency for International Development

I. Развитие на световната икономика и финанси

1. Обзор и глобални тенденции в развитието на световната икономика

Въпреки нотките на песимизъм относно развитието на световната икономика през първата половина на 2000 г. бе отчетено подобрене в глобалните икономически и финансови условия. Процесът на възстановяване на световното стопанство и търговия продължи с нарастващи темпове, като основен принос за това имат преди всичко експанзията в САЩ и устойчивият растеж в Европа. Стабилизирането на финансовите пазари, както и нарастващите темпове на икономическа активност в страните от Югоизточна Азия, Русия и страните от Централна и Източна Европа също имат своя принос. Прогнозите на МВФ за 2000 г. са за увеличаване темповете на растеж на световното производство до 4.7%¹ и повишаване обемите на световната търговия от 5.1% през 1999 г. до 10% през 2000 г.

И през тази година тенденцията към повишаване на международните цени на енергийните източници продължи в резултат от политиката на силно ограниченото им предлагане от страна на ОПЕК и голямото търсене. Въпреки това пазарните очаквания за втората половина на годината са за постепенно нарастване на световното производство и лек спад в потреблението на енергийни източници, като основни причини за последното са слабата еластичност на търсенето по отношение на цената, механизмът на ценообразуване и силният долар. По отношение на инфлацията в световен мащаб следва да се отбележи, че се очаква през 2000 г. тя да се повиши в резултат от по-високите цени на енергийните ресурси. В развитите страни очакваната инфлация в края на годината е 2.3%, в развиващите се страни – 6.2%, а в страните в преход – 18.3%.

През изминалото полугодие доверието в нововъзникващите пазари от страна на частните инвеститори продължава да се възстановява благодарение на подобрения икономически климат. Положителните очаквания за растеж в страните от Централна и Източна Европа вероятно ще превърнат последните в център на особено внимание от страна на инвеститорите. Въпреки това атрактивните американски фондови пазари продължават да предлагат най-добри условия за финансиране.

2. Развити страни

Силните темпове на растеж в САЩ, постепенното възстановяване на японската икономика и положителният тренд на развитие в страните от Европейския съюз и Югоизточна Азия потвърдиха предварителните прогнози за растеж на индустриалните икономики. Въпреки нарастването на инфлационните очаквания в Западна Европа през втората половина на годината се предвижда по-слабо движение на лихвените проценти в сравнение с периода януари – юни 2000 г. Прогнозата на МВФ за годината за основните седем държави показва прираст на БВП с 3.9% и намаляване размера на бюджетните дефицити средно до 0.6% от БВП в резултат на следваната политика на фискална консолидация и повишена данъчна събираемост.

¹ World Economic Outlook, September 2000, IMF.

Европейски съюз

През 2000 г. текущата икономическа ситуация в по-голямата част от страните на Европейския съюз се подобри съществено. Във връзка с това предварителната прогноза за растеж на brutния вътрешен продукт² през първото тримесечие бе ревизирана с 0.2 процентни пункта (от 0.7% на 0.9% спрямо предходното тримесечие). Активната външнотърговска политика и плавното обезценяване на еврото се превърнаха в основен източник за нарастване обемите на експорта.

През първата половина на годината процесът на изглаждане различията в нивото на икономическа активност в отделните страни се задълбочи. Бизнесклиматът в общността съществено се подобри и това вероятно ще стимулира инвестиционното търсене. От януари до юни безработицата, измерена като процент от работната сила, спадна с 0.5 процентни пункта, което заедно с повишаването на заетостта в региона ще създаде предпоставки за повишаване на търсенето от страна на потребителите. В края на юни ЕЦБ отчете инфлация от 2.4% на годишна база, като основен принос за движението нагоре имат международните цени на енергийните източници.

Прогнозата за 2000 г. е за нарастване на БВП до 3.5%, инфлация 2.1% и 8% безработица. Въпреки очакванията за повишаване на заетостта в региона проблеми като безработицата и липсата на квалифицирана работна ръка следва да бъдат взети под внимание при формулирането на новите политически цели.

САЩ

През първата половина на 2000 г. икономиката на САЩ запази високите темпове на растеж, които на годишна база се оценяват на 5%. Той бе предизвикан от силното вътрешно търсене, като през първото тримесечие на годината продажбите на стоки и услуги нараснаха рекордно (със 7%³). Високата доходност, предлагана от американските фондови пазари, а също така и голямата възвръщаемост на инвестициите във високотехнологичните отрасли и през тази година ще бъдат център на внимание от страна на инвеститорите. Последното заедно с поскъпващия долар вероятно ще задълбочи отрицателното салдо по търговския баланс, което в края на юни възлиза на 30.6 млрд. щ. д.⁴ Според прогнозите тази година се предвижда търговският дефицит да достигне рекордните 440 млрд. щ. д. (около 4.5% от БВП). За основен определящ фактор се счита изпреварващият темп на развитие на САЩ в сравнение с нейните търговски партньори. Под влияние на високите международни цени на суровините и на енергийните източници през март индексът на потребителските цени нарасна с 0.2 процентни пункта, след което отново се стабилизира.

Прогнозата на МВФ⁵ за БВП през 2000 г. е за реален растеж от 5.2% и запазване на ниските нива на безработица (4.1%) и инфлация (3.2%). Очакванията за следващото шестмесечие са за забавяне темпа на растеж на американската икономика в резултат на по-ниските разходи за потребление. С превръщането на сценария т. нар. плавно приземяване в реалност страховете от евентуални сътресения в световната икономика ще бъдат смекчени.

Япония

След като реализира растеж на БВП от 0.3% през 1999 г., икономиката на Япония постепенно започна да се възстановява. Промишленото производство нарасна със 7%⁶, а търсенето от страна на частния сектор се повиши с 2.1%. Принос за отчетеното в края на март нарастване на реалния продукт от началото на 2000 г. с 0.7% имат както подобреният бизнесклимат, така и стимулираното чрез правителствени покупки вътрешно търсене. И през тази година японската икономика ще разчита преди всичко на експорта, който е един от основните фактори за растеж в региона.

² EUROSTAT, *ECB Monthly Bulletin*, August 2000.

³ Federal Reserve Bank of Saint Louis, *National Economic Trends*, July 2000.

⁴ CHASE, *International Fixed Income Today*, 22 August 2000.

⁵ World Economic Outlook, September 2000, IMF.

⁶ По данни на Bank of Japan.

Прогнозите за настоящата година са 1.4% растеж на БВП, дефлация в размел на 0.2% и запазване на миналогодишните нива на безработица (5%).

3. Страни в преход към пазарна икономика

След кризата в Югоизточна Азия от края на 1997 г. и последвалите събития в Русия за първи път от средата на 1998 г. развитието на страните в преход към пазарна икономика може да се определи като задоволително. Стабилизиранието на икономическата обстановка в Русия и силните темпове на растеж в Европейския съюз, които са ключови търговски партньори на страните в преход към пазарна икономика, ще са основни фактори за растеж в региона.

Според прогнозата на МВФ⁷ през 2000 г. страните в преход ще отбележат растеж от 4.9%, като общо за Централна и Източна Европа той се очаква да бъде 3.1%.

Централна Европа

През първата половина на 2000 г. макроикономическата обстановка бе благоприятна за развитието на *унгарската икономика*. За периода януари – март БВП отбеляза прираст от 6.6% в резултат на бързото нарастване на износа. Въпреки по-слабото вътрешно търсене в сравнение с предходни периоди очакванията⁸ за второто тримесечие на годината са за растеж в рамките на 6 – 6.5%, подкрепен от увеличаване на индустриалното производство и подобряване на бизнесклимата в страната. Инфлацията, измерена чрез ИПЦ, се движеше в рамките на 9 – 10%, като основна причина за това бе нарастването на цените на горивата и храните. В резултат на това прогнозата на правителството за средната годишна инфлация бе променена от първоначалните 6 – 7% на по-реалистичните 9%.

С оглед неочаквано високата инфлация се наложиха някои промени в политиката на правителството. *Първо*, Министерството на финансите отложи заплануваното свиване стъпката на обезценяване на форинта за януари 2001 г.⁹ *Второ*, по отношение на фискалната политика бе взето решение бюджетният дефицит да бъде намален от 3.5% на 3%.

През първото и второто тримесечие на 2000 г. *Полша* постигна прираст на БВП¹⁰ от 6%, който бе съпроводен съответно с 4.5% и 2.3% бюджетен дефицит и 10.7% и 9.6% прираст на индустриалното производство. В резултат на повишените цени на храните, енергията и услугите инфлацията достигна 10.3% (средно за периода).

На 12 април т. г. Полша промени паричния режим и премина към таргетиране на инфлацията. Съветът по парична политика си постави за цел реализирането на инфлация в рамките на 5.4 – 6.8%, която с оглед на настоящата икономическа ситуация е малко вероятно да бъде постигната.¹¹ Допълнителни рискове за развитието на полската икономика през 2000 г. са високата безработица, слабото вътрешно търсене и намаляването на банковите кредити.

Регистрираният през последното тримесечие на миналата година (1%) и първото тримесечие на 2000 г. (4.4%) растеж на БВП потвърди очакванията за излизане от рецесия на икономиката на *Чехия*. Оживяването на международната търговия оказва положително влияние върху износа, но нарастването на международните цени на петрола доведе до изкуствено завишаване на стойността му. Очакванията за третото тримесечие на годината¹² са за задъл-

⁷ World Economic Outlook, September 2000, IMF.

⁸ Credit Suisse First Boston, *Emerging Markets Economic Research*, 1 September 2000.

⁹ Във връзка с политиката на присъединяване на Унгария към Европейския съюз на 1 януари 2000 г. форинтът бе фиксиран към еврото.

¹⁰ Bank for International Settlements, *Economic Indicators for Eastern Europe*, June 2000.

¹¹ Към края на август инфлацията е била 10.3%.

¹² Czech Statistical Office, *External Trade: Short-Term Survey*, 24 August 2000.

бочаване на търговския дефицит, чийто размер вероятно ще бъде значително по-голям в сравнение със съответния период на миналата година (7.6 млрд. крони).

Въпреки постигнатия в началото на годината бюджетен излишък от 1.9% през второто тримесечие бе реализиран 2.7% дефицит. Икономическата уязвимост на чешката икономика се свързва преди всичко с липсата на сериозна политика на реструктуриране на банковия сектор и големите промишлени предприятия.

Прогнозата¹³ за 2000 г. предвижда растеж на БВП от 1.6%, увеличаване на средногодишната инфлация до 4.2% и 10.5% безработица.

Русия

След финансовата криза от август 1998 г. и последвалата дълбока рецесия през 1999 г. икономиката на Русия постигна 3.2% растеж. През 2000 г. тази тенденция продължи, като БВП нарасна средно със 7.3%¹⁴ за първото полугодие. Увеличаването на промишленото производство с 11.3% и 8% през първото и второто тримесечие на годината свидетелства за постепенно подобряване на бизнесклимата в страната. Основен фактор за растежа и през тази година е повишаването на нетния експорт в резултат от високите международни цени на петрола и обезценената рубла.

Развитието на икономическата ситуация през последните месеци дава основания за известен оптимизъм. Намаляването на инфлацията (19.8% в края на юни), рязкото нарастване на валутните резерви (24.1 млрд. щ. д. към 25 август), стабилизирането на търсенето от страна не само на обществения, но и на частния сектор, както и постигането на бюджетен излишък в размер на 5% и 3.2% от БВП средно за първото и второто тримесечие на 2000 г. предполагат подобряване на макроикономическите условия в страната и съответно постепенно възвръщане доверието на чуждестранните инвеститори. Въпреки ревизираните на 5 май очаквания на Министерството на икономиката за прираст на БВП от 5%¹⁵ реализирането им до голяма степен ще зависи от запазването на курса на политическа стабилност и напредъка на реформите в банковия и фискалния сектор.

Страни с паричен съвет

Въпреки регистрирания през 1999 г. спад на БВП от 1.1%¹⁶ в резултат на отрицателното влияние на руската криза през първите месеци на настоящата година икономиката на *Естония* бързо се възстанови (5.2% за първото тримесечие). Основен принос за това имат преди всичко разширяването на индустриалното производство с 11.7% и нарастването на износа, подкрепено от обезценяването на естонската крона. Допълнителни индикатори за подобрен икономически климат са ниските нива на безработица (5%) и бюджетен дефицит в размер на 2.4% от БВП. И през тази година очакванията за успех на естонската икономика се свързват със следването на правилата на паричен съвет и откриването на нови инвестиционни възможности.

През 2000 г. икономиката на *Литва*, която в сравнение с другите прибалтийски републики бе по-силно засегната от кризата в Русия, постепенно започна да се възстановява. Нарастването с 21% на износа и съответното подобряване на търговския баланс се свързват преди всичко с оживлението на международните пазари и по-точно на тези в Европейския съюз.

Въпреки очакванията за растеж от 2.5% и средна годишна инфлация в размер на 1.6% през първите месеци на настоящата година не бе регистрирано съществено подобрене в макроикономическите условия. Като основни проблеми пред Литва се очертават високата безработица (11.1%¹⁷ в края на юни), спадът на индустриалното производство (5.8%), депресираното вътрешно търсене и нарасналият бюджетен дефицит (2.6% за първото тримесечие).

¹³ Прогноза на Чешкия статистически институт.

¹⁴ Bank for International Settlements, *Economic Indicators for Eastern Europe*, June 2000.

¹⁵ Според последните прогнози на МВФ от септември 2000 г. той се оценява на 7%.

¹⁶ Bank for International Settlements, *Economic Indicators for Eastern Europe*, June 2000.

¹⁷ Ibidem.

II. Развитие на българската ИКОНОМИКА

1. Реален сектор

Производство

Предварителните оперативни данни на НСИ за полугодieto отчитат произведен БВП в размер на 10 788.8 млн. лв. по текущи цени. За първото тримесечие стойността на БВП е 5188.3 млн. лв. и 5600.5 млн. лв. за второто. Забелязва се ускоряване на икономическия растеж от 4.8% през първото тримесечие на 5.5% през второто. Реалният прираст на БВП спрямо първото полугодие на 1999 г. е 5.2%. Брутната добавена стойност за същия период е 9345.4 млн. лв., или 5.8% увеличение по съпоставими цени. Постигнатите резултати са добри, но не трябва да се надценяват предвид ниската изходна база за сравнение.

В структурно отношение нараства относителният дял на отраслите в сферата на услугите и достига 58.6% от брутната добавена стойност. Поради голямото превишение на вноса над износа (839.7 млн. лв. за периода) относителният дял на крайното потребление в БВП е висок (94.3%). По-голямото крайно потребление се обяснява не толкова с физическото увеличение на обема на индивидуалното потребление (2.1%), колкото с прираста на колективното потребление (19.2%).

Добър показател е намаляването на запасите със 74 млн. лв. за първото тримесечие, които обаче отново нарастват през второто тримесечие, достигайки 27.92 млн. лв. към края на полугодieto.

Началото на годината се характеризира с нарастване на продажбите на дребно и бързо увеличаване на износа. През второто тримесечие обаче продажбите на вътрешния пазар спадат. В структурата им преобладават хранителните стоки, което е индикатор за ниските доходи на домакинствата. Ниската доходност на банковите депозити и ДЦК би трябвало да стимулират потреблението и ограничават спестяванията. Въпреки това обаче малките доходи задържат вътрешното потребление. От друга страна, ниската инфлация стабилизира реалния размер на доходите. Фиксираният курс също предразполага към потребление на вносни стоки.

Външнотърговското салдо по износа и вноса на стоки и услуги се запазва отрицателно, като физическият обем на износа се увеличава с 26.5%, а на вноса – с 15.8%. Високите цени на петрола и на другите енергоносители неутрализират до голяма степен по-бързото нарастване на износа. Относителният дял на дефицита по външнотърговското салдо в БВП се повиши до 7.8%.

Продължаващата приватизация спомага за увеличаване дела на частния сектор в брутната добавена стойност. Номиналният му дял е 6144.2 млн. лв., или 65.7% от добавената стойност.

Прирастът на БВП кореспондира и с данните за увеличени приходи от продажби в промишлеността. В сравнение с шестмесечието на миналата година има нарастване от 3.9%. Увеличението на продажбите за износ е значително – 28.2% спрямо юни 1999 г. Това се дължи на нефтената промишленост и металургията.

Общото увеличение на продажбите (за износ и за вътрешния пазар) е слабо (1%). По-големите продажби за износ едва компенсират спада на продажбите на вътрешния пазар, които за полугодieto са близо 8%. Данните на НСИ за основните финансови резултати (след приспадане на дължимите данъци) на нефинансовите предприятия от общественния сектор показват загуба в размер на 108 млн. лв. Изследваната съвкупност обхваща 1904 предприятия. От тях с нулев финансов резултат са 171, а с печалба 823. Отчита се намаление на оперативната печалба спрямо края на март над 3 пъти. Вследствие на

счетоводната загуба в края на периода брутна рентабилност на продажбите е отрицателна (-3.1%).

От отраслите на обществения сектор през изминалото полугодие могат да се открият „Съобщения“ и „Електроенергия, газ и вода“, които са постигнали най-голяма печалба. Тези данни подкрепят допълнително тенденцията от последните години към все по-голям дял на услугите в структурата на БВП.

Прави впечатление концентрирането на преобладаващата част от загубата в губещите предприятия, което дава възможност за по-лесно решение на проблемите. Първите десет губещи предприятия отчитат 80.2% от цялата реализирана за шестте месеца загуба, докато първите десет печеливши отчитат 66.8% от общата печалба.

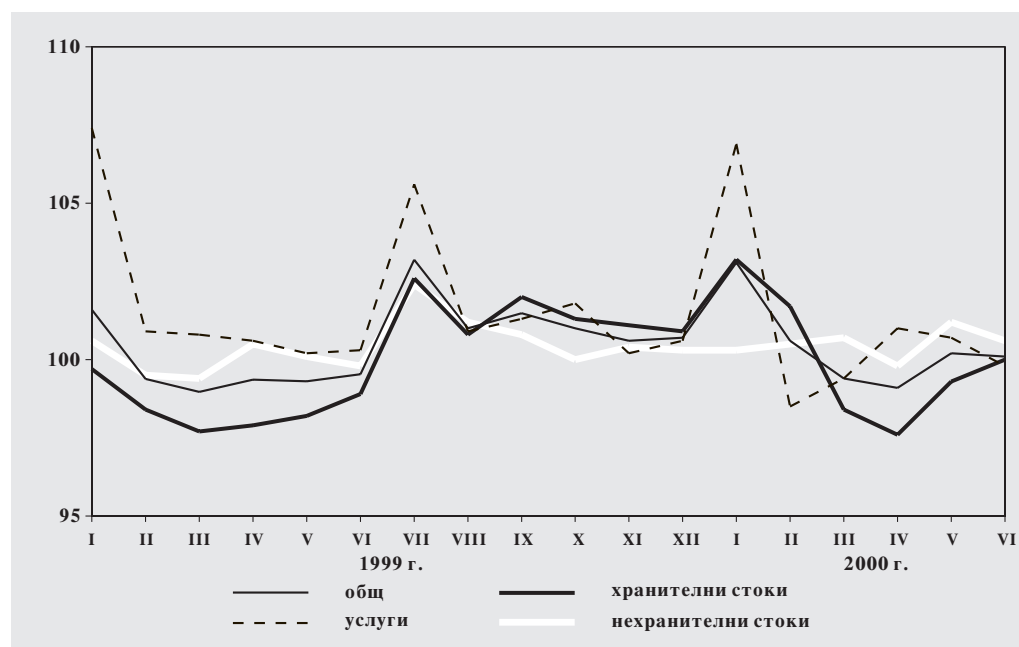
Отрицателните като цяло финансови резултати намират отражение в нарастване на просрочените задължения. Само за второто тримесечие спрямо първото прирастът им е 12.1%. Натрупаните като задължения към бюджета и социалното осигуряване суми затрудняват функционирането на самостоятелните системи за здравно и пенсионно осигуряване. Лошите финансови резултати не са нещо ново за публичния сектор – проблемите се трупат от години. Те показват неефективното управление и невъзможността на държавата като собственик да ги разреши. Пред много от тези предприятия алтернативата е ликвидация, което вероятно ще доведе до ново нарастване броя на безработните.

Инфлация

През първото шестмесечие на 2000 г. натрупаната инфлация, измерена чрез *индекса на потребителските цени*, достига 2.6%. На годишна основа (спрямо юни 1999 г.) тя е 11.1%. В условията, които характеризират българската икономика след въвеждането през 1997 г. на паричния съвет, се наблюдава относително стабилизиране на ценовото равнище, като остава силното влияние на международните цени на търгуемите стоки – особено на енергоносителите – върху движението на индекса. Ценовата динамика на групата на услугите продължава да бъде по-силно изразена в сравнение с общия индекс. Тази зависимост се определя от два фактора. Първо, в началните години на паричния съвет обичайно се наблюдава поскъпване на услугите поради техния нетъргуем характер. Вторият фактор са административното определяне на цените при преобладаващата като стойностен обем част на тази група и монополният пазар на тези услуги – водоснабдяване, електро- и топлоенергия, телекомуникации.

След въвеждането на паричния съвет се оформи тенденция към по-висока инфлация през първия месец на всяка година поради графика, следван от правителството, за постепенно увеличаване цената на електроенергията.

ВЕРИЖНИ ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ПО СТОКОВИ ГРУПИ

Източник: НСИ.

Тези импулси бързо затихват и нямат траен ефект върху индекса на потребителските цени. По-рязкото относително поскъпване в групата на услугите характеризира реструктурирането на икономиката. С либерализирането на енергийния и телекомуникационния сектор тази част от общата инфлация се очаква да намалее. Незавършеният преход към пазарна икономика предопределя съществуването на подобни шокове от страна на предлагането.

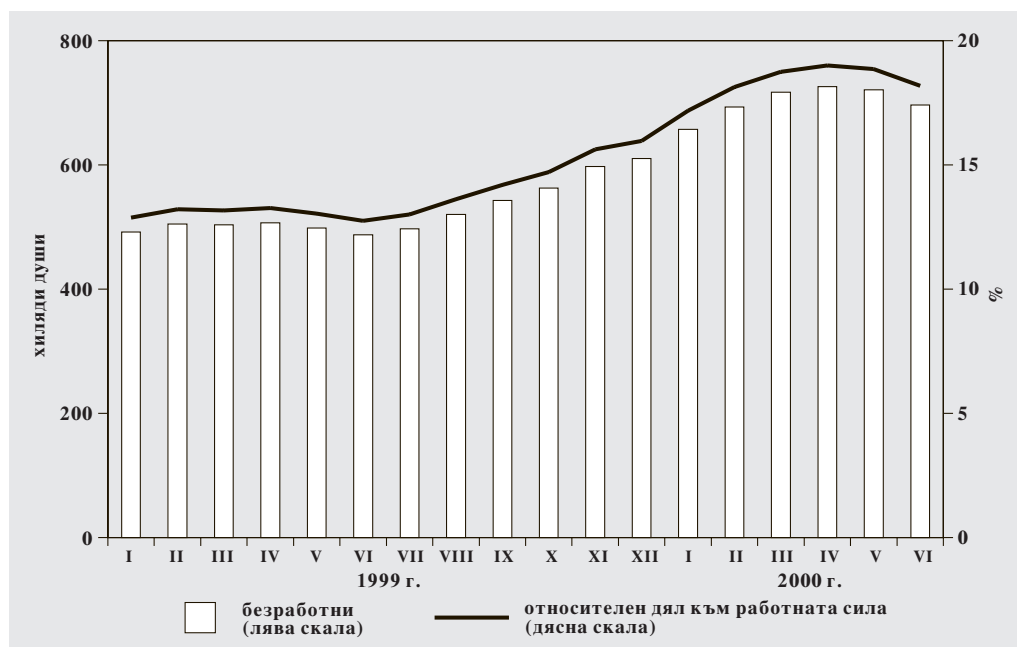
Фиксираният валутен курс на лева към еврото е важен ограничител на инфлацията, но това не засяга цените на петрола, който се котира в долари. Затова възходящото движение на тези цени и на курса на долара през периода са една от причините за наблюдаваното поскъпване на стоките и услугите от потребителската кошница.

Операции на централната банка като източник на инфлация не съществуват и това се отразява в намалените стойности на индекса на потребителските цени, т. е. в дефлация след месеците на поскъпване. Графиката на верижните индекси на потребителските цени за последните 18 месеца показва същото. Спрямо средногодишните цени от миналата година поскъпването е по-значително. Отново най-голямо е то при услугите – с 11.2%. За хранителните стоки е 2.5%, за нехранителните – 4.3%, а на общия индекс – 4.8%. Изменението на потребителските цени спрямо декември 1999 г. е 2.6%. Поскъпването от едва 0.09% на хранителните стоки компенсира в известна степен поскъпването на нехранителните стоки с 3.13% и особено на услугите с 6.24%. Динамиката на цените на хранителните стоки и през това шестмесечие е с водещо влияние върху общия индекс. Поради ниските доходи големият дял на разходите на домакинствата за храна определя този резултат.

Заетост и безработица

В края на първото полугодие списъчният брой на наетите по трудово правоотношение е 1 775 586 души. Броят на зетите в публичния и частния сектор се изравни, като след юни зетите в частния са малко повече от тези в публичния сектор на икономиката.

БЕЗРАБОТИЦА

Източник: НСИ и НСЗ.

Продължи тенденцията от последните няколко години към плавно нарастване броя на заетите в частния сектор и намаляването им в общественя. В сравнение с декември 1999 г. общо за икономиката заетите са намалели с 94 хил. (5%), в общественя – със 132 хил. (13%), а в частния са се увеличили с 38 хил. души (4.4%).

Няма точни данни каква част от новите работни места в частния сектор представляват реални нови работни места и каква част е резултат от промяната в собствеността след приватизацията. По-големият брой на заетите в частния сектор е свързан и със сезонната активност в отраслите с преобладаваща частна собственост, каквито са селското стопанство и туризмът, от началото на активния за тях сезон. В този смисъл частният сектор показва по-голяма гъвкавост към променящите се потребности от работна сила. Процентното намаление в броя на заетите за периода е същото, както и през предходното шестмесечие. Частично успокоение идва от факта, че този процес забавя своите темпове след април.

По-голям от средния е спадът на заетите в образованието и здравеопазването. Обхванати са общественият и частният сектор, макар че в частния сектор заетите в тези два отрасъла са незначително малко.

Нивото на безработица продължава да бъде твърде високо, въпреки че през шестмесечието спря нарастването броя на безработните. След април, когато е отчетен най-висок дял на безработните за последните няколко години – 19%, започва плавно понижение, като за юни достига 18 – 19%. Забелязва се еднопосочна динамика на броя на безработните и броя на заетите за периода април – юни.

Несъответствието между броя на регистрираните безработни и намалението на заетите показва, че не всички от съкратените работници са се регистрирали в бюрата по труда. Оттук е възможна и техническа корекция в броя на безработните и съответно в относителния им дял в проценти през следващите месеци, което ще отрази върху реалното състояние на трудовия пазар.

2. Външен сектор

Платежен баланс

Текуща сметка

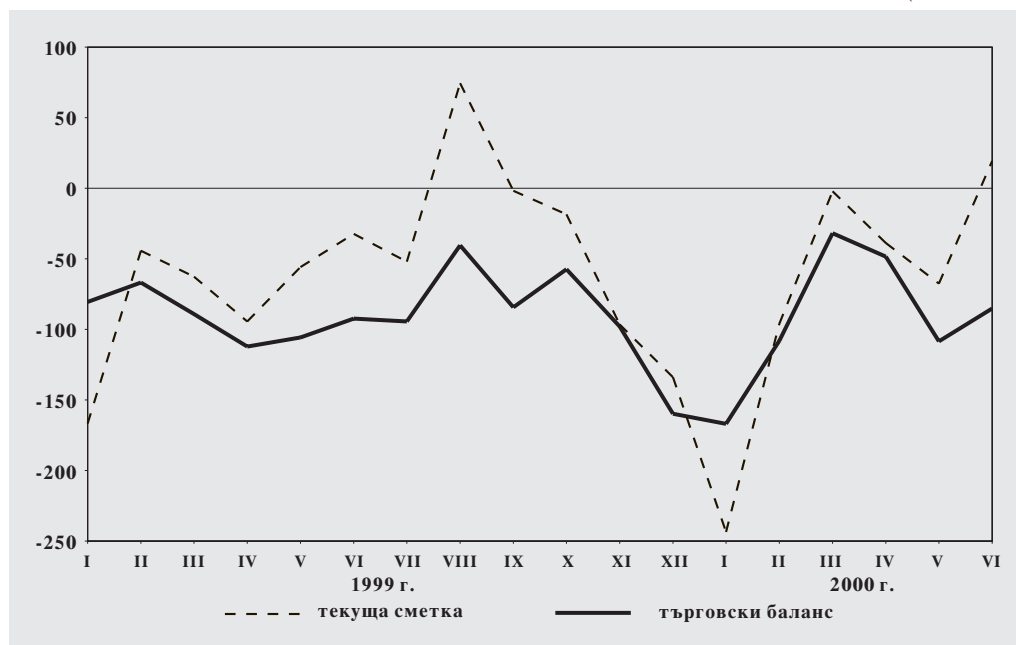
Дефицитът по текущата сметка на платежния баланс за периода януари – юни 2000 г. е 428.7 млн. щ. д. и спада с 27.5 млн. щ. д. в сравнение със същия период на 1999 г., когато текущата сметка бе отрицателна в размер на 456.2 млн. щ. д.

Подобрената външна среда, в т. ч. продължаващото възстановяване на европейските икономики и увеличението на цените на международните пазари доведоха до нарастване на българския износ през първата половина на 2000 г. спрямо съответния период на м. г. Чувствителното увеличение на цената на суровия петрол на международните пазари се отрази неблагоприятно върху българския внос (съответно върху търговското салдо), тъй като страната ни е нетен вносител на петрол и петролни продукти.

По предварителни данни дефицитът по *търговското салдо* за периода януари – юни 2000 г. възлиза на 549 млн. щ. д., като се влошава с 2.4 млн. щ. д. спрямо съответния период на м. г. Над 50% от прираста на вноса за шестмесечието се дължи на увеличените цени на петрола.

ТЕКУЩА СМЕТКА И ТЪРГОВСКИ БАЛАНС (месечни данни)

(млн. щ. д.)

Източник: НСИ и БНБ.

Салдото по *услугите* за периода е положително (131.9 млн. щ. д.) и е по-голямо със 71.2 млн. щ. д. в сравнение със същия период на 1999 г. (60.7 млн. щ. д.) най-вече поради по-високите нетни приходи от *туризъм*.

Нетните приходи от *транспортни услуги* (-63 млн. щ. д.) са повече с 15.9 млн. щ. д. в сравнение с тези за същия период на 1999 г. (-78.9 млн. щ. д.) главно поради отчетените по-високи приходи от износ и от туристически услуги. За отчетния период салдото от *туризъм* (туристически услуги) достига 176.6 млн. щ. д., като нараства с 50.6% (59.4 млн. щ. д.) в сравнение със същия период на м. г. (117.2 млн. щ. д.). Подобряването на салдото се дължи на по-голямото нарастване на приходите от туризъм (с 66.5 млн. щ. д., 19.3%) в сравнение с увеличението на разходите за туристически услуги (със

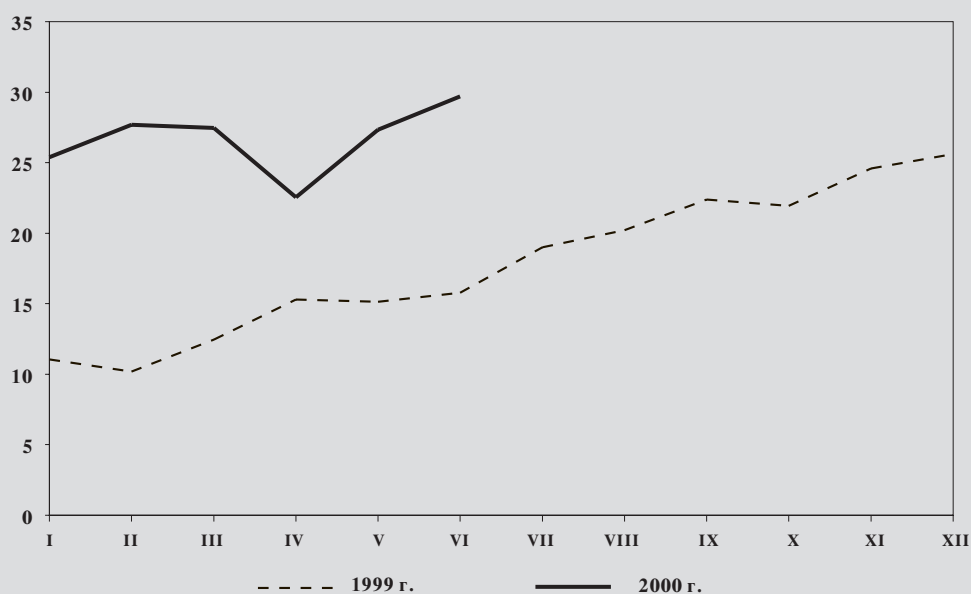
7.1 млн. щ. д., 3.1%). Прирастът на приходите от туризъм се дължи на поголемия брой чуждестранни туристи, посетили страната през отчетния период в сравнение със същия период на м. г., когато бе конфликтът в Косово.

Влияние на цените на суровия петрол върху търговското салдо и текущата сметка

През юни 2000 г. цената на суровия петрол (брент) на международните пазари достигна 29.7 щ. д. за барел, като се увеличи около 1.9 пъти спрямо юни 1999 г. (15.8 щ. д. за барел). Поради това че България е нетен вносител на петролни продукти, изменението на цените на суровия петрол се отрази неблагоприятно върху търговското салдо и текущата сметка на страната.

ЦЕНИ НА СУРОВ ПЕТРОЛ (БРЕНТ)

(щ. д. за барел)

Източник: World Bank.

Факторите, които оказват влияние върху по-високите разходи за внос на суров петрол през отчетния период в сравнение със същия период на м. г., са: *първо*, цените на суровия петрол през 2000 г., *второ*, разликата между цените на суровия петрол през отчетния период на 2000 г. и съответния период на 1999 г., и *трето*, физическият размер на вноса (в хил. тонове) на суров петрол. По данни от митническите декларации за периода януари – юни 2000 г. са внесени със 153.5 хил. тона (5.9%) по-малко суров петрол в сравнение с януари – юни 1999 г. Поради ниската еластичност на потреблението на петролни продукти увеличените цени на суровия петрол не са довели до пропорционално намаляване на внесените количества от него. Само в резултат на увеличението на цените разходите на България за внос на суров петрол са по-високи с 233.5 млн. щ. д. (1.8% от БВП*). Те са довели до увеличение с 9.9 процентни пункта на темпа на общия внос на страната за този период (20.5%). Ако се елиминира факторът цена на суровия петрол, увеличението на общия внос (FOB) за периода януари – юни 2000 г. спрямо същия период на 1999 г. би следвало да бъде 10.6%. По-високите цени на петрола формират 48.5% от прираста на общия внос на страната за отчетния период.

* При прогнозен БВП за 2000 г. в размер на 12 900 млн. щ. д. (оценка на БНБ).

**ВЛИЯНИЕ НА ЦЕНИТЕ НА СУРОВИЯ ПЕТРОЛ ВЪРХУ ТЪРГОВИЯТА,
ЯНУАРИ – ЮНИ 2000 г.**

	Отчетено изменение спрямо същия период на 1999 г.	Изменение спрямо същия период на 1999 г., дължащо се на фактора <i>цени на суровия петрол</i> (петролни продукти)	Влошаване/подобряване	Изменение спрямо същия период на 1999 г. при елиминиране на фактора <i>цени на суровия петрол</i> (петролни продукти)
	(%)	(млн. щ. д.)	(% от БВП)	(%)
Износ (FOB)	26.6	106.2	0.8	20.7
Внос (FOB)	20.5	233.5	1.8	10.6
Търговско салдо	-	-127.3	1.0	-
Текуща сметка	-	-140.6	1.1	-

За периода януари – юни 2000 г. износът на петролни продукти нараства със 155.5 млн. щ. д., което в голяма степен се дължи на по-високите цени на суровия петрол. По наша оценка само поради ценовия фактор увеличението на износа на петролни продукти за този период е със 106.2 млн. щ. д. Ако се елиминира този фактор, прирастът на общия износ на страната (FOB) би следвало да бъде по-малък с 5.9 процентни пункта, като достигне 20.7% (при отчетен 26.6%). По-високите цени на петрола и петролните продукти формират 22.2% от увеличението на общия износ на страната за отчетния период.

В резултат на фактора *цени на суровия петрол* търговското салдо за периода януари – юни 2000 г. се влошава със 127.3 млн. щ. д. (1% от БВП). Влошаването на дефицита по текущата сметка е със 140.6 млн. щ. д. (1.1% от БВП).

Независимо че *полученият и дължим доход* е по-висок през отчетния период поради по-големия размер платен и дължим доход за периода салдото по статията „*Доход*“ се влошава с 40.7 млн. щ. д. За първото полугодие на т. г. размерът на *получения и дължим доход* (156.9 млн. щ. д.), най-висок относителен дял в който имат лихвите, се увеличава с 26.4 млн. щ. д. в сравнение със същия период на м. г. (130.5 млн. щ. д.) главно поради по-големия доход, получен от централната банка, свързано и с по-високите лихви на международните пазари. *Платеният и дължим доход*, в който също най-голям относителен дял имат лихвите, възлиза на 308 млн. щ. д. за периода и е повече с 67.1 млн. щ. д. от този за съответния период на м. г. (240.9 млн. щ. д.). Това се дължи най-вече на по-големия доход, платен от частния сектор поради увеличението на неговата кредитна задлъжнялост към нерезиденти, а също и на по-високите лихви на международните пазари.

За периода януари – юни 2000 г. нетните постъпления от *текущи трансфери* (139.6 млн. щ. д.) са по-малко с 0.6 млн. щ. д. в сравнение със същия период на 1999 г. (140.2 млн. щ. д.). Плащанията по текущите трансфери за периода (27.3 млн. щ. д.) са повече с 15.5 млн. щ. д. от съответния период на м. г. (11.8 млн. щ. д.), което се дължи вероятно и на прилагания значително по-либерален режим на преводи след влизането в сила от 1 януари 2000 г. на Валутния закон.

Капиталова сметка

За периода януари – юни 2000 г. балансът на *капиталовата сметка* е положителен (25 млн. щ. д.) поради безвъзмездно предоставените средства от американското правителство в полза на българското правителство през януари (12 млн. щ. д.) и април 2000 г. (13 млн. щ. д.).

Финансова сметка

През шестмесечието балансът на *финансовата сметка* е положителен (290.8 млн. щ. д.), но се влошава с 15.6 млн. щ. д. в сравнение със същия период на 1999 г. (306.3 млн. щ. д.).

Преките инвестиции в страната възлизат на 247.2 млн. щ. д. и са по-малко с 38.5 млн. щ. д. (13.5%) от същия период на м. г. (285.7 млн. щ. д.).

Портфейлните инвестиции на резиденти в чужбина се увеличават със 105.5 млн. щ. д., докато през същия период на м. г. са нараснали със 151.1

млн. щ. д.¹⁸ Най-значително за периода е увеличението на инвестициите на търговските банки в дългосрочни ценни книжа (със 72.4 млн. щ. д.). Само за юни т. г. портфейлните инвестиции на резиденти в чужбина нарастват с 40.1 млн. щ. д., което се дължи главно на увеличението на инвестициите на търговските банки в дългосрочни и краткосрочни дългови ценни книжа – съответно с 27.5 млн. щ. д. и с 9.6 млн. щ. д.

Портфейлните инвестиции в страната се увеличават с 22.3 млн. щ. д. (при прираст от 2.5 млн. щ. д. за съответния период на 1999 г.) най-вече поради нарастването на инвестициите на нерезиденти в акции на частни фирми (с 10.5 млн. щ. д.) и в ЗУНК облигации (с 5.8 млн. щ. д.).

Активите на страната, вложени в чужбина (Други инвестиции – активи), нарастват с 46.5 млн. щ. д. при намаление от 87.3 млн. щ. д. за същия период на миналата година. През шестмесечието **депозитите на търговските банки в чужбина** (съществен елемент от активите на страната в чужбина) се увеличават с 221.4 млн. щ. д. (при намаление от 143.4 млн. щ. д. за същия период на 1999 г.). През отчетния период депозитите на населението в местни банки (**други валутни депозити**)¹⁹ нарастват с 61.6 млн. щ. д., което вероятно е свързано и със започването на активния туристически сезон. За същия период на м. г. тези депозити намаляват с 6 млн. щ. д.

През периода **задълженията на страната (Други инвестиции – пасиви)** нараснаха със 174.5 млн. щ. д. (при увеличение от 91.8 млн. щ. д. за съответния период на 1999 г.). За първото полугодие депозитите на нерезиденти се увеличават с 23.2 млн. щ. д. Независимо от намаления размер на задълженията на правителството по заеми за отчетния период на т. г. (със 70 млн. щ. д.) задълженията на страната по **Заеми** се увеличават със 17.7 млн. щ. д. поради прираста със 73.7 млн. щ. д. на получените от български фирми заеми.

За периода януари – юни 2000 г. статията **Грешки и пропуски** е положителна и възлиза нето на 61.4 млн. щ. д. Значителният неклассифициран приток на капитал за периода е свързан главно с начина на отчитане на вноса. В отчетения внос е включен и внос в размер на 141.3 млн. щ. д., извършен през 1999 г., но деклариран пред митниците през първите шест месеца на т. г.²⁰

Независимо че **общият баланс** за периода е отрицателен в размер на 51.5 млн. щ. д., той е по-добър от този за съответния период на м. г. (-192.3 млн. щ. д.).

Валутните резерви на БНБ се увеличават с 56.2 млн. щ. д. при намаление за същия период на м. г. в размер на 62.2 млн. щ. д. (изключени са измененията, дължащи се на курсови разлики).

Независимо от увеличението на резервите съотношението **валутен резерв на БНБ/внос на стоки и нефакторни услуги** в края на юни 2000 г. е 5.2 месеца и леко се влошава в сравнение с декември 1999 г. (5.9 месеца) поради нарастването на размера на средномесечния внос на стоки и нефакторни услуги.

През периода януари – юни 2000 г. **задълженията на страната към Международния валутен фонд** се увеличават нетно с 94.3 млн. щ. д. поради получените през април поредни траншове (в размер на 70 млн. щ. д.) и през юни (в размер на 69.6 млн. щ. д.) по тригодишното споразумение. През същия период на 1999 г. тези задължения се увеличават нетно със 72.9 млн. щ. д.

През шестмесечието е получен кредит от Световната банка (Заем за подкрепа на околната среда и приватизацията – EPSAL) в подкрепа на платежния баланс в размер на 13.5 млн. щ. д. За съответния период на 1999 г. кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс, възлизат на 57.1 млн. щ. д.

^{18, 19} Без измененията, дължащи се на курсови разлики.

²⁰ Този извод се потвърждава и от размера на статията „Грешки и пропуски“ за периода януари – февруари 2000 г. (136.3 млн. щ. д.).

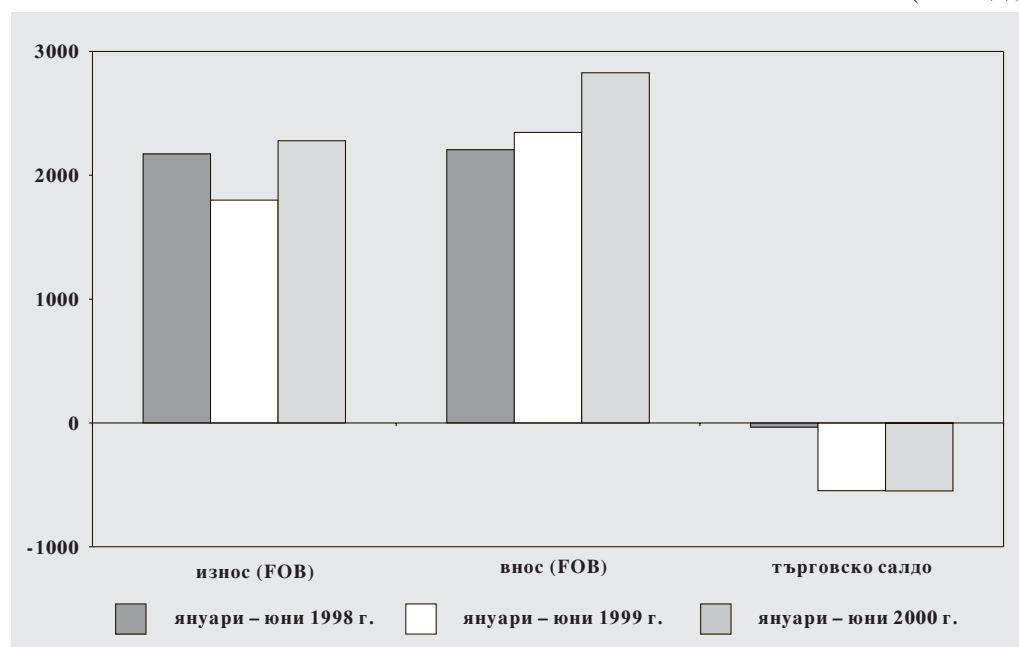
Външна търговия

Подобрената външна среда, в т. ч. продължаващото възстановяване на европейските икономики и увеличението на цените на международните пазари, доведе до нарастване на българския износ през първата половина на 2000 г. спрямо съответния период на м. г. Чувствителното увеличение на цената на суровия петрол на международните пазари се отрази неблагоприятно върху българския внос (съответно върху търговското салдо), тъй като страната ни е нетен вносител на петрол и петролни продукти.

За периода януари – юни 2000 г. дефицитът по търговското салдо достигна 549 млн. щ. д., като леко (с 2.4 млн. щ. д.) се влошава в сравнение със съответния период на м. г.

ИЗНОС, ВНОС И ТЪРГОВСКО САЛДО

(млн. щ. д.)

Източник: По данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към „Информационно обслужване“ АД и НСИ, обработени от БНБ според датата на оформяне на митническата декларация.

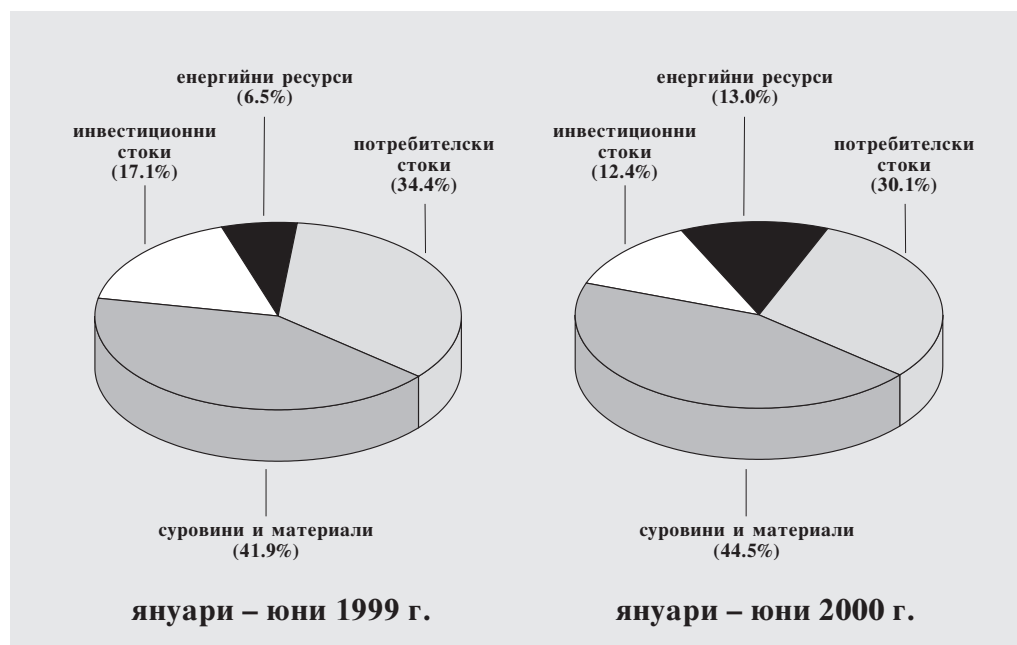
За първото полугодие износът (FOB) достига 2278.4 млн. щ. д., като нараства с 26.6% (478.8 млн. щ. д.) спрямо съответния период на м. г.²¹ Вносът (FOB) е по-голям с 20.5% (481.2 млн. щ. д.) спрямо съответния период на м. г., като достига 2827.4 млн. щ. д.

Износ

За първото полугодие износът на **енергийни ресурси** се увеличи чувствително – със 152.8% (178.8 млн. щ. д.) спрямо съответния период на м. г., което се дължи на по-големия износ на *петролни продукти* (със 191.7%, или 156.2 млн. щ. д.) и *електрическа енергия* (със 78.1%, или 23.3 млн. щ. д.).

²¹ Сред причините за нарастването на износа е и по-ниската база за сравнение (по-малък износ) за съответното полугодие на 1999 г.

ИЗНОС. СТРУКТУРА ПО НАЧИН НА ИЗПОЛЗВАНЕ

Източник: По данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към „Информационно обслужване“ АД и НСИ, обработени от БНБ според датата на оформяне на митническата декларация.

За първото полугодие износът на **суровини и материали** е по-голям с 34.4% (259.7 млн. щ. д.) спрямо същия период на м. г., което в най-голяма степен се дължи на *чугун, желязо и стомана* (със 104.1%, или 102.9 млн. щ. д.), *цветни метали* (с 52.2%, или 84.8 млн. щ. д.), а също и на *химически продукти* (с 44.3%, или 30.2 млн. щ. д.) и на *пластмаси и каучук* (с 20.2%, или 11.4 млн. щ. д.). За по-големия износ на цветни метали допринася най-вече износът на „*Мед и изделия от мед*“, който за отчетния период нарасна с 63.9% (70.5 млн. щ. д.). Увеличението на износа на тази група стоки се дължи и на по-високите цени на медта на международните пазари през юни т. г. (с 23.2%) спрямо съответния месец на м. г. Нарастването за последните дванадесет месеца на цената на горещо валцуваната (с 36.2%) и на студено валцуваната (с 19.4%) стомана определено е допринесло и за увеличението на отчетения за периода износ на *чугун, желязо и стомана*.

За януари – юни 2000 г. нарастването на износа на **потребителски стоки** е с 10.7% (66.3 млн. щ. д.) спрямо съответния период на м. г. Основните стокови групи, определящи това увеличение, са *дрехи и обувки* (с 24.1%, или 72.1 млн. щ. д.) и *лекарства и козметика* (с 22.4%, или 15.5 млн. щ. д.). Спадна обаче износът на *храни* (със 17.8%, или 15.6 млн. щ. д.), на *цигари* (с 39.3%, или 9.3 млн. щ. д.) и на *напитки* (със 7.6%, или 3.1 млн. щ. д.).

ИЗНОС. СТРУКТУРА ПО НАЧИН НА ИЗПОЛЗВАНЕ

Стокови групи	Отн. дял в общия износ през 1999 г., %	Принос в общото изменение на износа (процентни пункта)		
		2000 г.		
		I трим.	II трим.	I – VI
Потребителски стоки	33.5	4.7	2.7	3.7
Суровини и материали	42.0	13.3	15.6	14.4
Инвестиционни стоки	15.3	0.0	-2.8	-1.4
Енергийни ресурси	9.2	8.0	11.8	9.9
ОБЩО ИЗНОС, FOB	100.0	26.0	27.2	26.6

Източник: По данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към „Информационно обслужване“ АД и НСИ, обработени от БНБ според датата на оформяне на митническата декларация.

През първото полугодие спадна износът на **инвестиционни стоки** (с 8.4%, или 26 млн. щ. д.), което се дължи главно на по-малкия износ на *транспортни средства* (с 58.8%, или 21.7 млн. щ. д.).

Внос

Вносът на **енергийни ресурси** нарасна с 62.6% (311.6 млн. щ. д.) най-вече поради прираста на вноса на *суров петрол* (със 103%, или 239.3 млн. щ. д.) и на *природен газ* (с 28.1%, или 37.9 млн. щ. д.). Увеличението на вноса на суров петрол е изцяло свързано с нарастването на цените му на международните пазари.

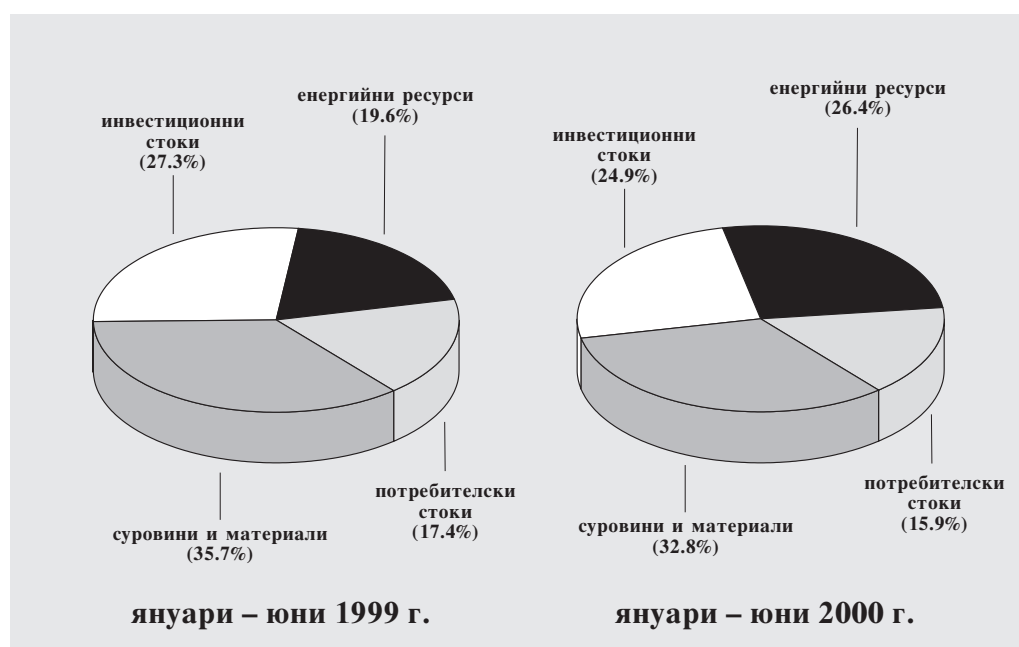
ВНОС. СТРУКТУРА ПО НАЧИН НА ИЗПОЛЗВАНЕ

Стокови групи	Отн. дял в общия внос през 1999 г., %	Принос в общото изменение на вноса (процентни пункта)		
		2000 г.		
		I трим.	II трим.	I – VI
Потребителски стоки	17.1	3.0	0.6	1.7
Суровини и материали	33.4	3.2	4.4	3.8
Инвестиционни стоки	27.1	6.7	-0.8	2.7
Енергийни ресурси	22.4	14.0	10.7	12.3
ОБЩО ВНОС, FOB	100.0	26.8	14.9	20.6

Източник: По данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към „Информационно обслужване“ АД и НСИ, обработени от БНБ според датата на оформяне на митническата декларация.

Вносът на **потребителски стоки** нарасна с 9.9% (43.8 млн. щ. д.) спрямо същия период на м. г. Най-голям принос за това имат *лекарства и козметика* (с 28.6%, или 23.4 млн. щ. д.) и *автомобили* (с 15.7%, или 9.2 млн. щ. д.). Ниската конкурентоспособност на българските стоки на вътрешния пазар и асортиментната структура на производството в страната са сред причините за по-големия внос на *потребителски стоки* за отчетния период. Увеличението на вноса на тази група стоки се свързва и със засиленото вътрешно търсене.

ВНОС. СТРУКТУРА ПО НАЧИН НА ИЗПОЛЗВАНЕ

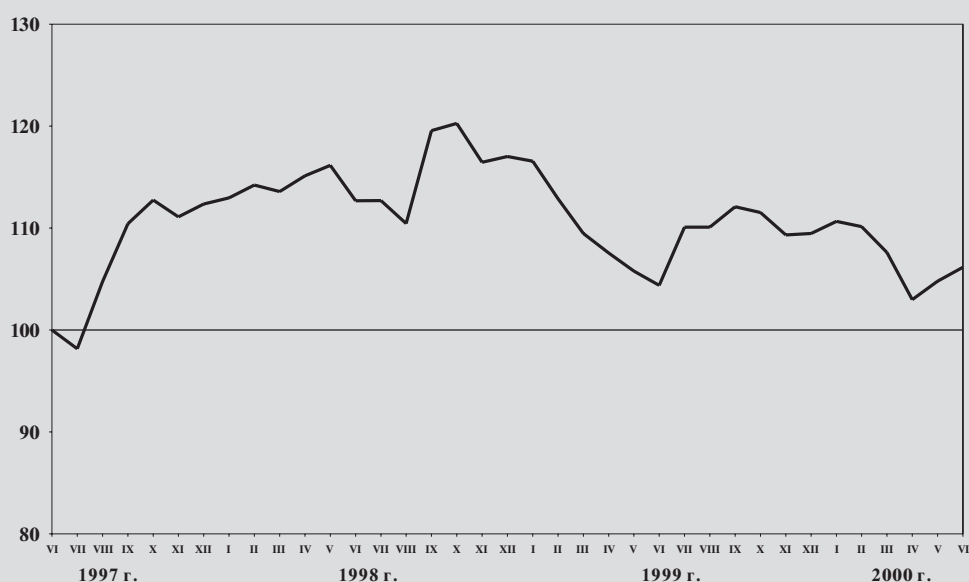

Източник: По данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към „Информационно обслужване“ АД и НСИ, обработени от БНБ според датата на оформяне на митническата декларация.

Реален валутен курс

През юни 2000 г. номиналното обезценяване на лева спрямо долара бе с 5.1% в сравнение с декември м. г. За периода януари – юни т. г. реалният ефективен валутен курс се обезцени с 3%. В сравнение с юни 1999 г. левът се обезцени номинално спрямо долара с 8.1%. За същия период поради по-високата инфлация в България в сравнение с тази в страните, включени в кошницата (САЩ, Германия и Швейцария), реалният ефективен валутен курс поскъпна с 1.7%. В същото време износът (FOB) през първото полугодие нарасна с 26.6% спрямо съответния период на м. г. Сред основните причини за голямото увеличение на износа са ниската изходна база и засилената икономическа активност в европейските страни. Съществено влияние оказва и увеличението на международните пазари на цените на ключови стоки и суровини от экспортната листа на България.

ИНДЕКС НА РЕАЛНИЯ ЕФЕКТИВЕН ВАЛУТЕН КУРС* (юни 1997 г. = 100)

* Базиран на относителните тегла на валутите в разплащанията (щ. д. – 75%, герм. марка – 20%, шв. франк – 5%).

Източник: БНБ, НСИ и International Financial Statistics.

За отчетния период вносът на **суровини и материали** нарасна с 10.8% (97.7 млн. щ. д.) спрямо същия период на м. г. По-големият внос на тази група стоки се свързва и с увеличаването на нейния износ през същия период (с 34.4%, или 259.7 млн. щ. д.). По стокови групи най-силно нарасна вносът на *чугун, желязо и стомана* (с 37.1%, или 15 млн. щ. д.), *цветни метали* (с 44.5%, или 7.1 млн. щ. д.), *руди* (с 28.1%, или 21.4 млн. щ. д.) и на *текстилни материали* (с 15.8%, или 39.5 млн. щ. д.). За увеличението на вноса на цветни метали за периода допринася главно „Алуминий и изделия от алуминий“ (с 39.3%, или 10.1 млн. щ. д.). Прирастът на вноса на посочените по-горе групи стоки се дължи и на увеличението за юни спрямо същия месец на м. г. на международните пазари на цените на стоманата, цветните метали и на вълната.

За първите шест месеца на 2000 г. вносът на **инвестиционни стоки** нарасна с 10.1% (69.8 млн. щ. д.), като най-голямо е увеличението на „Други“ (с 97.8%, или 77.2 млн. щ. д.)²². Спада обаче вносът на *електрически машини* (с 8.8%, или 9.7 млн. щ. д.) и на *транспортни средства* (с 6.1%, или 8.2 млн. щ. д.) в сравнение със същия период на м. г.

²² В статията „Други“ е включен и внос на специална продукция.

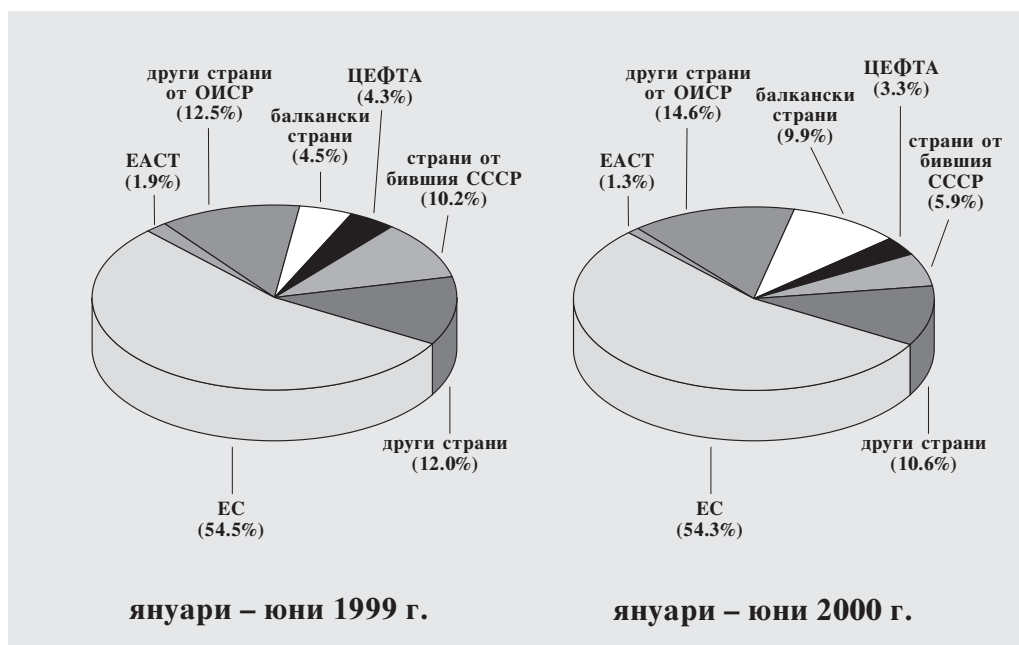
Географска структура

Износ

През първото полугодие 54.3% от общия износ на България са насочени към Европейския съюз, като увеличението на износа за този регион е с 256.3 млн. щ. д. (26.1%) спрямо същия период на 1999 г. Най-много нарасна износът за Италия (със 105.6 млн. щ. д., или 41.4%) и за Белгия (с 51.2 млн. щ. д., или 49.3%), което се дължи съответно на „Чугун, желязо и стомана“ и на „Мед и изделия от мед“. По-голям е износът и за Гърция, Германия, Великобритания и Испания.

За периода януари – юни продължи намалението на износа за страните от бившия СССР (с 49.6 млн. щ. д., или 27.1%), като в най-голяма степен то се дължи на по-малкия износ за Русия (с 47 млн. щ. д., или 44.1%).

ГЕОГРАФСКА СТРУКТУРА НА ИЗНОСА

Източник: По данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към „Информационно обслужване“ АД и НСИ, обработени от БНБ според датата на оформяне на митническата декларация.

Износът за групата „Други страни от ОИСР“ нарасна със 108.3 млн. щ. д. (48%) спрямо съответния период на м. г. Най-силно се увеличава износът за Турция (с 88.2 млн. щ. д., или 67.7%), дължащо се най-вече на увеличения износ на „Минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация“ и на „Чугун, желязо и стомана“. Нараства и износът за САЩ (с 20.1 млн. щ. д., или 30.3%).

За първото полугодие износът за ЦЕФТА е по-малък с 2.8 млн. щ. д. (3.6%) главно поради спада на износа за Словения (с 16.2 млн. щ. д., или 64.2%). По стокови групи по-малкият износ за тази страна се дължи на „Минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация“. Най-силно за полугодията обаче нарасна износът за Румъния (с 10.4 млн. щ. д., или 53.5%), което се дължи основно на „Минерални масла, минерални горива и продукти от тяхната дестилация“ и на „Ядрени реактори, котли, машини, апарати и механизми“.

След преустановяването на конфликта в Косово чувствително се засилва износът за балканските страни, като за първата половина на 2000 г. той се увеличи със 144 млн. щ. д. (177.1%) спрямо съответния период на м. г. В резултат на това значително нараства относителният дял на износа за тези страни до 9.9% от общия износ (при 4.5% за съответния период на м. г.). Осезателен е прирастът на износа за Югославия (със 134.1 млн. щ. д., или 704.8%), което се дължи главно на „Минерални горива, минерални масла и

продукти от тяхната дестилация“ (увеличение със 104.9 млн. щ. д.). По-голям е и износът за Македония – с 15.2 млн. щ. д. (38.1%) спрямо съответния период на м. г. Прирастът на износа за тази страна е свързан и с приложението на подписаното Споразумение за свободна търговия между двете страни, влязло в сила от януари 2000 г.

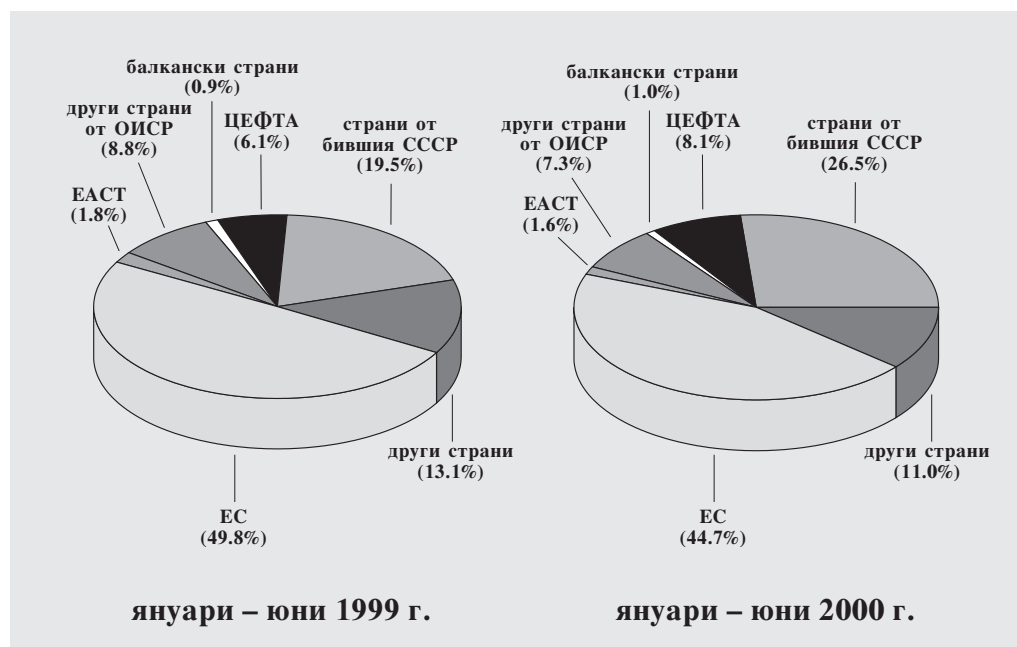
Внос

За периода януари – юни 2000 г. вносът от **Европейския съюз** е по-голям със 103.7 млн. щ. д. (8.2%) в сравнение със същия период на м. г. Най-сериозно се увеличава той от **Германия** (с 53.3 млн. щ. д., или 14.6%) и от **Италия** (с 48 млн. щ. д., или 21.6%) най-вече поради „Автомобилни превозни средства“ и „Електрически машини и апарати“.

За първото полугодие прирастът на вноса от страните от **бившия СССР** е значителен (с 316.7 млн. щ. д., или 64%). В резултат на това относителният му дял нараства от 19.5% за периода януари – юни 1999 г. до 26.5% за съответния период на т. г.

По страни през първото шестмесечие най-много се увеличава вносът от **Русия** (с 317.5 млн. щ. д., или 77.2% спрямо съответния период на м. г.), което се дължи главно на „Минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация“. Само поради закупения петрол увеличението на вноса от Русия през отчетния период е с 270.3 млн. щ. д. (134.3%). През първата половина на 2000 г. леко нараства вносът и от **Украйна** (с 3.7 млн. щ. д., или 5.3% спрямо съответния период на м. г.).

ГЕОГРАФСКА СТРУКТУРА НА ВНОСА

Източник: По данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към „Информационно обслужване“ АД и НСИ, обработени от БНБ според датата на оформяне на митническата декларация

През първата половина на 2000 г. вносът от **ЦЕФТА** е по-голям с 91 млн. щ. д. (58.2%). Най-силно нараства вносът от **Румъния** (с 61 млн. щ. д., или 176.4%), което се дължи на „Минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация“ и на „Ядрени реактори, котли, машини и апарати“. Увеличава се и вносът от **Словакия** (с 44.1%), **Полша** (с 34.5%) и **Унгария** (с 24.1%).

Леко нараства вносът и от групата „**Други страни от ОИСР**“ (с 1 млн. щ. д., или 0.4% спрямо съответния период на м. г.). Засилва се вносът от **Турция** (с 20.5 млн. щ. д., или 25.3%), докато от **САЩ** и от **Япония** той спада съответно с 14.1 млн. щ. д. (14.1%) и с 3.6 млн. щ. д. (11.1%).

За първото полугодие вносът от **балканските страни** нарасна с 5.7 млн. щ. д. (24%), което се дължи изцяло на по-големия внос от **СР Югославия** (с 6.2 млн. щ. д., или 77.8%).

Външен дълг и дългови индикатори

Брутен външен дълг

Брутният външен дълг (БВД) на страната в края на юни 2000 г. възлиза на 10 264.5 млн. щ. д., като е нараснал с 84.8 млн. щ. д. (0.8%) в сравнение с края на 1999 г. (10 179.6 млн. щ. д.). Публичният дълг възлиза на 9314.4 млн. щ. д., а дългът на частния сектор на 950.1 млн. щ. д.

СТРУКТУРА НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ

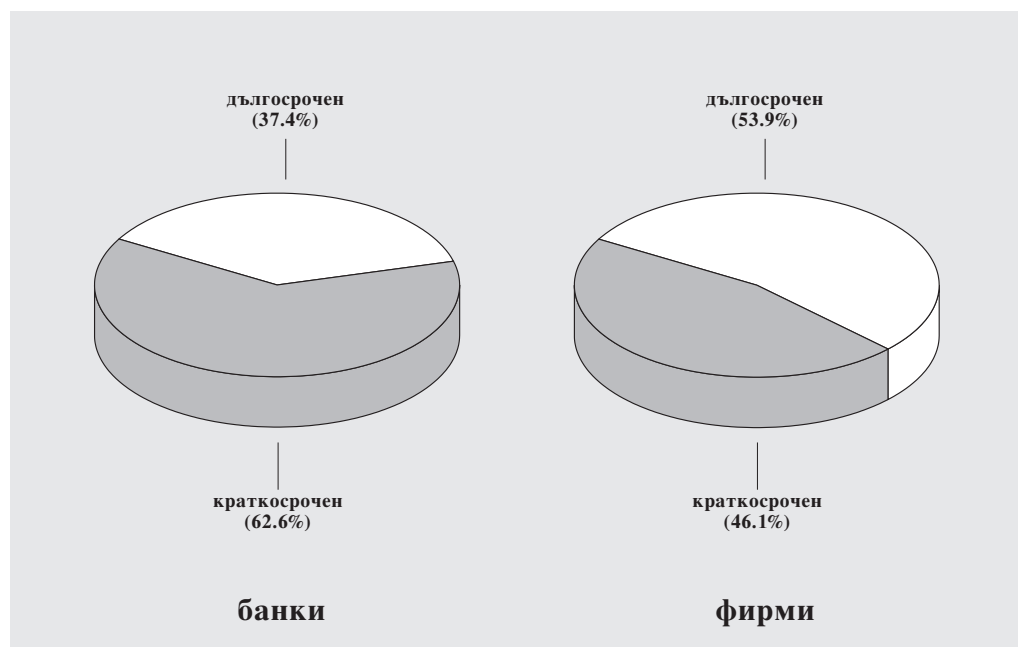
	декември 1999 г.		юни 2000 г.	
	млн. щ. д.	% от БВД	млн. щ. д.	% от БВД
Дълг на публичния сектор	9399.2	92.3	9314.4	90.7
Дълг на частния сектор	780.5	7.7	950.1	9.3
Брутен външен дълг	10179.6	100.0	10264.5	100.0

Източник: БНБ и МФ.

Дългът на частния сектор обхваща външните задължения на предприятията от финансовия сектор и дълга на предприятия от нефинансовия сектор. В края на юни 2000 г. той е в размер на 950.1 млн. щ. д., като нараства със 169.6 млн. щ. д. (21.7%) спрямо края на 1999 г. (780.5 млн. щ. д.).

Дългът на частните търговски банки възлиза на 170.9 млн. щ. д. и се увеличава в сравнение с края на м. г. с 30.4 млн. щ. д. (21.7%) както поради нарастване на *дългосрочните заеми* от нерезиденти, така и поради увеличаване на *депозитите на нерезиденти*. Привлеченият дългосрочен ресурс е предимно по кредитни линии за финансиране на предприятия от реалния сектор.

МАТУРИТЕТНА СТРУКТУРА НА ДЪЛГА НА ЧАСТНИЯ СЕКТОР КЪМ 30 ЮНИ 2000 г.

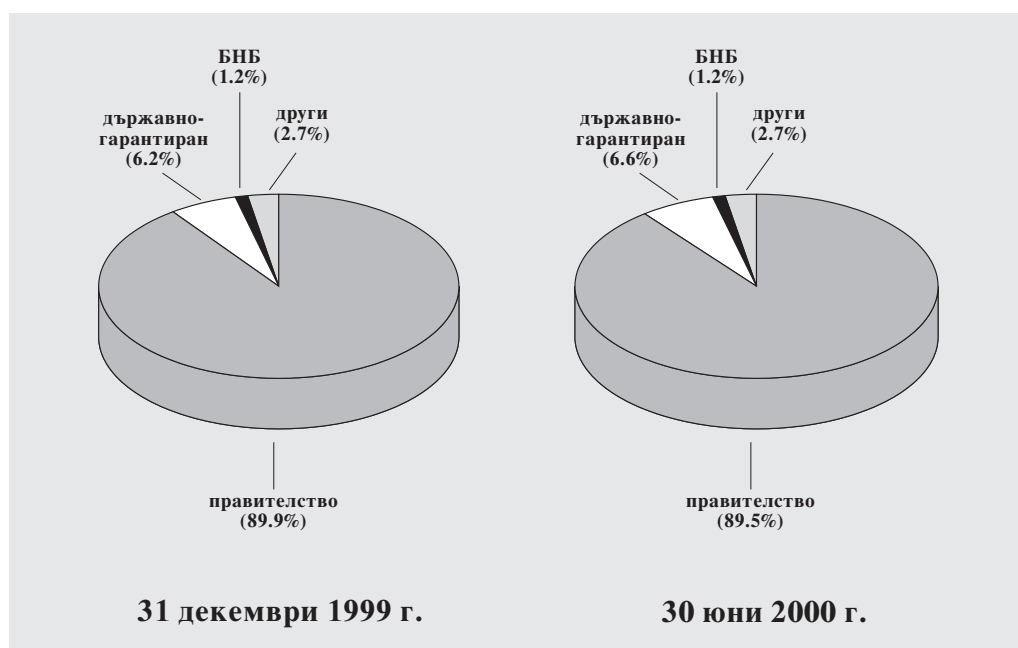
Източник: БНБ и МФ.

В края на юни 2000 г. размерът на дълга на частните нефинансови предприятия възлиза на 779.1 млн. щ. д., като нараства със 139.2 млн. щ. д. (21.7%) спрямо края на 1999 г. Вътрешнофирмените кредити се увеличават с 54.8 млн. щ. д. (17.1%) и достигат 375.3 млн. щ. д. към края на юни 2000 г., а заемите, получени от други кредитори (Други заеми), нарастват с 84.3 млн. щ. д. (26.4%).

В съответствие с международната методология публичният външен дълг обхваща: 1) държавния правителствен дълг, 2) дълга на държавни ведомства и агенции, 3) дълга на местните органи на управление и 4) дълга на предприятия с повече от 50% държавна собственост.²³

Публичният дълг на страната към края на юни 2000 г. е в размер на 9314.4 млн. щ. д., като намалява с 84.8 млн. щ. д. (0.9%) спрямо края на 1999 г.

СТРУКТУРА НА ПУБЛИЧНИЯ ДЪЛГ

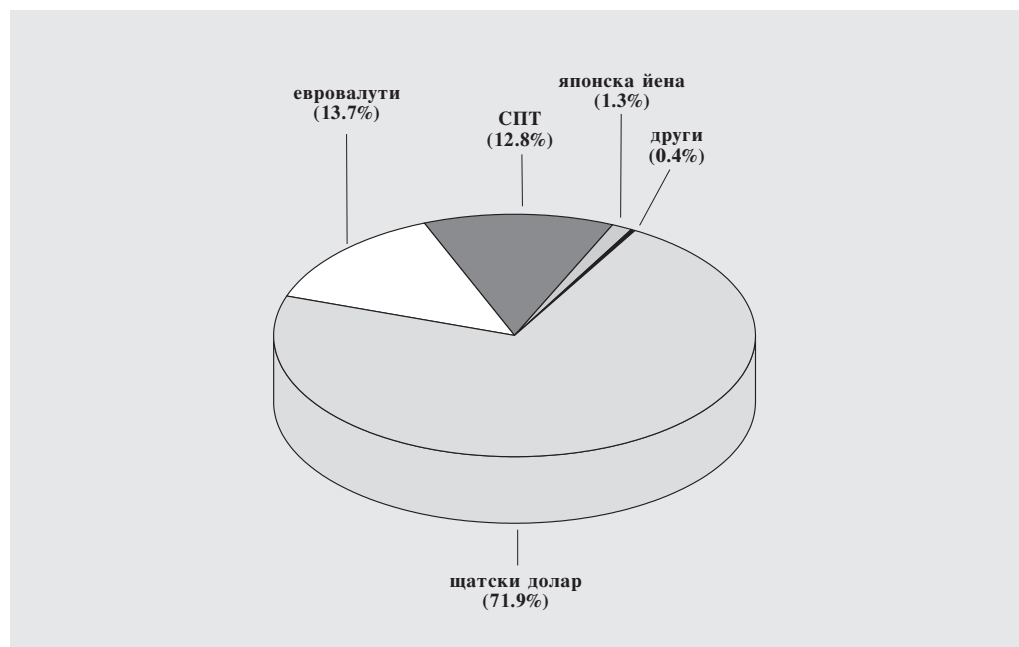
Източник: МФ.

В края на юни 2000 г. правителственият дълг²⁴ възлиза на 8336.7 млн. щ. д., като намалява със 110.6 млн. щ. д. (1.3%) спрямо края на декември 1999 г. (8447.3 млн. щ. д.). Държавногарантираният дълг нараства с 29.2 млн. щ. д. (5%) за първото полугодие на 2000 г. и към края на юни възлиза на 610.8 млн. щ. д.

²³ External Debt – Definition, Statistical Coverage and Methodology, The World Bank, IMF, BIS, OECD, Paris, 1988, p. 173.

²⁴ Към размера на правителствения дълг, публикуван на с. 24 в месечния бюлетин „Държавен дълг“ на МФ за юни 2000 г. (8250 млн. щ. д.), са добавени държавните ценни книжа, притежавани от нерезиденти (104.4 млн. щ. д. в края на юни) и са приспаднати брейди облигациите, притежавани от резиденти (17.7 млн. щ. д.).

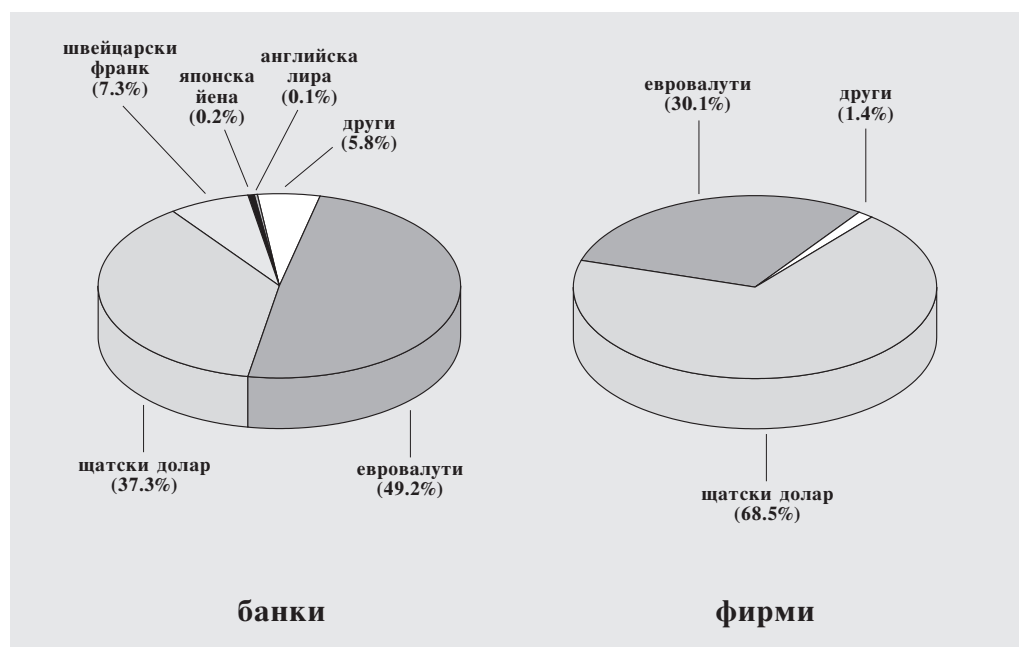
ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ

Източник: БНБ.

По отношение на валутната структура задълженията на частните търговски банки към 30 юни 2000 г. са деноминирани главно в евро (49.2%) и в щатски долари (37.3%), докато дългът на частните търговски фирми е деноминиран най-вече в щатски долари (68.5%) и в евро (30.1%).

ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА ДЪЛГА НА ЧАСТНИЯ СЕКТОР

Източник: БНБ.

През периода януари – юни 2000 г. извършените *плащания по обслужването на brutния външен дълг* на страната (477.9 млн. щ. д.) се разпределят, както следва: за главници – 228.3 млн. щ. д. (47.8%); за лихви – 249.6 млн. щ. д. (52.2%). В сравнение със същия период на 1999 г. извършените плащания за първото полугодие на 2000 г. са по-малки с 4 млн. щ. д.

ПЛАЩАНИЯ ПО БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ

(млн. щ. д.)

	I тримесечие			II тримесечие			януари – юни		
	главница	лихва	общо	главница	лихва	общо	главница	лихва	общо
Дълг на публичния сектор	129.7	193.8	323.5	74.5	44.6	119.1	204.2	238.4	442.6
Дълг на частния сектор	15.7	7.0	22.8	8.4	4.1	12.5	24.2	11.1	35.3
Брутен външен дълг	145.4	200.8	346.3	82.9	48.7	131.6	228.3	249.6	477.9

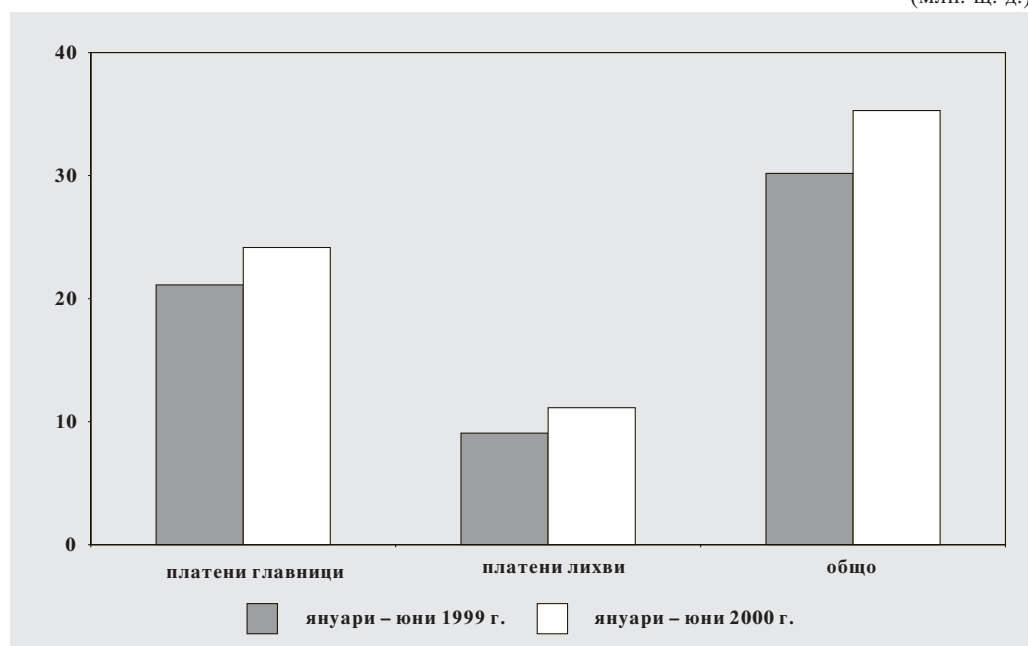
Източник: БНБ и МФ.

През първото полугодие по *обслужването на частния външен дълг* са извършени плащания в размер на 35.3 млн. щ. д.

По дълга на *частните предприятия от нефинансовия сектор* са извършени плащания общо в размер на 33.4 млн. щ. д. Поради нарасналата задлъжнялост на частния сектор към нерезиденти, особено по *Други заеми*, плащанията през отчетния период по тези заеми са по-големи с 6.5 млн. щ. д. в сравнение със същия период на 1999 г.

ОБСЛУЖВАНЕ НА ЧАСТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ

(млн. щ. д.)

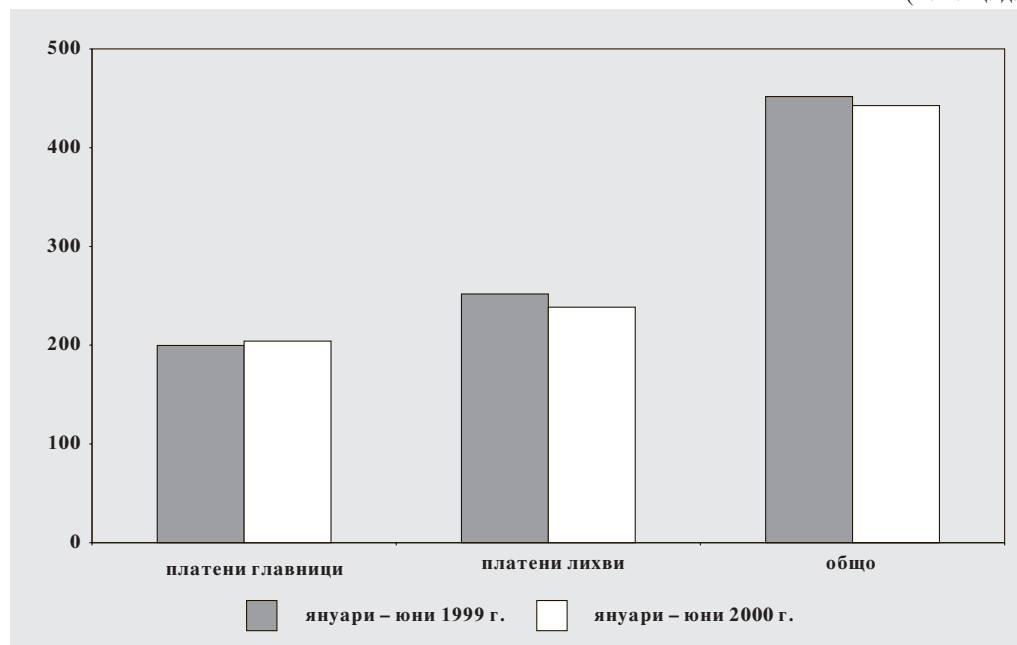
Източник: БНБ.

През първите шест месеца по *обслужването на дълга на публичния сектор* са извършени плащания в размер на 442.6 млн. щ. д., от които 204.2 млн. щ. д. (46.1%) за главници и 238.4 млн. щ. д. (53.9%) за лихви.

По *правителствения дълг* са изплатени (по дългосрочни кредити и облигации) 390.4 млн. щ. д. (172.4 млн. щ. д. главници и 218 млн. щ. д. лихви). Плащанията по главници са главно към Парижкия клуб (80 млн. щ. д.), Международния валутен фонд (45.4 млн. щ. д.) и Световната банка (10.6 млн. щ. д.). Основна част от плащанията по лихвите са платените през януари лихви по брейди облигациите в размер на 136.1 млн. щ. д. (62.4% от плащанията на лихви по правителствения дълг за периода).

ОБСЛУЖВАНЕ НА ДЪЛГА НА ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР

(млн. щ. д.)

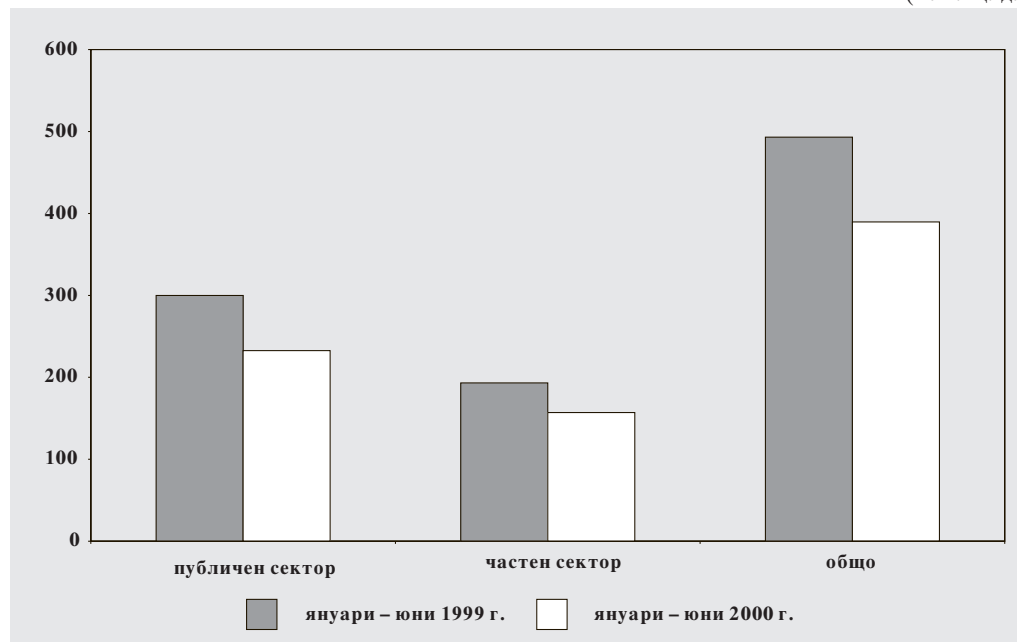
Източник: МФ.

В сравнение със същия период на 1999 г. размерът на изплатените задължения по *правителствения дълг* намалява с 23 млн. щ. д.

По предварителни данни през периода януари – юни 2000 г. са получени нови кредити и депозити в размер на 389.7 млн. щ. д. От тях **публичният сектор** е получил 232.6 млн. щ. д. (59.7% от общия размер), а **частният** – 157 млн. щ. д. (40.3%).

ПОЛУЧЕНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ

(млн. щ. д.)

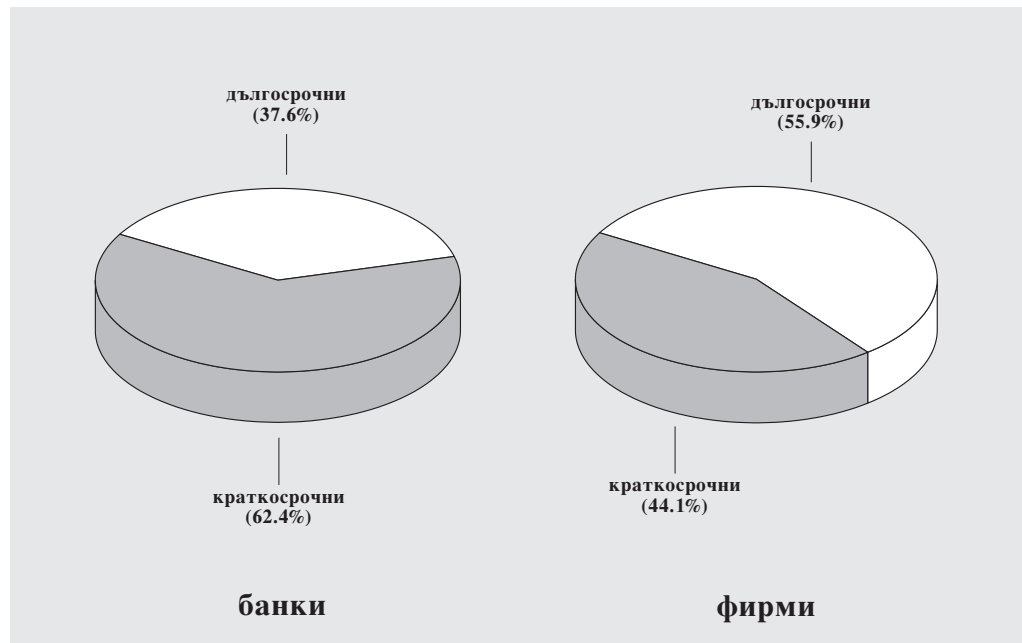
Източник: БНБ и МФ.

В сравнение с 1999 г. общо получените заеми са по-малко със 103.4 млн. щ. д. (21%). Намалението се дължи главно на по-малкото получени от *прави-*

телството дългосрочни заеми – с 45.3 млн. щ. д. (22.8%) и по-малкото заеми, получени от частните нефинансови предприятия – с 46.5 млн. щ. д. (29%).

По матуриетет през първите шест месеца частните нефинансови предприятия са получили дългосрочни заеми в размер на 63.8 млн. щ. д., което е с 59.7 млн. щ. д. (48.3%) по-малко в сравнение със същия период на 1999 г. Получените краткосрочни заеми са 50.3 млн. щ. д. и са повече с 13.1 млн. щ. д. (35.3%) от тези през първото полугодие на м. г.

МАТУРИТЕТНА СТРУКТУРА НА ПОЛУЧЕНИТЕ КЪМ 30 ЮНИ 2000 г. ОТ ЧАСТНИЯ СЕКТОР НОВИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ

Източник: БНБ.

През периода януари – юни 2000 г. получените от правителството кредити са в размер на 153.1 млн. щ. д. (65.8% от общия размер на получените през периода от публичния сектор кредити), които представляват поредните два транша от тригодишното споразумение с МВФ (139.6 млн. щ. д.) и заемът EPSAL от Световната банка (13.5 млн. щ. д.). В сравнение със същия период на 1999 г. правителството е получило с 45.3 млн. щ. д. (22.8%) по-малко кредити.

През първите шест месеца са получени държавногарантирани заеми в размер на 68.8 млн. щ. д., което е с 32.6% (16.9 млн. щ. д.) повече в сравнение със същия период на м. г.

Изменение на дълговите индикатори

Прогнозираният прираст на brutния вътрешен продукт през 2000 г. независимо от лекото увеличение на brutния външен дълг води до подобряване на съотношението **bruten външен дълг/bruten вътрешен продукт**²⁵. От 82.1% за декември 1999 г. то спада на 79.6% за юни 2000 г.

Съотношението **краткосрочен дълг/bruten външен дълг** леко се влошава в сравнение с декември м. г. (с 0.7 процентни пункта), като достига 6.4%. Това се дължи на намалението (поради извършени трансакции и курсови разлики) на дългосрочния дълг и на увеличението на краткосрочния дълг.

²⁵ При прогнозен БВП за 2000 г. в размер на 12 900 млн. щ. д. (оценка на БНБ).

ДЪЛГОВИ ИНДИКАТОРИ

(%)

	1999 г.				2000 г.	
	III	VI	IX	XII	III	VI
Брутен външен дълг/брутен вътрешен продукт	77.2	77.2	79.7	82.1	78.0	79.6
Краткосрочен дълг/брутен външен дълг	5.9	5.4	5.7	5.7	5.9	6.4
Краткосрочен дълг/валутен резерв на БНБ	20.3	18.8	19.7	18.0	20.6	20.9
Обслужване на brutния външен дълг/ износ на стоки и нефакторни услуги	32.1	19.1	19.7	16.7	22.9	15.0

Източник: БНБ.

В сравнение с края на 1999 г. се влошава съотношението *краткосрочен дълг/валутен резерв на БНБ*, показващо възможността за покритие на brutните краткосрочни задължения на страната с валутния резерв. От 18% за декември 1999 г. то нараства на 20.9% за юни 2000 г., както поради номиналното намаление на валутните резерви със 76.5 млн. щ. д. през периода януари – юни 2000 г., така и поради нарастване на краткосрочния дълг.

Индикаторът *обслужване на brutния външен дълг/износ на стоки и нефакторни услуги* достига 15% в края на юни 2000 г. Спрямо юни 1999 г. той бележи подобрене (с 5.7 процентни пункта). Това се дължи, от една страна, на нарасналия износ на стоки и нефакторни услуги (с 26.6%) през периода януари – юни 2000 г. спрямо същия период на м. г., а от друга – на намалението на разходите по обслужване на външния дълг.

3. Паричен сектор

През първото полугодие макроикономическата и финансовата стабилност в страната продължи да оказва положително влияние върху развитието на паричния сектор. Повишаването на инфлацията, измерена на годишна основа (11.1% през юни 2000 г. при 6.2% в края на 1999 г.), не попречи на по-нататъшното реално нарастване на паричното предлагане, което в условията на паричен съвет се определя от реалното търсене от страна на икономическите агенти. За неговото ускоряване съдейства както засилващият се темп на икономически растеж в страната, така и стабилността на банковата система в резултат на разширяващата се приватизация и разумната кредитна политика на търговските банки. Освен това увеличението на годишната инфлация е до голяма степен статистическо поради периода на дефлация през първата половина на 1999 г.

Умерено рестриктивната фискална политика продължи да води до нетно вливане на ресурси в банковата система. Част от тях бе депозирана в централната банка и при режим на паричен съвет автоматично стерилизирана. Когато те са за сметка на вътрешни за страната ресурси, монетарният ефект от това е задържащ, а когато идват отвън – неутрален. Останалата част е допълнителен ресурс за търговските банки и инвестирането му в реалния сектор съдейства за нарастване на паричното предлагане, а прехвърлянето му в чужбина – в обратната посока. През полугодията нуждите на правителството от кредит остават твърде ограничени и продължават да се покриват главно за сметка на официално финансиране отвън. Така бюджетът не само че не оказва натиск върху вътрешния кредитен пазар, а по-скоро чрез вливането на допълнителни ресурси в търговските банки влияе за намаляване на основния лихвен процент и свързаните с него лихви. Лихвеният спред обаче се запазва и при повишената инфлация разходите за финансовото посредничество започва да се преразпределят от получателите на кредити към депозиторите, като реалните лихви по депозитите стават слабо отрицателни.

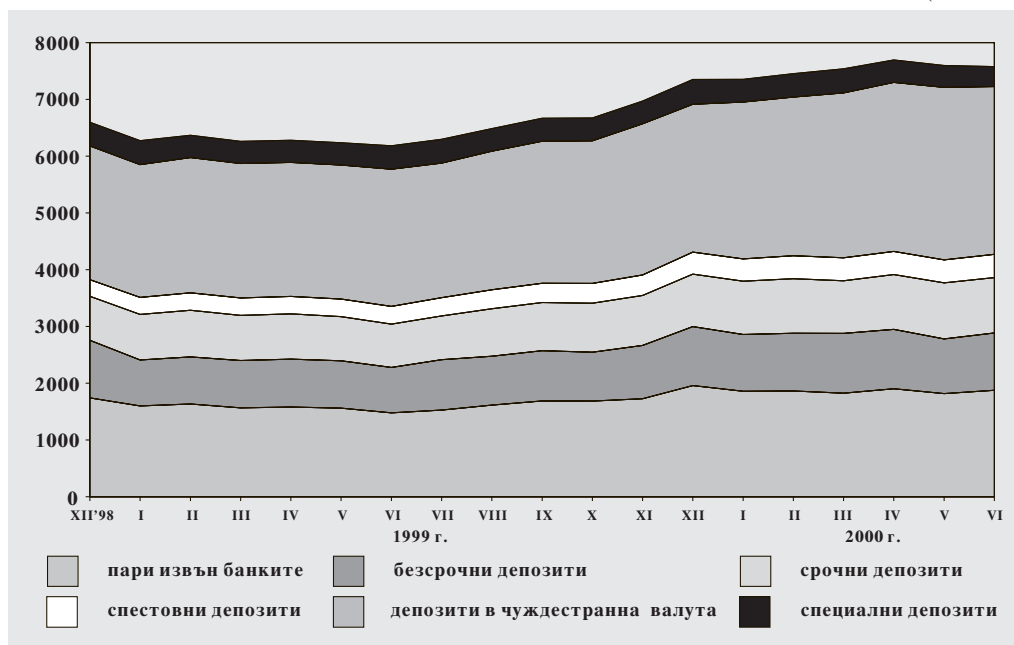
В макроикономически аспект реалното увеличение на парите и кредита през първото полугодие създава благоприятни монетарни условия за развитието на националното стопанство. Същевременно обаче продължава да се наблюдава консервативно пазарно поведение на търговските банки. То отразява както оценката им за висок риск в реалния сектор в процеса на неговото реструктуриране, така и вътрешните им проблеми, свързани с повишаване на качеството и асортимента на предоставяните услуги и на експертните им способности за оценка на предлаганите за кредитиране проекти. Главен фактор за активизиране на финансовото посредничество и повишаване на ефективността в паричния сектор е нарастващата конкуренция в резултат от все по-широкото му отваряне към международните пазари.

Парични агрегати

За първите шест месеца на 2000 г. най-широкият паричен агрегат М3, който включва парите извън банките и всички видове депозити, се увеличи с 226.7 млн. лв., или 3.1%. Отчитайки натрупаната инфлация за същия период от 2.6%, реалният му прираст се редуцира до 0.5%. Относително малкото увеличаване на широките пари изцяло се обяснява със сезонно по-слабото търсене на пари през първата половина на годината. Все пак то е значително по-голямо в сравнение с първото полугодие на 1999 г., когато главно под влияние на предстоящата деноминация на лева се съкрати реално с 4.4%. На годишна основа (т. е. спрямо юни 1999 г.) реалното нарастване на широките пари в края на полугодия се ускорява до 10.4% при 4.9% през декември 1999 г.

ДИНАМИКА НА ПАРИЧНИТЕ АГРЕГАТИ

(млн. лв.)

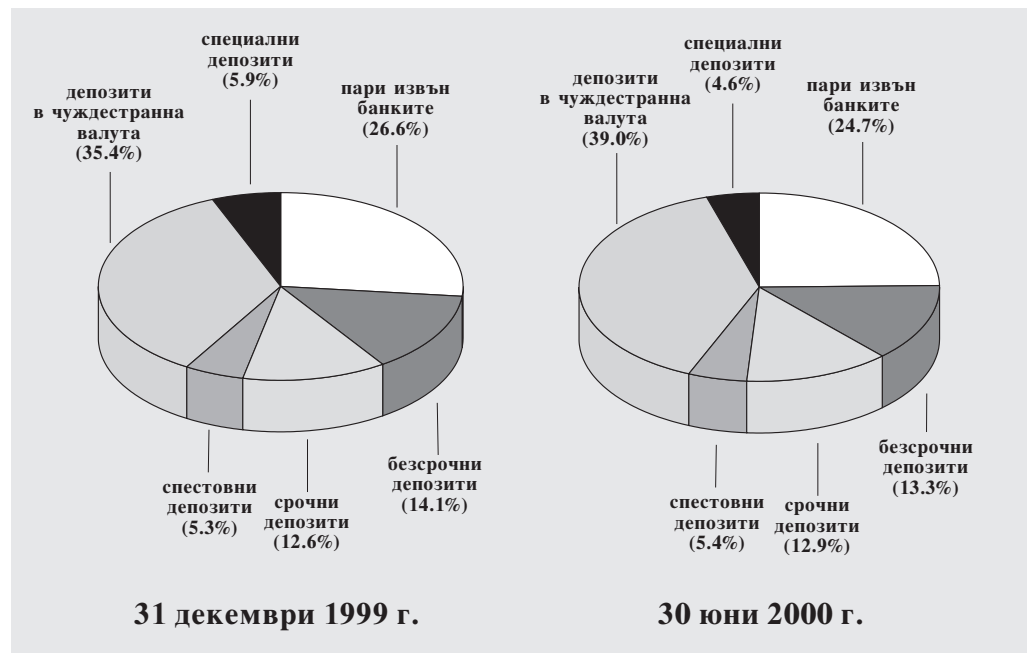
Източник: БНБ.

Номиналното увеличение на широките пари за шестмесечието е изцяло за сметка на валутния компонент, който се увеличава с 301.2 млн. лв., или 10.5%. Нарастването му от обезценяването на лева (еврото) към долара е 5.1%, а в доларово изражение – 75.1 млн. лв., или също 5.1%. За същия период левовият компонент намалява със 74.5 млн. лв., или реално с 4.2%. На годишна основа доверието в националната валута е значително по-голямо. Реалният прираст на левовия компонент е 13.1%, но остава по-нисък от увеличаването на валутния, който в доларово изражение е 18.4%. През юни 2000 г. относителният дял на левовия компонент в широките пари е 58.1% при 56.7% през юни 1999 г. и 60.9% през декември. Тези стойности показват оставащо значително предпочитание към чуждестранна валута в търсенето на пари, ко-

ито могат да се обяснят както с относително краткия период след фиксирането на валутния курс на лева, така и с трайното поскъпване на щатския долар към резервната валута през 1999 г. и 2000 г.

За първите шест месеца паричният агрегат М1, който включва най-бързоликвидните парични средства (пари извън банките и безсрочни депозити), намалява със 110.5 млн. лв., или реално с 6.1%. Съкращаването е и по двата му компонента: за парите извън банките то е реално с 6.7%, за безсрочните депозити – с 5.1%. Главната причина е сезонният фактор – през първото полугодие парите извън банките традиционно намаляват след сезонното си силно увеличение в края на годината. Подобна, макар и обикновено по-слабо изразена, е и сезонната динамика на безсрочните депозити, при които плащането на данъци за приключилата година съдейства за спад в сравнение с края на годината. Измерен на годишна основа, реалният прираст на паричния агрегат М1 е 14.1%, като е почти еднакъв по двата компонента. Той изпреварва с 3.8 процентни пункта реалното увеличение на широките пари за същия период и може да се разглежда като по-нататъшно укрепване на доверието в лева за трансакционни цели. За ускореното нарастване на най-бързоликвидните пари съдейства вероятно и повишената икономическа активност. В този смисъл първото явление може да се приеме като косвен индикатор за второто.

СТРУКТУРА НА ПАРИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ

Източник: БНБ.

През първото полугодие квазипарите, включващи срочните и спестовните депозити в левове и депозитите в чуждестранна валута, се увеличават с 422.4 млн. лв., или номинално с 10.8%. По-слаб е прирастът на левовия компонент – със 72.8 млн. лв., или реално с 2.9%. В доларово изражение нарастването на депозитите в чуждестранна валута е със 105.6 млн. щ. д. (7.9%). На годишна основа увеличението на квазипарите достига 847.4 млн. лв., което номинално е 24.3%. Изпреварващ е прирастът на спестовните и срочните депозити в левове: с 310 млн. лв., или реално с 16%, при нарастване на депозитите в чуждестранна валута в доларово изражение със 166.9 млн. щ. д., или 13.1%. Данните показват по-нататъшно укрепване на доверието в националната валута и за спестяване, но оставащият значителен темп на нарастване на депозитите в чуждестранна валута ясно свидетелства за запазващата се консервативност в предпочитанията на спестителите.

През полугодие то не настъпват съществени промени в процеса на парич-

ната мултипликация: въздействието на централната банка върху резервните пари се ограничава до покупката и продажбата на чуждестранна валута по правилата на действащия паричен съвет. БНБ не встъпва във функцията на кредитор от последна инстанция за търговските банки, а само изпълнява определената ѝ по закон роля на кредитен посредник между МВФ и правителството. В тези условия общата динамика на паричното предлагане продължава да се определя главно от измененията в резервните пари, а тяхната динамика – от валутните резерви.

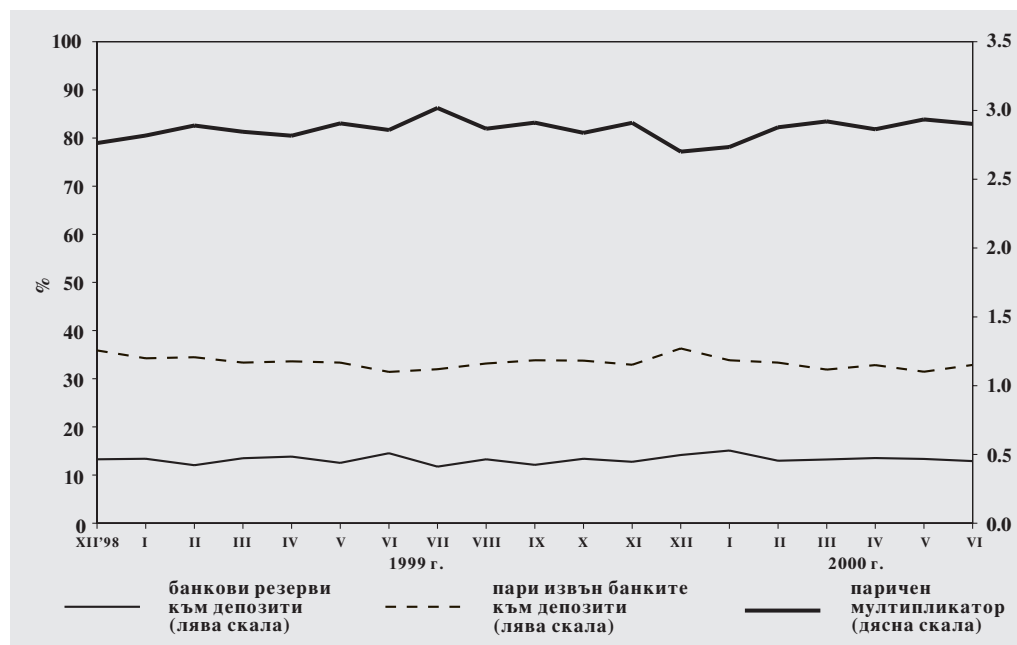
РЕЗЕРВНИ ПАРИ И ПАРИЧЕН МУЛТИПЛИКАТОР

	XII.1998	VI.1999	XII.1999	VI.2000
Широки пари, млн. лв.	6597.2	6183.6	7351.1	7577.8
Резервни пари, млн. лв.	2387.4	2163.0	2721.7	2611.1
Паричен мултипликатор	2.76	2.86	2.70	2.90
Пари извън банките/депозити, %	35.9	31.4	36.3	32.9
Банкови резерви/депозити, %	13.3	14.5	14.2	12.9

Източник: БНБ.

За шестте месеца на 2000 г. паричният агрегат M0 (резервни пари), който включва парите извън банките и банковите резерви, намалява със 110.6 млн. лв., или номинално с 4.1%. Спадът е изцяло сезонен и се наблюдава и по двата компонента: при парите извън банките – с 4.2%, и при банковите резерви – с 3.6%. На годишна основа резервните пари нарастват с 448.1 млн. лв., или с 20.7%, което е с 1.8 процентни пункта по-малко от номиналния прираст на широките пари за същия период. Увеличението е отново по двата компонента: значително по-голямо, с 26.7% при парите извън банките, и по-слабо, със 7.7% при банковите резерви.

ПАРИЧЕН МУЛТИПЛИКАТОР

Източник: БНБ.

Анализиран по фактори, прирастът на широките пари за полугодieto е резултат от повишаването на паричния мултипликатор, което напълно компенсира намаляването на резервните пари. За нарастването на мултипликатора от 2.70 през декември 1999 г. до 2.90 през юни 2000 г. съдейства спадът и

на двете основни определящи го съотношения: за периода *парите извън банките/депозитите* намалява от 36.3% на 32.9%, а *банковите резерви/депозитите* – от 14.2% на 12.9%. Тази динамика изцяло може да се разглежда като сезонна. На годишна основа по-голямото парично предлагане се подкрепя главно от прираста на резервните пари, но също, макар и значително по-слабо, от нарастването на паричния мултипликатор. Последното е под влияние на разпосочното действие на двете съотношения, като по-силен е ефектът от намаляването на *банковите резерви/депозитите*, отколкото от увеличаването на *парите извън банките/депозитите*.

ИЗМЕНЕНИЕ НА ШИРОКИТЕ ПАРИ

	(млн. лв.)		
	I – VI.1999 г.	I – VI.2000 г.	VII.1999 – VI.2000 г.
Изменение на широките пари	-413.6	226.7	1394.2
от резервните пари	-620.1	-298.7	1281.0
от паричния мултипликатор	227.9	547.7	93.7
от двата фактора	-21.4	-22.3	19.4
Изменение на широките пари от резервните пари по източници:			
нетни чуждестранни активи	-620.1	-298.7	1281.0
в т. ч. валутни резерви	-1112.0	-241.2	2111.8
нетни вътрешни активи	118.3	445.9	3645.0
в т. ч. нетни вземания от правителството	491.9	-57.5	-830.8
Вземания от търговските банки	-13.3	-157.7	-749.0
	-29.0	-10.5	-60.9

Източник: БНБ.

През първото полугодие на 2000 г. намаляването на широките пари в резултат от спада на резервните се обуславя от съкращаване както на нетните чуждестранни, така и на нетните вътрешни активи на централната банка. За същия период валутните резерви на БНБ се увеличават и по правилата на паричния съвет биха съдействали за прираст на резервните пари и оттам – на паричното предлагане. В нашата страна обаче това въздействие практически не се реализира, тъй като увеличението на валутните резерви на БНБ се дължи на покупката на СПТ от МВФ и тяхното автоматично стерилизиране при предоставянето им от БНБ на правителството. В този случай изменението на валутните резерви не води до изменение на резервните пари и техните основни източници – нетните чуждестранни и нетните вътрешни активи на централната банка. При намалението на нетните вътрешни активи преобладаващо е съкращаването на нетните вземания от правителството, което действа задържащо върху прираста на резервните и широките пари.

На годишна основа нарастването на широките пари от резервните изцяло се дължи на увеличението на нетните чуждестранни активи на БНБ, което е значително по-голямо от спада на нетните и вътрешни активи. За същия период влиянието на валутните резерви е още по-силно. Задържащият ефект на нетните вътрешни активи произтича главно от намаляващите нетни вземания на БНБ от правителството в резултат от строгата фискална политика, водеща до нарастване на средствата, депозирани в централната банка. Той се допълва, макар и съвсем слабо, от по-нататъшно намаляване на вземанията на БНБ от търговските банки след събиране на просрочени задължения от банки в ликвидация.

Съпоставянето на някои парични агрегати с показатели за чуждестранните активи на БНБ и търговските банки дава възможност да се характеризира степента на монетарна устойчивост при евентуални спекулативни атаки срещу валутния курс. В условията на паричен съвет посочените по-нататък коефициенти могат да се разглеждат като индикатори за неговата стабилност. Способностите на централната банка за защита на националната валута се описват от съотношенията на валутните резерви към паричните агрегати М0 и М1 и към левовия компонент на широките пари, а на търговските банки – от отношението на чуждестранните им активи към депозитите. За

обобщен показател за цялата банкова система може да се използва съотношението между чуждестранните активи и широките пари.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА ПАРИЧНИЯ СЪВЕТ

	(%)				
	XII.1997	XII.1998	VI.1999	XII.1999	VI.2000
Валутни резерви/резервни пари	203	214	239	230	247
Валутни резерви/M1	195	186	227	209	223
Валутни резерви/левов компонент на M3	130	128	147	140	146
Чуждестранни активи на ТБ/депозити	61	58	58	57	66
Чуждестранни активи/широки пари	128	125	130	129	137

Източник: БНБ.

Данните за периода след въвеждането на паричния съвет ясно показват нарастване на неговата стабилност особено от началото на 1999 г. През първото полугодие на 2000 г. тази обща тенденция продължава, макар че ако се изключи сезонният фактор стойностите на показателите, свързани с валутните резерви на БНБ, не се различават съществено от равнището им през юни 1999 г. За последните дванадесет месеца обаче значително се увеличават индикаторите, включващи чуждестранните активи на търговските банки и на цялата банкова система. Интерпретацията на последните два показателя следва да бъде внимателна: тяхното увеличаване действително обуславя по-голяма стабилност на фиксирания курс, но същевременно разкрива нарастващия потенциал за кредитиране на националното стопанство, който подкрепя икономическата активност не в страната, а в останалия свят. Вярно е, че абсолютният размер на валутните резерви на БНБ, които в края на полугодие са 62% от чуждестранните активи на банковата система, изцяло произтича от въведения монетарен режим и в този смисъл може да се счита за цена на валутната, а оттам и на финансовата стабилност в страната. Същевременно обаче нарастващата склонност на търговските банки да инвестират в чужбина едва ли е свързана само с изискването за повишена ликвидност поради липсата на кредитор от последна инстанция в условията на паричен съвет.

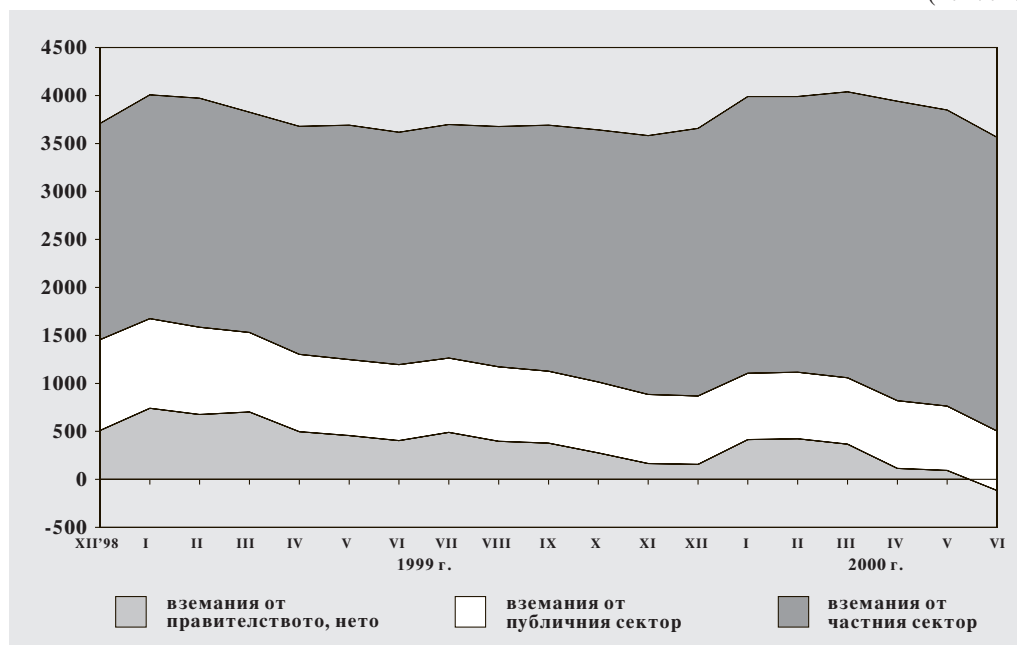
Кредитни агрегати

Увеличението на широките пари през първото полугодие се съпътства от нарастване на нетните чуждестранни активи на банковата система с 468.7 млн. лв. и намаляване на нетните вътрешни активи с 242 млн. лв. Данните разкриват нарастваща склонност на банките да заменят вътрешни активи с външни, докато през първото шестмесечие на м. г. тенденцията е обратна. Същевременно за шестте месеца на настоящата година нетните вземания на банковата система от правителството намаляват с 272.3 млн. лв. От тях над три четвърти остават нестерилизирани от централната банка по правилата на паричния съвет и практически могат да се разглеждат като допълнителен ресурс за инвестиране от страна на търговските банки.

За януари – юни 2000 г. вземанията на работещите търговски банки от неправителствения сектор нарастват със 197.5 млн. лв., или номинално с 6.8%. За същия период увеличението на левовите вземания е със 189.2 млн. лв., но реално е налице спад с 0.2%. При валутния компонент се наблюдава намаляване в доларово изражение с 24.6 млн. щ. д., или 4.2%. На годишна основа динамиката е по-различна: общите вземания се увеличават с 578 млн. лв., или реално с 10.8%. Изпреварващ е прирастът на левовия компонент с 427.9 млн. лв., или реално с 15.6%, докато нарастването на валутния, измерено в долари, е 33.6 млн. щ. д., или 6.4%. Сравнението на данните за първото полугодие с тези за последните дванадесет месеца показва значително забавяне в номиналните темпове на растеж през 2000 г., което при по-високата инфлация и обезценяването на лева към щатския долар ги прави практически слабо отрицателни. Посочената динамика не се дължи на липса на ресурси за инвестиране, а по-скоро е резултат от запазващата се предпазливост на търговските банки по отношение кредитирането на националното стопанство.

ДИНАМИКА НА ВЪТРЕШНИЯ КРЕДИТ

(млн. лв.)

Източник: БНБ.

Продължава съсредоточаването на вземанията от неправителствения сектор към частния сектор. За полугодieto вземанията на работещите търговски банки от нефинансовите държавни предприятия намаляват със 109.4 млн. лв., което реално е с над една трета. За същия период при частните предприятия се наблюдава прираст от 262.1 млн. лв., или реално 2.2%, по-голямата част от който е по левовия компонент – със 168 млн. лв., или реално с 4.1%. На годишна основа тенденцията към пренасочване на кредитите от държавните към частните предприятия е значително по-силна: намаляването на вземанията от държавните предприятия е със 177 млн. лв., или реално с 44%, увеличението при частните е 691.7 млн. лв., или 31.2%, а по левовия компонент – 435.5 млн. лв., или 38.4%. Посочените данни дават основание да се счита, че кредитирането на частния сектор продължава да се разширява въпреки запазващата се предпазливост на търговските банки. Важно е също да се отбележи, че ресурсните възможности за кредитиране съвсем не са изчерпани и тяхното по-пълно използване ще става както по линията на повишаване възможностите на банките за експертиза на проекти от реалния сектор, така и при намаляване на риска в него.

Лихвени проценти по операциите на търговските банки

През първото тримесечие на 2000 г. продължава трайната тенденция от предходните периоди към намаляване на основния лихвен процент, който през март достига най-ниската си точка от 3.33% (при 4.55% през декември 1999 г.). През второто тримесечие се наблюдава леко покачване, а през юни средната му стойност достига 3.73%.

Провежданата през последните години от Министерството на финансите политика на намаляване нетната емисия от ценни книжа пороци обща тенденция към намаляване доходността на държавните дългови инструменти. При тези условия банките са принудени във все по-голяма степен да търсят решение на проблемите на рентабилността чрез лихвената си политика по кредитите и депозитите. Доколкото основният лихвен процент се формира на базата на получената доходност от аукционите на тримесечни сконтни емисии ДЦК, той все повече се превръща в ориентир, но не играе ролята на реален пазарен фактор за формиране лихвената политика на банките.

Лихвените проценти по депозитите запазват относителната си стабилност. По срочните депозити те се задържат в рамките на достигнатите нива от предходните периоди – около 3.1% – 3.3%, като малко по-ниски нива има през февруари (2.78%) и май (2.87%). Лихвените проценти по безсрочните депозити неизменно са на нивата от 0.24% – 0.26%.

На познати нива се поддържат и лихвените проценти по кредитите: среднопретеглените им равнища по краткосрочните са предимно в рамките на 12.5% – 13.8%, а по дългосрочните – с 2 – 3 пункта по-високи. Като изключение може да се отбележат нивата им по краткосрочните кредити през януари (11.87%) и февруари (9.54%) в резултат от повишената ликвидност в банковата система в началото на годината. При намаляващия тренд на ОЛП формираният спрямо него положителен марж като цяло нараства и за някои месеци надхвърля 10 пункта.

Лихвените проценти на междубанковия паричен пазар по месеци и видове операции се определят от търсенето и предлагането на ресурси за текущо управление на ликвидността в банковата система и от движението на лихвените проценти на международните пазари. В рамките на месеца чувствително влияние оказват и паричните потоци от и към Министерството на финансите, следващи ежемесечната си цикличност, от която се определя нарастването и намалението на ликвидността в банковата система. През първото полугодие влиянието на посочените фактори най-ярко се отразява през януари, когато при задържаща се висока ликвидност и слабо търсене на ресурси средният лихвен процент на междубанковия пазар спада до най-ниската си стойност от въвеждането на паричния съвет през юли 1997 г. (1.23%); и, обратно, през юни, когато при ниска левова ликвидност междубанковите ресурси се търгуват при най-високи нива и средният лихвен процент достига най-високото си равнище (4.15%) при 3.73% основен лихвен процент за периода.

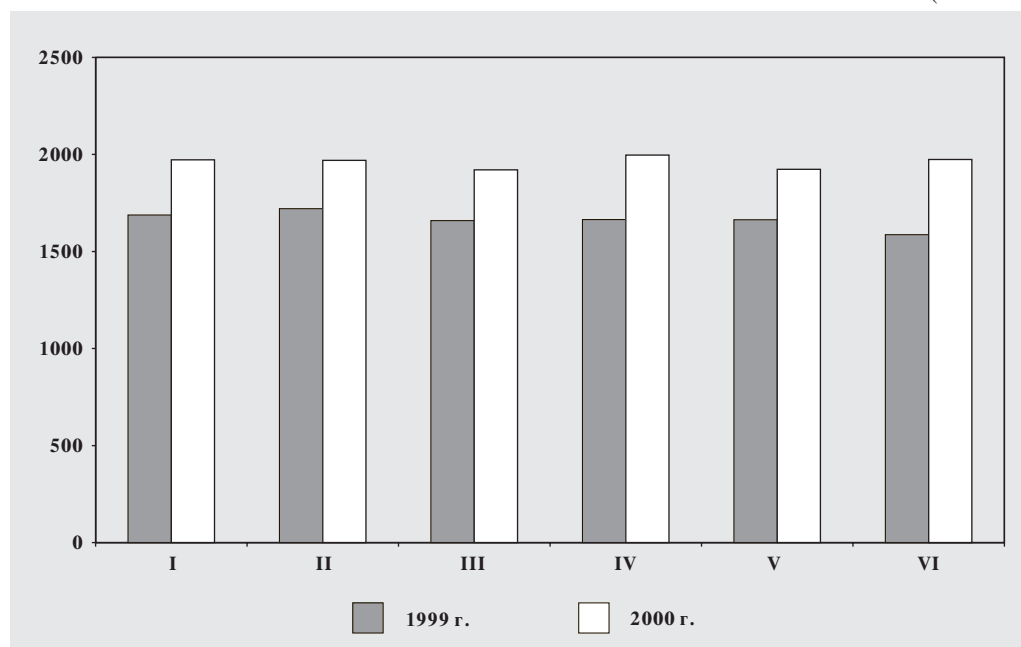
Касова дейност на БНБ

Банкноти и монети. В края на полугодия парите в обращение, включващи парите в касите на търговските банки и извън тях, достигат 1974 млн. лв. Те намаляват със 109 млн. лв. в сравнение с края на 1999 г., или 5.2%. Относителният дял на парите в обращение към широките пари от 28% в края на 1999 г. спадат на 26% в края на първото полугодие.

Наличните пари в касите на търговските банки са 99.6 млн. лв. в края на шестмесечието при 122 млн. лв. в края на 1999 г.

ПАРИ В ОБРАЩЕНИЕ
(извън касите на БНБ)

(млн. лв.)

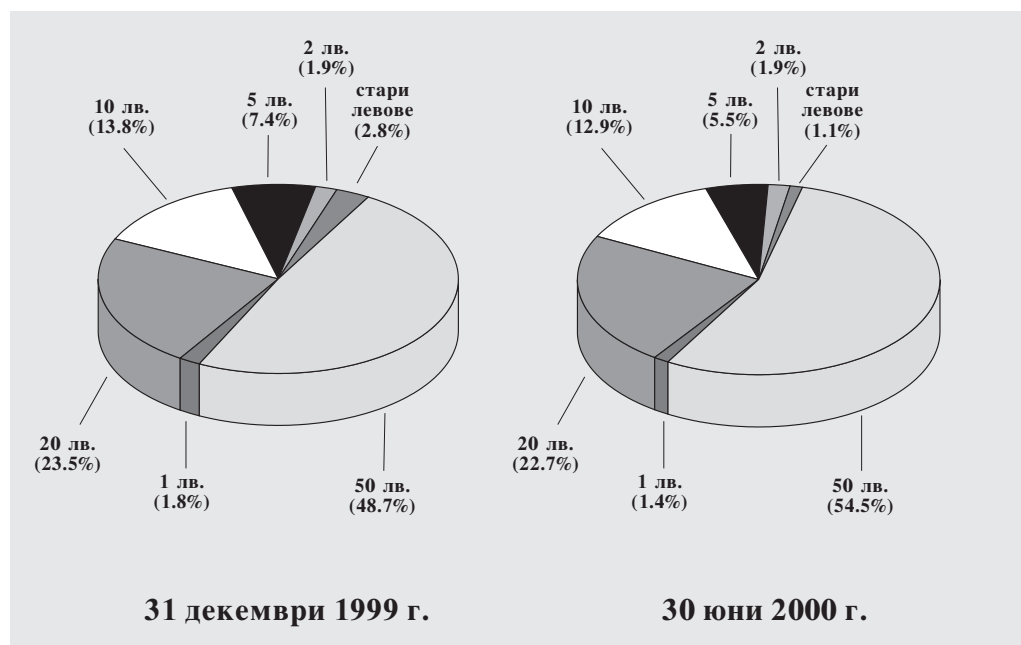

Източник: БНБ.

Купюрен строеж. В края на първото полугодие на 2000 г. броят на банкнотите в обращение е 136 млн. при 161 млн. към края на 1999 г., т. е. има намаление от 25 млн. броя. „Средната“ банкнота в обращение в края на периода е 14 лв. при 12 лв. в края на 1999 г.

Към 30 юни 2000 г. монетите са 1.1% от парите в обращение по номинална стойност. Монетите в обращение в края на първото полугодие са 204 млн. броя при 143 млн. броя в края на 1999 г.

КУПЮРЕН СТРОЕЖ НА БАНКНОТИТЕ В ОБРАЩЕНИЕ

Източник: БНБ.

Емисия на възпоменателни монети. През първото полугодие на 2000 г. БНБ пусна в обращение следните възпоменателни монети:

Наименование на монетата	Емисия	Номинал (лв.)	Метал	Дата на пускане в обращение	Тираж (брой)	Продадени на касите на БНБ към 30.VI. 2000 г. (брой)
„Вдигане на тежести“ Несебърска църква	2000 г.	10	сребро	22.V.2000 г.	20 000	789
„Христос Пантократор“	2000 г.	10	сребро	29.V.2000 г.	20 000	972

Източник: БНБ.

4. Фискален сектор

Консолидирана фискална програма и републикански бюджет

В края на първото полугодие отчетените приходи по консолидираната фискална програма са 5338.5 млн. лв. Това представлява 52.7% от прогнозираните приходи. По-висок процент на изпълнение на приходите (56.7%) спрямо заложените за годината в Закона за бюджета за 2000 г. се отчитат и в републиканския бюджет. В сравнение със същия период на миналата година има по-добро изпълнение на приходите от данъци, включително и от ДДС, който е основен за приходите на републиканския бюджет. С 26.5% повече приходи са постъпили от ДДС спрямо първото шестмесечие на 1999 г. Високите неданъчни приходи по бюджетите на министерства и ведомства и вноската на БНБ в бюджета от 136.7 млн. лв., която не е предвидена в закона за тази година, допълват добрите резултати на приходната част на бюджета.

Тези данни дават основание да се счита, че предвиденото намаление на подоходните данъци от началото на следващата година няма да затрудни покриването на бюджетните разходи. Стабилното състояние на държавните финанси – поддържането на балансиран бюджет или на бюджет с неголям дефицит – е важен макроикономически фактор особено при режима на паричен съвет. В тази насока друг положителен фактор е нарастването на фискалния резерв през разглежданото шестмесечие. В края на юни той е 2908.7 млн. лв. Голяма част от средствата на правителството в БНБ е в съответната валута, което неутрализира валутния риск от обслужването на деноминирания в долари външен дълг на държавата.

Прирастът на БВП за първото полугодие и по-високите приходи от продажби се отразяват положително на бюджетните приходи и бюджетното салдо. Към 30 юни 2000 г. по предварителна информация на Министерството на финансите има излишък по *републиканския бюджет* от 683 млн. лв. Данните показват приходи от приватизация от началото на годината в размер на 50 млн. лв. и отрицателно нетно вътрешно и външно финансиране за 733 млн. лв. Това се състои главно от погасяване на заеми и ценни книжа, емитирани през предходни години.

Консолидираният бюджет също приключи в края на юни с излишък от 501.8 млн. лв. За тези резултати спомагат положителните салда на републиканския бюджет и на социалното осигуряване. Отрицателни са бюджетите на общините и на извънбюджетните фондове и сметки. Въпреки изпълнението от над 60% на трансферите за общините техният размер спрямо миналогодишния е по-малък, което е определящо за дефицита по тези бюджети. Запазва се голямата субсидия за Държавното обществено осигуряване.

По отношение на разходите на републиканския бюджет в края на полугодия те са 32.6% от предвидените за цялата година. Рестриктивното изпълнение на разходната програма и събираемостта на приходите дават положителното салдо за периода. Тези факти подкрепят тезата, че бюджетът е

съставен предпазливо, като е търсена по-голяма сигурност. Може да се очаква, че при липса на сериозни външни и/или вътрешни сътресения заложенятият в Закона за републиканския бюджет за 2000 г. дефицит от 540 млн. лв. няма да бъде достигнат.

Държавен дълг

Вътрешният дълг на правителството (включително вътрешните държавни гаранции) в края на юни 2000 г. е 4497.9 млн. лв., докато в началото на периода е 5166.5 млн. лв., т. е намалява с близо 13%.

ВЪТРЕШЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ

	XII.1999 г. (хил. лв.)	VI.2000 г. (хил. лв.)	Изменение (%)	Дял (%)
ДЦК за финансиране на бюджетния дефицит	804 765.4	842 701.2	4.7	18.7
Пряк дълг към БНБ	2 203 160	2 453 684	11.4	54.6
ДЦК за структурната реформа	1 141 660	1 155 331	1.2	25.7
Държавни облигации в евро по ЗДБ на РБ за 1999 г.	96 817.0	34 813.8	-64.0	0.8
Държавен дълг, общо	4 246 402	4 486 530	5.7	99.7
Държавногарантиран дълг/ вътрешни държавни гаранции	920 099.4	11 416.4	-98.8	0.3
Общ размер на вътрешния дълг	5 166 502	4 497 947	-12.9	100.0

Източник: МФ.

Вътрешните държавни гаранции намаляват рязко поради отпадането през май на държавната гаранция върху депозитите и сметките в Банка ДСК. В резултат се променя и структурата на дълга – прекият дълг към БНБ представлява повече от 50% от вътрешния дълг, а делът на държавните гаранции спада от 17.9% на 0.3%. По отделните позиции изменението на абсолютните суми е различно, като за отчетния период нетните емисии на ДЦК са отрицателни. Полученият от правителството през юни заем по споразумението с МВФ от 52.3 млн. СПТ, или 110 942.5 хил. лв., и от 159 575.2 хил. лв. през април е причина за нарастването на прекия дълг към БНБ. За същия период са извършени плащания към МВФ в размер на 91 361.3 хил. лв. погашения и 52 590.5 хил. лв. лихви. Допълнително движение в размера му се получава от курсовите разлики.

Няма промяна в среднопретегления матуритет на ДЦК за финансиране на бюджетния дефицит – 1 година и 11 месеца. Погасяват се предимно ДЦК, емитирани през предходни години, а от новоемитираните преобладават средносрочните – 2- и 3-годишни. Разходите за лихви по вътрешните заеми от началото на годината са 122 762.7 хил. лв. Тази сума е по-голяма от миналогодишната за същия период, но е 38% от предвидената за тази година. ОЛП остава на ниски нива, което облекчава обслужването на вътрешния дълг и емитирането на нови ДЦК. В противоположна посока действа курсът на долара заради големия обем деноминирани в долари ДЦК в обращение – 51.16%.

Външният дълг на правителството леко се понижава през първото полугодие, като достига 9182.5 млн. щ. д. Причина за движението надолу са изплатените главници към Парижкия клуб и Г-24, които превишават получените от България траншовете от МВФ. Нарастването на задълженията към него с 5.94% кореспондира с увеличението на прекия дълг на правителството към БНБ през разглеждания период (увеличението, отразено във вътрешния дълг, е двойно по-голямо поради отчитането на курсовите разлики).

Най-сериозно намаление в абсолютен размер отбелязват задълженията към Парижкия клуб (111 млн. щ. д.) и Г-24 (34 млн. щ. д.). По деноминираниите в долари позиции се отчитат и промени от динамиката на курса на долара.

Структурата на дълга се запазва. Преобладават задълженията към Лондонския клуб (брейди облигациите) – 54%, следвани от задълженията към МВФ – 14.3%. Позициите, по които е възможно покачване, са към Световната банка, МВФ и активираните държавни гаранции.

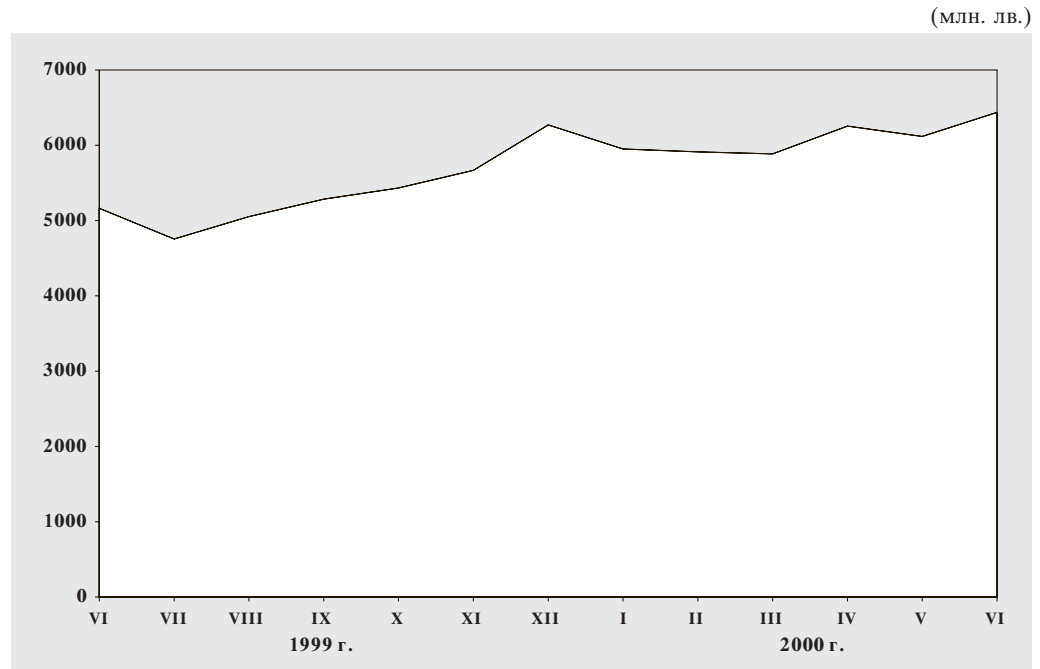
Като се използва прогнозният БВП за 2000 г. (24 937 000 хил. лв.), съотношението вътрешен дълг/БВП е 8.2%. За сравнение през предходното тримесечие то е 12.16%. От размера на вътрешния дълг е изключен прекият дълг към БНБ, който е отразен във външния дълг. Общият размер на дълга към БВП е 81.9%.

III. Управление на валутните резерви

1. Размер на валутните резерви

В края на първото полугодие валутните резерви в левово изражение достигат 6437.2 млн. лв., което е най-високото ниво от въвеждането на паричния съвет. За периода те нарастват със 165.8 млн. лв. (2.6%), а спрямо юни 1999 г. – с 1275 млн. лв. (24.7%).

ВАЛУТНИ РЕЗЕРВИ

Източник: БНБ.

2. Стратегия при управление на международните валутни активи на БНБ

Инвестиционна политика

Инвестиционната политика по управлението на международните валутни активи се определя от ограниченията в Закона за БНБ, инвестиционните цели и оценката на пазарните рискове през годината. Ограниченията в Закона за БНБ дефинират основните цели и дават общата рамка за риска при управлението на международните валутни активи.

Главните инвестиционни цели, преследвани през изтеклия отчетен период от централната банка, са стойността на международните валутни активи да покрива общите парични задължения на БНБ; да поддържа ликвидност на международните валутни активи, която да позволява на БНБ да продава и купува без ограничения на територията на страната евро срещу левове.

Инвестиционните ограничения, използвани при управлението на валутните резерви, могат да се групират по следния начин:

- **за валутен риск** – списък от валути, в които БНБ има право да инвестира, и спазване на изискването за отклонение на валутната структура на активите от валутната структура на пасивите в рамките на определеното от ЗБНБ;

- **за държавен риск** – списък от държави, в чиито инструменти БНБ има право да инвестира;
- **за кредитен риск** – разработени правила за тълкуване на кредитните рейтинги на рейтинговите агенции; списък с одобрени рейтингови агенции, които БНБ ползва в своите процедури за оценка на кредитния риск; правила за определяне на максималната кредитна експозиция въз основа на кредитния рейтинг;
- **за банков риск** – срочни депозити – общ лимит за банкова експозиция, списък от банки с максимален размер на експозиция към конкретна банка, други операции – отделен списък от банки, с които е разрешена съответната операция;
- **за пазарен риск** – като основен елемент на пазарния риск се приема лихвеният риск, а за ограничаване на лихвения риск се определя показателят *средна модифицирана дюрация на отделен портфейл*, като за целта се избира рисково неутрална дюрация, както и допустимото отклонение от нея. Разработен е нов репер²⁶ за международните валутни активи в двете основни валути – евро и щатски долари, в сила от 1 януари 2000 г. и валиден до края на годината;
- **за ликвиден риск** – определяне на лимити за свръхликвидни активи; изисквания към размера и качеството на емисиите от ценни книжа, в които БНБ има право да инвестира;
- **за операционен риск** – вътрешни правила за работата на дирекция „Ковчезничество“, осъществяване на текущ контрол върху операциите, регулярна отчетност.

Пазарно позициониране на международните валутни активи

Върху управлението на международните валутни активи през първите шест месеца на 2000 г. най-голямо влияние оказват няколко фактора: лихвената политика на централните банки, състоянието на международните финансови пазари и паричните потоци през периода. През първото тримесечие се наложи известно реструктуриране на двата основни портфейла в евро и щатски долари съобразно новите инвестиционни ограничения и репера за 2000 г.

Позициониране на портфейла в евро. Предвид основните събития, въздействали на международните финансови пазари, управлението на портфейла в евро се разделя условно на два периода.

Първо тримесечие. Паричните потоци са относително балансирани, поради което те нямат съществено значение при управлението на портфейла. В началото на тримесечието кривата на доходността се устремява рязко нагоре, докато след първото покачване на лихвите от ЕЦБ (3 февруари) започва изравняване на наклона на кривата (или покачване на цените в секторите от 2 до 30 години и понижаването им в късия край от 3 месеца до 2 години). Най-силно е поскъпването в сектора между 10 и 30 години, където доходността намалява с около 25 базисни пункта, докато доходността в късия край от 3 месеца до 1 година отбелязва покачване с около 30 базисни пункта. Съобразно тези условия са предприети следните действия за реструктуриране на портфейла: продажби в късия край (главно в сектора на 1 година) и покупки в по-дългия край на кривата на доходност (в секторите 2 – 7 години). Извършени са покупки на ДЦК с плаващ купон. Поддържаната през периода дюрация обаче е малко по-ниска от средната за репера, което се дължи на продължаващата несигурност относно икономическия растеж в Европа, както и на опасността от инфлация в резултат на ниските нива на еврото и високите цени на петрола в края на миналата и началото на 2000 г.

Второ тримесечие. Паричните потоци са относително балансирани, поради което нямат съществено значение при управлението на портфейла.

²⁶ Репер (*benchmark*) – моделен портфейл от ценни книжа, задаващ рисково неутралната позиция при управлението на активи, в т. ч. дюрация.

Наблюдават се две ясно очертани тенденции на движение на пазара:

- До средата на май спадане на цените на ДЦК, предизвикано от очакванията за покачване на лихвите, обезценяване на еврото към основните валути, сравнително слаби икономически данни за Евророната и високи цени на петрола. Кривата на доходността се покачва, като най-силно са засегнати секторите от 6 месеца до 7 години (респективно 50 базисни пункта – 30 базисни пункта). Поради това се поддържа дюрация, по-къса от тази на репера, а свободните средства се пласират на депозити до 1 месец и в ДЦК с падеж до 3 месеца.
- От средата на май до края на периода цените на ДЦК се покачват. В резултат от повишаването на лихвите, появилите се първи сигнали за забавяне на икономиката в САЩ и намаляването на инфлационния натиск кривата на доходността се изравнява, като се наблюдава засилване на доходността в секторите до 3 години и намаляването ѝ от 3 до 30 години. Във връзка с това стратегията е към покачване дюрацията на портфейла към неутралната за репера, поради което са извършени инвестиции и в секторите 3 – 7 години.

Новите инвестиции са главно в сконтрови ДЦК и такива с фиксиран купон. Експозицията в ценни книжа с плаващ купон остава относително непроменена спрямо предходния месец, което се дължи най-вече на по-ниското предлагане на този вид дълг и на необходимостта от спазване на лимитите за експозиция в дадена емисия.

Позициониране на портфейла в щатски долари. Управлението на портфейла в щатски долари също би могло да се разграничи условно на два периода.

Първо тримесечие. Неравномерността в паричните потоци през периода оказва предимно негативно влияние върху портфейла. Нетно са извършени повече плащания, някои от които неочаквано, което налага намаляване на експозицията в ценни книжа и предпочитание към поддържане на повече средства на депозит.

В началото на периода управлението на портфейла в щатски долари е подчинено главно на предстоящите в края на януари плащания към Лондонския клуб. Необходимостта от осигуряване на средства за плащанията, както и пазарните условия на понижаващи се цени и желанието за поддържане на неутрална, дори по-ниска спрямо репера дюрация с цел предпазване от лихвения риск, са причина свободните средства да се съсредоточат главно в краткосрочни облигации и инструменти на паричния пазар. След обявената от Федералната резервна система на САЩ програма за намаляване на държавния дълг се пристъпва към постепенно увеличаване на експозицията към дългосрочни облигации (главно в секторите 2 – 5 години), като през февруари и началото на март дюрацията бе поддържана над тази на репера. Едва през втората половина на март в очакване на предстоящото в края на месеца плащане, бе увеличен делът на краткосрочните инвестиции.

Второ тримесечие. Размерът на доларовия портфейл остава относително постоянен, като постъпленията компенсират плащанията. В началото на периода в портфейла са поддържани приблизително равни дялове на инвестиции в ценни книжа с фиксиран и плаващ купон, като най-малък е делът на сконтровите книжа, които представляват най-надцененият сектор в условията на „бягство към качество“ поради срива на фондовите борси. По-късно поради агресивното покачване на лихвите с 50 базисни пункта от страна на ФРС, както и поради предстоящото в края на юли плащане към Лондонския клуб инвестициите са съсредоточени главно в ДЦК с падеж до една година и в инструменти на паричния пазар. Дюрацията е поддържана близо до тази на репера. В края на периода портфейлът се състои най-вече от ценни книжа с плаващ купон и сконтрови книжа, като делът на вторите е увеличен значително с цел поддържане на по-висока ликвидност предвид предстоящото плащане.

Управление на златните резерви. През първите шест месеца на 2000 г. не настъпват промени по отношение използваните инструменти и техники при управлението на активите в злато. Наличностите са предоставяни на депозити със срок 3 месеца в зависимост от конюнктурата на пазара на благородни метали.

3. Структура на международните валутни активи и управление на риска

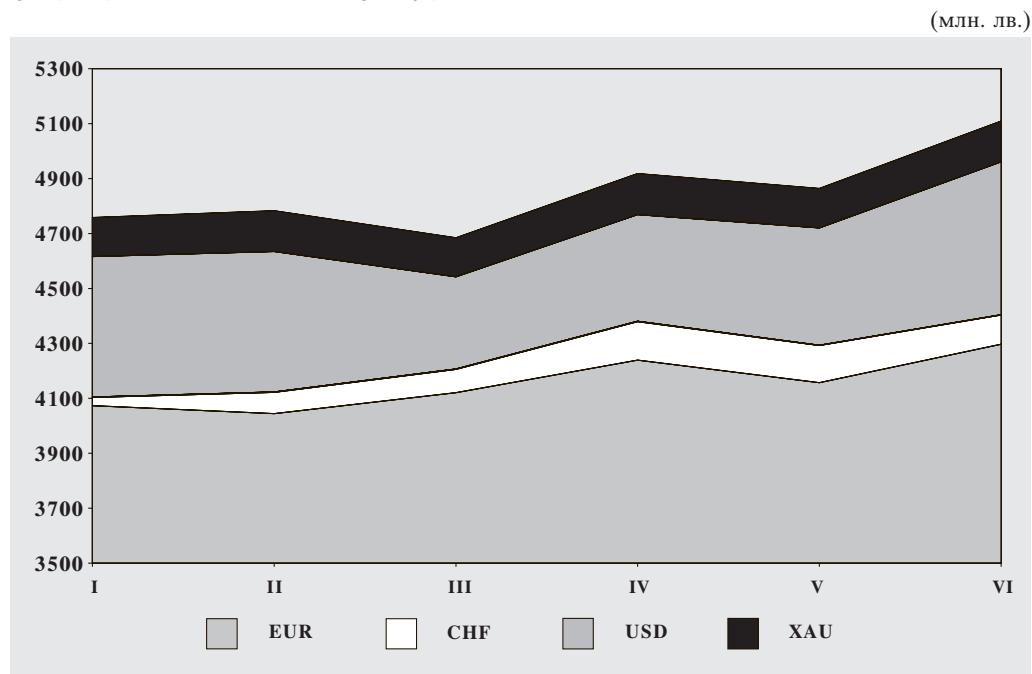
Данните в таблиците по-долу и приложените към тях графики дават информация за структурата на активно управляваната част от валутните резерви на БНБ в три възможни разреза – структура по валути, по финансови инструменти и по падежи. Представените данни са на база дата на сключване на сделката към края на всеки месец и са по данни на търговските регистри на дирекция „Ковчежничество“ на БНБ.

Валутна структура

Основна част от активите на БНБ са в евро, като относителният им дял към края на отчетния период е 84.1% от сумата на активно управляваната част от валутните резерви, а относителният дял на активите в щатски долари е 10.89%.

Валутният риск се минимизира чрез спазване на допустимото отклонение в границите от $\pm 2\%$ от валутната структура на активите спрямо валутната структура на пасивите съгласно изискванията на чл. 31, ал. 3 от Закона за БНБ.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВАЛУТИ

Източник: БНБ.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВАЛУТИ

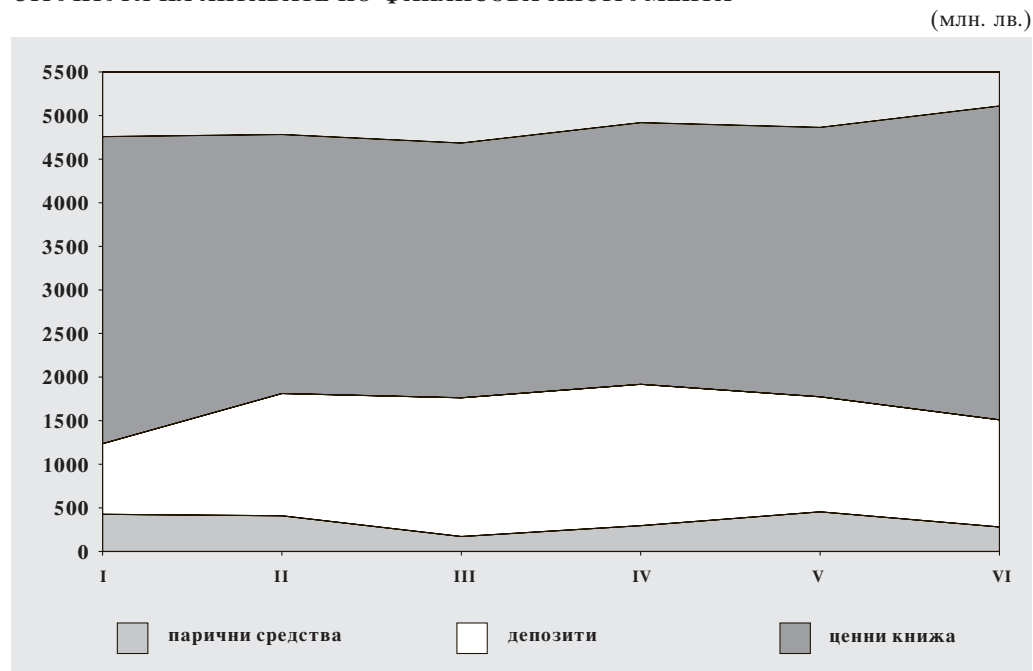
Вид валута	I						II						III						IV						V						VI					
	I						II						III						IV						V						VI					
CHF	0.63						1.62						1.82						2.85						2.79						2.09					
EUR	85.61						84.56						87.96						86.20						85.46						84.10					
GBP	0.03						0.03						0.03						0.03						0.02						0.01					
JPY	0.00						0.00						0.00						0.00						0.00						0.00					
USD	10.74						10.69						7.16						7.89						8.77						10.89					
XAU	2.98						3.11						3.03						3.04						2.95						2.91					

Източник: БНБ.

Структура по финансови инструменти

Структурата на международните валутни активи на БНБ по финансови инструменти се изменя в резултат от реструктурирането при управлението на валутните резерви в съответствие с новия репер, прилаган от 1 януари 2000 г. Настъпилите промени на международните финансови пазари и плащанията и постъпленията на правителството по дълга във валута също оказват съществено влияние върху нея.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Източник: БНБ.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Тип инструменти	I						II						III						IV						V						VI					
	I						II						III						IV						V						VI					
Парични средства	8.95						8.56						3.68						6.03						9.36						5.49					
Депозити	17.04						29.33						33.96						32.96						27.13						24.07					
Ценни книжа	74.01						62.11						62.36						61.02						63.52						70.44					

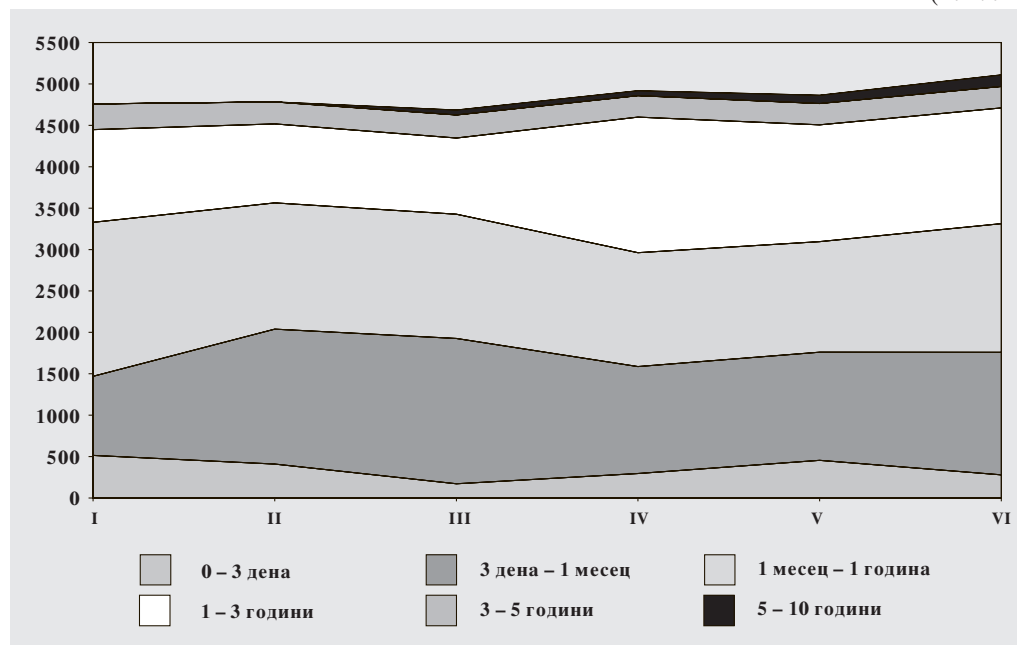
Източник: БНБ.

Структура по остатъчен срок до падежа

Основната част от активите на БНБ са инвестирани в инструменти (текущи сметки, краткосрочни депозити във валута и злато и ценни книжа) с остатъчен срок до падежа до 1 година, като към края на отчетния период относителният им дял е 64.85%.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ОСТАТЪЧЕН СРОК ДО ПАДЕЖА

(млн. лв.)

Източник: БНБ.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ОСТАТЪЧЕН СРОК ДО ПАДЕЖА

(%)

Сектор по падежи	I	II	III	IV	V	VI
0 – 3 дена	10.82	8.56	3.68	6.03	9.36	5.49
3 дена – 1 месец	20.06	34.07	37.44	26.25	26.86	28.94
1 месец – 1 година	39.07	31.87	32.04	27.97	27.45	30.42
1 – 3 години	23.54	19.93	19.63	33.27	28.97	27.35
3 – 5 години	6.51	5.56	5.94	5.28	5.31	5.07
5 – 10 години	0.00	0.00	1.28	1.21	2.06	2.74

Източник: БНБ.

Кредитна структура и кредитен риск

Структурата на международните валутни активи на БНБ, предоставени при чуждестранни контрагенти, е представена по-долу според дългосрочния кредитен рейтинг на международната кредитна агенция Fitch IBCA.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ СПОРЕД ДЪЛГОСРОЧНИЯ КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ*

(%)

Кредитен рейтинг по Fitch IBCA	I	II	III	IV	V	VI
AAA	81.92	84.52	78.56	81.93	79.31	76.64
AA	18.08	15.48	21.44	18.07	20.69	23.36

* Към края на месеца.

Източник: БНБ.

По-голямата част от кореспондентите и контрагентите, а също и инструментите, в които БНБ е инвестирала, са с най-висок кредитен рейтинг – AAA. По този начин е гарантирана сигурността на инвестициите на БНБ и се спазват изискванията на Закона за БНБ.

**ЕКСПОЗИЦИЯ НА БНБ КАТО ДЯЛ ОТ
ОБЩАТА СУМА НА ВАЛУТНИТЕ РЕЗЕРВИ***

(%)

	I	II	III	IV	V	VI
Търговски банки	15.80	25.90	27.74	26.13	25.99	23.31
Държавен и държавногарантиран дълг, наднационални финансови институции	84.20	74.10	72.26	73.87	74.01	76.69

* Към края на месеца.

Източник: БНБ.

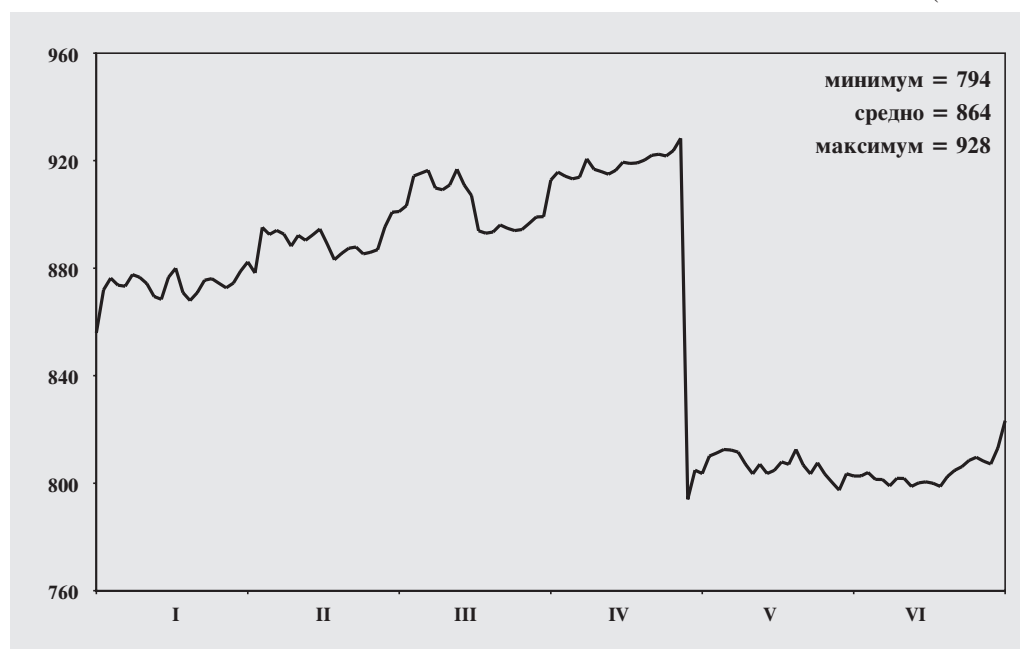
Преобладаващата част от международните валутни активи на БНБ са вложени в държавни и държавногарантирани ценни книжа, като същевременно експозицията на БНБ към първокласни чуждестранни търговски банки (кредитната експозиция) не превишава 30% от общата сума на валутните резерви.

**Покритие на
общата сума
на паричните
задължения на
БНБ**

Паричните задължения на БНБ се покриват изцяло с пазарната стойност на международните валутни активи на БНБ, като се осигурява превишение на международните валутни активи над паричните задължения. То намира израз във величината на нетните валутни резерви на БНБ, представени чрез депозита на управление „Банково“.

НЕТНИ ВАЛУТНИ РЕЗЕРВИ НА БНБ

(млн. лв.)

Източник: БНБ.

**Лихвен
риск**

Модифицираната дюрация на международните валутни активи, която е измерител на лихвения риск, беше под 1 година през отчетния период. Това от своя страна ограничаваше риска от обезценяване на международните валутни активи в резултат от повишаване на лихвените проценти. Дюрацията на портфейла в щатски долари е с по-голяма променливост в сравнение с дюрацията на портфейла в евро. Тя се дължи на променения репер за 2000 г. и на относително по-голямата динамика на паричните потоци в този портфейл.

4. Реализирана доходност от управлението на валутните резерви

Реализираната доходност на портфейла в евро с отчитане на месечните преоценки на ценните книжа през първата половина на 2000 г. е съответно 1.59% (3.18% на годишна база), докато за същия период доходността на репера е 1.61% (3.22% на годишна база).

РЕАЛИЗИРАНА ДОХОДНОСТ НА МЕСЕЧНА БАЗА НА ПОРТФЕЙЛА В ЕВРО СПРЯМО РЕПЕРА

	I		II		III		IV		V		VI		I - VI	
	портфейл	репер	портфейл	репер	портфейл	репер	портфейл	репер	портфейл	репер	портфейл	репер	портфейл	репер
Доходност (%)	0.21	0.19	0.27	0.27	0.39	0.40	0.17	0.16	0.18	0.16	0.36	0.42	1.59	1.61
Модифицирана дюрация (години)	0.78	0.85	0.77	0.85	0.78	0.86	0.79	0.87	0.79	0.88	0.82	0.88	0.82	0.88

Източник: БНБ.

Реализираната доходност на портфейла в щатски долари с отчитане на месечните преоценки на ценните книжа през първата половина на 2000 г. е съответно 2.99% (5.98% на годишна база), докато за същия период доходността на репера е 2.92% (5.84% на годишна база).

РЕАЛИЗИРАНА ДОХОДНОСТ НА МЕСЕЧНА БАЗА НА ПОРТФЕЙЛА В ЩАТСКИ ДОЛАРИ СПРЯМО РЕПЕРА

	I		II		III		IV		V		VI		I - VI	
	портфейл	репер	портфейл	репер	портфейл	репер	портфейл	репер	портфейл	репер	портфейл	репер	портфейл	репер
Доходност (%)	0.20	0.43	0.53	0.45	0.57	0.48	0.52	0.45	0.55	0.55	0.58	0.52	2.99	2.92
Модифицирана дюрация (години)	0.63	0.22	0.55	0.21	0.52	0.24	0.43	0.23	0.34	0.23	0.26	0.25	0.26	0.25

Източник: БНБ.

IV. Ликвидност и финансови пазари

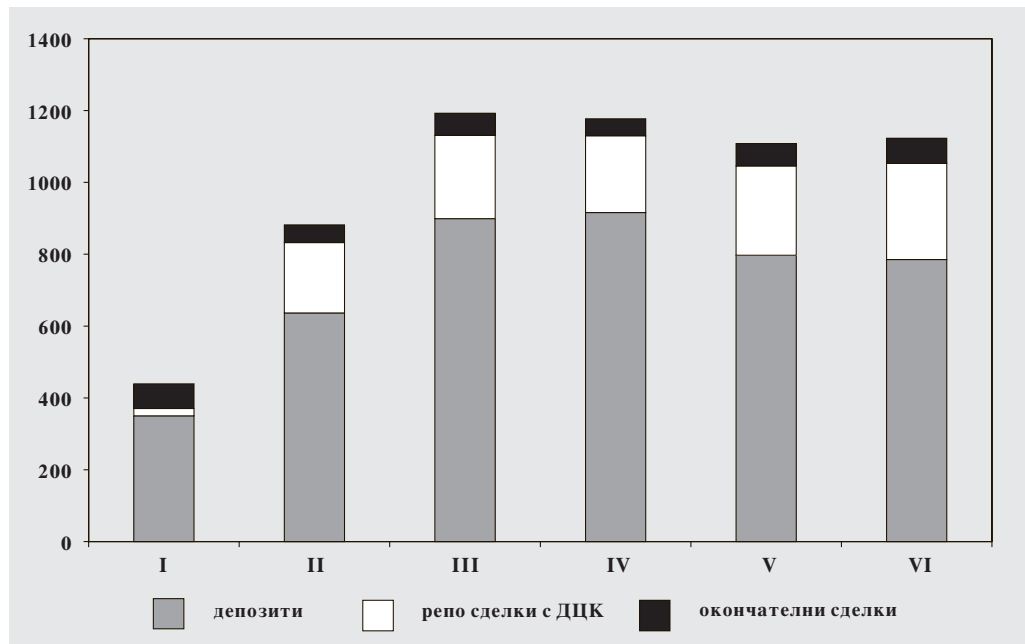
1. Ликвидност

Междубанков паричен пазар

През първото шестмесечие на 2000 г. междубанковият паричен пазар се развива в условията на продължаващ процес на финансово стабилизиране на банковата система и се характеризира с увеличение обема на търгуваните средства и броя на участниците. Оборотът на търгуваните средства по срочните сделки за отчетния период нараства с 30% спрямо същия период на предходната година и достига 5 563 346 хил. лв. В структурата на пазара по видове операции се наблюдава нарастване на относителния дял на депозитите – 74% (спрямо 58% за предходната година), за сметка на репо операциите – 20% (съответно 36%) при запазване дела на окончателните сделки с ДЦК в рамките на 6%. Следва да се отбележи фактът, че финансирането на междубанковия пазар е предимно чрез необезпечени депозити. По отношение срочността на операциите с най-голям относителен дял са еднодневните сделки – 55% от общия обем, или увеличението спрямо предходната година е 13%, което показва, че междубанковият паричен пазар е основен инструмент за текущо управление на ликвидността в банковата система.

МЕЖДУБАНКОВ ПАРИЧЕН ПАЗАР

(хил. лв.)

Източник: БНБ.

Резерви на търговските банки

Първото полугодие се характеризира с плавно, макар и слабо, нарастване на привлечените средства на банките както в левове, така и във валута. Увеличението на депозитната база през юни спрямо декември 1999 г. в левове бе 5.54%, а във валута – 10.34%, включително обезценяването на лева спрямо долара, което за наблюдавания период е около 9%.

През полугодиято процентът на задължителните минимални резерви (ЗМР) остава неизменен – 11% от депозитната база.

Структурата на резервните активи на банките, поддържани по сметки в БНБ, се променя чувствително през отделните месеци: поддържаните резервни активи във валута през февруари покриват едва 37.31% от задължителните резерви върху привлечените средства в чуждестранна валута, докато през

юни достигат до 73.44%. Влияние за това оказват различни фактори. В началото на годината в резултат от презапасяване и почти замрял междубанков пазар в очакване на евентуални проблеми при навлизането в 2000 г., както и на положителния нетен поток, формиран от Министерството на финансите, левовата ликвидност в банковата система е висока, което създава условия банките да предпочетат лева като резервен актив. През юни високите лихви по евродепозитите карат банките да трансформират свободните си средства в евро, като драстично намаляват левовата си ликвидност. При увеличено търсене на средства за покриване на ЗМР лихвите по междубанковите депозити надвишават дохода от депозитите на международните пазари, което довежда до пренасочване от банките на средства в чуждестранна валута за изпълнение задълженията им по поддържане на задължителни резерви в БНБ. Предпочитаната валута за покриване резервите на банките върху привлечените им средства остават еврото, следвано от швейцарския франк, докато щатският долар е едва в рамките на 1 – 2% от внесената валута общо за банковата система.

Като цяло през полугодieto банките не изпитват затруднения при поддържането на задължителните си минимални резерви. Управлението на текущата и средносрочната ликвидност в системата гъвкаво се свързва както със състоянието на вътрешните и външните пазари, така и с фискалните потоци. Границите на поддържаните свръхрезерви за наблюдавания период варират съобразно политиката на банките от 165.3 млн. лв. до 9.6 млн. лв. (средно за периода 50 млн. лв.).

Два поредни месеца от полугодieto Токуда кредит експрес банк допусна неизпълнение на минималните си резерви, за което съгласно разпоредбите на Наредба № 21 на БНБ е уведомено управление „Банков надзор“. През април започва да изпълнява задълженията си по поддържане на ЗМР Българо-американската кредитна банка, а от юни Сосиете женерал окончателно трансформира и прехвърля клиентския си портфейл в СЖ Експресбанк, при което отпада ангажиментът ѝ по поддържане на задължителни минимални резерви в БНБ.

2. Финансови пазари

Пазар на ДЦК

Първичен пазар. През полугодieto Министерството на финансите продължава възприетото след въвеждането на паричния съвет преориентиране на емисионната си политика към по-дългосрочни ДЦК с фиксиран доход. Характерното за последните години превишение на търсенето над предлагането продължава да бъде основен фактор за формиране кривата на доходността.

Вторичен пазар. Полугодieto се характеризира с висока активност на вторичния пазар на ДЦК в резултат от значително нарасналия брой на участниците.

Като цяло пазарът на ДЦК продължава да бъде основен инвестиционен инструмент. Това предопределя значителен превес на репо сделките, които са едно от главните средства за управление на краткосрочната и текущата ликвидност на банките участници.

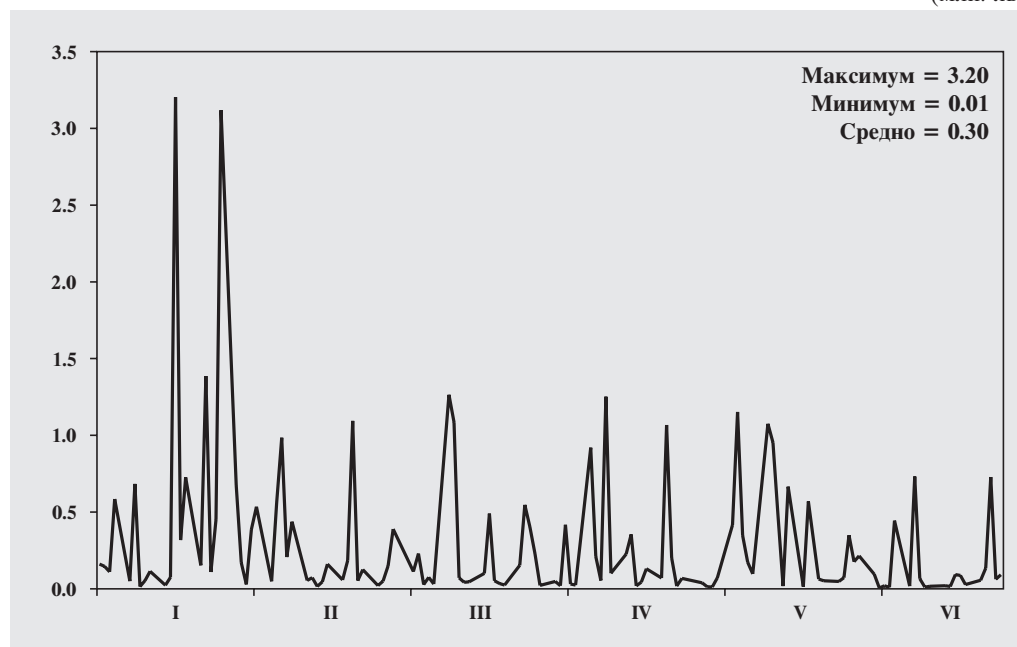
Известно изключение в това отношение през първото тримесечие отбелязва развитието на пазара на деноминирани в щатски долари ДЦК, емитирани по ЗУНК. Продължителното поскъпване на щатския долар на международните пазари и очакванията за насрещни мерки за преодоляване на тази тенденция довеждат до силно активизиране на пазара, като през февруари и особено през март преобладават окончателните сделки. През март са регистрирани и най-големите ценови разлики от около 12 цента за 1 щ. д. номинал. По месеци среднопретеглените пазарни цени следват очакваната тенденция към слабо покачване, като от 66.71 цента през януари достигат 69.01 цента за 1 щ. д. номинал.

Пазари на акции и корпоративни облигации

Акционерен капитал. Борсовите сделки са основната част от оборота с акции – около девет десети. Размерът ѝ остана нисък. Общият оборот на сделките с акции на Българската фондова борса (БФБ) през първата половина на 2000 г. възлиза на 38.1 млн. лв. (на база ден на търговия – „Т“), а среднодневният – малко над 300 хил. лв. Дневните обеми варират значително.

СРЕДНОДНЕВНИ ОБЕМИ НА БЪЛГАРСКАТА ФОНДОВА БОРСА

(млн. лв.)

Източник: БФБ.

Съставните пазари на БФБ и отделните видове сделки имат различен принос за общия борсов оборот.

- Обичайните сделки на *официалния пазар* са с оборот 2.4 млн. лв. (среднодневно близо 20 000 лв.). Делът на тези сделки е 6.3% от общия оборот на борсата с акции.
- Обичайните сделки на *свободния пазар* са с оборот 11.3 млн. лв. (среднодневно 90 000 лв.), или 29.8% от общия.
- *Блоковите* сделки възлизат на 23.4 млн. лв. (среднодневно над 185 000 лв. за периода и близо 435 000 лв. за дните, когато такива сделки са регистрирани на БФБ), или 61.3%. Както и при обичайните сделки, преобладават операции на *свободния пазар*. Блоковите сделки на *официалния пазар* са с оборот 3.2 млн. лв. (среднодневно над 25 000 лв. за периода и 355 000 лв. за дните на регистриране), или 8.4% от общия оборот с акции на БФБ. Блоковите сделки на *свободния пазар* имат оборот 20.2 млн. лв. (среднодневно 160 000 лв. за периода и близо 405 000 лв. за дните на регистрация), с което правят най-голямата част от борсовия оборот с акции – 52.9%.
- *Приватизационният пазар* на БФБ е активен предимно през юни и за първото полугодие има оборот 1 млн. лв., или 2.6% от борсовия оборот с акции. (Поради редкостта на операциите среднодневното число за периода е малко – едва 8000 лв.; пресметнато обаче на база датите на сделките, то става 250 000 лв.) В този оборот сделките с дялове от компании, чийто капитал е в листата за търговия на *официалния пазар*, възлизат на малко над 0.5 млн. лв. (среднодневно над 4000 лв. за периода и близо 265 000 лв. за дните на сделки), или 1.4% от общия оборот. Останалата сума от близо 0.5 млн. лв., или 1.2% от общия оборот, е съставена от сделки с акции, приети за търговия на *свободния пазар* на БФБ. (Среднодневният оборот е близо 4000 лв. за периода и около 160 000 лв. за дните на сделки.)

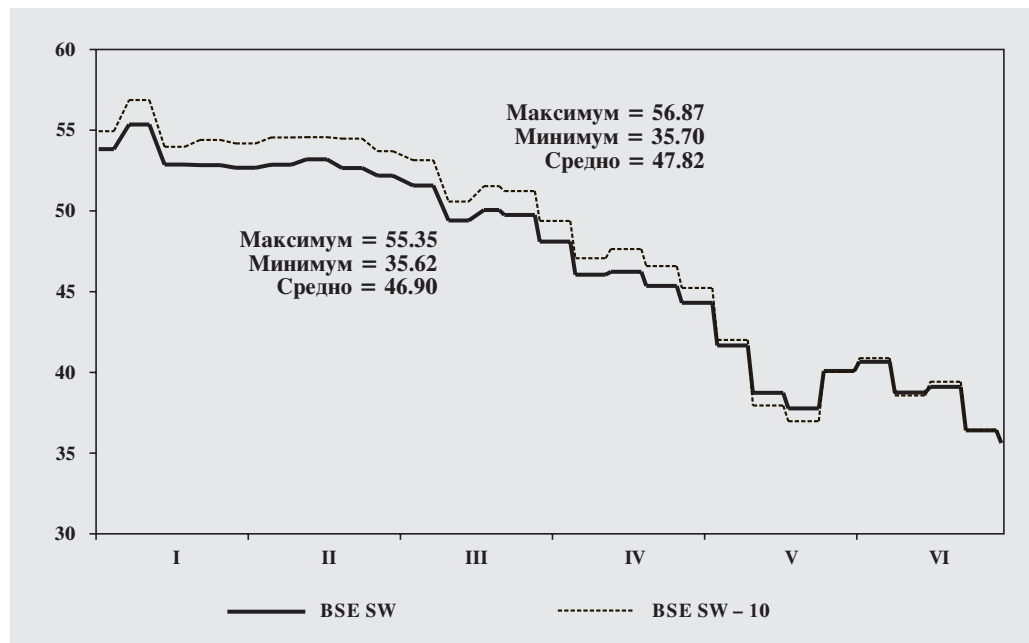
Сделките с акции на дружества от листата на *официалния пазар* – обичайни и блокови сделки на *официалния пазар* и сделки на *приватизационния пазар* – възлизат общо на 6.1 млн. лв., или 16.1% от общия оборот на БФБ с акции. Сделките с акции на дружества, приети за търговия на *свободния пазар* на БФБ – обичайни и блокови сделки на *свободния пазар* и сделки на *приватизационния пазар*, – възлизат на 32 млн. лв., или 83.9%.

Намалението на борсовия оборот през периода не е стремително: след първоначален спад той остава сравнително стабилен четири месеца. По-нататъшното намаление през юни би могло частично да се обясни с началото на сезона на летните отпуски. Трендът в цените също следва до известна степен сезонна линия, а както при оборота, така и при цените са отбелязани рекордно ниски величини.

Най-нисък размер (след старта през октомври 1997 г.) от 5252 лв. в общия оборот на борсата е регистриран на 6 юни (сърцевинният *официален пазар* вече е отбелязал по-малки стойности от 1575 лв. за този ден).

Юни е месец и на рекордно ниски цени на акциите на редица дружества. Индексът на цените на акциите *BSE Sofia Warburg* също достига рекордно ниско равнище от 36.41 пункта на 29 юни (индексът *BSE Sofia Warburg – 10* достига 36.44). Така за период от 6 месеца той губи около една трета от стойността си. Трендът показва известна прилика с движението на централноевропейския индекс *CESI* и германския индекс *DAX* особено при спада през второто тримесечие. По-рано обаче пробното покачване през първото тримесечие не успява да имитира повишението в тези страни, което компенсира (заедно със спад в *Dow Jones*) поевтиняването на валутите.

ИНДЕКС НА БОРСОВИТЕ ЦЕНИ

Източник: UBS Warburg.

Пазарната дисциплина е подложена на въздействието на поэтапното влизане в сила на Закона за публичното предлагане на ценни книжа по график, включен в самия закон. През март Държавната комисия по ценните книжа приема процедура за отписването на дружества от регистъра на публичните дружества според специфичните условия, предвидени в закона. Общият брой на отписванията достига 89 до края на юни. Има и редица вписвания в регистъра.

Корпоративни облигации. Сделките с корпоративни облигации са спорадични. Единствената емисия в листата за търговия на БФБ (*официален пазар*) – 5-годишна корпоративна облигация – епизодично се търгува, като притежателите предпочитат да я държат при себе си. В края на юни емитентът обявява публична подписка за още една облигация (18-месечна) през юли. Холдингова компания, а също банка, притежавана от чуждестранни лица, обявяват намерения за емитиране по-късно тази година на корпоративни облигации с падеж до 3 години.

Агенцията на САЩ за международно развитие (*USAID*) съобщава през март, че ще помага за развитието на пазара на ценни книжа с фиксиран доход в България. През май *USAID* и Държавната комисия по ценните книжа обявяват 2-годишен съвместен проект за подпомагане институциите, участващи на българския капиталов пазар.

Валутен пазар

Обща характеристика на валутния пазар. През първото полугодие продължава тенденцията към оживление на валутния пазар. Общият оборот на сделките с валюр на плащане до 2 дена („спот“, следващия и същия работен ден) нараства с 6.9% спрямо второто шестмесечие на 1999 г. и възлиза на 7125.5 млн. евро. Реализирано е превишение на купената над продадената от банките (вкл. БНБ) валута в размер на 168 млн. евро.

Сектори на пазара. Преобладаващ дял на валутния пазар имат сделките на банките с крайни клиенти. През полугодиято обемът на закупената от банките (вкл. БНБ) валута е със 170.6 млн. евро повече от продадената. Това е близко до общия нетен резултат за предходната година (185.4 млн. евро), но е по-ниско от реализираното през второто полугодие на м. г. (234.7 млн. евро).

„СПОТ“ СДЕЛКИ С КЛИЕНТИ

	(млн. евро)		
	Купени	Продадени	Салдо
Общо	1900.2	1729.6	170.6
в т. ч.			
ТБ	1839.8	1549.3	290.5
БНБ	60.4	180.3	-119.9

Източник: БНБ.

През полугодиято обемът на междубанковата търговия с чуждестранна валута нараства с близо 16% спрямо второто шестмесечие на 1999 г. Участието на БНБ в нея отново е само с покупки, но отбелязва чувствително намаляване (с над 40%).

МЕЖДУБАНКОВ „СПОТ“ ПАЗАР

	(млн. евро)		
	Купени	Продадени	Салдо
Общо	1756.5	1492.3	264.2
в т. ч.			
ТБ*	1509.8	1492.3	17.5
БНБ с ТБ	246.7	0.0	246.7

* Някои неточности в отчетността водят до тази разлика между купената и продадената валута на междубанковия пазар, които по принцип следва да са равни.

Източник: БНБ.

Делът на БНБ в общия обем на валутния пазар спада от близо 7% през 1999 г. до 5.5% през първото шестмесечие на 2000 г. Положителната разлика между купената и продадената от БНБ валута е резултат от участието ѝ на междубанковия пазар, докато отрицателният нетен резултат от сделките с крайни клиенти се дължи главно на продажбите на Министерството на финансите за обслужване на външния дълг (130.6 млн. евро при 84.6 млн. евро за цялата 1999 г.).

„СПОТ“ СДЕЛКИ НА БНБ

(млн. евро)

	Купени	Продадени	Салдо
Общо	307.2	180.4	126.8
БНБ с ТБ	246.7	0.0	246.7
БНБ с крайни клиенти	60.4	180.4	-120.0
в т. ч.			
с фирми и бюджетни организации	37.6	46.8	-9.2
с МФ за външния дълг	0.0	130.6	-130.6
операции с банкноти на гише	22.8	2.9	19.9

Източник: БНБ.

Структура на пазара по валути. Валутният пазар през първото полугодие се характеризира с налагане, макар и бавно, на еврото като доминираща валута. Покупко-продажбите на единната европейска валута евро и нейните компоненти достигат 54% от общия оборот. Това се наблюдава както на междубанковия пазар (с дял от 63% при съответно около 60% през 1999 г.), така и в търговията с крайни клиенти (където доларът все още доминира, но вече с 55-процентов дял и при покупките, и при продажбите при съответно около 60% от покупките и 56% от продажбите през предходната година).

Пазарни валутни курсове. През полугодията е отчетен среднопретеглен пазарен курс от 2.02985 лв. за 1 щ. д. при официален курс 2.03995 лв. за 1 щ. д.

Това показва, че трайната тенденция към повишаване курса на долара не се отразява върху традиционното поведение на пазара: курсовете „купува“ да са по-ниски, респективно „продава“ да са по-високи от официалния курс, като формираният на тази основа среднопретеглен пазарен курс да е с около 1 стотинка под официалния. Налагащият се извод е, че поддържаната финансова стабилност след въвеждането на паричния съвет води до укрепване на доверието в лева както сред банките, така и сред останалите икономически субекти.

3. Платежна система и сетълмент

През първата половина на 2000 г. продължава процесът на нарастване броя на преките участници в системата за междубанкови разплащания. В края на разглеждания период той достига 669 при 634 в края на 1999 г.

През отчетния период чрез системата за безналични банкови разплащания БИСЕРА са извършени 9 070 907 броя плащания (среднодневно 71 991 броя) на обща сума 24 348 058 461 лв. (среднодневно за 193 238 559 лв.). Нарастването на общия брой спрямо второто шестмесечие на 1999 г. е 9%. Общата сума на плащанията бележи спад от 3% спрямо предходния период.

През първото полугодие съвместно с Министерството на финансите и Банксервиз АД продължава работата по консолидиране в системата на „Единната сметка“ на средствата по обслужваните от БНБ сметки на бюджетните организации. Подготвен е нов БУС 1302000, както и промени в съществуващи банкови унифицирани стандарти.

Извършена е основната част от дейността по подготовката на изменението в Наредба № 3 за плащанията, свързани с привеждането ѝ в съответствие с Търговския закон и намаляването на хартиения документооборот между търговските банки.

V. Банков сектор и банков надзор

1. Развитие на банковия сектор

Както и през миналата година, през първата половина на 2000 г. банките продължават да поддържат високо равнище на обща капиталова адекватност. То контрастира с нереализираните очаквания за по-значимо нарастване на кредитирането и подкрепа на импулсите за растеж в българската икономика. Секторът като цяло потвърждава и равнището на възвръщаемост на активите (ROA) 2.7%, изчислено на годишна база (2.4% за 1999 г.). Лекото му повишение се дължи най-вече на стремежа на банките към увеличаване дела на лихвоносните, респ. на доходоносните активи, без осезаемо подобряване на тяхната структура.

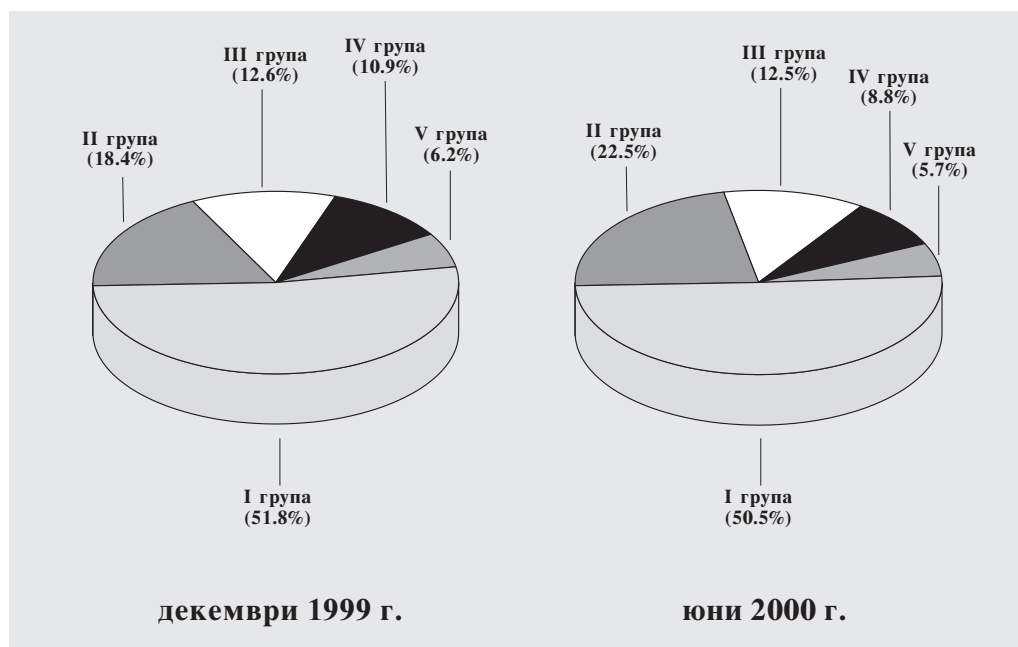
Трите най-големи банки²⁷ – Булбанк, Банка ДСК и ОББ, запазват своя значителен дял в общата сума на активите в банковия сектор – почти 51%, в т. ч. 38% от предоставените кредити, 58% от вземанията от банки и финансови институции и 75% от ценните книжа в инвестиционен портфейл. Групата е намалила дела си при пласментите на книжа в оборотен портфейл до 47% (от 56% дял към края на 1999 г.). Капиталът и резервите на тези банки представляват 52% от сумарните за системата, а привлечените депозити от нефинансовия сектор на икономиката и населението – 55%.

През полугодията към банките с размер на активите между 300 и 500 млн. лв. (ТБ Биохим, Българска пощенска банка, СЖ Експресбанк и Хебросбанк) се добави БНП – Дрезднербанк и с това съвкупният пазарен дял на тази група банки достига близо 23%. Кредитите, отпуснати от тях на нефинансови институции, представляват 22%, а акумулираните депозити – 25% от тези на системата.

Делът на активите на четвърта група спада, тъй като две банки – БРИБанк и Росексимбанк, са причислени към трета класификационна група поради това, че размерът на техните активи устойчиво надвишава прага от 100 млн. лв.

²⁷ С оглед по-точното наблюдаване на промените в системата и тяхната динамика през 1999 г. бе възприето прегрупиране на търговските банки – от три класификационни групи се премина към пет. Целта е да се постигне по-голяма степен на прецизност в изследванията на пазарните дялове, характера на бизнес профила и сравнимост по отношение на надзорните регулации. Въз основа на това търговските банки са разпределени в четири класификационни групи в зависимост от размера на балансовото число: I група – над 500 млн. лв., II група – от 300 до 500 млн. лв., III група – между 100 и 300 млн. лв. и IV група – до 100 млн. лв.; клоновете на чуждестранни финансови институции формират V група.

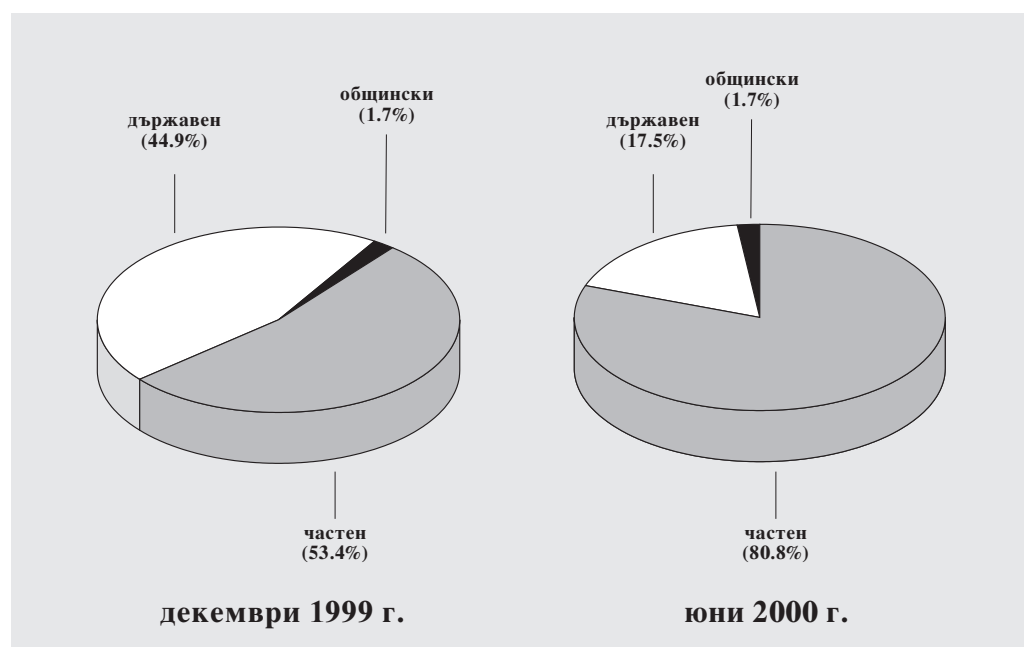
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АКТИВИТЕ ПО БАНКОВИ ГРУПИ

Източник: БНБ.

Структурната реформа в банковия сектор продължи в изпълнение програмата на правителството и в координация с международните финансови институции. В началото на настоящата година завърши приватизацията на Хебросбанк, а в края на първото полугодие бе сключена сделка за продажба на Булбанк на италианската банкова група UniCredito Italiano и немския застрахователен концерн Allianz, с което държавната собственост в банковия сектор като дял от банковите активи остава 17.5%, а общинската – 1.7%. Така дялът на частните банки ще нарасне от 53.4% в края на 1999 г. до 80.8% на база отчетните данни в края на полугодиято. В резултат на тези сделки дялът на контролираните от чуждестранни инвеститори активи ще стигне до 74%.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АКТИВИТЕ ПО ВИД СОБСТВЕНОСТ

Забележка: Взета е предвид и сделката за приватизация на Булбанк.

Източник: БНБ.

Банкови активи и пасиви

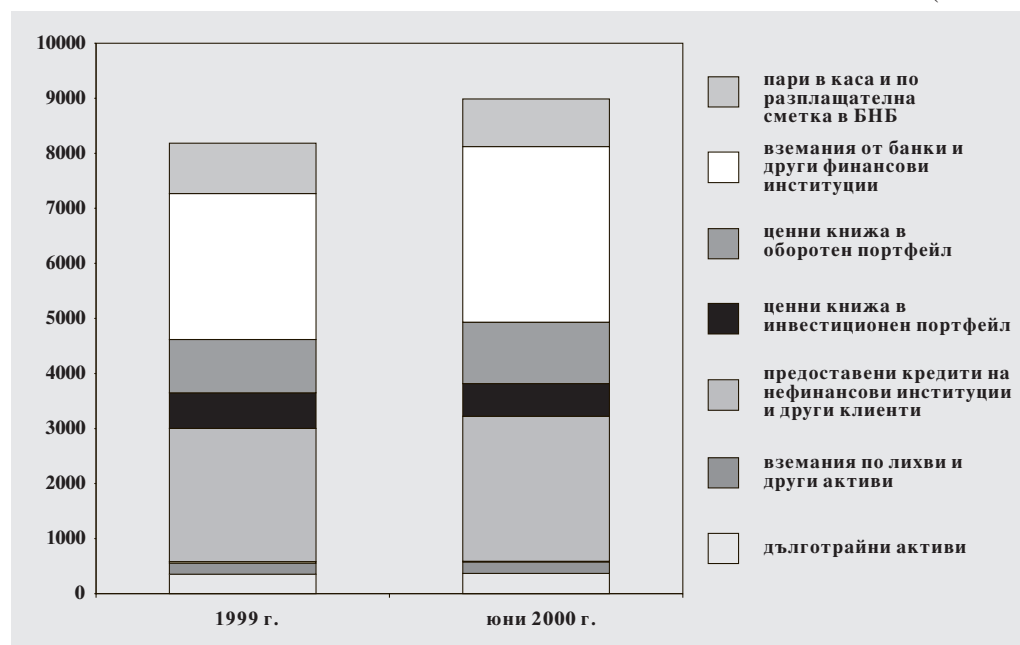
В края на първото полугодие банковата система отчита номинално увеличение на активите в сравнение с края на 1999 г. с 801 млн. лв. до 8987 млн. лв., което представлява 9.8% и е приблизително равно на целогодишното увеличение през миналата година, но с по-различен характер. Докато левовият компонент на активите нараства незначително с 1.5% (53 млн. лв.), то валутният постига реално увеличение от 10.6% (250 млн. в доларово изражение). В левово изражение увеличението на валутния компонент е по-голямо, тъй като щатската валута продължи да поскъпва. Поради това съотношението между валутен и левов компонент на активите се променя до 3/2 в полза на валутния (2.8/2.2 в края на 1999 г.).

При разглеждане на промените в структурата на активите отделно на валутния и левовия компонент се установи, че от реалния прираст в размер на 250 млн. щ. д. с 201 млн. щ. д. са се увеличили авоарите по ностро сметки, главно в чуждестранни банки, а с 46 млн. щ. д. – наличностите във валутните каси на банките. Те трябваше да посрещат увеличените тегления във валута, необходима предимно за разплащания извън банковата система вследствие либерализирането на валутния режим в страната. Намаляването на пласменти на ценни книжа в инвестиционен портфейл с 47 млн. щ. д. (-17.4% спрямо края на 1999 г.) е съпроводено с увеличаване на книжата в оборотен портфейл с 46 млн. щ. д. (31.1%).

В структурата на левовия компонент на банковите активи е отчетено намаляване на касовите наличности със 163 млн. лв. (-28.3%) спрямо края на 1999 г. и трансформирането им предимно в прираст на левовите кредити за нефинансови институции и населението – 152 млн. лв. (9.6%). Независимо от това общият относителен дял на кредитите в активите остана нисък – 29.3%. Начинът на реструктуриране на активите през първото полугодие е ясен белег, че банките продължават да се стремят към увеличаване на своите доходи без поемане на допълнителни рискове.

ОБЕМ И СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ В БАНКОВИЯ СЕКТОР

(млн. лв.)

Източник: БНБ.

По своите пасивни операции българските банки отчитат през първото полугодие номинално увеличение на привлечените средства и пасивите с 652 млн. лв. до 7554 млн. лв. (9.4%). За разлика от активите и валутният, и левовият компонент на пасивите отбелязват абсолютен прираст. Акумулираните депозити от нефинансови институции и населението се увеличават от начало-

то на годината с близо 88 млн. щ. д. (5.8%) и със 131 млн. лв. (5.2%). Съотношението между валутния и левовия компонент на депозитите остава почти същото като в края на 1999 г. (2.8/2.2). И през полугодieto продължава тенденцията към запазване на тяхната подчертано краткосрочна структура и ограничените възможности за привличане на дългосрочни спестявания главно поради ниската степен на спестовност и натрупване в страната, които не позволяват на банките да пласират сред вложителите по-голям обем дългосрочни спестовни и инвестиционни продукти.

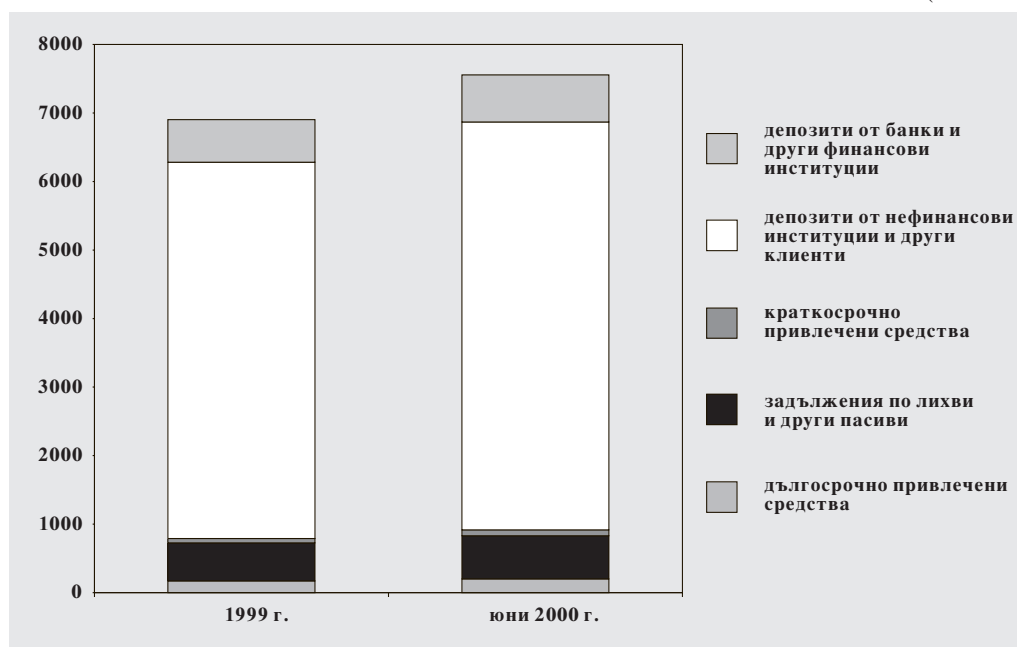
Немалко увеличение се наблюдава при задълженията по лихви и други пасиви – с около 87 млн. лв. (24.5%) Това се дължи на прираста на задълженията по лихви на няколко банки от първа и втора класификационна група, които акумулират по-голямата част от нарастването на депозитите в системата. Също така във връзка с документарни операции са начислени допълнителни провизии за риск от загуби по отделни задбалансови ангажименти. Поради настъпване на риск от загуби по заведени срещу някои институции съдебни дела са начислени допълнителни задбалансови специфични провизии. Характерно за полугодieto е и увеличаването на текущи салда по разчети, които по принцип в края на всяка отчетна година намаляват.

По отношение на задбалансовите пасиви в частта им за кредитните заместители (банкови гаранции, документарни акредитиви и инкаса, акцепти и др. под.) банките не успяват да увеличат абсолютния обем на този вид операции. Причината се корени в това, че все още твърде малко са първокласните клиенти, за които те са склонни да поемат ангажименти. Продължава също практиката плащанията при по-голяма част от външнотърговския обмен да се извършват с директни преводи и по-малко с отложени плащания поради твърде слабите позиции на българските търговци при договаряне условията на външнотърговските сделки.

В обема на операциите с деривативни продукти се наблюдава абсолютен прираст спрямо края на 1999 г. със 100 млн. щ. д. (43%) до 332 млн. щ. д. Той се дължи главно на операциите на 7 – 8 по-активни банки в операции с валутни и отчасти със смесени и други деривативни продукти.

ОБЕМ И СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ В БАНКОВИЯ СЕКТОР

(млн. лв.)

Източник: БНБ.

Рентабилност

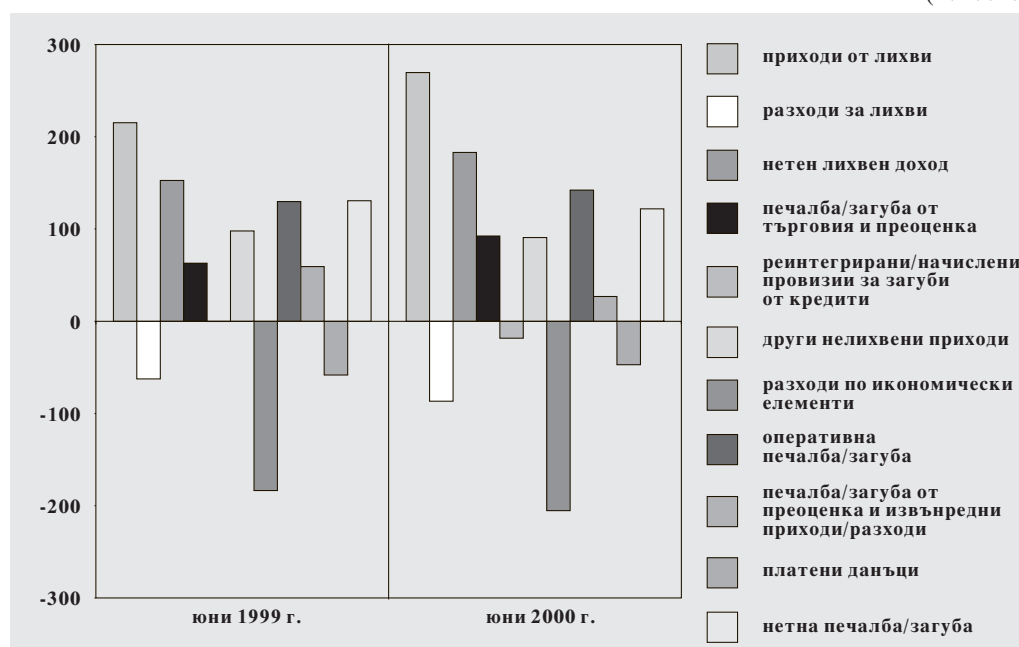
Българската банкова система отчита за първото полугодие на 2000 г. текуща нетна печалба от 122 млн. лв., която е приблизително равна по размер на печалбата от същия период на миналата година. Що се отнася до оперативната печалба, която е пряк резултат от операциите и показва ефективността от същинската банкова дейност, тя достига 142 млн. лв. и е по-голяма, отколкото за съответния период на 1999 г. с близо 13 млн. лв. (9.7%). Нетният лихвен доход постига прираст от 30 млн. лв. (19.9%) вследствие по-големия обем вземания от чуждестранни банки под формата на 24-часови и седмични депозити, както и поради умереното увеличаване на кредитирането. За отчетения в системата прираст на дохода от търговски операции с ценни книжа в инвестиционен портфейл в размер на 29 млн. лв. (46.7%) принос има главно Булбанк.

Подобри се общото за отрасъла съотношение *нетен лихвен доход/разходи за дейността* (89%) в сравнение с година по-рано (83%). Реализираният нетен доход от лихви като основен източник за поддържане и повишаване нивото на оперативния доход е недостатъчен. Редица банки са изложени на натиск при покриване на издръжката и рисковете в дейността си. *Лихвеният спред* за системата бе 5%, изчислен като ежемесечна среднопретеглена величина, преизчислен на годишна база, а *нетната печалба от доходоносни активи* – 6%.

Обемът от 91 млн. лв. приходи от такси и комисиони (*други нелихвени приходи*) представлява второто по значимост перо при формиране на оперативната печалба – 29% от оперативния резултат преди разходите за издръжка и след приспадане дохода на Булбанк от реализацията на голям обем ценни книжа в инвестиционен портфейл. Банките остават силно зависими от лихвоносните операции, тъй като не извършват достатъчен обем документарни разплащания при външнотърговския оборот и други услуги. Съотношението обем на *задбалансовите кредитни заместители*/обем на *предоставените кредити* остава 24%. Следва да се отбележи, че текущите резултати при определени банки значително се различават от общата картина в зависимост от качеството на кредитния портфейл, показателите на търговския портфейл и провежданата от тях политика.

ПРИХОДИ И РАЗХОДИ НА БАНКИТЕ

(млн. лв.)

Източник: БНБ.

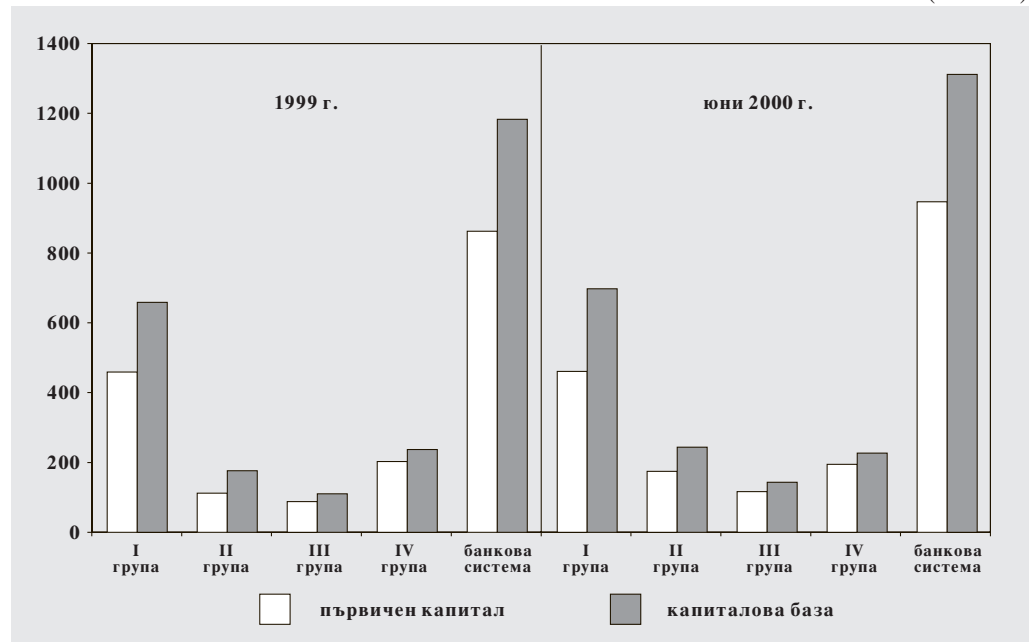
2. Спазване на изискванията за разумна банкова дейност

Капиталова адекватност (платежоспособност)

Равнището на обща капиталова адекватност в българската банкова система остава високо и през първото полугодие независимо от лекия спад до 37.9% спрямо края на 1999 г. (41.3%). Това се дължи на понижаването на капиталовите показатели на три основни банки от I и II класификационна група в резултат от увеличаване на рисковия компонент на техните активи. Стойностите на показателите на тези банки се запазват значително над изискването от 12% и не съществуват рискове за тяхната декапитализация. Общият рисков компонент на активите в системата се увеличава до 3456 млн. лв., като нарастването е с 20.2% спрямо края на 1999 г., а капиталовата база достига 1310 млн. лв., със 122 млн. лв. (10.3%) повече от края на предходната година.

ПЪРВИЧЕН КАПИТАЛ И КАПИТАЛОВА БАЗА

(млн. лв.)

Източник: БНБ.

Увеличението на капиталовата база се дължи главно на големия остатък от неразпределена печалба от миналата година на Булбанк, Банка ДСК и Хебросбанк, отнасянето на част от годишната печалба при някои банки в позиция *други резерви* и увеличението на акционерния капитал при други с нови парични вноски.

**КАПИТАЛОВИ КОЕФИЦИЕНТИ ОБЩО ЗА БАНКОВАТА СИСТЕМА
И ПО ГРУПИ БАНКИ**

(%)

Търговски банки	Обща капиталова адекватност		Адекватност на първичния капитал		Степен на покритие на активите	
	1999 г.	VI.2000 г.	1999 г.	VI.2000 г.	1999 г.	VI.2000 г.
I група	49.95	45.79	34.94	30.25	15.49	15.39
II група	28.76	28.45	18.37	20.39	11.20	11.91
III група	22.29	22.09	17.69	17.92	10.73	12.68
IV група	52.80	52.78	45.55	45.27	26.00	28.00
ОБЩО	41.31	37.92	30.31	27.36	15.28	15.39

Забележка: Чуждестранните банкови клонове, представляващи V група, не са обект на наблюдение от страна на банковия надзор относно изискванията за капиталова адекватност.

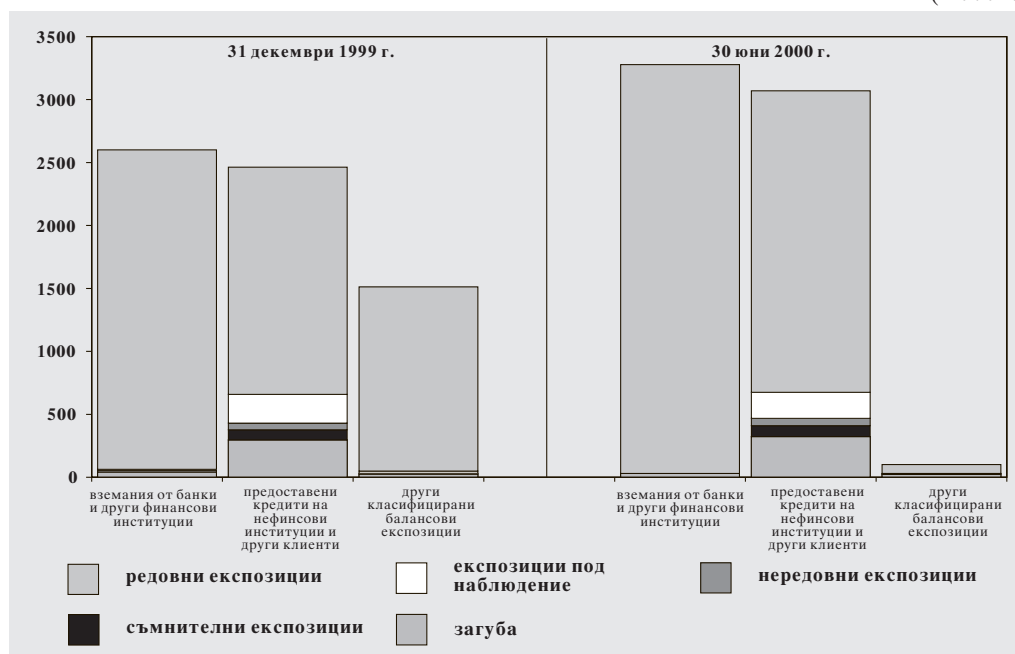
Високите коефициенти за капиталова адекватност продължават да бъдат също така резултат от провежданата от банките консервативна политика на пласиране на финансови средства в нискорискови вложения. Степента на риск на активите остава относително постоянна главно поради лекото подобряване качеството на кредитните портфейли. Общото умерено нарастване на кредитирането от края на 1998 г. оказва благоприятно влияние върху класификацията на вземанията. В резултат на това съотношението на просрочените кредити (сбора от всички кредити с просрочени плащания) към капиталовата база в края на полугодията спада на 36.5%, изчислена като средна тримесечна претеглена стойност (39.3% в края на 1999 г.). Това подобрене се корени както в нетното намаление на просрочените кредити с около 34 млн. лв., така и в увеличението на *други резерви* за изписани като загуба кредити, вземания от банки и други ангажименти в размер на 114 млн. лв., които се включват в капиталовата база до размера на първичния капитал.

Независимо че банковата система продължава да отчита свръхкапитализация, от гледна точка на риска при активите на равнище отделна банка картината е различна. При някои институции, извършващи активна кредитна дейност, е налице капиталов недостиг. Само в отделни случаи, където нивата на капиталова адекватност са над 12%, по оценка на банковия надзор реалната капиталова база е под необходимия размер. Анализът на състоянието и дейността на банките показва, че една от причините за капиталов риск при някои от тях е придържането към относително ниско ниво на минимално изискуем капитал, което ги прави пасивни – очевидно доста дълъг период от време ръководствата не са желали или не са успели да подчинят политиката на управление на целите на едно постоянно капиталово нарастване.

От началото на 2000 г. съблюдаване на изискването за ограничаване на големите експозиции се прилага по отношение на всички експозиции – както балансови, така и задбалансови. През разглеждания период банките продължават да спазват изискванията за съвкупна голяма експозиция. В настоящия момент, доколкото съществува непосредствен капиталов риск, той е свързан с промяна в качеството на отделни големи експозиции. Освен това продължава да съществува риск от „скрита“ (недекларирана) икономическа свързаност при отчитаните от банките големи експозиции. За системата като цяло общият размер на големите експозиции спрямо капиталовата база е 63.9%, почти непроменен в сравнение с края на 1999 г. (60.3%) и много под допустимото ниво от 800%. Тук следва да се имат предвид промените в регулирането на големите междубанкови експозиции в посока към намаляване в зависимост от техния остатъчен матуритет, първокласния рейтинг на институцията емитент и държавата, в която е лицензирана банката кореспондент, от една страна, и, от друга – запазването на голямото им тегло в банковите активи, които са от основно значение за понижаването на този показател. При редица банки обаче се наблюдават отклонения при единични експозиции, надхвърлящи 25% от собствения им капитал.

ОБЕМ И СТРУКТУРА НА РИСКОВИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ В БАНКОВАТА СИСТЕМА

(хил. лв.)

Забележка: Голямото намаление, отчетено в група „Други класифицирани балансови експозиции“, се дължи на методологическа промяна относно отчетите на банките по Наредба № 9 на БНБ, която прецизира тяхната класификация.

Източник: БНБ.

Пласментите на банките в търговски и инвестиционен портфейл ценни книжа са изложени през изминалото полугодие на сравнително нисък пазарен риск, доколкото валутните се реализират в инструменти на първокласни централни банки и правителства от списъка на БНБ. *Чувствителността* на левовите пласменти към вътрешния пазарен риск също е малка. Причина за това е продължаващото определяне на основния лихвен процент в зависимост от провежданата от правителството фискална политика в условията на паричен съвет. В същото време на паричния пазар липсват емитенти от по-голям ранг, които да конкурират правителството и да създават предпоставки за динамика в лихвените равнища, респ. на цените на търгуваните книжа, и за реално въздействие на пазарния риск върху капиталовата адекватност на банките.

Общият валутен риск в системата, измерван чрез показателя *нетна открита валутна позиция/капитал*, е нисък – само -1.07% от капиталовата база срещу 4.6% към края на 1999 г. Това се дължи главно на доброто управление на валутните позиции от страна на водещите търговски банки и обезпечаването им срещу валутен риск посредством хеджинг операции, следвайки развитието на международните валутни пазари. Така откритата балансова позиция е „дълга“ в размер на 81 млн. лв. и се компенсира от сročна „къса“ от 95 млн. лв. Вследствие на „затварянето“ през последното тримесечие на изминалата година на голяма част от откритите доларови позиции и превръщането им в европозиции се увеличи относителното тегло на еврото в нетната открита позиция, и обратно – възможността на откритите доларови позиции като тегло да влияят чувствително върху капиталовата адекватност се ограничи. Малоброен кръг банки продължават да държат открита валутна позиция в щатски долари, надхвърляща ограничението от 25% от капиталовата база. Само при две от тях нетната открита валутна позиция почти доближава допустимите 60% от капитала.

Търговските банки поддържат през първото полугодие относително високи нива на първична и вторична ликвидност. При определени банки се наблюдава стремеж към плавно снижаване на първичната ликвидност спрямо края на 1999 г. и пласиране на повече парични средства в доходноосни активи. Банките – първични дилъри на ДЦК, поддържат нива на първична и вто-

рична ликвидност в рамките на изискванията. Доколкото съществува ликвиден риск, той произтича от дисбаланса в срочността на пасивите и ликвидните активи. Независимо че средните неснижаеми остатъци по краткосрочните депозити продължават да престояват продължително време по сметки и че техният обем отбелязва абсолютен прираст, техният характер ограничава банките при трансформиране на матуритета на активите в по-дългосрочни кредитни операции и инвестиции и изисква от тях да поддържат високи нива на ликвидност. Общо за банковата система кумулативните парични потоци във времевите хоризонти до 3 месеца остават положителни, а при 12 банки във всичките времеви хоризонти до една и над една година също. Банките, чиито нетни кумулативни парични потоци в кратките хоризонти до 3 месеца са отрицателни, са обект на засилено внимание от страна на банковия надзор.

3. Дейност на банковия надзор

Лицензиране

В резултат на протичащата приватизация и вторични продажби настъпват структурни промени в банковия сектор, респективно в собствеността на акционерния капитал. През март от управление „Банков надзор“ бе издадено разрешение на Риджънт пасифик груп да придобие 98% от капитала на Хебросбанк, с което нейната приватизация приключи. Във връзка с процедурата за раздържавяване на Булбанк нейният дял от 35% в ОББ бе продаден на Националната банка на Гърция, която след получаване на разрешение от БНБ придоби общо 90% от акциите с право на глас на ОББ. Друг по-значителен акт бе издаването на лиценз на Ситибанк Н.А., Ню Йорк, да извършва чрез клон у нас банкова дейност. През юли банковият клон стартира своите операции.

Банки в несъстоятелност

През отчетния период управление „Банков надзор“ наблюдава чрез текущите отчети процеса на ликвидация на банките в несъстоятелност. Независимо от ограничените правомощия БНБ продължава да полага усилия за неговото подпомагане и ускоряване.

Промените в Закона за БНБ от юни 1999 г. въвеждат процедури, ускоряващи ликвидацията на затворените по време на кризата от 1996 – 1997 г. банки. Създадената Държавна агенция за събиране на вземанията по активите на част от банките в несъстоятелност, в които държавата е първи поред кредитор. Въпреки трудностите, свързани с ограничения пазар и търсене на дълготрайни и други банкови активи, от края на миналата година до сега беше постигнат напредък в продажбата на активи на фалирали банки. Окончателно са ликвидирани и заличени от търговския регистър шест банки, които представляват значителен дял от общата сума на активите на затворените банки. Две от тях са продадени. „Йорсет холдингс“ (България) ЕООД купи активите на Първа частна банка без поемане на задълженията и без право да запази дейността, а Стопанска банка бе закупена като предприятие от БРИ-банк. Остатъкът от активите на другите четири банки бе прехвърлен към Държавната агенция за събиране на вземанията. За част от останалите затворени банки се водят преговори за продажба. При други продължава процедурата по ликвидация.

Подобряването на законодателството в областта на безпроблемното „влизване“ и „излизане“ от бизнеса в банковия сектор е от съществено значение за функционирането на конкурентна пазарна среда и за управлението на финансови кризи. Очаква се проектозаконът за банковата несъстоятелност, изготвен от Министерството на финансите, да бъде внесен в Министерския съвет, респективно в Икономическата комисия на Народното събрание, за разглеждане.

След отнемането в началото на годината на лиценза на Балканска универсална банка (БУБ) процедурата по нейната ликвидация протече по силата на промените в Закона за банките и Закона за гарантиране на влоговете в банките с участието на създадения Фонд за гарантиране на влоговете в бан-

ките (ФГВБ). Към настоящия момент фондът е приключил с изплащането на гарантирания размер на депозитите в Кредитна банка, затворена през миналата година, и БУБ.

Регулиране на банковата дейност

В условията на налагаща се интернационализация и в българската икономика надзорната дейност и регулирането на банките продължават да отразяват развитието и тенденциите във финансовия сектор. Следвайки политиката за прилагане на най-добрата практика, управление „Банков надзор“ приоритетно адаптира българското банков законодателство и регулации към директивите на ЕС за финансовия сектор и усъвършенства дейността си в съответствие с основните принципи за ефективен банков надзор на Базелския комитет по банков надзор. През полугодieto на 2000 г. бе постигнат допълнителен напредък и натрупан нов опит в тяхното прилагане.

Във връзка с промените в Закона за банките от юни миналата година в частта им за лицензионния режим бе издадена и обнародвана (ДВ, бр. 14 от 2000 г.) нова Наредба № 2 за лицензиите и разрешенията, издавани от БНБ. Наредбата отменя старото изискване за поддържане на минимален капитал при откриване на клон на чуждестранна банка в България. Клонове, опериращи на територията на страната, са длъжни да публикуват годишен финансов отчет на чуждестранната банка на самостоятелна и консолидирана основа, както и доклад на одиторите на банката поне в един централен български всекидневник. Основните дефиниции в наредбата съответстват на тези в европейското законодателство. Въведено бе определение за „тесни връзки“ при провеждане на процедури за издаване на лицензии за банкова дейност и разрешения за придобиване на дялови участия.

Изменена и допълнена е Наредба № 8 на БНБ за капиталовата адекватност на банките (ДВ, бр. 41 от 2000 г.) във връзка с новата Наредба № 2 на БНБ по отношение отпадане на изискването за поддържане на капитал от клоновете на чуждестранни банки. Бе постигнато също така синхронизиране на разпоредбите, касаещи рисковите тегла на балансовите и задбалансовите позиции в съответствие с Директива 89/647/ЕЕС за платежоспособността на кредитните институции (*Directive 2000/12/EC on the taking up and pursuit of business of credit institutions*).

В съответствие с промените в Наредба № 9 на БНБ, направени в края на миналата година, банковият надзор издаде указания до търговските банки относно изготвяне на отчетите за оценка на рисковите експозиции и за формиране на провизии за покриване на риска от загуби. Променена бе отчетната форма за класифицираните рискови експозиции и формирани провизии в зависимост от новия обхват на активите, подлежащи на провизиране съгласно промените в наредбата.

Във връзка с наблюдението и контрола върху концентрацията на риска, регламентирани в Наредба № 7 на БНБ и за установяване размера на големите експозиции, управление „Банков надзор“ издаде нови указания за изготвяне и представяне на уведомления и отчет за големите експозиции на банките. Те са свързани с по-широкия обхват активи и задбалансови ангажименти, които формират експозицията на банка към отделен клиент или група свързани лица. Обект на наблюдение и контрол е и концентрацията на риск във връзка с отпускането на синдикирани кредити или емисии до размера на съответния дял на участие в тях.

Въвеждането на банков надзор на консолидирана основа представлява нова крачка към хармонизиране на нашето банков законодателство с европейското право. През полугодieto бе завършен проектът за Наредба № 12 на БНБ, която бе приета през второто полугодие. Тя ще регламентира условията и реда за осъществяване на надзор на консолидирана основа спрямо банки, банков групи и финансови холдинги въз основа на финансово-счетоводните им отчети и надзорните изисквания за платежоспособност.

Във връзка с прилагането на чл. 30 от Закона за банките, касаещ ограниченията относно собствения капитал на вложения на търговските банки в

недвижими имоти и други материални дълготрайни активи, както и техните дялови участия в дружества небанки, бяха изготвени проект за нова Наредба № 17 и проект за отчет по нея. Предстои внасянето на проектонаредбата за приемане от УС на БНБ.

Най-новите рамкови изисквания за организация и функциониране на вътрешния контрол в банковите институции, намерили израз в публикуваните от Базелския комитет по банков надзор 13 принципа, бяха разработени в проект за нова Наредба № 10 за вътрешния контрол в банките. Предстои той да бъде съгласуван и с подготвения проект на наредба за изискванията към съдържанието на докладите на банковите одитори и те да бъдат внесени в комплект за приемане от УС на БНБ. С тези изисквания се цели утвърждаване на съвременните стандарти за прилагане на най-добрата практика в областта на вътрешния контрол, както и повишаване на ролята и отговорността на одиторите при изготвяне на доклада за състоянието на отчетността и системите за контрол в банките.

Поради засилване на разнообразието на извършваните банкови операции и предлагани продукти, както и на различията във времето на тяхното въвеждане, честота и обем при отделните банки се предвижда преустановяване на практиката УС на БНБ да дава разрешения за откриване/закриване на счетоводни сметки. В тази връзка е изготвен проект на актуализиран сметкоплан на банките като част от Наръчника по банково счетоводство, който ще предоставя на банките правото сами да решават какви промени да предприемат в своите индивидуални сметкопланове, спазвайки Закона за счетоводството, Националния сметкоплан и изискванията на БНБ.

Съществени по своя характер са направените разработки в проекта за актуализиране и уеднаквяване на Национален счетоводен стандарт (НСС) 30 „Представяне на счетоводните отчети на банките“ с Международен счетоводен стандарт (МСС) 30 „Отчитане на банки и сходни финансови институции“. Той включва и специфичните особености в организацията на отчетността на банките и цели да се постигне необходимата прозрачност на финансовото състояние, сравнимост на данните и публичност на информацията.

Натрупаният в управление „Банков надзор“ методологически и практически опит беше прилаган в проучването и консултирането на проекти за надзорни регулации в други финансови сектори. Бе изготвено становище до Държавната комисия по ценни книжа във връзка с проект на Наредба за капиталовата адекватност и ликвидност на инвестиционните посредници небанки. Също така бе консултирана и Държавната агенция за осигурителен надзор във връзка с проекти на наредба за начина и реда за оценка на активите на пенсионните фондове на пенсионно осигурителните дружества и наредба за структурата на капитала на пенсионно осигурителните дружества, условията за ползване от тях на заеми, и за поддържането на минимални ликвидни средства от пенсионноосигурителните дружества и фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.

Текущ банков надзор

През първата половина на 2000 г. управление „Банков надзор“ продължи да усъвършенства дейността си по текущия дистанционен надзор върху банките (система за ранно предупреждение). Проследяването и анализът на базата данни за всяка банка и за целия сектор имат за цел установяването на индивидуални и общи тенденции и своевременното регистриране на отрицателни явления в резултатите от дейността на банките, както и отклонения от изискванията за прилагане на най-добрата практика. Редовно се изготвят аналитични отчети за спазване на надзорните регулации и предприетите от управление „Банков надзор“ действия.

Наред с това продължи усъвършенстването и на методиката за присъждане на рейтинги САЕЛ в посока съгласуването им с надзорния профил на банките и стратегията в рамките на надзорния цикъл на провеждания надзор на място – инспекциите.

С оглед своевременното обработване на постъпващата от банките теку-

ща отчетна информация за нуждите на дистанционния надзор, както и с цел нейното поддържане за бъдещи надзорни нужди и други потребители продължава работата по подобряване и оптимизиране на информационните технологии в банковия надзор. Изготвени са и нови отчетни форми във връзка с извършени промени на надзорни регулации, както и с издаване на нови.

С оглед гарантиране на финансирането и ликвидността на държавния бюджет важно място в дейността на надзора заема текущото следене на показателите на търговски банки, обслужващи външни кредитни линии, по които гарант е българската държава, както и изготвянето на информацията относно избора на търговски банки – първични дилъри на ДЦК.

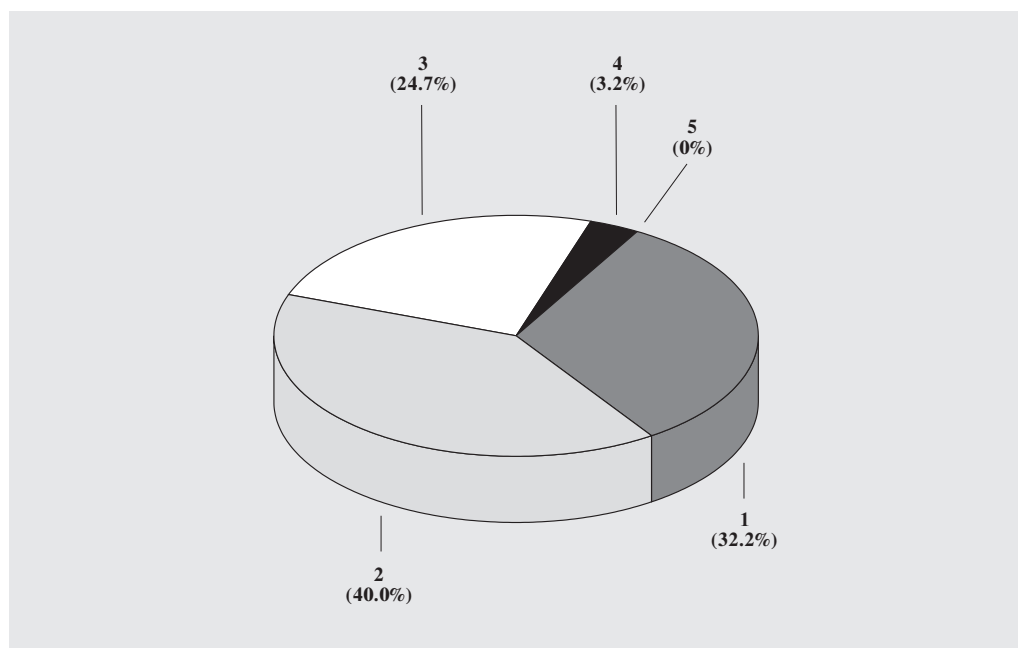
За нуждите на предстоящото прилагане в практиката на изискванията за консолидиран надзор бе обобщена и изготвена информация за банковата система с цел идентифициране на банкови групи и финансови холдинги, както и за локализиране на евентуални обекти на бъдещ надзор на консолидирана основа.

Положителна стъпка към осигуряване прозрачност на финансовото състояние и съпоставимост между банките представлява започналото от началото на годината периодично публикуване на отчетна информация за тях, както и на агрегирана информация по определени показатели за банковата система в новия тримесечен бюлетин на БНБ „Търговските банки в България“.

Надзор на място (инспекции)

През първото полугодие са проведени десет пълни надзорни инспекции, които обхващат банки от всички класификационни групи. На всички проверени банки²⁸ е присъден рейтинг по CAMELS/AIM за втори път. Тази система на рисков базирани подход за оценка на финансовото състояние, респ. за определяне на подходящи и навременни мерки за въздействие върху проблемни банки в зависимост от тежестта и значимостта на установените слабости в тяхната дейност, се прилага втора поредна година. Пет от проверените банки получават по-висок рейтинг, в това число три банки със системно значение от първа и втора група. Две получават по-нисък и три банки остават с непроменен рейтинг.

РЕЙТИНГИ CAMELS/AIM НА БАЗА АКТИВИ В БАНКОВИЯ СЕКТОР

Източник: БНБ.

²⁸ Поради непълна стопанска година на Насърчителна банка и на Демирбанк, България, не е присъждан рейтинг и техните активи не са претеглени в общите.

Подобреният рейтинг на половината от проверените от началото на годината банки е пряк резултат от предприетите от ръководствата им положителни стъпки за преодоляване на недостатъците в дейността, установени от предишни надзорни инспекции. Техните действия намират отражение в подобряването на системите за управление на риска, положителните тенденции в нивото на приходите и капитала и ефективните системи за вътрешен контрол.

При извършените инспекции в няколко банки, които нямат ключово значение за банковата система като цяло, са установени редица нарушения на банковото законодателство и наредбите за банков надзор, както и на различни вътрешни правила на отделните институции. По-съществените от тях са свързани с концентрации на риск поради неоправдано поддържане на отделни свръхголеми или вътрешни експозиции, надвишаващи допустимите лимити. Поради извършени предишни неправилни оценки на кредити бе изисквано да се заделят допълнителни провизии.

Установени са единични случаи на недостатъчни нива на капитала, несъответстващи на обема на дейността и рисковия профил. При други се констатира комбинация от недостатъчен капитал с влошени показатели за доходност и рентабилност. Приходите са недостатъчни по количество и качество, което ограничава възможностите за растеж на капитала от вътрешни източници. Като цяло финансовите резултати на нискорентабилните банки остават под отрицателното влияние на лоши портфейли от минали години или неэффективно структурирани активи, високи разходи за издръжка на дейността и необходимост от покриване на стари загуби.

По отношение на мениджмънта остават критиките към ръководствата на банките с нисък или влошен рейтинг за поемането на неразумно висок кредитен риск, несъответстващ на големината и финансовите възможности на институциите, които ръководят. Продължават да се държат значителни по размер активи за препродажба, придобити вследствие неизплатени от длъжници заеми. Немалък дял от инвестициите под формата на съучастия влияят отрицателно върху ликвидността и доходността и излагат банките на допълнителен риск поради невъзможността да бъдат продадени навреме и без загуби.

Оценката на инспекциите за управление на риска при определени банки все още е незадоволителна. Те продължават да подценяват изграждането на системи за управление на рисковете. Опитите за натоварване на отдели, изпълняващи други дейности, с функции по риск мениджмънт не дават ефективни резултати и свидетелстват за некомпетентност на ръководството.

Въпреки съществуващите формални условия за ефективно кредитиране (правила за кредитна дейност и кредитни комитети) инспекциите продължават да установяват слабости в кредитната дейност. В множество банки все още не са изградени системи за текущо следене и анализ на финансовото състояние, пазарния статус и поведение на кредитополучателите и клиентите. В определен кръг банки продължава да съществува повишена концентрация на риск вследствие на формирани големи експозиции към свързани лица, които впоследствие са станали нередовни.

Във връзка с оптимизиране на *организационната структура и мениджмънта* малко внимание се обръща на бъдещото развитие на банковите институции. При някои липсват стратегически програми за капиталово осигуряване, финансови планове за приходите и разходите по потенциални източници на приходи и обекти на разход. Смяната на мажоритарни собственици се отразява негативно върху деловата дейност на някои банки.

Специален надзор

Управление „Банков надзор“ проведе през полугодieto 13 проверки в различни банки. Три от тях са насочени към воденето на книгите на акционерите и изпълнението на изискванията на Наредба № 3 на БНБ за плащанията. Констатираните нарушения засягат несъответствия между записите в акционерните книги и данните за отделни акционери и информацията в отчетите, предоставяни на БНБ. Отбелязват се и редица пропуски във връзка с изис-

кванията на чл. 8 от Наредбата за плащанията, отнасящи се до актуализиране на документацията по водене на банкови сметки и клиентски досиета.

Две проверки са извършени съвместно с Държавната комисия по ценните книжа във връзка с дейността на съответните банки като инвестиционни посредници. В осем банки са проведени проверки на организацията на дейността и изпълнението на изискванията на Закона за мерките срещу изпирането на пари и правилника за неговото прилагане. За всички установени пропуски и нарушения са изготвени констативни протоколи и са отправени препоръки към ръководствата на четири банки, като са определени срокове за отстраняване на нарушенията.

Във връзка с регулиране дейността на небанковите финансови институции са извършени 58 проверки по документи по издаване на разрешения (лицензии) за извършване на сделки с чуждестранна валута съгласно изискванията на новия Валутен закон и Наредба № 26 на БНБ за сделките на финансовите къщи с чуждестранни валути. Към 30 юни 2000 г. от управление „Банков надзор“ са издадени общо 55 лицензии.

В 25 финансови къщи са проведени надзорни инспекции по спазване разпоредбите на закона и наредбата. Цел на проверките по документи за издаване на лицензии е установяване наличието на капитала на дружествата, вътрешните наредби, правила и инструкции.

Надзорни мерки

В изпълнение на различни надзорни действия съгласно правомощията на банковия надзор за констатирани нарушения през първото полугодие са наложени 6 надзорни мерки с различен характер. Във връзка с установените хронични проблеми и нарушения на изискванията за най-добра практика по предложение на банковия надзор на Балканска универсална банка е отнет лицензът поради неплатежоспособност.

Другите надзорни мерки имат неформален характер, като при установените в процеса на инспекциите нарушения и пропуски от съответните банки се изисква тяхното отстраняване и разработване на стратегии и мерки за подобряване на дейността им.

Изготвени са 10 становища по изменения на устави, както и редица становища във връзка с провеждани надзорни инспекции и проверки.

Банковият надзор разглежда 70 преписки, възникнали вследствие на подадени оплаквания от жалбоподатели по повод техни накърнени права и интереси от страна на търговските банки. При немалка част от случаите страни по отделните правоотношения бяха държавни органи, търговски дружества, органи на съдебната система – понякога с голяма правна сложност или неоснователни искания за съдействие. Тази дейност има важно значение за работата на надзора, защото представлява своеобразен контрол върху отношенията на банките с техните клиенти и е косвен показател за състоянието на банковата система и доверието в нея.

VI. Финансови отчети за дейността на БНБ

Приходите от дейността на БНБ в условията на паричен съвет зависят преди всичко от умелото управление на валутните резерви на банката в съответствие с изискванията на чл. 28 и чл. 31 от Закона за БНБ.

За отчетния период приходите от лихви са 104 524 хил. лв. и в сравнение с разчета за годината изпълнението е 106.2%. Най-големият дял на приходите от лихви по валутни операции се дължи на лихвите от ценни книжа в размер на 70 715 хил. лв., или 67.7% от общия приход от лихви. Останалите приходи от лихви по валутни операции се дължат на приходите от лихви по предоставени депозити във валута в размер на 21 863 хил. лв., или 20.9%, и на лихвите по текущи сметки в размер на 11 934 хил. лв., или 11.4% от общите лихви. Относителният дял на приходите от лихви по валутни операции е 99.99% от общия приход от лихви за банката, като за същия период на предходната година този дял е 99.64%.

Ценните книжа във валута в портфейла на БНБ са търгуеми. Нетният размер на приходите от операции с ценни книжа е 12 876 хил. лв., срещу 15 904 хил. лв. през 1999 г.

Печалбите и загубите, реализирани от покупко-продажбата на валута, са посочени нетно в отчета за приходите и разходите на банката и за полугодieto са 2883 хил. лв., като за същия период на предходната година са били 2044 хил. лв.

Влиянието на преоценката на активите и пасивите, деноминирани в чуждестранна валута, е отразено съгласно чл. 36 от Закона на БНБ по специална резервна сметка.

Финансовите приходи от реинтегрираните провизии са в размер на 1455 хил. лв. и са от погасяване на кредити на Минералбанк.

Приходите от такси и комисиони са в резултат на приходи от обработка на сделки на първичния и вторичния пазар на държавни ценни книжа, такси по различни наредби на БНБ, такси от обществения трезор и др.

Българската народна банка реализира и други приходи освен посочените по-горе от продажба на злато в размер на 655 хил. лв., приходи от външни поръчки на Печатницата на БНБ за 3995 хил. лв., приходи от наеми и др.

Разходите за лихви през първото полугодие са в размер на 10 602 хил. лв. Основен дял в разходите за лихви са разходите по валутни операции – 8289 хил. лв. Тук са включени лихви, платени по депозити, в размер на 2301 хил. лв., лихви по предоставени заеми от МВФ за сметка на банката за 5795 хил. лв. и други лихвени плащания в размер на 193 хил. лв.

Разходите за издръжка на банката са 17 714 хил. лв., или 77.7% от полугодишния разчет по бюджета на БНБ, което показва стремежа към икономично и целесъобразно изразходване на средствата за издръжка на банката. За същия период на предходната година разходът за издръжка е 21 548 хил. лв.

Инвестиционните разходи през първото полугодие са 1284 хил. лв. спрямо 5055 хил. лв. през м. г. и са свързани предимно с довършителни работи по помещения за поставяне на нови машини за обработка на банкноти в сградата на Печатницата на БНБ, дооборудване на пожароизвестителната инсталация в печатницата, извършени строително-монтажни работи в сутерена и в отделни зали в централната сграда на БНБ, закупени компютри, климатици за втория етаж и офис обзавеждане.

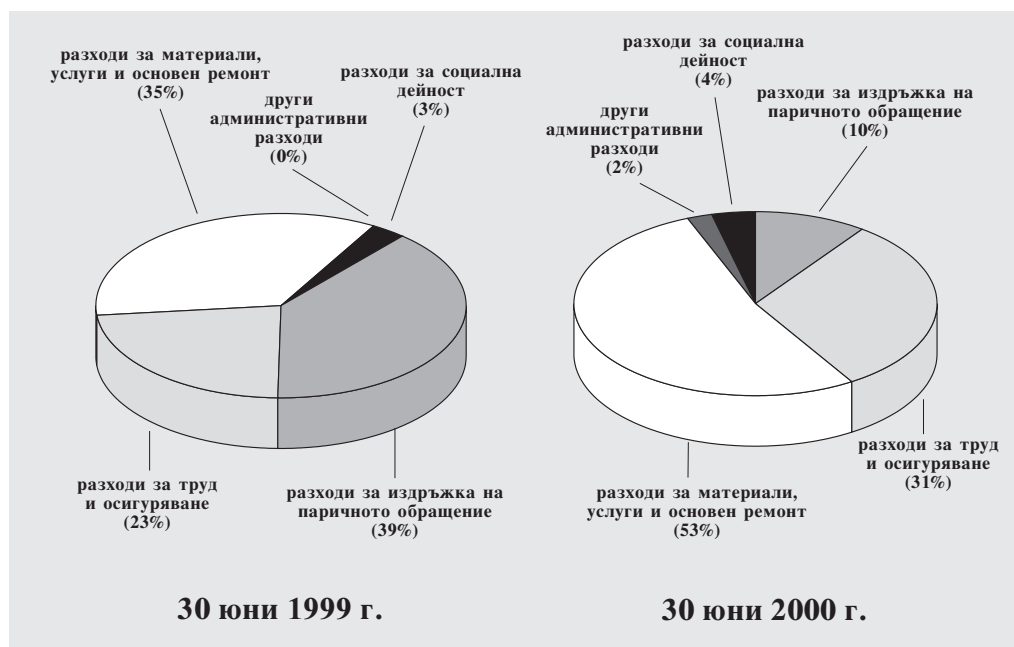
ПРИХОДИ И РАЗХОДИ НА БНБ

(хил. лв.)

	30.VI.1999 г.	30.VI.2000 г.
Приходи от лихви и аналогични приходи	76 248	104 524
Разходи за лихви и аналогични разходи	8 556	10 602
Нетен доход от лихви	67 692	93 922
Приходи от такси и комисиони	716	941
Разходи от такси и комисиони	203	612
Нетен доход (загуба) от ценни книжа в оборотен портфейл	15 904	12 876
Нетен доход (загуба) от ценни книжа в инвестиционен портфейл	0	0
Нетен доход (загуба) от курсови разлики по валутни операции	2 044	2 883
Други приходи (загуби) от банкови операции	0	0
Общо нелихвени доходи от банкови операции	18 461	16 088
Разходи за дейността	21 548	17 714
Разходи (приходи) от провизии	11 378	1 455
Разходи от преценка на дълготрайни активи и инвестиции	0	0
Други приходи	2 980	6 179
Други разходи	0	0
Превишение на приходите над разходите преди включване на извънредните разходи	78 963	99 930
Извънредни приходи	0	0
Извънредни разходи	0	0
Превишение на приходите над разходите след включване на извънредните приходи (разходи)	78 963	99 930
Отчисления за БНБ от превишението	20 530	25 982
Остатък от превишението в приход на РБ	58 433	73 948

Източник: БНБ.

СТРУКТУРА НА РАЗХОДИТЕ ПО ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ТЕКУЩА ИЗДРЪЖКА НА БНБ

Източник: БНБ.

VII. Евроинтеграция и международна дейност

1. Европейска интеграция

На срещата на Европейския съвет през декември 1999 г. в Хелзинки беше отправена официална покана към България за започване на преговори за пълноправно членство в Европейския съюз. Преговорите за членство бяха официално открити на междуправителствена конференция на 15 февруари 2000 г. в Брюксел, а на 15 март по предложение на Европейската комисия бе взето решение за откриване на преговорите по първите шест глави. До края на юни бяха временно закрити четири преговорни глави.

За подобряване на институционалния капацитет в процеса на интеграция в ЕС в дирекция „Международни отношения“, преименувана в „Международни отношения и европейска интеграция“, в рамките на отдел „Европейска интеграция и централни банки“ функционира структурно звено, което координира цялостната работа на БНБ в областта на европейската интеграция.

БНБ е пряко ангажирана в процеса на преговорите чрез изготвяне на материали и становища за редовния доклад на Европейската комисия, Националната програма за приемане достиженията на правото на Европейския съюз, позиции за откриване на преговорите по преговорните глави от компетентността на БНБ – „Свободно движение на капитали“, „Икономически и валутен съюз“, „Свободно предоставяне на услуги“, „Статистика“ и „Дружествено право“. Съгласно програмата на френското председателство през втората половина на 2000 г. Европейският съюз има готовност да открие още пет глави, между които три от компетентността на БНБ – „Свободно движение на капитали“, „Статистика“ и „Дружествено право“. В същия период България допълнително ще представи преговорната си позиция по глава „Икономически и валутен съюз“.

Приоритети на БНБ в подготовката за интегриране в европейските структури през първата половина на 2000 г. са подобряването на финансовото и банково законодателство в областта на правото на установяване, дейността и надзора върху кредитните институции, либерализацията на движението на капитали и развитието на платежната система за брутен сетълмент в реално време.

След официалната покана за започване на преговорите България изготви позиция относно присъединяването към Икономическия и валутен съюз. В позицията се декларира готовността на БНБ да приеме правото на ЕС в тази област към датата на приемане на страната в ЕС. Официалната позиция на страната е, че паричният съвет, базиран на фиксиране на българската валута към германската марка, респективно към еврото, осигурява необходимата парична стабилност и е желателно запазването му до окончателното присъединяване към европейския икономически и паричен съюз.

В краткосрочен и средносрочен план основната насока в дейността на БНБ по отношение на европейската интеграция е по-нататъшното хармонизиране на законодателството в областта на предоставянето на банкови услуги и свободното движение на капитали с правото на Европейския съюз, привеждане на паричната и банковата статистика и статистиката на платежния баланс в съответствие с европейските стандарти, повишаване ефективността на банковия надзор, развитие на платежните системи.

Продължава работата по хармонизиране на българското банково и финансово право с изискванията на „*acquis communautaire*“ на Европейския съюз. Правната рамка в тези области е обект на системна промяна от 1997 г., отразявайки пропазарната проевропейска ориентация на българската иконо-

мика. БНБ ревизира методично всички основни регулации от нейна компетентност. Този процес продължава и през 2000 г., целейки постигане на пълно съответствие с международно възприетите стандарти и европейското право и практика. През първото полугодие са приети две нови наредби и изменения някои от действащите. Промените са в пълно съответствие с Европейските директиви и Договора за Европейския съюз в областта на правото на установяване на чуждестранни банки в България, наблюдението и контрола върху допустимия размер на концентрация на риска за банки и банкови групи, оценката на рисковите експозиции на банките и формирането на провизии за покриване на риска от загуби. С новата Наредба за надзор на консолидирана основа са въведени изискванията на европейската директива за надзор на кредитните институции на консолидирана основа относно банки, банкови групи и финансови холдинги.

2. Международна дейност

Взаимоотношения с международни финансови институции

Продължава сътрудничеството на България с Международния валутен фонд и Световната банка. Взаимоотношенията между МВФ и България като негов член се базират на чл. 4 от Устава на фонда за икономически консултации и на тригодишното споразумение за финансово сътрудничество. През първото полугодие България бе посетена от няколко редовни и технически мисии на МВФ. Проведени са консултации от експерти на фонда с представители на БНБ в областта на банковия надзор, въвеждането на единната бюджетна сметка, развитието на платежната система, на статистиката на платежния баланс, подобряването на счетоводното отчитане в БНБ, въвеждането на единен кредитен регистър, новата правна уредба на банковата несъстоятелност. Резултат от сътрудничеството с МВФ е стартиралото от май участие на България в GDDS (*General Data Dissemination System*) – системата за разпространение на статистическа информация.

България изрази съгласието си за участие в проекта на МВФ за публикуване на консултативния доклад по чл. 4 от Устава на МВФ, свързан с годишния икономически преглед на страната. Докладът се изготвя ежегодно след консултации между мисията на фонда и българското правителство. Подобряването на прозрачността ще окаже положителен ефект върху доверието на международната финансова общност към България.

През май приключи първата фаза на проекта на BIS Базел за *Central Banking Governance*, в който взе участие и БНБ. Беше изготвен доклад, включващ прегледа на 25 централни банки от развитите и развиващите се икономики. Докладът акцентира върху обхвата на дейност на централните банки, техните цели, независимост, прозрачността и отчитането по отношение на паричната политика и финансовата информация. В доклада се дава добра оценка за България по отношение прозрачността, независимостта на БНБ и отчитането.

Взаимоотношения с централни банки

През първото полугодие се задълбочиха връзките на БНБ с централните банки на държавите – членки на Европейския съюз, с Европейската централна банка и централните банки на страните – кандидати за членство в ЕС, под формата на участие в конференции, семинари, двустранни срещи.

Делегация на БНБ посети Европейската централна банка през април 2000 г. Целта на посещението бе разширяване на контактите с ръководители на съответните дирекции в Европейската централна банка, обмен на информация и проучване на специфичните изисквания на ЕЦБ към националните централни банки във връзка с преговорите за членство в Европейския съюз и Европейския валутен съюз.

През май в Талин, Естония, се проведе семинар на тема „Парични съвети – опит и перспективи“. Представители на централните банки на страните с паричен съвет, Европейската централна банка и международните финансови

институции обсъдиха резултатите от въвеждането му, аспектите на паричната и валутната политика в процеса на преговорите и за изпълнение на критериите за присъединяване към Европейския валутен съюз, възможните варианти на участие във валутния механизъм на ЕСЦБ.

В областта на техническото сътрудничество представители на централните банки на Франция, Германия, Холандия и Унгария посетиха БНБ. Проведени бяха редица срещи с експерти и ръководители от банката с цел идентифициране на конкретните нужди от техническа помощ за различните звена в банката.

В резултат от визитата на експертите от *Deutsche Bundesbank* БНБ, Банксервиз АД и *Deutsche Bundesbank* организираха семинар по платежни системи, на който бяха представени европейските платежни системи, системата за сетълмент в реално време на Германия и проектът за развитие на българската платежна система.

Със съдействието на БНБ и Министерството на финансите Европейската комисия организира в София международен семинар на тема „Либерализация на движението на капитали и системи за отчитане им“. На семинара бе подчертано нарастващото значение на системите за отчитане движението на капитали в процеса на либерализация. Бяха представени системите за отчитане движението на капитали на Гърция, Швеция, Франция и България.

Приложения

Съдържание

Брутен вътрешен продукт _____	79
Верижни индекси на потребителските цени по основни потребителски групи _____	80
Базисни индекси на потребителските цени по основни потребителски групи _____	80
Износ по стокови групи _____	81
Внос по стокови групи _____	82
Износ. Начин на използване _____	83
Внос. Начин на използване _____	84
Износ по основни търговски партньори и региони _____	85
Внос по основни търговски партньори и региони _____	86
Платежен баланс за 1999 г. _____	87
Платежен баланс за 2000 г. _____	89
Вътрешен държавен дълг _____	91
Консолидиран държавен бюджет _____	93
Брутен външен дълг _____	94, 95
Обслужване на brutния външен дълг _____	94, 95
Получени нови кредити и депозити _____	96
Баланс на Българската народна банка _____	97
Паричен отчет _____	98
Аналитична отчетност на БНБ _____	104
Аналитична отчетност на търговските банки _____	106
Месечни лихвени проценти _____	109
Месечен баланс и месечен отчет за приходите и разходите на банковата система _____	110, 111
Месечен баланс и месечен отчет за приходите и разходите на банките от I група _____	112
Месечен баланс и месечен отчет за приходите и разходите на банките от II група _____	113
Месечен баланс и месечен отчет за приходите и разходите на банките от III група _____	114
Месечен баланс и месечен отчет за приходите и разходите на банките от IV група _____	115
Месечен баланс и месечен отчет за приходите и разходите на банките от V група _____	116
Съотношения на високоликвидни активи _____	117
Капиталова адекватност на търговските банки (съгласно Наредба № 8 на БНБ) _____	117
Състояние на кредитния портфейл на търговските банки _____	118
По-важни решения на Управителния съвет на БНБ _____	119

Методологията и обхватът на съответните показатели са подробно представени в текущите броеве на „Информационен бюлетин“ на БНБ от 2000 г.

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ
(текущи цени)

	1999, хил. лв.	2000, хил. лв.			индекси на физическия обем
	I полугодие	I тримесечие	II тримесечие	I полугодие	
Брутна добавена стойност	8484293	4417085	4928354	9345439	105.8
по икономически сектори					
аграрен	1052378	411354	566885	978239	87.1
индустрия	2613448	1441730	1447602	2889332	107.5
услуги	4818467	2564001	2913867	5477868	109.2
по форма на собственост					
частен	5228114	2739287	3404892	6144179	116.2
обществен	3256179	1677798	1523462	3201260	90.1
Корективи	1206647	771228	672184	1443412	101.1
БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ	9690940	5188313	5600538	10788851	105.2
(по елементи на крайното потребление)					
крайно потребление	9437486	5102125	5065135	10167260	103.6
индивидуално	8520083	4526945	4584242	9111187	102.1
колективно	917403	575180	480893	1056073	119.2
брутокапиталообразуване	1747588	478280	1053689	1531969	
в основен капитал	1221394	553104	950930	1504034	114.2
изменение на запасите	526194	-74833	102759	27926	
външнотърговско салдо	-1166633	-526727	-312995	-839722	
износ на стоки и услуги	3929305	2937015	3511503	6448518	126.5
внос на стоки и услуги	5095938	3463742	3824498	7288240	115.8
статистическа разлика	-327501	134635	-205291	-70656	

Източник: НСИ.

**ВЕРИЖНИ ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ
ПО ОСНОВНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ГРУПИ
(предходен месец = 100)**

Групи стоки и услуги	1999 г.	2000 г.					
	Относителен дял в проценти	I	II	III	IV	V	VI
Общо	100.00	103.14	100.55	99.40	99.14	100.23	100.13
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	41.39	103.26	101.83	98.40	97.43	99.23	99.98
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.81	100.35	100.03	100.00	100.34	100.34	100.20
Облекло и обувки	7.05	99.77	99.15	99.10	99.35	99.38	99.46
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	15.88	109.48	97.44	98.80	100.88	101.09	99.56
Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	4.40	99.23	99.90	99.80	99.72	100.02	100.09
Здравеопазване	3.85	101.21	101.41	101.70	101.72	101.07	101.05
Транспорт	7.64	100.73	101.47	102.90	99.17	103.59	102.01
Съобщения	2.78	100.01	100.02	100.00	100.03	100.00	99.98
Свободно време, развлечения и културен отдих	3.78	100.88	101.10	101.30	101.50	99.40	99.79
Образование	0.62	100.64	101.37	100.30	100.15	100.22	98.96
Ресторанти и хотели	4.01	101.86	100.73	100.70	100.66	100.02	100.34
Разнообразни стоки и услуги	3.78	101.32	101.47	99.80	100.56	101.61	100.58

Източник: НСИ.

**БАЗИСНИ ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ
ПО ОСНОВНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ГРУПИ
(1999 г. = 100)**

Групи стоки и услуги	1999 г.	2000 г.					
	Относителен дял в проценти	I	II	III	IV	V	VI
Общо	100.00	105.37	105.96	105.30	104.44	104.68	104.82
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	41.39	105.78	107.72	106.00	103.26	102.47	102.45
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.81	100.68	100.71	100.70	101.00	101.35	101.56
Облекло и обувки	7.05	96.73	95.90	95.00	94.42	93.84	93.33
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	15.88	115.85	112.88	111.50	112.51	113.74	113.24
Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	4.40	94.78	94.69	94.50	94.24	94.26	94.35
Здравеопазване	3.85	103.88	105.34	107.10	108.96	110.13	111.29
Транспорт	7.64	111.18	112.81	116.10	115.12	119.25	121.65
Съобщения	2.78	101.16	101.17	101.20	101.21	101.21	101.20
Свободно време, развлечения и културен отдих	3.78	100.84	101.95	103.30	104.83	104.20	103.98
Образование	0.62	101.80	103.19	103.50	103.66	103.89	102.81
Ресторанти и хотели	4.01	94.98	95.67	96.30	96.97	96.99	97.32
Разнообразни стоки и услуги	3.78	100.31	101.78	101.60	102.14	103.79	104.39

Източник: НСИ.

ИЗНОС ПО СТОКОВИ ГРУПИ *

	I тримесечие				II тримесечие				януари – юни				Промяна спрямо същия период на предходната година		
	млн. щ. д.		промяна		млн. щ. д.		промяна		1999		2000		млн. щ. д.		%
	1999	2000	млн. щ. д.	%	1999	2000	млн. щ. д.	%	млн. щ. д.	млн. щ. д.	млн. щ. д.	млн. щ. д.			
									ОТН. ДЯЛ %	ОТН. ДЯЛ %	млн. щ. д.	млн. щ. д.	млн. щ. д.	млн. щ. д.	
Текстил, кожени материали, дрехи, обувки и други потребителски стоки, в т. ч.:															
Глава 62. Облекла и допълнения за облеклата, различни от трикотажните или плетените	83.2	98.6	15.4	18.5	79.4	90.2	10.7	13.5	162.6	9.0	188.7	8.3	26.1	16.1	
Глава 61. Облекла и допълнения за облекла, трикотажни или плетени	46.1	67.6	21.5	46.5	48.5	72.4	23.9	49.4	94.6	5.3	140.0	6.1	45.4	48.0	
Глава 64. Обувки, гети и подобни артикули; части за тях	27.2	25.5	-1.7	-6.2	25.8	28.3	2.5	9.8	53.0	2.9	53.8	2.4	0.8	1.6	
Глава 94. Мебели; медицинска мебелировка; спални артикули и други подобни	12.4	15.3	2.9	23.8	15.0	16.4	1.4	9.5	27.4	1.5	31.8	1.4	4.4	16.0	
Неблагородни метали и изделия от тях, в т. ч.:	162.8	247.3	84.5	51.9	144.0	254.5	110.4	76.7	306.8	17.0	501.7	22.0	194.9	63.5	
Глава 72. Чугун, желязо и стомана	62.5	98.6	36.2	57.9	36.4	103.1	66.7	183.6	98.8	5.5	201.7	8.9	102.9	104.1	
Глава 74. Мед и изделия от мед	51.6	89.0	37.4	72.6	58.8	91.9	33.1	56.3	110.4	6.1	180.9	7.9	70.5	63.9	
Глава 79. Цинк и изделия от цинк	15.7	21.7	6.1	38.7	17.6	19.9	2.4	13.5	33.3	1.8	41.7	1.8	8.4	25.4	
Глава 73. Изделия от чугун, желязо или стомана	14.4	14.7	0.2	1.7	12.2	17.1	4.8	39.6	26.6	1.5	31.7	1.4	5.1	19.1	
Минерални продукти и горива, в т. ч.:	73.3	158.7	85.3	116.4	88.0	203.0	115.0	130.6	161.4	9.0	361.7	15.9	200.3	124.2	
Глава 27. Минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация	53.3	128.3	75.0	140.6	58.6	171.9	113.4	193.6	111.9	6.2	300.2	13.2	188.3	168.3	
Глава 25. Сол; сяр; пръст и камъни; гипс, вар и цимент	10.1	15.1	5.0	49.8	12.7	17.5	4.8	38.1	22.7	1.3	32.6	1.4	9.8	43.3	
Глава 26. Руди, шлаки и пепели	7.4	14.2	6.8	92.3	13.9	12.4	-1.5	-11.0	21.3	1.2	26.6	1.2	5.3	24.9	
Химически продукти, пластмаси, каучук, в т. ч.:	125.2	161.1	35.9	28.7	109.1	144.6	35.5	32.5	234.3	13.0	305.7	13.4	71.4	30.5	
Глава 29. Органични химични продукти	13.5	35.1	21.6	159.2	13.1	28.0	15.0	114.5	26.6	1.5	63.1	2.8	36.5	137.3	
Глава 39. Пластмаси и пластмасови изделия	18.6	30.9	12.2	65.6	17.6	20.9	3.3	19.0	36.2	2.0	51.8	2.3	15.6	43.0	
Глава 28. Неорганични химични продукти	21.5	19.4	-2.0	-9.5	23.2	22.7	-0.5	-2.1	44.7	2.5	42.2	1.9	-2.5	-5.7	
Глава 33. Етерични масла, готови парфюмерийни или тоалетни продукти	19.1	22.7	3.6	18.6	18.4	22.1	3.7	19.8	37.5	2.1	44.8	2.0	7.2	19.2	
Глава 31. Торове	17.7	16.5	-1.1	-6.3	7.2	18.7	11.4	158.1	24.9	1.4	35.2	1.5	10.3	41.5	
Глава 30. Фармацевтични продукти	13.8	17.6	3.7	27.1	11.7	13.4	1.7	15.0	25.5	1.4	31.0	1.4	5.5	21.6	
Машины, транспортни средства, апарати, инструменти, оръжия, в т. ч.:	134.0	132.8	-1.2	-0.9	168.9	139.9	-28.9	-17.1	302.9	16.8	272.7	12.0	-30.1	-9.9	
Глава 84. Ядрени реактори, котли, машини, апарати и механизми; части за тях	64.9	66.3	1.4	2.2	71.6	72.0	0.4	0.6	136.5	7.6	138.3	6.1	1.9	1.4	
Глава 85. Електрически машини и апарати	26.0	37.1	11.1	42.7	31.6	38.3	6.7	21.3	57.6	3.2	75.4	3.3	17.8	31.0	
Продукти от животински и растителен произход, храни, напитки, тютюни, в т. ч.:															
Глава 22. Безалкохолни и алкохолни напитки и видове оцет	123.8	98.0	-25.9	-20.9	135.1	101.5	-33.6	-24.9	258.9	14.4	199.5	8.8	-59.5	-23.0	
Глава 24. Тютюн и обработени заместители на тютюна	18.4	18.1	-0.3	-1.7	22.8	19.9	-2.9	-12.9	41.2	2.3	37.9	1.7	-3.3	-7.9	
Глава 24. Тютюн и обработени заместители на тютюна	17.8	18.8	1.0	5.5	34.9	13.0	-21.8	-62.6	52.7	2.9	31.9	1.4	-20.8	-39.5	
Изделия от дърво, хартия, керамика и стъкло, в т. ч.:															
Глава 44. Дървен материал и изделия от дървен материал; дървени вълнища	44.2	54.4	10.2	23.0	54.4	56.6	2.2	4.0	98.7	5.5	111.0	4.9	12.3	12.5	
	19.6	21.4	1.8	9.1	23.8	22.9	-0.9	-3.9	43.4	2.4	44.3	1.9	0.9	2.0	
ОБЩО ИЗНОС (FOB)	881.0	1109.7	228.7	26.0	918.6	1168.8	250.2	27.2	1799.6	100.0	2278.4	100.0	478.8	26.6	

* Стоковете групи включват глави от Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките.

Източници: Данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към Информационно обслужване АД и обработени от БНБ по дана на митническата декларация. Данните са допълнени от НСИ.

За 1999 г. – окончателни данни; за 2000 г. – предварителни данни към 7 септември 2000 г.

ВНОС ПО СТОКОВИ ГРУПИ *

	I тримесечие				II тримесечие				януари – юни				Промяна спрямо същия период на предходната година		
	млн. щ. д.		промяна		млн. щ. д.		промяна		млн. щ. д.		промяна		млн. щ. д.		%
	1999	2000	млн. щ. д.	%	1999	2000	млн. щ. д.	%	1999	2000	млн. щ. д.	%			
	1999	2000	млн. щ. д.	%	1999	2000	млн. щ. д.	%	1999	2000	млн. щ. д.	%			
Минерални продукти и горива, в т. ч.:	339.4	510.8	171.3	50.5	264.1	419.9	155.8	59.0	603.5	930.7	30.4	327.1	54.2		
Глава 27. Минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация	280.3	446.6	166.3	59.3	196.0	339.1	143.1	73.0	476.4	785.7	25.6	309.3	64.9		
Глава 26. Руди, шлаки и пепели	33.4	42.5	9.1	27.3	42.8	55.1	12.3	28.7	76.2	3.0	3.2	21.4	28.1		
Машини, транспортни средства, апарати, инструменти, оръжия, в т. ч.:	342.1	436.4	94.4	27.6	453.1	424.5	-28.5	-6.3	795.2	31.3	28.1	65.8	8.3		
Глава 84. Ядрени реактори, котли, машини, апарати и механизми; части за тях	158.6	150.6	-8.0	-5.1	179.8	189.5	9.7	5.4	338.4	13.3	11.1	1.7	0.5		
Глава 87. Автомобилни превозни средства	69.7	95.6	25.8	37.0	130.4	109.6	-20.8	-15.9	200.1	7.9	6.7	5.0	2.5		
Глава 85. Електрически машини и апарати	77.0	83.6	6.6	8.6	100.2	94.9	-5.3	-5.3	177.3	7.0	5.8	1.3	0.7		
Глава 90. Оптични измерителни или контролиращи инструменти и апарати	27.8	22.9	-4.9	-17.7	24.3	26.2	1.9	7.7	52.1	2.0	1.6	-3.0	-5.8		
Текстил, кожени материали, дрехи, обувки и други потребителски стоки, в т. ч.:	170.8	188.3	17.5	10.3	229.3	262.6	33.3	14.5	400.1	15.7	14.7	50.8	12.7		
Глава 61. Облекла и допълнения за облекла, трикогажни или плетени	25.8	30.1	4.2	16.4	28.2	36.5	8.3	29.3	54.0	2.1	2.2	12.5	23.1		
Глава 55. Шапелни синтетични или изкуствени влакна	22.6	25.9	3.3	14.5	33.3	34.0	0.7	2.0	55.9	2.2	2.0	3.9	7.0		
Глава 52. Памук	23.4	24.3	0.9	3.7	27.9	34.3	6.4	22.7	51.3	2.0	1.9	7.2	14.1		
Глава 54. Синтетични или изкуствени нишки	13.6	17.2	3.6	26.7	18.8	23.0	4.3	22.8	32.3	1.3	1.3	7.9	24.4		
Глава 51. Вълна, фини и груби косми; прежди и тъкани от гриви и опашки	9.7	11.1	1.4	14.2	22.7	27.1	4.4	19.4	32.4	1.3	1.2	5.8	17.8		
Глава 60. Трикогажни платове	6.3	10.1	3.8	61.1	9.2	16.1	6.9	74.7	15.5	0.6	0.9	10.7	69.2		
Химически продукти, пластмаси, каучук, в т. ч.:	154.1	173.6	19.5	12.6	168.1	188.5	20.4	12.1	322.2	12.7	11.8	39.9	12.4		
Глава 39. Пластмаси и пластмасови изделия	32.1	38.2	6.1	18.9	37.8	49.0	11.2	29.6	70.0	2.8	2.8	17.3	24.7		
Глава 30. Фармацевтични продукти	27.1	37.5	10.4	38.3	26.5	32.2	5.7	21.4	53.6	2.1	2.3	16.0	29.9		
Глава 38. Различни видове продукти на химическата промишленост	20.9	23.9	3.0	14.2	27.8	18.5	-9.3	-33.4	48.8	1.9	1.4	-6.3	-13.0		
Глава 29. Органични химични продукти	15.3	18.9	3.6	23.5	14.5	18.6	4.1	27.9	29.8	1.2	1.2	7.6	25.6		
Глава 33. Етерични масла, готови парфюмерийни или тоалетни продукти	13.9	13.1	-0.8	-5.9	14.7	19.8	5.1	34.9	28.6	1.1	1.1	4.3	15.1		
Неблагородни метали и изделия от тях, в т. ч.:	58.9	78.1	19.2	32.6	70.2	88.9	18.6	26.6	129.1	5.1	5.4	37.9	29.3		
Глава 72. Чугун, желязо и стомана	19.6	26.3	6.7	34.1	20.8	29.1	8.3	39.9	40.4	1.6	1.8	15.0	37.1		
Глава 73. Изделия от чугун, желязо или стомана	15.3	16.8	1.5	9.9	19.9	23.7	3.8	18.9	35.2	1.4	1.3	5.3	15.0		
Глава 76. Алюминий и изделия от алуминий	11.0	17.6	6.6	59.8	14.8	18.3	3.5	24.0	25.8	1.0	1.2	10.1	39.3		
Продукти от животински и растителен произход, храни, напитки, тютюни, в т. ч.:	97.0	88.3	-8.7	-9.0	85.2	82.4	-2.7	-3.2	182.1	7.2	5.6	-11.5	-6.3		
Глава 24. Тютюн и обработени заместители на тютюна	8.8	8.7	-0.1	-0.9	10.5	8.8	-1.7	-16.3	19.2	0.8	0.6	-1.8	-9.3		
Изделия от дърво, хартия, керамика и стъкло, в т. ч.:	48.7	60.3	11.6	23.8	62.4	63.7	1.3	2.0	111.1	4.4	4.0	12.9	11.6		
Глава 48. Хартии и картони; изделия от целулозна маса, от хартия или от картон	28.7	33.5	4.9	17.0	34.1	36.5	2.4	7.1	62.7	2.5	2.3	7.3	11.6		
ОБЩО ВНОС (CIF)	1210.9	1535.7	324.8	26.8	1332.3	1530.5	198.1	14.9	2543.3	100.0	100.0	522.9	20.6		
(-) Транспортни разходи	93.5	119.2	103.5	119.6	103.5	119.6			197.0	238.7					
ОБЩО ВНОС (FOB)	1117.4	1416.5	299.1	26.8	1228.8	1410.9	182.1	14.8	2346.3	2827.4		481.2	20.5		

* Стоковете групи включват глави от Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките. Източници: Данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към Информационно обслужване АД и обработени от БНБ по дата на митническата декларация. Данните са допълнени от НСИ. За 1999 г. – окончателни данни; за 2000 г. – предварителни данни към 7 септември 2000 г.

ИЗНОС. НАЧИН НА ИЗПОЛЗВАНЕ

Групи стоки	I тримесечие				II тримесечие				януари – юни				Промяна спрямо същия период на предходната година		
	млн. щ. д.		промяна		млн. щ. д.		промяна		1999		2000		млн. щ. д.		%
	1999	2000	млн. щ. д.	%	1999	2000	млн. щ. д.	%	млн. щ. д.	млн. щ. д.	млн. щ. д.	млн. щ. д.			
Потребителски стоки	301.6	343.1	41.5	13.8	318.0	342.8	24.8	7.8	619.6	34.4	686.0	30.1	66.3	10.7	
Храни	42.3	31.3	-11.0	-26.0	45.3	40.7	-4.6	-10.1	87.6	4.9	72.0	3.2	-15.6	-17.8	
Цигари	5.7	7.9	2.1	37.2	17.9	6.5	-11.4	-63.9	23.6	1.3	14.3	0.6	-9.3	-39.3	
Напитки	18.3	18.0	-0.3	-1.7	22.6	19.8	-2.8	-12.3	41.0	2.3	37.9	1.7	-3.1	-7.6	
Дрехи и обувки	151.6	188.8	37.3	24.6	147.0	181.8	34.8	23.7	298.6	16.6	370.6	16.3	72.1	24.1	
Лекарства и козметика	35.4	45.4	10.0	28.3	33.6	39.1	5.5	16.3	69.0	3.8	84.5	3.7	15.5	22.4	
Мебели и дом. обзавеждане	25.0	24.9	-0.1	-0.3	25.8	25.9	0.1	0.4	50.8	2.8	50.8	2.2	0.0	0.0	
Други	23.4	26.9	3.5	14.9	25.8	29.0	3.3	12.6	49.2	2.7	55.9	2.5	6.7	13.7	
Суровини и материали	386.2	503.0	116.8	30.2	368.3	511.2	142.9	38.8	754.5	41.9	1014.2	44.5	259.7	34.4	
Чугун, желязо и стомана	62.5	98.6	36.2	57.9	36.4	103.1	66.7	183.6	98.8	5.5	201.7	8.9	102.9	104.1	
Цветни метали	77.2	122.6	45.4	58.8	85.3	124.6	39.3	46.1	162.5	9.0	247.2	10.9	84.8	52.2	
Химически продукти	33.7	50.2	16.4	48.8	34.6	48.4	13.8	39.9	68.3	3.8	98.6	4.3	30.2	44.3	
Пластмаси, каучук	30.6	39.2	8.6	28.2	25.8	28.6	2.8	10.8	56.4	3.1	67.8	3.0	11.4	20.2	
Торове	17.7	16.5	-1.1	-6.3	7.2	18.7	11.4	158.1	24.9	1.4	35.2	1.5	10.3	41.5	
Текстилни материали	36.6	28.4	-8.2	-22.3	33.7	35.8	2.1	6.4	70.3	3.9	64.2	2.8	-6.0	-8.6	
Суровини за производство на храни	34.1	16.6	-17.6	-51.4	25.3	18.6	-6.7	-26.4	59.4	3.3	35.2	1.5	-24.2	-40.8	
Дървен материал и хартия, картон	24.6	32.2	7.6	31.1	32.3	31.6	-0.6	-2.0	56.9	3.2	63.9	2.8	7.0	12.3	
Цимент	5.2	9.1	3.9	75.9	6.0	10.7	4.7	78.5	11.2	0.6	19.8	0.9	8.6	77.3	
Тютюн	12.1	10.9	-1.1	-9.5	17.0	6.6	-10.4	-61.2	29.1	1.6	17.5	0.8	-11.5	-39.7	
Други	52.0	78.6	26.6	51.1	64.8	84.5	19.7	30.4	116.8	6.5	163.1	7.2	46.3	39.6	
Инвестиционни стоки	137.3	137.3	0.0	0.0	171.1	145.1	-26.0	-15.2	308.4	17.1	282.4	12.4	-26.0	-8.4	
Машини, уреди и апарати	52.7	53.0	0.3	0.6	59.6	54.9	-4.7	-7.8	112.3	6.2	107.9	4.7	-4.4	-3.9	
Електрически машини	12.8	14.9	2.0	15.9	15.6	15.5	-0.1	-0.4	28.4	1.6	30.4	1.3	2.0	7.0	
Транспортни средства	7.2	10.4	3.2	44.5	29.6	4.7	-24.9	-84.0	36.8	2.0	15.1	0.7	-21.7	-58.8	
Резервни части и оборудване	19.2	26.6	7.4	38.8	21.4	30.7	9.2	43.0	40.6	2.3	57.3	2.5	16.7	41.1	
Други	45.4	32.4	-13.0	-28.6	44.9	39.2	-5.7	-12.6	90.2	5.0	71.6	3.1	-18.6	-20.6	
Общо неенергийни стоки	825.1	983.5	158.3	19.2	857.4	999.1	141.7	16.5	1682.5	93.5	1982.5	87.0	300.0	17.8	
Енергийни ресурси	55.9	126.2	70.3	125.9	61.2	169.7	108.5	177.3	117.1	6.5	295.9	13.0	178.8	152.8	
Петролни продукти	38.7	95.5	56.8	147.0	42.8	142.2	99.4	232.1	81.5	4.5	237.7	10.4	156.2	191.7	
Други	17.2	30.7	13.5	78.4	18.4	27.5	9.1	49.6	35.6	2.0	58.2	2.6	22.6	63.5	
ОБЩО ИЗНОС (FOB)	881.0	1109.7	228.7	26.0	918.6	1168.8	250.2	27.2	1799.6	100.0	2278.4	100.0	478.8	26.6	

Източници: Данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към Информационно обслужване АД и обработени от БНБ по данни на митническата декларация. Данните са допълнени от НСИ.

За 1999 г. – окончателни данни; за 2000 г. – предварителни данни към 7 септември 2000 г.

ВНОС. НАЧИН НА ИЗПОЛЗВАНЕ

Групи стоки	I тримесечие				II тримесечие				януари – юни				Промяна спрямо същия период на предходната година		
	млн. ш. д.		промяна		млн. ш. д.		промяна		1999		2000		млн. ш. д.		%
	1999	2000	млн. ш. д.	%	1999	2000	млн. ш. д.	%	млн. ш. д.	млн. ш. д.	млн. ш. д.	млн. ш. д.			
Потребителски стоки	201.4	237.5	36.1	17.9	242.2	249.9	7.7	3.2	443.7	17.4	487.5	15.9	43.8	9.9	
Храни, напитки и цигари	44.1	44.5	0.4	0.9	37.9	40.0	2.0	5.4	82.0	3.2	84.5	2.8	2.4	3.0	
Мебели и дом. обзавеждане	30.1	32.0	1.9	6.2	34.8	32.4	-2.4	-6.9	64.9	2.6	64.4	2.1	-0.5	-0.8	
Лекарства и козметика	41.5	53.2	11.6	28.0	40.3	52.1	11.8	29.2	81.8	3.2	105.3	3.4	23.4	28.6	
Дрехи и обувки	40.8	43.5	2.7	6.7	47.3	52.7	5.4	11.4	88.1	3.5	96.2	3.1	8.1	9.2	
Автомобили	15.8	31.2	15.4	97.7	42.7	36.5	-6.2	-14.6	58.5	2.3	67.7	2.2	9.2	15.7	
Други	29.2	33.2	4.0	13.8	39.2	36.3	-2.9	-7.4	68.3	2.7	69.5	2.3	1.1	1.7	
Суровини и материали	413.0	451.8	38.8	9.4	495.6	554.5	58.9	11.9	908.6	35.7	1006.3	32.8	97.7	10.8	
Руди	33.4	42.5	9.1	27.3	42.8	55.1	12.3	28.7	76.2	3.0	97.6	3.2	21.4	28.1	
Чугун, желязо и стомана	19.6	26.3	6.7	34.1	20.8	29.1	8.3	39.9	40.4	1.6	55.4	1.8	15.0	37.1	
Цветни метали	6.6	11.1	4.5	68.7	9.5	12.1	2.6	27.7	16.0	0.6	23.1	0.8	7.1	44.5	
Текстилни материали	102.3	117.9	15.6	15.3	147.7	171.6	23.9	16.2	249.9	9.8	289.4	9.4	39.5	15.8	
Дървен материал и хартия, картон	30.7	36.0	5.2	17.0	34.7	37.5	2.7	7.9	65.5	2.6	73.4	2.4	8.0	12.2	
Химически продукти	39.7	47.2	7.4	18.7	47.0	41.7	-5.3	-11.3	86.7	3.4	88.9	2.9	2.1	2.4	
Пластмаси, каучук	47.4	47.3	-0.1	-0.1	49.3	60.8	11.5	23.3	96.7	3.8	108.1	3.5	11.4	11.8	
Суровини за производство на храни	37.0	28.7	-8.4	-22.6	31.4	28.1	-3.4	-10.7	68.4	2.7	56.7	1.8	-11.7	-17.1	
Кожички	9.7	8.8	-0.8	-8.6	14.1	16.8	2.7	19.1	23.8	0.9	25.6	0.8	1.9	7.8	
Тютюн	8.5	8.3	-0.1	-1.5	10.1	8.0	-2.1	-21.2	18.6	0.7	16.3	0.5	-2.3	-12.2	
Други	78.2	77.8	-0.4	-0.5	88.2	93.9	5.7	6.4	166.4	6.5	171.7	5.6	5.3	3.2	
Инвестиционни стоки	307.4	388.0	80.6	26.2	386.2	375.3	-10.8	-2.8	693.6	27.3	763.4	24.9	69.8	10.1	
Машини, уреди и апарати	128.0	120.7	-7.3	-5.7	149.9	160.1	10.2	6.8	278.0	10.9	280.8	9.2	2.9	1.0	
Електрически машини	48.2	43.5	-4.7	-9.8	61.6	56.6	-5.0	-8.1	109.8	4.3	100.1	3.3	-9.7	-8.8	
Транспортни средства	46.1	62.5	16.5	35.7	88.4	63.7	-24.7	-27.9	134.5	5.3	126.2	4.1	-8.2	-6.1	
Резервни части и оборудване	46.7	49.3	2.6	5.5	45.7	50.8	5.1	11.1	92.4	3.6	100.1	3.3	7.7	8.3	
Други	38.4	112.0	73.6	191.5	40.5	44.2	3.6	8.9	79.0	3.1	156.2	5.1	77.2	97.8	
Общо неенергийни стоки	921.8	1077.4	155.5	16.9	1124.0	1179.8	55.8	5.0	2045.8	80.4	2257.1	73.6	211.3	10.3	
Енергийни ресурси	289.1	458.4	169.2	58.5	208.3	350.7	142.4	68.4	497.4	19.6	809.0	26.4	311.6	62.6	
Горива	272.2	433.5	161.2	59.2	194.1	307.7	113.6	58.5	466.3	18.3	741.2	24.2	274.9	58.9	
Суров петрол и природен газ	215.5	381.1	165.7	76.9	151.7	263.2	111.5	73.5	367.2	14.4	644.3	21.0	277.1	75.5	
Въглища	39.2	36.8	-2.4	-6.1	26.6	28.3	1.7	6.4	65.7	2.6	65.1	2.1	-0.7	-1.0	
Други горива	17.6	15.5	-2.0	-11.5	15.8	16.3	0.4	2.7	33.4	1.3	31.8	1.0	-1.6	-4.8	
Други	16.9	24.9	8.0	47.2	14.2	43.0	28.8	203.0	31.1	1.2	67.9	2.2	36.8	118.2	
Масла	16.9	24.9	8.0	47.2	14.2	43.0	28.8	203.0	31.1	1.2	67.9	2.2	36.8	118.2	
ОБЩО ВНОС (CIF)	1210.9	1535.7	324.8	26.8	1332.3	1530.5	198.1	14.9	2543.3	100.0	3066.2	100.0	522.9	20.6	

Източници: Данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към Информационно обслужване АД и обработени от БНБ по дата на митническата декларация. Данните са допълнени от НСИ.
За 1999 г. – окончателни данни; за 2000 г. – предварителни данни към 7 септември 2000 г.

ИЗНОС ПО ОСНОВНИ ТЪРГОВСКИ ПАРТНЬОРИ И РЕГИОНИ

Страни	I тримесечие				II тримесечие				януари – юни				Промяна спрямо същия период на предходната година		
	млн. щ. д.		промяна		млн. щ. д.		промяна		млн. щ. д.		промяна		млн. щ. д.		%
	1999	2000	млн. щ. д.	%	1999	2000	млн. щ. д.	%	1999	2000	млн. щ. д.	%	млн. щ. д.		
	млн. щ. д.	2000	млн. щ. д.	%	млн. щ. д.	2000	млн. щ. д.	%	млн. щ. д.	2000	млн. щ. д.	%	млн. щ. д.	%	
Европейски съюз, в т. ч.:	504.1	625.6	121.6	24.1	477.4	612.2	134.8	28.2	981.5	54.5	1237.8	54.3	256.3	26.1	
Италия	140.6	174.1	33.5	23.8	114.3	186.5	72.2	63.1	254.9	14.2	360.5	15.8	105.6	41.4	
Германия	96.7	111.1	14.4	14.8	94.9	102.5	7.6	8.0	191.6	10.6	213.6	9.4	21.9	11.4	
Гърция	79.8	88.4	8.6	10.8	78.7	103.3	24.6	31.2	158.5	8.8	191.7	8.4	33.2	20.9	
Белгия	48.9	88.5	39.6	80.9	54.9	66.5	11.6	21.1	103.8	5.8	155.0	6.8	51.2	49.3	
Франция	49.0	48.5	-0.5	-1.1	42.8	55.9	13.1	30.7	91.8	5.1	104.4	4.6	12.6	13.7	
Великобритания	17.1	26.3	9.1	53.3	21.2	25.3	4.0	18.9	38.4	2.1	51.5	2.3	13.2	34.3	
Испания	19.3	26.9	7.6	39.5	22.9	25.8	3.0	12.9	42.2	2.3	52.7	2.3	10.6	25.0	
Холандия	18.0	26.6	8.6	47.9	19.3	16.0	-3.3	-17.3	37.3	2.1	42.6	1.9	5.3	14.1	
Австрия	15.6	15.7	0.0	0.0	14.8	15.8	1.0	6.7	30.5	1.7	31.4	1.4	1.0	3.3	
ЕАСТ, в т. ч.:	16.7	11.9	-4.8	-29.0	18.0	18.8	0.8	4.2	34.7	1.9	30.7	1.3	-4.1	-11.8	
Швейцария	15.2	9.3	-5.9	-39.0	14.0	17.5	3.5	25.3	29.2	1.6	26.8	1.2	-2.4	-8.2	
Други от ОИСР, в т. ч.:	97.1	147.6	50.4	51.9	128.2	186.1	57.9	45.1	225.4	12.5	333.7	14.6	108.3	48.0	
Турция	58.3	104.3	46.0	78.8	72.0	114.2	42.2	58.6	130.3	7.2	218.5	9.6	88.2	67.7	
САЩ	29.7	34.6	4.9	16.5	36.9	52.2	15.3	41.4	66.6	3.7	86.7	3.8	20.1	30.3	
Япония	2.4	2.4	0.0	1.6	9.1	5.0	-4.1	-45.0	11.5	0.6	7.4	0.3	-4.1	-35.5	
Балкански страни, в т. ч.:	40.5	112.1	71.6	176.9	40.8	113.3	72.4	177.3	81.3	4.5	225.4	9.9	144.0	177.1	
Югославия	14.1	69.6	55.5	392.6	4.9	83.5	78.6	1607.0	19.0	1.1	153.1	6.7	134.1	704.8	
Македония	17.5	33.2	15.7	89.9	22.4	21.9	-0.5	-2.4	39.9	2.2	55.0	2.4	15.2	38.1	
ЦЕФТА, в т. ч.:	36.9	41.4	4.5	12.1	40.8	33.6	-7.2	-17.8	77.7	4.3	75.0	3.3	-2.8	-3.6	
Румъния	9.0	15.1	6.1	68.1	10.5	14.8	4.3	41.0	19.5	1.1	30.0	1.3	10.4	53.5	
Словения	11.9	7.2	-4.7	-39.9	13.3	1.9	-11.5	-85.9	25.2	1.4	9.0	0.4	-16.2	-64.2	
Унгария	5.2	7.2	2.0	39.3	5.6	6.2	0.6	10.4	10.8	0.6	13.4	0.6	2.6	24.3	
Полша	6.2	6.3	0.1	1.3	5.8	5.6	-0.2	-3.9	12.0	0.7	11.9	0.5	-0.1	-1.2	
Чехия	3.2	4.2	1.0	30.6	3.8	3.9	0.2	4.0	7.0	0.4	8.1	0.4	1.1	16.2	
Словакия	1.4	1.4	0.0	-3.0	1.8	1.2	-0.6	-33.4	3.2	0.2	2.6	0.1	-0.6	-20.0	
Страни от бившия СССР, в т. ч.:	73.8	69.5	-4.4	-5.9	109.6	64.4	-45.3	-41.3	183.5	10.2	133.8	5.9	-49.6	-27.1	
Русия	41.1	32.8	-8.3	-20.3	65.6	26.9	-38.7	-59.0	106.6	5.9	59.6	2.6	-47.0	-44.1	
Украйна	13.4	13.6	0.1	0.9	16.8	16.1	-0.7	-4.1	30.3	1.7	29.7	1.3	-0.6	-1.9	
Други, в т. ч.:	111.8	101.6	-10.2	-9.1	103.6	140.5	36.9	35.6	215.5	12.0	242.1	10.6	26.7	12.4	
Страни от Югоизточна Азия ³	3.5	3.0	-0.5	-14.3	5.6	4.1	-1.5	-26.0	9.1	0.5	7.1	0.3	-1.9	-21.5	
ОБЩО ИЗНОС (FOB)	881.0	1109.7	228.7	26.0	918.6	1168.8	250.2	27.2	1799.6	100.0	2278.4	100.0	478.8	26.6	

¹ Включва Австралия, Канада, Нова Зеландия, САЩ, Турция и Япония.

² Включва Албания, Босна и Херцеговина, Македония, Хърватска и СР Югославия.

³ Включва Корея, Малайзия, Тайланд, Филипините и Индонезия.

Източници: Данни от мигнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към Информационно обслужване АД и обработени от БНБ по дана на мигническата декларация. Данните са допълнени от НСИ. За 1999 г. – окончателни данни; за 2000 г. – предварителни данни; за 2000 г. – предварителни данни към 7 септември 2000 г.

ВНОС ПО ОСНОВНИ ТЪРГОВСКИ ПАРТНЬОРИ И РЕГИОНИ

Страни	I тримесечие				II тримесечие				януари – юни				Промяна спрямо същия период на предходната година		
	млн. щ. д.		промяна		млн. щ. д.		промяна		млн. щ. д.		промяна		млн. щ. д.		%
	1999	2000	млн. щ. д.	%	1999	2000	млн. щ. д.	%	млн. щ. д.	1999	2000	млн. щ. д.	2000		
Европейски съюз, в т. ч.:	559.8	633.1	73.3	13.1	705.8	736.2	30.4	4.3	1265.6	49.8	1369.3	44.7	103.7	8.2	
Германия	163.1	189.6	26.5	16.2	201.2	228.0	26.8	13.3	364.3	14.3	417.6	13.6	53.3	14.6	
Италия	92.5	115.7	23.2	25.1	129.6	154.4	24.8	19.1	222.1	8.7	270.1	8.8	48.0	21.6	
Гърция	74.3	78.2	3.9	5.3	79.5	82.9	3.5	4.4	153.8	6.0	161.2	5.3	7.4	4.8	
Франция	60.6	71.9	11.2	18.5	74.9	80.2	5.3	7.1	135.6	5.3	152.1	5.0	16.5	12.2	
Австрия	35.5	37.7	2.2	6.2	52.1	32.5	-19.6	-37.6	87.6	3.4	70.2	2.3	-17.4	-19.8	
Великобритания	29.8	30.3	0.5	1.6	33.6	33.4	-0.2	-0.6	63.5	2.5	63.7	2.1	0.3	0.4	
Холандия	24.4	23.5	-0.9	-3.7	26.0	27.0	0.9	3.6	50.5	2.0	50.5	1.6	0.1	0.1	
Испания	16.5	19.5	3.0	18.1	19.9	25.6	5.7	28.7	36.4	1.4	45.1	1.5	8.7	23.9	
Белгия	17.9	20.0	2.1	11.7	33.8	19.9	-13.9	-41.1	51.7	2.0	39.9	1.3	-11.8	-22.8	
ЕАСТ	20.5	22.4	1.9	9.4	25.6	25.5	-0.1	-0.5	46.1	1.8	47.9	1.6	1.8	3.9	
Швейцария	17.0	20.6	3.6	20.9	24.0	24.3	0.3	1.3	41.0	1.6	44.9	1.5	3.9	9.4	
Други от ОИСР, в т. ч.:	112.8	108.2	-4.7	-4.1	109.8	115.4	5.6	5.1	222.6	8.8	223.6	7.3	1.0	0.4	
Турция	42.4	47.6	5.2	12.4	38.6	53.9	15.3	39.6	81.0	3.2	101.5	3.3	20.5	25.3	
САЩ	47.2	44.2	-3.0	-6.3	53.2	42.0	-11.2	-21.0	100.3	3.9	86.2	2.8	-14.1	-14.1	
Япония	17.4	14.1	-3.3	-19.0	14.9	14.7	-0.3	-1.9	32.4	1.3	28.8	0.9	-3.6	-11.1	
Балкански страни, в т. ч.:	12.7	14.1	1.4	11.2	10.9	15.1	4.2	38.9	23.5	0.9	29.2	1.0	5.7	24.0	
Югославия	4.8	6.2	1.4	30.4	3.3	8.1	4.8	146.6	8.0	0.3	14.3	0.5	6.2	77.8	
Македония	7.7	7.0	-0.7	-8.7	7.2	6.0	-1.2	-16.9	14.9	0.6	13.0	0.4	-1.9	-12.7	
ЦЕФТА, в т. ч.:	73.4	113.5	40.1	54.7	83.0	133.9	50.9	61.3	156.3	6.1	247.4	8.1	91.0	58.2	
Румъния	14.5	38.8	24.2	166.5	20.0	56.8	36.8	183.6	34.6	1.4	95.6	3.1	61.0	176.4	
Чехия	20.6	26.6	6.1	29.4	25.6	25.5	-0.1	-0.5	46.2	1.8	52.1	1.7	5.9	12.9	
Полша	15.1	19.0	4.0	26.3	13.9	20.0	6.0	43.4	29.0	1.1	39.0	1.3	10.0	34.5	
Унгария	13.0	16.3	3.3	25.3	11.7	14.3	2.6	22.6	24.7	1.0	30.6	1.0	5.9	24.1	
Словакия	5.7	7.3	1.6	28.9	6.9	10.8	3.9	56.7	12.6	0.5	18.1	0.6	5.5	44.1	
Словения	4.5	5.4	1.0	21.3	4.8	6.5	1.7	34.4	9.3	0.4	11.9	0.4	2.6	28.1	
Страни от бившия СССР, в т. ч.:	260.0	450.4	190.5	73.3	235.0	361.2	126.2	53.7	494.9	19.5	811.6	26.5	316.7	64.0	
Русия	218.8	408.3	189.5	86.6	192.2	320.2	128.0	66.6	411.1	16.2	728.6	23.8	317.5	77.2	
Украйна	34.9	37.9	3.0	8.5	36.1	36.8	0.8	2.1	71.0	2.8	74.7	2.4	3.7	5.3	
Други, в т. ч.:	171.8	194.0	22.2	12.9	162.3	143.2	-19.1	-11.8	334.1	13.1	337.2	11.0	3.1	0.9	
Страни от Югоизточна Азия ³	29.9	14.1	-15.8	-52.9	55.7	22.9	-32.9	-59.0	85.6	3.4	36.9	1.2	-48.7	-56.9	
ОБЩО ВНОС (CIF)	1210.9	1535.7	324.8	26.8	1332.3	1530.5	198.1	14.9	2543.3	100.0	3066.2	100.0	522.9	20.6	

¹ Включва Австралия, Канада, Нова Зеландия, САЩ, Турция и Япония.

² Включва Албания, Босна и Херцеговина, Македония, Хърватска и СР Югославия.

³ Включва Корея, Малайзия, Тайланд, Филипините и Индонезия.

Източници: Данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към Информационно обслужване АД и обработени от БНБ по дата на митническата декларация. Данните са допълнени от НСИ. За 1999 г. – окончателни данни; за 2000 г. – предварителни данни към 7 септември 2000 г.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ЗА 1999 г.*

	(млн. ш. д.)																	
	I	II	III	I трим.	IV	V	VI	II трим.	I полул.	VII	VIII	IX	III трим.	X	XI	XII	IV трим.	Общо
А. Текуща сметка ¹	-166.7	-44.3	-62.6	-273.6	-94.4	-55.9	-32.3	-182.6	-456.2	-52.1	74.4	-1.8	20.6	-18.5	-96.5	-133.9	-248.9	-684.5
Стоки: кредит (FOB)	259.0	283.1	338.8	881.0	299.0	296.4	323.2	918.6	1799.6	351.9	352.9	368.0	1072.8	366.3	386.0	381.7	1134.0	4006.4
Стоки: дебит (FOB)	-339.5	-349.9	-428.0	-1117.4	-411.2	-402.1	-415.5	-1228.8	-2346.3	-446.4	-393.3	-452.3	-1292.0	-423.7	-484.0	-541.5	-1449.1	-5087.4
Търговски баланс ²	-80.5	-66.8	-89.1	-236.4	-112.2	-105.7	-92.4	-310.3	-546.7	-94.4	-40.5	-84.3	-219.2	-57.4	-98.0	-159.8	-315.1	-1081.0
Услуги: кредит	106.0	100.9	106.3	313.2	96.5	137.0	173.3	406.8	720.0	255.5	263.6	177.1	696.3	130.0	115.2	124.9	370.1	1786.4
Транспорт ³	32.4	31.7	36.8	101.0	29.4	37.4	45.9	112.7	213.7	63.1	67.0	51.8	181.9	42.8	40.2	42.7	125.7	521.3
Туризм ⁴	47.1	42.6	48.6	138.3	39.9	69.4	97.3	206.6	344.9	155.6	166.9	98.5	421.0	60.0	48.1	56.1	164.2	930.1
Други услуги	26.4	26.6	20.9	73.9	27.2	30.2	30.1	87.5	161.4	36.8	29.7	26.9	93.4	27.2	26.9	26.1	80.2	335.0
Услуги: дебит	-102.4	-91.2	-111.3	-304.9	-111.9	-108.0	-134.5	-354.4	-659.3	-141.6	-148.9	-140.9	-431.4	-120.9	-127.5	-132.1	-380.4	-1471.1
Транспорт ³	-43.7	-41.2	-50.8	-135.7	-50.9	-50.5	-55.6	-156.9	-292.6	-60.9	-59.5	-60.3	-180.7	-54.5	-57.2	-62.8	-174.5	-647.9
Туризм ⁴	-36.3	-28.7	-35.4	-100.4	-38.6	-39.7	-49.0	-127.3	-227.7	-55.3	-62.6	-52.8	-170.7	-45.2	-39.5	-41.2	-125.9	-524.3
Други услуги	-22.4	-21.3	-25.0	-68.8	-22.4	-17.8	-29.9	-70.2	-139.0	-25.4	-26.8	-27.8	-80.0	-21.1	-30.8	-28.1	-80.0	-298.9
Услуги, нето	3.6	9.7	-4.9	8.3	-15.5	29.0	38.9	52.4	60.7	113.9	114.7	36.3	264.9	9.1	-12.2	-7.2	-10.3	315.3
Стоки и нефакторни услуги, нето	-76.9	-57.1	-94.0	-228.1	-127.7	-76.7	-53.5	-257.9	-486.0	19.5	74.3	-48.1	45.7	-48.2	-110.2	-167.0	-325.4	-765.7
Доход: кредит	39.3	20.0	14.2	73.5	20.1	18.4	18.5	57.0	130.5	36.3	16.9	17.4	70.6	18.3	13.8	32.7	64.7	265.8
Доход: дебит	-144.3	-28.2	-25.9	-198.5	-4.7	-13.3	-24.4	-42.4	-240.9	-128.7	-31.9	-31.7	-192.3	-8.0	-18.5	-24.6	-51.1	-484.3
Доход, нето	-105.1	-8.2	-11.7	-125.0	15.4	5.1	-6.0	14.5	-110.4	-92.4	-15.0	-14.3	-121.7	10.3	-4.7	8.0	13.6	-218.5
Стоки, нефакторни услуги и доход, нето	-182.0	-65.3	-105.7	-353.1	-112.3	-71.6	-59.4	-243.3	-596.4	-72.9	59.3	-62.4	-76.0	-37.9	-114.9	-159.0	-311.8	-984.2
Текущи трансфери, нето ⁵	15.3	21.1	43.1	79.5	18.0	15.7	27.1	60.7	140.2	20.9	15.2	60.6	96.7	19.4	18.4	25.1	62.9	299.7
Текущи трансфери, кредит	17.2	22.3	45.1	84.5	19.6	18.9	29.0	67.5	152.0	22.8	18.7	65.3	106.7	20.8	20.5	28.6	70.0	328.7
Текущи трансфери, дебит	-1.9	-1.2	-2.0	-5.1	-1.6	-3.3	-1.9	-6.7	-11.8	-1.9	-3.5	-4.6	-10.1	-1.4	-2.1	-3.6	-7.1	-29.0
Б. Капиталова сметка ^{1,6}	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.7	-0.7	-0.7	0.0	-1.7	0.0	-1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	-2.4
Капиталови трансфери, нето	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.7	-0.7	-0.7	0.0	-1.7	0.0	-1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	-2.4
Общо за групи А и Б	-166.7	-44.3	-62.6	-273.6	-94.4	-55.9	-33.0	-183.3	-456.9	-52.1	72.7	-1.8	18.9	-18.5	-96.5	-133.9	-248.9	-686.9
В. Финансова сметка ^{1,6}	52.1	-35.8	28.7	45.0	135.8	43.4	82.1	261.3	306.3	-88.2	124.0	-60.1	-24.3	154.9	121.1	219.3	495.3	777.4
Преки инвестиции в чужбина ⁷	0.1	0.2	0.1	0.4	-4.8	-0.7	-4.8	-10.2	-9.9	-0.7	-1.0	-0.9	-2.6	-1.0	-2.9	-0.7	-4.6	-17.1
Преки инвестиции в България ^{8,9}	27.4	43.1	65.5	136.0	58.6	24.3	66.7	149.6	285.7	22.0	94.9	68.3	185.1	82.9	182.5	69.8	335.3	806.1
Порфейлни инвестиции – активи	-2.5	-20.1	-33.0	-55.6	-2.4	-30.9	-62.3	-95.5	-151.1	-23.7	-12.0	-4.9	-40.6	-23.3	3.9	3.7	-15.8	-207.4
Акции	0.3	0.3	-0.2	0.4	0.1	-0.3	0.0	-0.2	0.2	-0.3	0.1	-0.1	-0.3	0.1	0.3	-0.4	0.1	0.0
Облигации	-2.8	-20.4	-32.8	-56.0	-2.5	-30.6	-62.3	-95.4	-151.3	-23.4	-12.1	-4.8	-40.3	-23.4	3.6	4.0	-15.8	-207.4
Порфейлни инвестиции – пасиви	-7.1	4.1	-18.6	-21.5	0.1	1.5	22.5	24.1	2.5	5.3	-5.9	-0.3	-0.9	5.6	-12.7	13.5	6.4	8.0

(продължение)

(млн. щ. д.)

	I	II	III	III	I трим.	IV	V	VI	II трим.	I полугод.	VII	VIII	IX	III трим.	X	XI	XII	IV трим.	Общо
Акции	0.1	-2.8	1.7	-1.0	0.6	-1.7	0.1	-1.0	-2.0	2.3	0.0	1.1	3.4	0.0	-0.4	1.0	0.5	1.9	
Облигации	-7.2	6.9	-20.2	-20.5	-0.5	3.2	22.4	25.1	4.6	3.0	-6.0	-1.4	-4.3	5.6	-12.2	12.5	5.9	6.2	
Други инвестиции – активи	45.4	-103.9	31.2	-27.3	88.9	3.1	22.7	114.7	87.3	-104.8	34.7	-91.3	-161.5	46.2	-86.6	131.5	91.0	16.9	
Търговски кредити, нето	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.2	-0.2	-0.2	-0.6	-0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.6
Заеми	0.0	1.5	0.4	1.9	0.3	3.3	0.3	3.9	5.8	1.2	1.7	2.3	5.2	0.0	0.0	0.0	0.2	0.2	11.2
Търговски банки	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	0.0	1.5	0.4	1.9	0.3	3.3	0.3	3.9	5.8	1.2	1.7	2.3	5.2	0.0	0.0	0.0	0.2	0.2	11.2
Валутни депозити	51.1	-101.4	31.6	-18.7	96.9	7.1	3.8	107.8	89.1	-127.3	24.1	-106.4	-209.6	37.2	-95.7	125.6	67.1	-53.4	
Търговски банки	76.3	-87.7	38.6	27.2	97.1	7.6	11.5	116.2	143.4	-124.0	35.9	-105.0	-193.1	41.1	-96.7	128.0	72.4	22.7	
Други сектори ¹⁰	-25.2	-13.7	-7.0	-45.9	-0.2	-0.4	-7.8	-8.4	-54.3	-3.3	-11.8	-1.4	-16.5	-4.0	1.0	-2.3	-5.3	-76.1	
Други валутни депозити ¹¹	11.6	-4.7	-7.9	-1.1	-8.9	-7.2	11.1	-5.0	-6.0	34.7	8.5	12.1	55.3	7.2	6.8	10.9	24.8	74.1	
Други активи	-17.3	0.7	7.2	-9.5	0.8	0.0	7.7	8.5	-0.9	-13.5	0.3	0.7	-12.5	1.8	2.3	-5.2	-1.1	-14.5	
Други инвестиции – пасиви	-11.1	40.8	-16.6	13.1	-4.6	46.1	37.2	78.7	91.8	13.8	13.3	-30.9	-3.8	44.5	36.9	1.5	82.9	170.9	
Търговски кредити, нето	7.7	10.4	10.4	28.5	17.3	16.3	17.2	50.9	79.5	0.4	0.0	0.2	0.6	0.9	-1.4	0.1	-0.3	79.7	
Заеми	16.5	16.7	-41.5	-8.4	-9.3	8.0	44.0	42.7	34.3	12.8	8.3	-38.2	-17.1	13.1	24.6	17.8	55.5	72.7	
Държавно управление	-3.8	-9.3	-52.0	-65.1	-4.0	5.5	5.8	7.3	-57.8	-10.8	2.0	-64.2	-73.0	0.4	23.8	1.7	25.9	-104.9	
Търговски банки	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	-0.1	-0.1	
Други сектори ⁹	20.3	26.0	10.4	56.7	-5.2	2.4	38.2	35.4	92.1	23.5	6.3	26.0	55.8	12.7	1.0	16.0	29.8	177.7	
Депозити на нерезиденти	-8.3	8.4	22.1	22.2	-14.5	23.8	-28.8	-19.5	2.7	3.4	3.4	4.1	10.9	30.9	8.6	-8.7	30.9	44.5	
Други пасиви	-27.0	5.3	-7.6	-29.3	1.7	-2.0	4.8	4.5	-24.8	-2.7	1.6	3.0	1.9	-0.4	5.0	-7.7	-3.2	-26.0	
Общо за групи А, Б и В	-114.6	-80.1	-34.0	-228.6	41.5	-12.5	49.1	78.0	-150.6	-140.2	196.7	-61.8	-5.4	136.4	24.6	85.4	246.4	90.5	
Г. Грешки и пропуски	-21.7	19.1	34.2	31.7	3.7	12.7	-89.9	-73.5	-41.8	-39.3	-16.5	36.9	-19.0	-34.8	84.7	16.5	66.4	5.7	
ОБЩ БАЛАНС (групи А, Б, В и Г)	-136.2	-60.9	0.3	-196.8	45.2	0.2	-40.9	4.5	-192.3	-179.6	180.2	-24.9	-24.3	101.6	109.2	102.0	312.8	96.2	
Д. Резерви и друго финансиране	136.2	60.9	-0.3	196.8	-45.2	-0.2	40.9	-4.5	192.3	179.6	-180.2	24.9	24.3	-101.6	-109.2	-102.0	-312.8	-96.2	
Валутни резерви на БНБ ¹²	148.9	-13.2	-35.1	100.6	-24.7	-0.2	-13.5	-38.4	62.2	188.4	-176.6	-107.8	-96.0	-74.4	-109.2	-309.8	-493.5	-527.2	
Ползвани кредити от МВФ, нето	-13.0	67.9	-15.8	39.1	-20.5	0.0	54.3	33.8	72.9	-8.8	-3.5	56.4	44.1	-27.2	0.0	71.7	44.5	161.5	
Извънредно финансиране, нето ¹³	0.4	6.2	50.6	57.1	0.0	0.0	0.0	0.0	57.1	0.0	0.0	76.2	76.2	0.0	0.0	136.1	136.1	269.5	

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с петото издание на „Ръководство по платежен баланс“ на МВФ.

¹ Данните са предварителни.² Данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към Информационно обслужване АД по дата на оформяне на митническата декларация и обработени от БНБ. Данните са окончателни.³ Оценка на БНБ.⁴ Данни на МВР и оценка на Министерството на икономиката и БНБ.⁵ Включително данни от Агенцията за чуждестранна помощ и Българския червен кръст.⁶ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаление на пасиви).⁷ Данните за 1999 г. са от проведеното от БНБ през март 2000 г. проучване сред български предприятия с преки инвестиции в чужбина.⁸ Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, отраслови министерства, НСИ, Централния депозитар и търговските банки. Включително инвестициите на чуждестранни лица в недвижими имоти.⁹ Данните са ревизираны на базата на подучените в БНБ отчети за задълженията на местни лица към чужбина. Данните подлежат на допълнителни ревизии.¹⁰ За 1999 г. са използвани данни на Банката за международни разплащания (BIS).¹¹ Включва изменението на валутните депозити на домакинствата при местни банки. Данните са изчистени от курсови разлики. Отрицателният знак (-) показва намаление на депозитите, а положителният (+) – увеличение.¹² Не се включват измененията на валутните резерви на БНБ, дължащи се на курсови разлики. Отрицателният знак (-) показва увеличение на валутните резерви, а положителният (+) – намаление.¹³ Включва заеми, отпуснати в подкрепа на платежния баланс (вкл. от Европейския съюз, Световната банка и др.).

Изменение на валутните резерви на БНБ, дължащи се и на курсови разлики: 201.0 53.3 21.7 276.0 6.6 29.7 17.8 54.1 330.2 126.1 -131.6 -150.0 -155.5 -22.3 -21.9 -295.9 -340.1 -165.5

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС ЗА 2000 г.*

(млн. щ. д.)

	I	II	III	I трим.	IV	V	VI	II трим.	I полуг.
А. Текуща сметка ¹	-243.6	-96.0	-2.1	-341.7	-38.8	-67.5	19.4	-87.0	-428.7
Стоки: кредит (FOB)	311.1	384.5	414.1	1109.7	355.1	371.9	441.8	1168.8	2278.4
Стоки: дебит (FOB)	-478.0	-492.5	-446.0	-1416.5	-403.6	-480.3	-527.0	-1410.9	-2827.4
Търговски баланс ²	-166.9	-108.1	-31.9	-306.9	-48.5	-108.5	-85.2	-242.1	-549.0
Услуги: кредит	122.9	124.9	153.2	401.1	116.0	161.7	226.5	504.2	905.3
Транспорт ³	38.3	42.2	45.6	126.1	37.5	47.6	63.2	148.2	274.4
Туризм ⁴	48.8	51.9	57.3	158.0	46.4	80.5	126.6	253.4	411.4
Други услуги	35.8	30.8	50.3	116.9	32.2	33.7	36.7	102.6	219.5
Услуги: дебит	-113.7	-118.3	-131.7	-363.8	-125.2	-139.2	-145.2	-409.7	-773.4
Транспорт ³	-55.3	-54.6	-54.0	-163.9	-49.9	-59.1	-64.5	-173.5	-337.4
Туризм ⁴	-36.3	-30.9	-39.2	-106.4	-37.7	-43.8	-46.9	-128.4	-234.8
Други услуги	-22.1	-32.8	-38.6	-93.5	-37.6	-36.3	-33.8	-107.7	-201.2
Услуги, нето	9.2	6.6	21.5	37.3	-9.2	22.5	81.3	94.6	131.9
Стоки и нефакторни услуги, нето	-157.7	-101.5	-10.4	-269.6	-57.7	-86.0	-3.9	-147.6	-417.2
Доход: кредит	43.0	21.1	26.0	90.1	18.8	21.2	26.7	66.7	156.9
Доход: дебит	-146.8	-33.0	-36.4	-216.2	-15.4	-36.2	-40.2	-91.8	-308.0
Доход, нето	-103.8	-11.9	-10.4	-126.0	3.3	-15.0	-13.5	-25.1	-151.1
Стоки, нефакторни услуги и доход, нето	-261.5	-113.3	-20.8	-395.6	-54.3	-101.0	-17.3	-172.7	-568.3
Текущи трансфери, нето ⁵	17.9	17.3	18.7	53.9	15.5	33.5	36.7	85.7	139.6
Текущи трансфери, кредит	21.8	20.4	23.5	65.6	22.2	37.7	41.4	101.3	166.9
Текущи трансфери, дебит	-3.9	-3.1	-4.8	-11.8	-6.6	-4.2	-4.7	-15.6	-27.3
Б. Капиталова сметка ^{1,6}	12.0	0.0	0.0	12.0	13.0	0.0	0.0	13.0	25.0
Капиталови трансфери, нето	12.0	0.0	0.0	12.0	13.0	0.0	0.0	13.0	25.0
Общо за групи А и Б	-231.6	-96.0	-2.1	-329.7	-25.8	-67.5	19.4	-74.0	-403.7
В. Финансова сметка ^{1,6}	-23.7	39.8	-18.5	-2.4	172.0	47.6	73.5	293.2	290.8
Преки инвестиции в чужбина	-0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	-1.1	-1.1	-1.2
Преки инвестиции в България ^{7,8}	58.8	30.4	21.9	111.1	37.3	53.5	45.3	136.1	247.2
Портфейлни инвестиции – активи	-17.2	-5.3	-22.0	-44.4	7.6	-28.5	-40.1	-61.1	-105.5
Акции	0.5	0.1	0.1	0.6	0.3	-0.2	-0.2	-0.1	0.6
Облигации	-17.7	-5.3	-22.0	-45.1	7.3	-28.4	-39.9	-61.0	-106.1
Портфейлни инвестиции – пасиви	1.0	-1.7	1.1	0.5	3.8	11.5	6.5	21.8	22.3
Акции	0.4	0.1	-2.0	-1.4	4.4	7.3	4.7	16.3	14.9
Облигации	0.6	-1.8	3.1	1.9	-0.5	4.2	1.8	5.4	7.3
Други инвестиции – активи	-64.1	-38.9	-36.3	-139.2	76.9	-19.3	35.2	92.8	-46.5
Търговски кредити, нето	68.4	41.0	14.0	123.4	-0.6	-0.6	0.1	-1.1	122.2
Заеми	-7.9	-1.5	4.0	-5.3	-1.4	1.6	0.3	0.5	-4.9
Търговски банки	-0.8	-2.2	-1.1	-4.0	-1.8	-0.5	0.1	-2.3	-6.3
Други сектори	-7.0	0.7	5.1	-1.3	0.5	2.1	0.2	2.8	1.5
Валутни депозити	-122.3	-85.7	-67.2	-275.1	69.9	-35.6	24.8	59.1	-216.1
Търговски банки	-122.3	-85.7	-67.2	-275.1	66.2	-35.9	23.4	53.8	-221.4
Други сектори ⁹	0.0	0.0	0.0	0.0	3.6	0.4	1.3	5.3	5.3
Други валутни депозити ¹⁰	15.2	7.3	9.0	31.6	7.7	13.1	9.1	30.0	61.6
Други активи	-17.5	0.0	3.9	-13.7	1.2	2.1	1.0	4.3	-9.3
Други инвестиции – пасиви	-2.2	55.2	16.7	69.7	46.5	30.5	27.7	104.8	174.5
Търговски кредити, нето	0.2	19.2	28.2	47.6	15.7	17.7	19.4	52.7	100.3
Заеми	-8.8	16.2	-28.4	-20.9	13.8	8.3	16.1	38.1	17.2
Държавно управление	-0.5	-16.9	-41.1	-58.6	-0.7	-23.1	12.5	-11.3	-70.0
Търговски банки	0.0	1.1	1.1	2.2	0.9	8.5	1.9	11.3	13.5
Други сектори ⁸	-8.3	32.1	11.6	35.5	13.5	22.9	1.7	38.2	73.7
Депозити на нерезиденти	4.9	8.0	8.2	21.1	11.8	3.2	-12.8	2.1	23.2
Други пасиви	1.5	11.8	8.7	22.0	5.3	1.4	5.1	11.8	33.8

(продължава)

(продължение)

(млн. щ. д.)

	I	II	III	I трим.	IV	V	VI	II трим.	I полуг.
Общо за групи А, Б и В	-255.3	-56.3	-20.6	-332.2	146.2	-19.9	92.9	219.2	-112.9
Г. Грешки и пропуски	100.9	35.3	1.3	137.6	-26.5	-49.1	-0.6	-76.2	61.4
ОБЩ БАЛАНС (групи А, Б, В и Г)	-154.4	-20.9	-19.3	-194.6	119.7	-69.0	92.4	143.1	-51.5
Д. Резерви и друго финансиране	154.4	20.9	19.3	194.6	-119.7	69.0	-92.4	-143.1	51.5
Валутни резерви на БНБ ¹¹	173.4	20.9	19.3	213.6	-163.4	55.6	-162.0	-269.8	-56.2
Ползвани кредити от МВФ, нето	-19.0	0.0	0.0	-19.0	43.7	0.0	69.6	113.3	94.3
Извънредно финансиране, нето ¹²	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	13.5	0.0	13.5	13.5
* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с петото издание на „Ръководство по платежен баланс“ на МВФ.									
¹ Данните са предварителни.									
² Данни от митнически декларации, получени от дирекция „Информационно-изчислителен център“ към Информационно обслужване АД по дата на оформяне на митническата декларация и обработени от БНБ. Предварителни данни към 7 септември 2000 г.									
³ Оценка на БНБ.									
⁴ Данни на МВР и оценка на Министерство на икономиката и БНБ.									
⁵ Включително данни от Агенцията за чуждестранна помощ и Българския червен кръст.									
⁶ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаление на пасиви).									
⁷ Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, отраслови министерства, НСИ, Централния депозитар и търговските банки. Включително инвестициите на чуждестранни лица в недвижими имоти.									
⁸ Данните са ревизирани на базата на получените в БНБ отчети за задълженията на местни лица към чужбина. Данните подлежат на допълнителни ревизии.									
⁹ За периода януари – юли 2000 г. данните са на БНБ.									
¹⁰ Включва изменението на валутните депозити на домакинствата при местни банки. Данните са изчислени от курсови разлики. Отрицателният знак (-) показва намаление на депозитите, а положителният (+) – увеличение.									
¹¹ Не се включват измененията на валутните резерви на БНБ, дължащи се на курсови разлики. Отрицателният знак (-) показва увеличение на валутните резерви, а положителният (+) – намаление.									
¹³ Включва заеми, отпуснати в подкрепа на платежния баланс (вкл. от Европейския съюз, Световната банка и др.).									
Изменение на валутните резерви на БНБ, дължащи се и на курсови разлики:	243.0	42.3	61.7	347.1	-30.9	-4.7	-234.9	-270.6	76.5

ВЪТРЕШЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ

(хил. лв./хил. евро/хил. ш. д.)

Структура на дълга	Размер на дълга към 31.XII.1999 г.	Изменение на дълга през 2000 г.		Размер на дълга към 30.VI.2000 г.
		увеличение	намаление	
I. ДЪЛГ ПО ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА, ЕМИТИРАНИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА БЮДЖЕТНИЯ ДЕФИЦИТ				
1. ДЦК, емитирани през 1995 г.	6 311.6		1 367.2	4 944.4
5-годишни	6 286.6		1 367.2	4 919.4
9-годишни	25.0			25.0
2. ДЦК, емитирани през 1996 г.	845.8			845.8
5-годишни	845.8			845.8
3. ДЦК, емитирани през 1997 г.	84 211.3		30 000.0	54 211.3
3-годишни	64 211.3		30 000.0	34 211.3
5-годишни	20 000.0			20 000.0
4. ДЦК, емитирани през 1998 г.	79 200.3		46 190.1	33 010.2
2-годишни	71 731.8		46 190.1	25 541.7
3-годишни	3 377.6			3 377.6
5-годишни	4 090.9			4 090.9
5. ДЦК, емитирани през 1999 г.	634 196.4		249 830.7	384 365.7
5.1. Краткосрочни	341 768.9		248 889.7	92 879.2
3-месечни	64 074.5		64 074.5	0.0
6-месечни	10 242.3		10 242.3	0.0
12-месечни	267 452.0		174 572.9	92 879.1
5.2. Средносрочни	292 427.5		941.0	291 486.5
2-годишни	289 767.8		941.0	288 826.8
5-годишни	2 659.7			2 659.7
6. ДЦК, емитирани през 2000 г.		429 759.7	64 435.8	365 323.9
6.1. Краткосрочни		204 834.2	64 421.1	140 413.1
3-месечни		128 836.8	64 421.1	64 415.7
12-месечни		75 997.4		75 997.4
6.2. Средносрочни		224 925.5	14.8	224 910.8
2-годишни		144 995.8	14.8	144 981.0
3-годишни		79 929.7		79 929.7
ВСИЧКО РАЗДЕЛ I	804 765.4	429 759.7	391 823.9	842 701.2
II. ПРЯК ДЪЛГ КЪМ БНБ				
1. Дълг по §10 от ПЗР на ЗБНБ/1997 г., деноминиран в СПТ	225 043.7		33 560.4	191 483.3
2. Кредити по чл. 45 от ЗБНБ/1997 г. деноминирани в СПТ левова равностойност	600 400.0 2 203 160.1	104 600.0		705 000.0 2 453 683.8
ВСИЧКО РАЗДЕЛ II	2 203 160.1			2 453 683.8
III. ДЪЛГ ПО ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА, ЕМИТИРАНИ ЗА СТРУКТУРНАТА РЕФОРМА				
A1. Държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на ПМС 244/1991 г.	3 302.1		275.2	3 026.9
A2. Държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на ПМС 234/1992 г.	2 301.9		127.9	2 174.0
A3. Държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на чл.4 и 5 от ЗУНК/1993 г.				
в левове	8 346.7		110.0	8 236.7
деноминирани в щатски долари	460 351.7		26 238.5	434 113.2
левова равностойност	896 244.9			888 499.5
деноминирани в евро	25 701.8		1 289.1	24 412.6
левова равностойност	50 268.3			47 746.9
A4. Държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на ПМС 3/1994 г.	884.8			877.9
ВСИЧКО А	911 080.3			950 561.9
B1. Държавни облигации, емитирани по реда на чл. 2 от ПМС 89/1995 г.	7 766.9		1 553.4	6 213.5
ВСИЧКО Б	7 766.9			6 213.5
V1. ДЦК, емитирани в левове по реда на чл. 8 и 9 от ЗДЗВСТБ/1996 г.	61 432.9		14 401.7	47 031.2
ДЦК, емитирани през 1996 г.	7 503.9		1 876.0	5 627.9
ДЦК, емитирани през 1997 г.	48 135.5		6 732.3	41 403.3
ДЦК, емитирани през 1998 г.	5 793.5		5 793.5	-

(продължава)

(продължение)

(хил. лв./хил. евро/хил. щ. д.)

Структура на дълга	Размер на дълга към 31.XII.1999 г.	Изменение на дълга през 2000 г.		Размер на дълга към 30.VI.2000 г.
		увеличение	намаление	
В2. ДЦК, емитирани в щатски долари по реда на чл. 8 и 9 от ЗДЗВСТБ/1996 г.	82 890.3		8 856.6	74 033.7
левава равностойност	161 376.6			151 524.8
ДЦК, емитирани през 1997 г.	78 184.6		8 856.6	69 328.0
левава равностойност	152 215.3			141 893.6
ДЦК, емитирани през 1998 г.	4 705.7			4 705.7
левава равностойност	9 161.4			9 631.2
ВСИЧКО В	222 809.5			198 555.9
ВСИЧКО РАЗДЕЛ III	1 141 656.7			1 155 331.4
IV. ДЪЛГ ПО ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА, ЕМИТИРАНИ В ЕВРО НА ОСНОВАНИЕ §10 ОТ ПЗР НА ЗДБ/1999 г.				
деноминирани в евро	23 800.0		6 000.0	17 800.0
левава равностойност	46 548.8			34 813.8
ВСИЧКО РАЗДЕЛ IV	46 548.8			34 813.8
V. ВЪТРЕШНИ ДЪРЖАВНИ ГАРАНЦИИ	920 099.4			11 416.4
ОБЩ РАЗМЕР НА ДЪЛГА	5 116 230.4			4 497 946.6

Забележки: 1. Дългът по ДЦК за финансиране на дефицита е по фактическа сума.

2. Дългът не включва ценните книжа по сметка на МФ (целени програми и реструктуриран дълг).

3. Левовата равностойност на дълга, деноминиран във валута, е изчислена по курса на съответната валута към лева в края на съответния месец:
за 31.XII.1999 г. – 1 USD/BGN 1.94687, 1 SDR/BGN 2.666906, 1EUR/BGN 1.95583
за 30.VI.2000 г. – 1 USD/BGN 2.0467, 1 SDR/BGN 2.737010, 1EUR/BGN 1.95583

Източник: МФ.

КОНСОЛИДИРАН ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ (КЪМ 30 ЮНИ 2000 г.)

	Консолидирана фискална програма	Републикански бюджет	Централен републикански бюджет	Министерства и ведомства (общо)	Сметна палата	Социално осигуряване	Съдебна власт	Общини	Извънбюджетни сметки		(хил. лв.)
									Министерства и ведомства (общо)	Общини (общо)	
I. ПРИХОДИ И ПОМОЩИ											
Текущи приходи	5 338 502.9	3 017 210.2	2 591 588.8	425 621.5	0.0	1 389 370.6	17 523.2	587 468.0	224 871.1	21 308.8	
Данъчни приходи	5 219 683.8	2 967 126.5	2 542 298.5	424 828.0	0.0	1 389 362.5	17 523.2	587 325.7	163 077.4	15 073.9	
Неданъчни приходи	4 173 616.8	2 291 409.6	2 202 940.5	88 469.1		1 350 105.1		456 631.1	75 470.9	0.2	
Помощи	1 046 067.1	675 716.9	339 358.0	336 358.9	0.0	39 257.5	17 523.2	130 694.6	87 606.5	15 073.7	
	118 819.0	50 083.7	49 290.2	793.5		8.1		142.3	61 793.7	6 234.9	
II. РАЗХОДИ											
Текущи разходи	4 836 694.8	1 851 776.6	690 627.4	1 158 794.1	2 355.1	1 467 045.9	39 817.0	911 921.6	299 322.3	45 702.7	
Капиталови разходи	4 435 181.7	1 704 350.0	662 919.4	1 039 147.2	2 283.5	1 459 630.5	37 576.9	847 794.0	159 736.4	15 023.4	
Прираст на държавния резерв	353 540.4	136 084.3	22 787.0	113 225.7	71.6	7 421.0	2 240.1	64 034.2	105 285.3	29 471.5	
	6 431.7	6 431.4		6 431.4						0.3	
III. ТРАНСФЕРИ (СУБСИДИИ, ВНОСКИ) ОТ/ЗА РЕПУБЛИКАНСКИЯ БЮДЖЕТ, БЮДЖЕТНИ СМЕТКИ И ИЗВЪНБЮДЖЕТНИ ФОНДОВЕ/СМЕТКИ, НЕТО	0.0	73 657.0	138 296.1	-64 639.0		19 620.6	-1 169.0	48 863.2	-240 125.5	45.0	
IV. ВРЕМЕННИ БЕЗЛИХВЕНИ ЗАЕМИ ОТ/ЗА РЕПУБЛИКАНСКИЯ БЮДЖЕТ, БЮДЖЕТНИ СМЕТКИ И ИЗВЪНБЮДЖЕТНИ ФОНДОВЕ И СМЕТКИ, НЕТО	0.0	-60 211.2	-60 607.7	396.6		55 457.7		8 904.7	-659.4	-3 491.8	
V. ТРАНСФЕРИ (СУБСИДИИ, ВНОСКИ) ОТ/ЗА РЕПУБЛИКАНСКИЯ БЮДЖЕТ ЗА ДРУГИ БЮДЖЕТИ, НЕТО	0.0	-440 533.9	-1 481 334.2	1 038 445.3	2 355.1	145 681.4	25 628.6	246 001.5	0.4		
VI. ДЕФИЦИТ (-) / ИЗЛИШЪК (+)	501 808.0	738 345.6	497 315.4	241 030.2	0.0	143 084.5	2 165.8	-20 684.2	-315 235.8	-27 840.7	
VII. ФИНАНСИРАНЕ											
Външно финансиране, нето	-501 808.1	-738 345.6	-497 315.4	-241 030.2		-143 084.5	-2 165.8	20 684.2	315 235.8	27 840.7	
Вътрешно финансиране, нето	-267 073.1	-324 541.5	-320 653.3	-3 888.1		7 275.9		50 192.6			
Банково, нето	-312 396.7	-464 101.1	-226 959.0	-237 142.0		-150 360.3	-2 165.8	20 684.2	261 939.4	3 579.7	
БНБ, нето	-312 396.7	-464 101.1	-226 959.0	-237 142.0		-150 360.3	-2 165.8	20 684.2	261 939.4	3 579.7	
Кредити по реда на чл. 45 от Закона за БНБ	194 129.9	194 219.9	194 219.9							-90.0	
Погашения към БНБ	285 581.2	285 581.2	285 581.2							-90.0	
Други банки и финансови институции, нето	-91 451.3	-91 361.3	-91 361.3							3 450.3	
Получени заеми от други банки (+)	3 242.0	-372.2	-541.3	169.1						163.9	
Погашения по заеми, получени от други банки (-)	257 654.2	244 584.3	244 329.5	254.8						163.9	
Операции с държавни ценни книжа, нето	-254 412.2	-244 956.5	-244 870.8	-85.6							
Депозити и средства по сметки, нето	-189 146.2	-189 146.2	-189 146.2								
Друго финансиране (+/-)	-359 157.2	-477 591.5	-231 491.5	-246 100.0		-150 163.7	-2 166.1	-17 166.2	269 502.7	1 192.7	
Временно съхранявани средства и средства на разпореждане, нето (+/-)	-13 655.8	-13 159.4		-13 159.4		-190.4		37.3	-587.6	25.2	
Приватизация	32 759.8	21 962.2	0.1	21 962.2		-6.3	0.3	8 599.0	-87.1	2 287.9	
	77 661.7	50 296.9	50 296.9						3 103.8	24 261.0	

Източник: МФ.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ

(млн. щ. д.)

По кредитори ¹	1998	1999	2000					
	XII	XII	I	II	III	IV	V	VI
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (А + Б) ²	10265.8	10179.6	10095.4	10087.0	10055.8	10021.9	10109.6	10264.5
А. Дългосрочен дълг	9278.4	9600.1	9539.7	9495.1	9462.7	9407.3	9449.2	9605.7
Държавен и държавногарантиран	9136.4	9259.6	9169.3	9113.4	9077.0	9007.8	9035.7	9182.5
Негарантиран	142.0	340.4	370.4	381.8	385.7	399.5	413.5	423.2
I. Официални кредитори	4043.9	4142.0	4050.1	3994.4	3954.6	3891.3	3914.2	4056.7
1. Международни финансови институции	2774.4	2988.5	2923.7	2909.7	2920.3	2899.6	2944.3	3063.5
Международен валутен фонд	1114.5	1248.6	1213.4	1200.9	1208.0	1226.2	1226.9	1312.9
Световна банка ³	711.6	896.6	893.4	892.6	893.0	882.7	906.2	915.5
Европейски съюз	421.8	401.8	391.6	388.6	382.1	363.4	372.1	382.2
Други международни финансови институции	526.4	441.5	425.3	427.7	437.2	427.3	439.1	452.8
2. Двустранни кредити	1269.6	1153.5	1126.4	1084.7	1034.3	991.7	969.9	993.1
Парижки клуб и неразсрочен дълг	1044.6	814.8	797.6	764.8	710.3	680.7	687.0	703.4
Други двустранни кредити	225.0	338.7	328.8	319.9	324.0	311.0	282.9	289.8
II. Частни кредитори	5234.4	5458.1	5489.6	5500.7	5508.1	5516.1	5535.0	5549.0
1. Брейди облигации	4946.2	4960.5	4961.9	4960.8	4960.9	4960.1	4959.7	4959.4
2. Други облигации	34.7	27.1	27.4	28.7	28.2	25.4	26.0	26.8
3. Държавни ценни книжа ⁴	78.3	94.6	94.2	94.5	97.6	97.8	102.2	104.4
4. На търговски банки	16.8	38.5	40.1	41.0	41.8	42.1	51.3	52.0
5. На други сектори ⁵	158.4	337.3	366.0	375.8	379.6	390.7	395.7	406.5
Б. Краткосрочен дълг ⁶	987.4	579.6	555.8	591.8	593.2	614.6	660.4	658.8
Държавен и държавногарантиран	500.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Негарантиран	487.4	579.6	555.8	591.8	593.2	614.6	660.4	658.8
I. Официални кредитори	500.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
II. Частни кредитори	487.4	579.6	555.8	591.8	593.2	614.6	660.4	658.8
1. На търговски банки	281.4	169.6	165.3	167.5	163.5	156.8	159.3	162.9
2. На други частни кредитори ^{5,7}	206.0	409.9	390.4	424.3	429.7	457.8	501.2	495.9

¹ Предварителни данни. Равностойността в щатски долари е изчислена по курса на съответните чуждестранни валути към края на периода.

² Източници: Управление „Фискални услуги“ – БНБ, търговските банки и местни физически и юридически лица.

³ Включва размера както на държавните, така и на държавногарантираните заеми.

⁴ Държавни ценни книжа, деноминирани в чуждестранна валута и закупени от нерезиденти.

⁵ Данните обхващат само кредитите, регистрирани в БНБ и за които тя е получила информация.

⁶ Включително просрочията на главници и лихви

⁷ Включително депозитите на нерезиденти в местни търговски банки и краткосрочният дълг на местните физически и юридически лица.

ОБСЛУЖВАНЕ НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ

(млн. щ. д.)

По кредитори ¹	1999			2000								
	Януари – Юни			Първо тримесечие			Второ тримесечие			Януари – Юни		
	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (А + В) ²	220.9	261.0	481.9	145.4	200.8	346.3	82.9	48.7	131.6	228.3	249.6	477.9
А. Дългосрочен дълг	214.2	238.9	453.1	135.7	199.6	335.3	80.7	48.3	129.0	216.4	247.9	464.3
I. Официални кредитори	176.2	89.1	265.3	127.6	52.4	180.0	71.7	41.2	113.0	199.3	93.6	293.0
1. Международни финансови институции	95.7	57.6	153.2	46.2	30.7	76.9	36.8	36.5	73.3	83.0	67.2	150.2
Международен валутен фонд	68.4	20.9	89.3	19.0	13.5	13.5	26.4	15.1	15.1	45.4	28.6	28.6
Световна банка ³	11.7	19.7	31.4	13.4	7.3	7.3	3.8	13.4	13.4	17.1	20.7	20.7
Европейски съюз	0.0	7.0	7.0	0.0	2.4	2.4	0.0	3.8	3.8	0.0	6.3	6.3
Други МФИ	15.6	9.9	25.6	13.8	7.5	7.5	6.7	4.1	4.1	20.5	11.6	11.6
2. Двустранни кредити	80.5	31.6	112.1	81.4	21.7	12.8	34.9	4.7	4.0	116.3	26.4	16.9
Парижки клуб и неразсрочен дълг	73.2	26.8	100.0	77.1	20.0	11.2	2.9	1.5	0.8	80.0	21.5	12.0
Други	7.3	4.8	12.1	4.3	1.6	1.6	32.0	3.2	3.2	36.3	4.9	4.9
II. Частни кредитори	38.0	149.8	187.8	8.1	147.2	32.6	8.9	7.0	7.0	17.0	154.3	39.7
1. Брейди облигации	0.0	137.5	137.5	0.0	136.1	21.5	0.0	0.0	0.0	0.0	136.1	21.5
2. Други облигации ⁴	21.0	1.0	22.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.6	2.6	0.0	2.6	2.6
3. Търговски банки	0.0	0.6	0.6	0.0	1.2	1.2	0.1	0.6	0.6	0.1	1.8	1.8
4. Други частни кредитори ⁵	17.0	10.8	27.8	8.1	9.9	9.9	8.9	3.9	3.9	17.0	13.8	13.8
В. Краткосрочен дълг ^{5,6}	6.7	22.1	28.8	9.7	1.2	1.2	2.2	0.5	0.5	12.0	1.7	1.7

¹ Източници: Управление „Фискални услуги“ – БНБ, търговски банки и местни физически и юридически лица.

² Фактически плащания. Предварителни данни. Равностойността в щатски долари е изчислена по средномесечните курсове на съответните чуждестранни валути.

³ Включва плащанията както по държавните, така и по държавногарантираните кредити.

⁴ Включително плащанията на лихви по валутните ЗУНК облигации, закупени от нерезиденти.

⁵ Включва плащанията на главници и лихви по кредитите (без револвиращите), регистрирани в БНБ и за които тя е получила информация.

⁶ Включва плащанията по дълга на търговските банки и на местните физически и юридически лица. Плащанията по револвиращи кредити не са включени.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ

(млн. щ. д.)

По дебитори	1998	1999	2000					
	XII	XII	I	II	III	IV	V	VI
Общо (А+Б+В) ¹	10265.8	10179.6	10095.4	10087.0	10055.8	10021.9	10109.6	10264.5
А. Публичен сектор (I+II+III+IV)	9943.4	9399.2	9314.3	9263.4	9215.0	9142.9	9165.3	9314.4
I. Правителствен дълг (1+2) ²	9011.5	8447.3	8372.0	8305.9	8254.9	8203.8	8213.8	8336.7
1. Заеми	3952.2	3392.2	3316.0	3250.6	3196.4	3146.0	3151.9	3272.9
2. Облигации	5059.2	5055.1	5056.1	5055.3	5058.5	5057.8	5061.9	5063.8
II. Държавногарантиран дълг ²	504.9	581.6	574.8	585.2	592.6	581.2	593.5	610.8
1. Заеми	504.9	581.6	574.8	585.2	592.6	581.2	593.5	610.8
III. Българска народна банка ²	120.0	116.9	115.4	114.2	114.9	112.5	112.6	114.1
IV. Други дебитори	307.0	253.3	252.1	258.1	252.6	245.4	245.4	252.8
Местни органи на управление (1+2)	0.0	27.1	27.4	28.7	28.2	25.4	26.0	26.8
1. Заеми	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2. Облигации	0.0	27.1	27.4	28.7	28.2	25.4	26.0	26.8
Търговски банки (1+2) ³	307.0	198.0	192.6	194.1	189.8	186.0	185.5	192.3
1. Заеми	281.4	169.6	165.3	167.5	163.4	156.8	159.2	162.8
2. Депозити на нерезиденти	25.6	28.4	27.3	26.6	26.3	29.3	26.3	29.4
Търговски фирми (1+2) ^{2,4}	0.0	28.1	32.1	35.3	34.7	33.9	33.8	33.8
1. Вътрешнофирмени заеми	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2. Други заеми	0.0	28.1	32.1	35.3	34.7	33.9	33.8	33.8
Б. Частен сектор (I+II)	322.4	780.5	781.1	823.6	840.9	879.0	944.4	950.1
I. Търговски банки (1+2+3) ³	82.4	140.5	137.9	155.2	164.1	167.8	180.2	170.9
1. Вътрешнофирмени заеми	13.7	46.3	47.7	50.5	50.6	49.2	58.0	58.9
2. Други заеми	3.2	2.8	2.7	2.7	3.2	4.3	5.0	5.1
3. Депозити на нерезиденти	65.5	91.4	87.5	102.1	110.3	114.3	117.2	106.9
II. Търговски фирми (1+2) ⁴	240.0	640.0	643.2	668.3	676.8	711.2	764.2	779.1
1. Вътрешнофирмени заеми	120.4	320.5	326.3	326.0	322.1	335.3	363.3	375.3
2. Други заеми	119.6	319.5	316.9	342.3	354.7	375.9	400.9	403.8

¹ Предварителни данни. Равностойността в щатски долари е изчислена по курса на съответните чуждестранни валути към края на периода.

² Източник: Управление „Фискални услуги“, БНБ.

³ Източник: търговски банки.

⁴ Данните обхващат само кредитите, регистрирани в БНБ и за които тя е получила информация.

ОБСЛУЖВАНЕ НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ

(млн. щ. д.)

По дебитори ¹	1999			2000								
	Януари – Юни			Първо тримесечие			Второ тримесечие			Януари – Юни		
	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо
Общо (А+Б) ²	220.9	261.0	481.9	145.4	200.8	346.3	82.9	48.7	131.6	228.3	249.6	477.9
А. Публичен сектор (I+II+III+IV)	199.8	251.9	451.7	129.7	193.8	323.5	74.5	44.6	119.1	204.2	238.4	442.6
I. Правителство (1+2) ³	177.7	235.7	413.4	108.7	183.7	292.3	63.7	34.4	98.1	172.4	218.0	390.4
1. Заеми	156.7	93.0	249.7	108.7	42.4	151.0	63.7	34.4	98.1	172.4	76.7	249.1
2. Облигации ⁴	21.0	142.6	163.7	0.0	141.3	141.3	0.0	0.0	0.0	0.0	141.3	141.3
II. Държавногарантиран дълг ³	19.7	13.2	32.8	19.3	8.4	27.8	9.7	6.0	15.7	29.1	14.4	43.5
1. Заеми	19.7	13.2	32.8	19.3	8.4	27.8	9.7	6.0	15.7	29.1	14.4	43.5
III. Българска народна банка ³	0.0	2.2	2.2	0.0	1.3	1.3	0.0	1.4	1.4	0.0	2.7	2.7
IV. Други дебитори	2.4	0.8	3.2	1.7	0.4	2.1	1.1	2.9	3.9	2.8	3.3	6.0
Местни органи на управление (1+2)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.6	2.6	0.0	2.6	2.6
1. Заеми	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2. Облигации ⁵	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.6	2.6	0.0	2.6	2.6
Търговски банки (1+2) ⁶	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2	0.2	0.0	0.2
1. Заеми	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2	0.2	0.0	0.2
2. Депозити на нерезиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Търговски фирми (1+2) ^{3,7}	2.4	0.7	3.1	1.7	0.4	2.1	0.9	0.3	1.1	2.6	0.7	3.2
1. Вътрешнофирмени заеми	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2. Други заеми	2.4	0.7	3.1	1.7	0.4	2.1	0.9	0.3	1.1	2.6	0.7	3.2
Б. Частен сектор (I+II)	21.1	9.1	30.2	15.7	7.0	22.8	8.4	4.1	12.5	24.2	11.1	35.3
I. Търговски банки (1+2+3) ⁶	0.0	0.6	0.6	0.0	1.2	1.2	0.1	0.6	0.6	0.1	1.8	1.9
1. Вътрешнофирмени заеми	0.0	0.6	0.6	0.0	1.2	1.2	0.1	0.6	0.6	0.1	1.8	1.9
2. Други заеми	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3. Депозити на нерезиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
II. Търговски фирми (1+2) ⁷	21.1	8.5	29.6	15.7	5.8	21.5	8.4	3.6	11.9	24.1	9.3	33.4
1. Вътрешнофирмени заеми	11.4	3.9	15.3	7.5	1.7	9.2	2.1	1.3	3.4	9.6	3.0	12.6
2. Други заеми	9.7	4.7	14.4	8.3	4.0	12.3	6.2	2.3	8.5	14.5	6.3	20.8

¹ Включително плащанията по кредитите, предоставени в подкрепа на платежния баланс.

² Фактически плащания. Предварителни данни. Данните са преизчислени в щатски долари по средномесечен курс на съответните валути.

³ Източник: Управление „Фискални услуги“, БНБ.

⁴ Плащания на главници и лихви по брейди облигациите и валутните ЗУНК облигации, закупени от нерезиденти.

⁵ Плащания на главници и лихви по еврооблигациите, емитирани от Столична община и закупени от нерезиденти.

⁶ Източник: търговските банки.

⁷ Включва плащания на главници и лихви по кредитите (без револвиращите), регистрирани в БНБ и за които тя е получила информация.

ПОЛУЧЕНИ НОВИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ

(млн. щ. д.)

По кредитори ¹	1999	2000		
	Януари – Юни	I тримесечие	II тримесечие	Януари – Юни
ОБЩО КРЕДИТИ (А + Б) ²	493.1	130.9	258.8	389.7
Държавни и държавногарантирани	300.8	50.7	189.2	239.8
Негарантирани	192.2	80.2	69.6	149.8
А. Дългосрочни кредити	405.8	88.7	221.9	310.6
Държавни и държавногарантирани	300.8	50.7	189.2	239.8
Негарантирани	105.0	38.0	32.8	70.8
I. Официални кредитори	275.7	47.6	187.1	234.7
1. Международни финансови институции	218.9	47.6	187.1	234.7
Международен валутен фонд	141.3	0.0	139.6	139.6
Световна банка ³	23.0	22.7	25.3	48.1
Европейски съюз	0.0	0.0	0.0	0.0
Други международни финансови институции	54.6	24.9	22.2	47.0
2. Двустранни кредити	56.8	0.0	0.0	0.0
Швеция	6.2	0.0	0.0	0.0
Японска експортно-импортна банка (FESAL)	50.6	0.0	0.0	0.0
II. Частни кредитори	130.1	41.1	34.8	75.9
1. Облигации ⁴	22.7	0.0	0.0	0.0
2. На търговски банки	5.2	4.2	10.0	14.2
3. На други сектори	102.2	36.9	24.8	61.7
Държавни и държавногарантирани	2.4	3.1	2.0	5.1
Негарантирани ⁵	99.8	33.8	22.8	56.6
Б. Краткосрочни кредити	87.3	42.2	36.8	79.1
Държавни и държавногарантирани	0.0	0.0	0.0	0.0
Негарантирани	87.3	42.2	36.8	79.1
I. На търговски банки	0.0	0.0	0.0	0.0
II. Депозити на нерезиденти	50.1	21.8	7.0	28.8
III. На други сектори ⁵	37.2	20.5	29.8	50.3

¹ Предварителни данни. Равностойността в щатски долари е изчислена по средномесечните курсове на съответните чуждестранни валути.

² Източници: Управление „Фискални услуги“ – БНБ, търговските банки и местни физически и юридически лица.

³ Включва както държавните, така и държавногарантираните заеми.

⁴ Ценни книжа, деноминирани в чуждестранна валута и закупени от нерезиденти.

⁵ Включва получени суми по кредитите (без револвиращите), регистрирани в БНБ и за които тя е получила информация.

ПОЛУЧЕНИ НОВИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ

(млн. щ. д.)

По дебитори ¹	1999	2000		
	Януари – Юни	I тримесечие	II тримесечие	Януари – Юни
Общо (А+Б+В) ²	493.1	130.9	258.8	389.7
А. Публичен сектор (I+II+III+IV)	300.0	48.6	184.1	232.6
I. Правителство (1+2) ³	198.4	0.0	153.1	153.1
1. Заеми ⁴	198.4	0.0	153.1	153.1
2. Облигации	0.0	0.0	0.0	0.0
II. Държавногарантиран дълг ³	51.9	40.8	28.0	68.8
1. Заеми	51.9	40.8	28.0	68.8
III. Българска народна банка ³	0.0	0.0	0.0	0.0
IV. Други дебитори	49.6	7.7	3.0	10.7
Местни органи на управление (1+2)	22.7	0.0	0.0	0.0
1. Заеми	0.0	0.0	0.0	0.0
2. Облигации	22.7	0.0	0.0	0.0
Търговски банки (1+2) ⁴	22.8	-1.0	3.0	2.0
1. Заеми	0.0	0.0	0.0	0.0
2. Депозити на нерезиденти	22.8	-1.0	3.0	2.0
Търговски фирми (1+2) ^{3,5}	4.1	8.7	0.0	8.7
1. Вътрешнофирмени заеми	0.0	0.0	0.0	0.0
2. Други заеми	4.1	8.7	0.0	8.7
Б. Частен сектор (I+II)	193.1	82.3	74.7	157.0
I. Търговски банки (1+2+3) ⁴	32.5	28.9	14.0	42.9
1. Вътрешнофирмени заеми	5.2	5.6	8.1	13.7
2. Други заеми	0.0	0.6	1.9	2.4
3. Депозити на нерезиденти	27.3	22.7	4.0	26.8
II. Търговски фирми (1+2) ⁵	160.7	53.4	60.7	114.1
1. Вътрешнофирмени заеми	69.9	30.6	39.5	70.1
2. Други заеми	90.7	22.8	21.2	44.0

¹ Предварителни данни. Равностойността в щатски долари е изчислена по средномесечните курсове на съответните чуждестранни валути.

² Включително кредитите, предоставени в подкрепа на платежния баланс.

³ Източник: Управление „Фискални услуги“, БНБ.

⁴ Източник: търговските банки.

⁵ Включва получени суми по кредитите (без револвиращите), регистрирани в БНБ и за които тя е получила информация.

БАЛАНС НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА БАНКА
УПРАВЛЕНИЕ „ЕМИСИОННО“

(хил. лв.)

	31.I.2000 г.	29.II.2000 г.	31.III.2000 г.	28.IV.2000 г.	31.V.2000 г.	30.VI.2000 г.
АКТИВИ	5 949 989	5 911 913	5 885 221	6 254 959	6 118 298	6 437 161
1. Налични парични средства в чуждестранна валута	1 161 392	1 736 052	1 726 112	2 098 931	1 939 904	1 672 164
2. Монетарно злато	641 693	641 669	641 584	641 584	641 801	641 674
3. Търгуеми чуждестранни ценни книжа	4 069 546	3 467 917	3 450 003	3 442 266	3 469 949	4 043 795
4. Вземания по начислени лихви	77 358	66 275	67 522	72 178	66 644	79 528
ПАСИВИ	5 949 989	5 911 913	5 885 221	6 254 959	6 118 298	6 437 161
1. Банкноти и монети в обращение	1 971 966	1 969 767	1 920 590	1 997 117	1 923 369	1 974 221
2. Разплащателни сметки и депозити на банки	715 823	619 790	660 856	689 756	664 967	636 898
3. Депозити на правителството и бюджетни организации	2 381 735	2 420 996	2 380 250	2 762 440	2 725 498	3 001 593
4. Сметки на други депозанти	1 457	376	10 627	510	393	405
5. Задължения по начислени лихви	154	152	119	286	517	764
6. Депозит на управление „Банково“	878 854	900 832	912 779	804 850	803 554	823 280

Източник: БНБ.

УПРАВЛЕНИЕ „БАНКОВО“

(хил. лв.)

	31.I.2000 г.	29.II.2000 г.	31.III.2000 г.	28.IV.2000 г.	31.V.2000 г.	30.VI.2000 г.
АКТИВИ	5 158 466	5 168 083	5 266 251	5 390 114	5 288 569	5 387 378
1. Злато и други благородни метали	92 111	95 170	91 906	97 371	94 795	90 256
2. Инвестиции в ценни книжа	160 147	152 591	155 992	164 870	161 858	158 374
3. Предоставени кредити и депозити на банки, намалени с провизии	14	14	34	36	34	32
4. Вземания от правителството	2 193 256	2 188 412	2 237 909	2 397 489	2 342 744	2 453 684
5. Участие на България в МВФ и в други международни финансови институции	1 642 343	1 638 723	1 675 677	1 725 700	1 686 369	1 663 238
6. Вземания по начислени лихви	0	0	0	0	0	0
7. Инвестиции в други местни предприятия	2 066	2 066	2 066	2 066	2 066	2 066
8. Дълготрайни активи	147 933	147 443	146 776	146 107	145 275	144 563
9. Други активи	41 742	42 832	43 112	51 625	51 874	51 885
10. Депозит на управление „Банково“	878 854	900 832	912 779	804 850	803 554	823 280
ПАСИВИ	5 158 466	5 168 083	5 266 251	5 390 114	5 288 569	5 387 378
Задължения	4 090 296	4 079 825	4 159 307	4 378 887	4 275 600	4 362 126
1. Кредити на МВФ	2 423 779	2 418 425	2 473 125	2 639 742	2 579 465	2 687 151
2. Други задължения към международни финансови институции	1 641 534	1 637 916	1 674 844	1 724 831	1 686 095	1 663 272
3. Задължения по начислени лихви	2 521	851	1 824	2 774	1 051	2 010
4. Други пасиви	22 462	22 633	9 514	11 540	8 989	9 693
Собствен капитал	1 068 170	1 088 258	1 106 944	1 011 227	1 012 969	1 025 252
5. Основен капитал	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
6. Резерви	849 368	853 099	853 589	927 171	911 817	905 322
7. Неразпределена печалба	198 802	215 159	233 355	64 056	81 152	99 930

Източник: БНБ.

ПАРИЧЕН ОТЧЕТ

(ХИЛ. ЛВ.)

	XII.1998	VI.1999	XII.1999	I.2000	II.2000	III.2000	IV.2000	V.2000	VI.2000
	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация
Валутен курс: лева за 1 ш. д. лева за 1 евро	1.6751	1.8937	1.8937	1.9558	1.9558	1.9558	1.9558	1.9558	2.0467
ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (нето)									
левове	5424536	-381231	5034547	-312889	6150639	-337315	6086467	-340340	6244703
валута	-16206	-674	-17071	-685	-30961	-579	-33424	-579	-32759
валута	5440742	-380557	5051618	-312204	6181600	-336736	6119891	-339761	6277462
левове	8269795	102188	8046702	132698	9480119	122026	9481333	124781	9621261
валута	219	0	9	0	16	0	90	0	23
левове	8269576	102188	8046693	132698	9480103	122026	9481243	124781	9621242
валута	5119371	0	5162228	0	6272081	0	5949990	0	5911913
Международни резерви на БНБ	5119371	0	5162228	0	6272081	0	5949990	0	5911913
валута	3150424	102188	2884474	132698	3208038	122026	3531343	124781	3709348
левове	219	0	9	0	16	0	90	0	23
валута	219	0	9	0	16	0	90	0	23
Други чуждестранни активи	3150205	102188	2884465	132698	3208022	122026	3531253	124781	3709329
левове	322189	0	152602	0	160353	0	165025	0	160894
валута	2828016	102188	2731863	132698	3047669	122026	3366228	124781	3551863
Минус: Чуждестранни пасиви	2845259	483419	3012155	445587	3329480	459341	3394866	465121	3376558
левове	16425	674	17080	685	30977	579	33514	579	32778
валута	2814	0	3991	0	3991	0	3991	0	3991
левове	13611	674	13089	685	26986	579	29523	579	28787
валута	2828834	482745	2995075	444902	3298503	458762	3361352	464542	3343780
левове	1868322	0	2142790	0	2432469	0	2426300	0	2419276
валута	960512	482745	852285	444902	866034	458762	935052	464542	924504
левове	1172637	532940	1149024	474886	1200475	486666	1266016	490579	1208321
валута	4227011	997188	4174995	887075	4237393	890745	4560182	910043	4563067
ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ	1359358	-84861	1104845	137804	1075888	58231	1088291	58254	1173625
левове	2867653	1082049	3070150	749271	3161505	832514	3471891	851789	3389442
валута	509786	-342404	403761	-374949	156043	-300968	415303	-306487	423450
ВЗЕМАНИЯ ОТ ПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР (нето)	-221829	-214143	-723547	-181769	-843632	-113747	-842355	-113737	-816872
левове	731615	-128261	1127308	-193180	999675	-187221	1257658	-192758	1240322
валута	567249	-341628	453823	-374127	186796	-300241	460445	-305760	464842
ВЗЕМАНИЯ ОТ ПРАВИТЕЛСТВОТО (нето)	-165774	-213682	-644124	-181294	-785040	-113377	-771390	-113376	-749612
левове	733023	-127946	1097947	-192833	971836	-186864	1231835	-192384	1214454
валута	1150955	-337793	780906	-370487	561961	-296629	747402	-302057	751897
ВЗЕМАНИЯ ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ (нето)	228179	-212866	-518443	-181026	-550583	-113232	-618771	-113231	-600560
левове	922776	-124927	1299349	-189461	1112544	-183397	1366173	-188826	1352457
валута	1150955	-337793	780906	-370487	561961	-296629	747402	-302057	751897
ВЗЕМАНИЯ ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ (нето)	1150955	-337793	780906	-370487	561961	-296629	747402	-302057	751897
левове	228179	-212866	-518443	-181026	-550583	-113232	-618771	-113231	-600560
валута	922776	-124927	1299349	-189461	1112544	-183397	1366173	-188826	1352457

(продължава)

(продължение)

(хил. лв.)

	XII.1998	VI.1999	XII.1999	I.2000	II.2000	III.2000	IV.2000	V.2000	VI.2000
	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация
Вземания									
левове	3322729	67564	3382343	49851	3503928	50225	3508763	50627	3575623
валута	838064	10287	894061	4676	752753	3817	764630	3817	808844
ДЦК	2484665	57277	2488282	45175	2751175	46408	2744133	46810	2677656
Краткосрочни левове	1580395	62446	1281811	44398	1247157	44596	1279785	44915	1216003
ТБ	527620	6494	371145	927	291145	0	278550	0	251354
Средносрочни левове	527620	6494	371145	927	291145	0	278550	0	251354
ТБ	465302	0	466981	0	506725	0	542314	0	610015
валута	178519	0	287712	0	350371	0	379459	0	424222
ТБ	286783	0	179269	0	156354	0	162855	0	170080
Дългосрочни левове	286783	0	179269	0	156354	0	162855	0	170080
ТБ	587473	55952	443685	43471	449287	44596	458921	44915	351473
валута	94635	1422	93704	1402	89471	1381	91840	1381	96664
ТБ	94635	1422	93704	1402	89471	1381	91840	1381	96664
валута	492838	54530	349981	42069	359816	43215	367081	43534	254809
ТБ	492838	54530	349981	42069	359816	43215	367081	43534	254809
Кредити	1665949	0	1925638	0	2203159	0	2193256	0	2188411
валута	1665949	0	1925638	0	2203159	0	2193256	0	2188411
БНБ	1665949	0	1925638	0	2203159	0	2193256	0	2188411
Други вземания	76385	5118	174894	5453	53612	5629	37222	5712	171209
левове	37290	2371	141500	2347	21766	2436	14781	2436	152182
ТБ	37290	2371	141500	2347	21766	2436	14781	2436	152182
валута	39095	2747	33394	3106	31846	3193	20941	3276	19027
ТБ	39095	2747	33394	3106	31846	3193	20941	3276	19027
Минус депозити	-2171774	-405357	-2601437	-420338	-2941967	-346854	-2761361	-352684	-2823726
левове	-609885	-223153	-1124504	-185702	-1303336	-117049	-1383401	-117048	-1548527
БНБ	-303081	0	-1075974	0	-1087391	0	-1140396	0	-1270694
ТБ	-306804	-223153	-336530	-185702	-215945	-117049	-243005	-117048	-277833
валута	-1561889	-182204	-1188933	-234636	-1638631	-229805	-1377960	-235636	-1275199
БНБ	-1224060	0	-898582	0	-1301167	0	-1036695	0	-936452
ТБ	-337829	-182204	-290351	-234636	-337464	-229805	-341265	-235636	-338747
Минус депозити	-583706	-3835	-327083	-3640	-375165	-3612	-286957	-3703	-287055
левове	-393953	-816	-125681	-268	-234457	-145	-152619	-145	-149052
валута	-189753	-3019	-201402	-3372	-140708	-3467	-134338	-3558	-130188
Вземания	81	0	968	0	6	0	6	0	6
левове	81	0	968	0	6	0	6	0	6
ТБ	81	0	968	0	6	0	6	0	6
Минус депозити	-583787	-3835	-328051	-3640	-375171	-3612	-286963	-3703	-287061
левове	-394034	-816	-126649	-268	-234463	-145	-152625	-145	-149058
БНБ	-302535	0	-100022	0	-222119	0	-132478	0	-133975
ТБ	-91499	-816	-26627	-268	-12344	-145	-15083	-145	-15083

**ВЗЕМАНИЯ ОТ ДЪРЖАВНИ ФОНДОВЕ
И ИЗВЪНБЮДЖЕТНИ СМЕТКИ (нето)**

левове	-3878	-23966	-3878	-23966	-3878	-23966	-3878	-23966	-3878
валута	-135	-116145	-135	-116145	-135	-116145	-135	-116145	-135
Вземания	0	0	0	0	0	0	0	0	0
левове	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ТБ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Минус депозити	-3878	-23966	-3878	-23966	-3878	-23966	-3878	-23966	-3878
левове	-135	-116145	-135	-116145	-135	-116145	-135	-116145	-135
БНБ	0	-102874	0	-102874	0	-102874	0	-102874	0
ТБ	-135	-13957	-135	-13957	-135	-13957	-135	-13957	-135

(продължава)

	XII.1998	VI.1999	XII.1999	I.2000	II.2000	III.2000	IV.2000	V.2000	VI.2000										
	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация										
валута	-189753	-3019	-201402	-3372	-140708	-3467	-134338	-3558	-138003	-3586	-130188	-3646	-123977	-3833	-116145	-3743	-123851	-3645	
БНБ	-118162	0	-137759	0	-82759	0	-72323	0	-80027	0	-72222	0	-68998	0	-72218	0	-75562	0	
ТБ	-71591	-3019	-63643	-3372	-57949	-3467	-62015	-3558	-57976	-3586	-57966	-3646	-54979	-3833	-43927	-3743	-48289	-3645	
ВЗЕМАНИЯ ОТ МЕСТНИ БЮДЖЕТИ (нето)																			
левове	-57463	-776	-50062	-822	-30753	-727	-45142	-727	-41392	-730	-55390	-736	-50920	-756	-49050	-746	-66031	-735	
валута	-56055	-461	-79423	-475	-58592	-370	-70965	-361	-67260	-361	-81423	-361	-77113	-361	-78715	-361	-79344	-360	
Вземания	-1408	-315	29361	-347	27839	-357	25823	-366	25868	-369	26033	-375	26193	-395	29665	-385	13313	-375	
левове на ТБ	17052	1	33550	0	31750	0	29578	0	29558	0	29553	0	29658	0	32895	0	30976	0	
валута на ТБ	17052	1	2475	0	2319	0	2146	0	1972	0	1799	0	1683	0	1465	0	1641	0	
левове на ТБ	0	0	31075	0	29431	0	27432	0	27586	0	27754	0	27975	0	31430	0	29335	0	
Ценни книжа на ТБ	0	0	30725	0	28013	0	25972	0	25972	0	26033	0	26111	0	29148	0	29159	0	
валута на ТБ	0	0	30725	0	28013	0	25972	0	25972	0	26033	0	26111	0	29148	0	29159	0	
Кредити	17042	0	2463	0	2318	0	2145	0	1971	0	1798	0	1594	0	1464	0	1498	0	
левове на ТБ	17042	0	2463	0	2318	0	2145	0	1971	0	1798	0	1594	0	1464	0	1498	0	
Други вземания	10	1	362	0	1419	0	1461	0	1615	0	1722	0	1953	0	2283	0	319	0	
левове на ТБ	10	1	12	0	1	0	1	0	1	0	1	0	89	0	1	0	143	0	
валута на ТБ	0	0	350	0	1418	0	1460	0	1614	0	1721	0	1864	0	2282	0	176	0	
Минус депозити	-74515	-777	-83612	-822	-62503	-727	-74720	-727	-70950	-730	-84943	-736	-80578	-756	-81945	-746	-97007	-735	
левове на ТБ	-73107	-462	-81898	-475	-60911	-370	-73111	-361	-69232	-361	-83222	-361	-78796	-361	-80180	-361	-80985	-360	
валута на ТБ	-1408	-315	-1714	-347	-1592	-357	-1609	-366	-1718	-369	-1721	-375	-1782	-395	-1765	-385	-16022	-375	
ВЗЕМАНИЯ ОТ НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИя СЕКТОР																			
левове	3717225	1339592	3771234	1262024	4081350	1191713	4144879	1216530	4139617	1262177	4257938	1276477	4417977	1277553	4357252	1233315	4296544	1209263	
валута	1581187	129282	1828392	319573	1919520	171978	1930646	171991	1990497	206862	2050064	206955	2095368	196662	2116933	197207	2134016	197349	
	2136038	1210310	1942842	942451	2161830	1019735	2214233	1044539	2149120	1055315	2207874	1069522	2322609	1080891	2240319	1036108	2162528	1011914	
ВЗЕМАНИЯ ОТ НЕФИНАНСОВИ ДЪРЖАВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ																			
левове	945596	380160	792436	324080	713078	312445	690528	315473	693662	328454	691139	331998	706298	343008	669709	337850	621055	329846	
БНБ	299935	34042	260165	73894	216071	70658	219101	70636	230870	82102	226630	82120	232449	82161	219081	82161	204898	82161	
ТБ	1350	0	2066	0	2066	0	2066	0	2066	0	2066	0	2066	0	2066	0	2066	0	
валута	298585	34042	258099	73894	214005	70658	217035	70636	228804	82102	224564	82120	230383	82161	217015	82161	202832	82161	
ТБ	645661	346118	532271	250186	497007	241787	471427	244837	462792	246352	464509	249878	473849	260847	450628	255689	416157	247685	
валута	645661	346118	532271	250186	497007	241787	471427	244837	462792	246352	464509	249878	473849	260847	450628	255689	416157	247685	
ВЗЕМАНИЯ ОТ ЧАСТНИ ПРЕДПРИЯТИЯ																			
левове	2253167	932790	2419914	906529	2788777	845801	2883993	867378	2871349	899980	2980006	910516	3119395	909479	3084801	870566	3059843	854686	
БНБ	801681	95613	1053946	243637	1177078	99291	1191693	99329	1240715	122739	1293622	122818	1315823	112623	1340913	113171	1359054	113310	
ТБ	801681	95613	1053946	243637	1177078	99291	1191693	99329	1240715	122739	1293622	122818	1315823	112623	1340913	113171	1359054	113310	
валута	1451486	839177	1365968	662892	1611699	746510	1692300	768049	1630634	777241	1686384	787698	1803572	796856	1743888	757395	1700789	741376	
ТБ	1451486	839177	1365968	662892	1611699	746510	1692300	768049	1630634	777241	1686384	787698	1803572	796856	1743888	757395	1700789	741376	
ВЗЕМАНИЯ ОТ НАСЕЛЕНИЕТО																			
левове на ТБ	480491	600	516054	1921	532456	3146	528850	3194	528411	3298	540432	3329	559262	3772	569900	3716	578601	3658	
валута на ТБ	476006	109	510302	227	521593	210	517570	207	516412	202	527518	198	545075	203	554719	200	563234	197	
валута на ТБ	4485	491	5752	1694	10843	2936	11280	2987	11999	3096	12914	3131	14187	3569	15181	3516	15367	3461	

(продължава)

(продължение)

(хил. лв.)

	XII.1998	VI.1999	XII.1999	I.2000	II.2000	III.2000	IV.2000	V.2000	VI.2000										
всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация										
ВЗЕМАНИЯ ОТ НЕБАНКОВИ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ																			
левове	37971	26042	42830	29494	47059	30321	41508	30485	46195	30445	46361	30634	33022	21294	32842	21183	37045	21073	
ТБ	3565	1518	3979	1815	4778	1819	2282	1819	2500	1819	2294	1819	2021	1675	2220	1675	6830	1681	
валута	34406	24524	38851	27679	42281	28502	39226	28666	43695	28626	44067	28815	31001	19619	30622	19508	30215	19392	
ТБ	34406	24524	38851	27679	42281	28502	39226	28666	43695	28626	44067	28815	31001	19619	30622	19508	30215	19392	
ДРУГИ ПОЗИЦИИ (нето)																			
левове	-3054374	-464248	-3025971	-412189	-3036918	-404079	-3294166	-431395	-3404987	-439552	-3274022	-459240	-3267919	-423539	-3221699	-425094			
валута	-2980225	-530628	-3219844	-501459	-3195099	-475928	-3462615	-493667	-3519139	-491762	-3566342	-501400	-3439137	-519946	-3446976	-484072	-3429462	-483533	
	-74110	66393	193935	89285	158198	71857	168467	74216	160312	60404	161381	61855	165145	60708	179052	60547	207807	58450	
Собствен капитал																			
Капитал и резерви	-1076050	975025	-1164067	915127	-1436949	864334	-1622980	793975	-1660277	802137	-1683569	800009	-1665203	714011	-1673082	741245	-1740705	708888	
БНБ	-2015532	-200023	-2054971	-190716	-2126069	-191793	-2185044	-192341	-2216116	-192513	-2224592	-192880	-2290223	-200375	-2308218	-199811	-2304819	-198992	
ТБ	-801841	0	-853416	0	-834381	0	-869368	0	-873099	0	-873589	0	-947171	0	-931817	0	-925322	0	
Финансов резултат																			
БНБ	939482	1175048	890904	1105843	689120	1056127	562064	986316	555839	994650	541023	992889	625020	914386	635136	941056	564114	907880	
ТБ	-114414	0	-78964	0	-185121	0	-198802	0	-215159	0	-233354	0	-64056	0	-81155	0	-99931	0	
	1053896	1175048	969868	1105843	874241	1056127	760866	986316	770998	994650	774377	992889	689076	914386	716291	941056	664045	907880	
Други активи и пасиви (нето)																			
левове	-1963341	-1174912	-1768192	-1049031	-1543916	-1001126	-1582656	-944803	-1600622	-964870	-1617097	-969652	-1542898	-917738	-1511741	-910969	-1421567	-889126	
БНБ	-1876574	-1335935	-1965780	-1244972	-1712520	-1177628	-1763772	-1126114	-1773546	-1132343	-1792258	-1139782	-1719880	-1085335	-1700852	-1076693	-1642652	-1050655	
ТБ	-106667	0	-80612	0	-323896	0	-81884	0	-870776	0	-505332	0	-561378	0	-35198	0	-36917	0	
валута	-86767	161023	197588	195941	168604	176502	181116	181311	172924	167473	175161	170130	176982	167597	189111	165724	221085	161529	
БНБ	-105623	0	76874	0	89497	0	90674	0	93453	0	90442	0	95895	0	93410	0	88894	0	
ТБ	18856	161023	120714	195941	79107	176502	90442	181311	79471	167473	84719	170130	81087	167597	95701	165724	132191	161529	
Отношения между БНБ и ТБ																			
левове	-14944	-264348	-93650	-278270	-56036	-267279	-88512	-268623	-93808	-268625	-104295	-269902	-65891	-255511	-83101	-253801	-59383	-244845	
валута	-27601	-169718	-89997	-171614	-45630	-162634	-75863	-161528	-81196	-161556	-90515	-161627	-54054	-148622	-73042	-148624	-46105	-141766	
Каса на ТБ (левове)	12657	-94630	-3653	-106656	-10406	-104645	-12649	-107095	-12612	-107069	-13780	-108275	-11837	-106889	-10059	-105177	-13278	-103079	
Депозити на ТБ в БНБ	-103004	0	-107541	0	-122379	0	-112285	0	-105369	0	-96583	0	-94633	0	-106084	0	-99586	0	
левове	-542333	0	-576404	0	-641938	0	-715824	0	-619790	0	-660855	0	-689756	0	-664968	0	-636898	0	
валута	-380080	0	-319382	0	-463341	0	-592178	0	-454784	0	-431831	0	-420016	0	-392165	0	-344655	0	
левове	-162253	0	-257022	0	-178597	0	-123646	0	-165006	0	-229024	0	-269740	0	-272803	0	-292243	0	
валута	256463	0	246026	0	228621	0	226133	0	224944	0	224699	0	224701	0	224699	0	224697	0	
Вземания на БНБ от ТБ	147597	0	142727	0	134813	0	132326	0	131157	0	130872	0	130872	0	130872	0	130872	0	
левове	108866	0	103299	0	93808	0	93807	0	93807	0	93827	0	93829	0	93827	0	93825	0	
валута	651188	5336	628457	4804	753468	5717	789598	6848	683360	6835	705824	6773	756700	6789	725602	6795	704605	6739	
Резерви на ТБ в БНБ	487566	5138	370719	4804	573628	5717	664650	6848	517038	6835	475439	6773	485134	6789	450899	6795	415769	6739	
левове	163622	198	257738	0	179840	0	124948	0	166322	0	230385	0	271566	0	274703	0	288836	0	
валута	-277258	-269684	-284188	-283074	-273808	-272996	-276134	-275471	-276953	-275460	-277380	-276675	-262903	-262300	-262350	-260596	-252201	-251584	
Кредити от БНБ	-179680	-174856	-176520	-176418	-168351	-168376	-168376	-169218	-168391	-168412	-168400	-168400	-155411	-155411	-156564	-155419	-148505	-148505	
левове	-97578	-94828	-107668	-106656	-105457	-104645	-107758	-107095	-107758	-107069	-108968	-108275	-107492	-106889	-105786	-105177	-103696	-103079	
валута																			

(продължава)

(продължение)

(хил. лв.)

	XII.1998	VI.1999	XII.1999	I.2000	II.2000	III.2000	IV.2000	V.2000	VI.2000									
	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация									
ШИРОКИ ПАРИ МЗ	6597173	151709	6183571	161997	7351114	149351	7352483	150239	7453024	150765	7538321	151731	7695403	131848	7596801	130355	7577770	116429
левове	4013047	81233	3504197	94256	4475466	82770	4342301	82764	4427609	82769	4400309	82760	4480060	57138	4328213	57144	4400997	47955
валута	2584126	70476	2679374	67741	2873648	66581	3010182	67475	3025415	67996	3138012	68971	3215343	74710	3268588	73211	3176773	68474
ПАРИ М1	2758599	0	2277922	0	2996636	0	2857414	0	2880212	0	2877390	0	2948834	0	2780733	0	2886063	0
Пари извън банките	1742026	0	1479052	0	1957350	0	1859682	0	1864398	0	1824008	0	1902485	0	1817287	0	1874636	0
Безсрочни депозити (в левове)	1013573	0	798870	0	1039286	0	997732	0	1015814	0	1053382	0	1046349	0	963446	0	1011427	0
държавни предприятия	381058	0	285937	0	318194	0	308946	0	345255	0	399167	0	379471	0	294064	0	286760	0
ТБ	381058	0	285937	0	318194	0	308946	0	345255	0	399167	0	379471	0	294064	0	286760	0
частни предприятия	534781	0	422280	0	592415	0	553979	0	535374	0	517711	0	527386	0	534835	0	580911	0
ТБ	534781	0	422280	0	592415	0	553979	0	535374	0	517711	0	527386	0	534835	0	580911	0
населението	67774	0	74542	0	103972	0	105087	0	107397	0	112070	0	117924	0	112104	0	120256	0
ТБ	67774	0	74542	0	103972	0	105087	0	107397	0	112070	0	117924	0	112104	0	120256	0
небанкови финансови институции	29960	0	16111	0	24705	0	29720	0	27788	0	24434	0	21568	0	22443	0	23500	0
БНБ	6	0	16	0	9	0	1056	0	24	0	17	0	68	0	14	0	20	0
ТБ	29954	0	16095	0	24696	0	28664	0	27764	0	24417	0	21500	0	22429	0	23480	0
ПАРИ М2 (М1 + квазипари)	6180590	0	5770385	0	6914023	0	6953839	0	7040620	0	7115502	0	7298971	0	7212254	0	7225890	0
Квазипари	3424991	0	3492463	0	3917387	0	4096425	0	4160408	0	4238112	0	4330137	0	4431521	0	4339827	0
Срочни депозити (в левове)	776383	0	762740	0	924799	0	939781	0	960319	0	926729	0	965568	0	988664	0	975877	0
Държавни предприятия	40562	0	59918	0	118793	0	124218	0	126406	0	126406	0	127003	0	160627	0	146624	0
ТБ	40562	0	59918	0	118793	0	124218	0	126406	0	126406	0	127003	0	160627	0	146624	0
Частни предприятия	36534	0	36586	0	69803	0	56231	0	64263	0	62072	0	68819	0	64164	0	67671	0
ТБ	36534	0	36586	0	69803	0	56231	0	64263	0	62072	0	68819	0	64164	0	67671	0
Населението	650135	0	624658	0	684626	0	702536	0	717314	0	717957	0	712433	0	704765	0	701847	0
ТБ	650135	0	624658	0	684626	0	702536	0	717314	0	717957	0	712433	0	704765	0	701847	0
Небанкови финансови институции	49152	0	41578	0	51577	0	56796	0	52336	0	51360	0	57313	0	59108	0	59735	0
БНБ	10001	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ТБ	39151	0	41578	0	51577	0	56796	0	52336	0	51360	0	57313	0	59108	0	59735	0
Слестовни депозити (в левове)	292293	0	312278	0	387856	0	393095	0	405539	0	406322	0	407947	0	404449	0	409596	0
Депозити в чуждестранна валута	2356315	0	2417445	0	2604732	0	2794550	0	2976622	0	2905061	0	2976622	0	3038408	0	2954354	0
Държавни предприятия	389132	0	253658	0	273760	0	305741	0	332309	0	393553	0	355031	0	377554	0	356021	0
БНБ	313	0	324	0	328	0	331	0	332	0	334	0	339	0	337	0	335	0
ТБ	388819	0	253334	0	273432	0	305410	0	331977	0	393219	0	354692	0	37217	0	355686	0
Частни предприятия	474602	0	526974	0	526279	0	581283	0	561114	0	560064	0	576138	0	617002	0	580650	0
ТБ	474602	0	526974	0	526279	0	581283	0	561114	0	560064	0	576138	0	617002	0	580650	0
Население	1404551	0	1555518	0	1722474	0	1793221	0	1820655	0	1865014	0	1959626	0	1955143	0	1930715	0
ТБ	1404551	0	1555518	0	1722474	0	1793221	0	1820655	0	1865014	0	1959626	0	1955143	0	1930715	0
Небанкови финансови институции	88030	0	81295	0	82219	0	83304	0	80472	0	86430	0	85827	0	88709	0	86968	0
ТБ	88030	0	81295	0	82219	0	83304	0	80472	0	86430	0	85827	0	88709	0	86968	0
ПАРИ М3 (М2+ инструменти на паричния пазар, блокирани депозити и депозити в банки в ликвидация)	6597173	151709	6183571	161997	7351114	149351	7352483	150239	7453024	150765	7538321	151731	7695403	131848	7596801	130355	7577770	116429

(продължава)

(продължение)

(хил. лв.)

	XII.1998	VI.1999	XII.1999	I.2000	II.2000	III.2000	IV.2000	V.2000	VI.2000									
	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация									
Инструменти на паричния пазар																		
левове	7627	0	4197	0	56429	0	3804	0	5133	0	5375	0	5027	0	967	0	1210	0
валута	7579	0	3954	0	13921	0	1264	0	1405	0	1862	0	1874	0	871	0	604	0
Депозити срещу внос и блокирани депозити	48	0	243	0	42508	0	2540	0	3728	0	3513	0	3153	0	96	0	606	0
левове	257247	0	246992	0	231311	0	244601	0	256506	0	265713	0	259557	0	253225	0	234241	0
валута	99960	0	53047	0	69484	0	67983	0	97365	0	105246	0	98699	0	96352	0	80902	0
Държавни предприятия	157287	0	193945	0	161827	0	176618	0	159141	0	160467	0	160858	0	156873	0	153339	0
левове	127584	0	134943	0	118605	0	98752	0	99927	0	97405	0	108656	0	105339	0	102588	0
ТБ	34678	0	24718	0	33724	0	34694	0	35802	0	35102	0	44371	0	43606	0	33048	0
валута	92906	0	110225	0	84881	0	64058	0	64125	0	62303	0	64285	0	61733	0	69540	0
Частни предприятия	89296	0	93015	0	97780	0	131162	0	141176	0	143933	0	135735	0	132685	0	116642	0
левове	38257	0	22510	0	29882	0	27675	0	5276	0	5323	0	47403	0	45445	0	41276	0
ТБ	51039	0	70505	0	67898	0	103487	0	85900	0	90610	0	88332	0	87240	0	75366	0
валута	51039	0	70505	0	67898	0	103487	0	85900	0	90610	0	88332	0	87240	0	75366	0
Население	29528	0	10685	0	12182	0	12075	0	12240	0	12215	0	12201	0	12432	0	11620	0
левове	24044	0	5354	0	5495	0	5198	0	5148	0	5466	0	4965	0	5493	0	4973	0
БНБ	17792	0	112	0	31	0	70	0	20	0	10276	0	103	0	42	0	50	0
ТБ	6252	0	5242	0	5464	0	5128	0	5128	0	5190	0	4862	0	5451	0	4923	0
валута	5484	0	5331	0	6687	0	6877	0	7092	0	6749	0	7236	0	6939	0	6647	0
Небанкови финансови институции	10839	0	8349	0	2744	0	2612	0	3163	0	2160	0	2965	0	2769	0	3391	0
левове	2981	0	465	0	383	0	416	0	1139	0	1355	0	1960	0	1808	0	1605	0
ТБ	2981	0	465	0	383	0	416	0	1139	0	1355	0	1960	0	1808	0	1605	0
валута	7858	0	7884	0	2361	0	2196	0	2024	0	805	0	1005	0	961	0	1786	0
ТБ	7858	0	7884	0	2361	0	2196	0	2024	0	805	0	1005	0	961	0	1786	0
Депозити в банки в ликвидация	151709	151709	161997	161997	149351	149351	150239	150239	150765	150765	151731	151731	131848	131848	130355	130355	116429	116429
левове	81233	81233	94256	94256	82770	82770	82764	82764	82769	82769	82760	82760	57138	57138	57144	57144	47955	47955
валута	70476	70476	67741	67741	66581	66581	67475	67475	67996	67996	68971	68971	74710	74710	73211	73211	68474	68474
Държавни предприятия	87960	87960	92294	92294	86769	86769	87554	87554	87811	87811	88343	88343	69843	69843	69082	69082	64762	64762
левове	48795	48795	59498	59498	55510	55510	55523	55523	55531	55531	55547	55547	34607	34607	34624	34624	34324	34324
валута	39165	39165	32796	32796	31259	31259	32031	32031	32280	32280	32796	32796	35236	35236	34458	34458	30438	30438
Частни предприятия	44599	44599	49007	49007	41724	41724	41489	41489	41645	41645	41837	41837	41591	41591	41222	41222	32185	32185
левове	25607	25607	27867	27867	20707	20707	20688	20688	20684	20684	20659	20659	17882	17882	17871	17871	9153	9153
валута	18992	18992	21140	21140	21017	21017	20801	20801	20961	20961	21178	21178	23709	23709	23351	23351	23032	23032
Население	4567	4567	4658	4658	4395	4395	4382	4382	4384	4384	4390	4390	4438	4438	4426	4426	4397	4397
левове	4090	4090	4136	4136	3863	3863	3863	3863	3863	3863	3863	3863	3879	3879	3878	3878	3860	3860
валута	477	477	522	522	532	532	519	519	521	521	521	527	527	559	548	548	537	537
Небанкови финансови институции	14583	14583	16038	16038	16463	16463	16814	16814	16925	16925	17161	17161	15976	15976	15625	15625	15085	15085
левове	2741	2741	2755	2755	2690	2690	2690	2690	2691	2691	2691	2691	770	770	771	771	618	618
валута	11842	11842	13283	13283	13773	13773	14124	14124	14234	14234	14470	14470	15206	15206	14854	14854	14467	14467

Източник: БНБ.

АНАЛИТИЧНА ОТЧЕТНОСТ НА БНБ

(хил. лв.)

	XII.1998	VI.1999	XII.1999	I.2000	II.2000	III.2000	IV.2000	V.2000	VI.2000
ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ	5441560	5314830	6432434	6115015	6069379	6046115	6424768	6285057	6600420
Международни резерви на БНБ	5119371	5162228	6272081	5949990	5911913	5885221	6254960	6118298	6437162
Във валута	5119371	5162228	6272081	5949990	5911913	5885221	6254960	6118298	6437162
Монетарно злато	496368	510724	515611	515611	515611	515611	515611	515611	515611
Резервна позиция в МВФ	76904	82606	87251	88343	88148	90170	92867	90747	89499
Специални права на тираж	50133	152936	158887	123380	97183	99381	194609	161122	158549
Чуждестранни банкноти и монети	17764	41200	33921	19728	20398	22513	28762	40447	38264
Чуждестранни активи при чуждестранни банки	4478202	4374762	5476411	5202928	5190573	5157546	5423111	5310371	5635239
Други чуждестранни активи	322189	152602	160353	165025	157466	160894	169808	166759	163258
Във валута	322189	152602	160353	165025	157466	160894	169808	166759	163258
Акредитиви	874	0	5	0	0	0	0	0	0
Съучастия и инвестиции	321311	152602	160348	165025	157466	160894	169808	166759	163258
Други	4	0	0	0	0	0	0	0	0
ВЗЕМАНИЯ ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ	1665949	1925638	2203159	2193256	2188411	2237909	2397489	2342744	2453684
Във валута	1665949	1925638	2203159	2193256	2188411	2237909	2397489	2342744	2453684
Кредити	1665949	1925638	2203159	2193256	2188411	2237909	2397489	2342744	2453684
ВЗЕМАНИЯ ОТ НЕФИНАНСОВИ ДЪРЖАВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	1350	2066	2066	2066	2066	2066	2066	2066	2066
В левове	1350	2066	2066	2066	2066	2066	2066	2066	2066
ВЗЕМАНИЯ ОТ ТЪРГОВСКИТЕ БАНКИ	256463	246026	228621	226133	224944	224699	224701	224699	224697
В левове	147597	142727	134813	132326	131137	130872	130872	130872	130872
Депозити	28	48	0	0	0	0	0	0	0
Кредити	52277	51555	46948	46948	45759	45494	45494	45494	45494
Просрочени	52277	51555	46948	46948	45759	45494	45494	45494	45494
Други вземания	95292	91124	87865	85378	85378	85378	85378	85378	85378
Във валута	108866	103299	93808	93807	93807	93827	93829	93827	93825
Депозити	2416	2490	1696	1696	1696	1716	1718	1716	1714
Кредити	88818	83645	77283	77283	77283	77283	77283	77283	77283
Просрочени	88818	83645	77283	77283	77283	77283	77283	77283	77283
Други вземания	17632	17164	14829	14828	14828	14828	14828	14828	14828
ДРУГИ АКТИВИ	1063402	1772613	1878896	1937798	1938698	1972865	2037088	1995501	1968015
В левове	153140	161664	170873	208222	209680	210169	218940	219222	219390
Дълготрайни активи	144246	153687	162905	166450	166831	167051	167311	167350	167372
Вътрешнобанкови сметки	29	0	0	0	0	0	0	0	0
Други неклаксифицирани активи	8865	7977	7968	41772	42849	43118	51629	51872	52018
Във валута	910262	1610949	1708023	1729576	1729018	1762696	1818148	1776279	1748625
Други неклаксифицирани активи	910262	1610949	1708023	1729576	1729018	1762696	1818148	1776279	1748625
РЕЗЕРВНИ ПАРИ	2387369	2163013	2721676	2688847	2589581	2581463	2686942	2588353	2611140
Пари извън банките	1742026	1479052	1957350	1859682	1864398	1824008	1902485	1817287	1874636
Емисия	2523489	3111175	5389486	5407560	5394847	5350665	5325964	5313198	5318535
Минус	781463	1632123	3432136	3547878	3530449	3526657	3423479	3495911	3443899
Юбилейни монети	0	0	3188	0	0	0	0	0	0
Каси на БНБ	4194	3551	8747	7572	7298	7287	7006	5910	6417
Резервна каса на БНБ	674265	1521031	3297822	3428021	3417782	3422787	3321840	3383917	3337896
Каси на ТБ	103004	107541	122379	112285	105369	96583	94633	106084	99586
Банкови резерви	645337	683945	764317	828109	725159	757438	784389	771052	736484
В левове	483084	426923	585720	704463	560153	528414	514649	498249	444241
Задължителни минимални резерви	309961	243633	387815	474409	438839	396872	365703	373501	312308
Свръхрезерви	70119	75749	75526	117769	15945	34959	54313	18664	32347
Сетълмент сметки	62422	43033	65828	103213	-100	6476	39221	-2762	20439
Други депозити	4739	5720	3942	5715	5671	5667	5671	5671	4473
Други пасиви	2958	26996	5756	8841	10374	22816	9421	15755	7435
Каси на ТБ	103004	107541	122379	112285	105369	96583	94633	106084	99586

(продължава)

(продължение)

(хил. лв.)

	XII.1998	VI.1999	XII.1999	I.2000	II.2000	III.2000	IV.2000	V.2000	VI.2000
Във валута	162253	257022	178597	123646	165006	229024	269740	272803	292243
Задължителни минимални резерви	162248	257022	178597	123646	165006	229024	269740	272803	292243
Свръхрезерви	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Разплащателни сметки	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Други депозити на небанкови институции и население в левове	6	16	9	1056	24	17	68	14	20
СРОЧНИ, СПЕСТОВНИ И ДЕПОЗИТИ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА	10314	324	328	331	332	334	339	337	335
Срочни депозити (в левове)	10001	0	0	0	0	0	0	0	0
Небанкови финансови институции	10001	0	0	0	0	0	0	0	0
Депозити в чуждестранна валута	313	324	328	331	332	334	339	337	335
Държавни предприятия	313	324	328	331	332	334	339	337	335
ИНСТРУМЕНТИ НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР И БЛОКИРАНИ ДЕПОЗИТИ	17792	112	31	70	20	10276	103	42	50
Депозити срещу внос и блокирани депозити	17792	112	31	70	20	10276	103	42	50
В левове	17792	112	31	70	20	10276	103	42	50
Население	17792	112	31	70	20	10276	103	42	50
ЧУЖДЕСТРАННИ ПАСИВИ	1871136	2146781	2436460	2430291	2423267	2478941	2646507	2585061	2693706
В левове	2814	3991	3991	3991	3991	3991	3991	4545	4545
Задължения към МВФ	2814	3991	3991	3991	3991	3991	3991	4545	4545
Във валута	1868322	2142790	2432469	2426300	2419276	2474950	2642516	2580516	2689161
Задължения към МВФ	1868322	2142790	2432469	2426300	2419276	2474950	2642516	2580516	2689161
ДЕПОЗИТИ НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ	1527141	1974556	2388558	2177091	2207146	2161992	2569096	2550923	2824620
В левове	303081	1075974	1087391	1140396	1270694	1439085	1640764	1654209	1812687
Във валута	1224060	898582	1301167	1036695	936452	722907	928332	896714	1011933
ДЕПОЗИТИ НА ДЪРЖАВНИ ФОНДОВЕ И ИЗВЪНБЮДЖЕТНИ СМЕТКИ	420697	237781	304878	204801	214002	218376	193630	175092	177738
В левове	302535	100022	222119	132478	133975	146154	124632	102874	102176
Извънбюджетни сметки	302535	100022	222119	132478	133975	146154	124632	102874	102176
Във валута	118162	137759	82759	72323	80027	72222	68998	72218	75562
Държавни фондове	6281	6403	5873	5833	5824	5968	5915	5958	6135
Извънбюджетни сметки	111881	131356	76886	66490	74203	66254	63083	66260	69427
СОБСТВЕН КАПИТАЛ	916255	932380	1019502	1068170	1088258	1106943	1011227	1012972	1025253
Основен капитал	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000
Резерви	781841	833416	814381	849368	853099	853589	927171	911817	905322
Финансов резултат	114414	78964	185121	198802	215159	233354	64056	81155	99931
Печалба (загуба)	0	0	0	184683	184688	184688	0	0	0
Финансови приходи	282349	113076	256730	20268	41263	64417	85476	109082	134140
минус финансови разходи	-139203	-12564	-26258	-3440	-5698	-7942	-10106	-13214	-16494
минус разходи за издръжка	-28732	-21548	-45351	-2709	-5094	-7809	-11314	-14713	-17715
ДРУГИ ПАСИВИ	1278023	1806227	1873743	1904672	1900894	1925325	1978267	1937289	1916038
В левове	262138	272152	255217	265770	265329	253071	256014	254420	256307
Разчети с международни институции	159	662	77	77	77	77	77	81	373
Вътрешнобанкови сметки	0	12240	0	12120	12048	2	1978	1143	1876
Други неklasифицирани пасиви	971	1021	11647	8936	8886	8053	8090	6456	6585
Амортизации и провизии	261008	258229	243493	244637	244318	244939	245869	246740	247473
Във валута	1015885	1534075	1618526	1638902	1635565	1672254	1722253	1682869	1659731
Разчети с международни институции	1015885	1534053	1618526	1638798	1635177	1672162	1722190	1682865	1659731
Други неklasифицирани пасиви	0	22	0	104	388	92	63	4	0

Източник: БНБ.

АНАЛИТИЧНА ОТЧЕТНОСТ НА ТЪРГОВСКИТЕ БАНКИ

	XI.1998	VI.1999	XII.1999	I.2000	II.2000	III.2000	IV.2000	V.2000	VI.2000	(хил. лв.)								
	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация									
РЕЗЕРВИ	651188	5336	628457	4804	753468	5717	789598	6848	683360	6835	705824	6773	756700	6789	725602	6795	704605	6739
ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ	2828235	102188	2731872	132698	3047685	122026	3366318	124781	3551882	126499	3742901	127945	3708019	133285	3764407	130417	3769825	124113
ВЗЕМАНИЯ ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ	1656780	67564	1456705	49851	1300769	50225	1315507	50627	1387212	50886	1268703	51662	1234810	54069	1225914	52917	1220682	51646
В левове	838064	10287	894061	4676	752753	3817	764630	3817	947967	3715	808844	3715	788602	3714	791347	3714	797799	3714
Във валута	818716	57277	562644	45175	548016	46408	550877	46810	439245	47171	459859	47947	446208	50355	434567	49203	422883	47932
ВЗЕМАНИЯ ОТ ДЪРЖАВНИ ФОНДОВЕ И ИЗВЪНБЮДЖЕТНИ СМЕТКИ	81	0	968	0	6	0	6	0	6	0	6	0	7	0	9	0	10	0
В левове	81	0	968	0	6	0	6	0	6	0	6	0	7	0	9	0	10	0
ВЗЕМАНИЯ ОТ МЕСТНИТЕ БЮДЖЕТИ	17052	1	33550	0	31750	0	29578	0	29558	0	29553	0	29658	0	32895	0	30976	0
В левове	17052	1	2475	0	2319	0	2146	0	1972	0	1799	0	1683	0	1465	0	1641	0
Във валута	0	0	31075	0	29431	0	27432	0	27586	0	27754	0	27975	0	31430	0	29335	0
ВЗЕМАНИЯ ОТ НЕФИНАНСОВИ ДЪРЖАВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	944246	380160	790370	324080	711012	312445	688462	315473	691596	328454	689073	331998	704232	343008	667643	337850	618989	329846
В левове	298585	34042	258099	73894	214005	70658	217035	70636	228804	82102	224564	82120	230383	82161	217015	82161	202832	82161
Във валута	645661	346118	532271	250186	497007	241787	471427	244837	462792	246352	464509	249878	473849	260847	450628	255689	416157	247685
ВЗЕМАНИЯ ОТ ЧАСТНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	2253167	932790	2419914	906529	2788777	845801	2883993	867378	2871349	899980	2980006	910516	3119395	909479	3084801	870566	3059843	854686
В левове	801681	93613	1053946	243637	1170708	99291	1191693	99329	1240715	122739	1293622	122818	1315823	112623	1346913	113171	1359054	113310
Във валута	1451486	839177	1365968	662892	1611699	746510	1692300	768049	1630634	777241	1686384	787698	1803572	796856	1743888	757395	1700789	741376
ВЗЕМАНИЯ ОТ НАСЕЛЕНИЕТО	480491	600	516054	1921	532436	3146	528850	3194	528411	3298	540432	3329	559262	3772	569900	3716	578601	3658
В левове	476006	109	510302	227	521593	210	517570	207	516412	202	527518	198	545075	203	554719	200	563234	197
Във валута	4485	491	5752	1694	10843	2936	11280	2987	11999	3096	12914	3131	14187	3569	15181	3516	15367	3461
ВЗЕМАНИЯ ОТ НЕБАНКОВИ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ	37971	26042	42830	29494	47059	30321	41508	30485	46195	30445	46361	30634	33022	21294	32842	21183	37045	21073
В левове	3565	1518	3979	1815	4778	1819	2282	1819	2500	1819	2294	1819	2021	1675	2220	1675	6830	1681
Във валута	34406	24524	38851	27679	42281	28502	39226	28666	43695	28626	44067	28815	31001	19619	30622	19508	30215	19392
ДРУГИ АКТИВИ	28414344	1863099	40305489	2487820	41271914	2436182	1533649	455440	1538266	448848	1586456	451700	1569604	452552	1550467	463927	1496655	448207
В левове	25058496	1060698	36680591	1823509	37535958	1779538	1040655	230884	1051164	237769	1086276	237255	1072473	231470	1084960	245789	1031944	235397
Във валута	3355848	802401	3624898	664311	3735956	656644	492994	224556	487102	211079	500180	214445	497131	221082	465507	218138	464711	212810
БЕЗСРОЧНИ ДЕПОЗИТИ (в левове)	1013567	0	798854	0	1039277	0	996676	0	1015790	0	1053365	0	1046281	0	963432	0	1011407	0
държавни предприятия	381058	0	285937	0	318194	0	308946	0	345255	0	399167	0	379471	0	294064	0	286760	0
частни предприятия	534781	0	422280	0	592415	0	553979	0	535374	0	517711	0	527386	0	534835	0	580911	0
население	67774	0	74542	0	103972	0	105087	0	107397	0	112070	0	117924	0	112104	0	120256	0
небанковски финансови институции	29954	0	16095	0	24696	0	28664	0	27764	0	24417	0	21500	0	22429	0	23480	0

(продължава)

(продължение)

(хил. лв.)

	XII.1998	VI.1999	XII.1999	I.2000	II.2000	III.2000	IV.2000	V.2000	VI.2000									
	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация									
СРОЧНИ, СПЕСТОВНИ И ДЕПОЗИТИ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА																		
3414677	0	3492139	0	3917059	0	4096094	0	4160076	0	4237778	0	4349798	0	4431184	0	4339492	0	
СРОЧНИ ДЕПОЗИТИ (в левове)																		
766382	0	762740	0	924799	0	939781	0	960319	0	926729	0	965568	0	988664	0	975877	0	
40562	0	59918	0	118793	0	124218	0	126406	0	95340	0	127003	0	160627	0	146624	0	
36534	0	36586	0	69803	0	56231	0	64263	0	62072	0	68819	0	64164	0	67671	0	
650135	0	624658	0	684626	0	702536	0	717314	0	717957	0	712433	0	704765	0	701847	0	
39151	0	41578	0	51577	0	56796	0	52336	0	51360	0	57313	0	59108	0	59735	0	
292293	0	312278	0	387856	0	393095	0	405539	0	406322	0	407947	0	404449	0	409596	0	
СПЕСТОВНИ ДЕПОЗИТИ (в левове)																		
2356002	0	2417121	0	2604404	0	2763218	0	2794218	0	2904727	0	2976283	0	3038071	0	2954019	0	
388819	0	253334	0	273432	0	305410	0	331977	0	393219	0	354692	0	377217	0	355686	0	
474602	0	526974	0	526279	0	581283	0	561114	0	560064	0	576138	0	617002	0	580650	0	
1404551	0	1555518	0	1722474	0	1793221	0	1820655	0	1865014	0	1959626	0	1955143	0	1930715	0	
88030	0	81295	0	82219	0	83304	0	80472	0	86430	0	85827	0	88709	0	86968	0	
ИНСТРУМЕНТИ НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР, БЛОКИРАНИ ДЕПОЗИТИ И ДЕПОЗИТИ В БАНКИ В ЛИКВИДАЦИЯ																		
398791	151709	413074	161997	437060	149351	398574	150239	412384	150765	412543	151731	396329	131848	384505	130355	351830	116429	
ПОЛУЧЕНИ ЗАЕМИ И СЪУЧАСТИЯ																		
В левове																		
7627	0	4197	0	56429	0	3804	0	5133	0	5375	0	5027	0	967	0	1210	0	
7579	0	3954	0	13921	0	1264	0	1405	0	1862	0	1874	0	871	0	604	0	
7470	0	3730	0	0	0	1001	0	1148	0	97	0	182	0	182	0	182	0	
33	0	17	0	13654	0	2	0	0	0	1512	0	1444	0	445	0	182	0	
76	0	207	0	267	0	261	0	257	0	253	0	248	0	244	0	240	0	
48	0	243	0	42508	0	2540	0	3728	0	3513	0	3153	0	96	0	606	0	
27	0	203	0	42118	0	2140	0	3359	0	3104	0	2776	0	10	0	473	0	
0	0	32	0	32	0	32	0	32	0	32	0	32	0	32	0	32	0	
21	0	8	0	358	0	368	0	337	0	377	0	345	0	54	0	101	0	
ДЕПОЗИТИ СРЕЩУ ВНОС И БЛОКИРАНИ ДЕПОЗИТИ																		
В левове																		
239455	0	246880	0	231280	0	244531	0	256486	0	255437	0	259454	0	253183	0	234191	0	
82168	0	52935	0	69453	0	67913	0	97345	0	94970	0	98596	0	96310	0	80852	0	
34678	0	24718	0	33724	0	34694	0	35802	0	35102	0	44371	0	43606	0	33048	0	
38257	0	22510	0	29882	0	27675	0	55276	0	53523	0	47403	0	45445	0	41276	0	
6252	0	5242	0	5464	0	5128	0	5128	0	5190	0	4862	0	5451	0	4923	0	
2981	0	465	0	383	0	416	0	1139	0	1355	0	1960	0	1808	0	1605	0	
157287	0	193945	0	161827	0	176618	0	159141	0	160467	0	160858	0	156873	0	153339	0	
92906	0	110225	0	84881	0	64058	0	64125	0	62303	0	64285	0	61733	0	69540	0	
51039	0	70505	0	67898	0	103487	0	85900	0	90610	0	88332	0	87240	0	75366	0	
5484	0	5331	0	6687	0	6877	0	7092	0	6749	0	7236	0	6939	0	6647	0	
7858	0	7884	0	2361	0	2196	0	2024	0	805	0	1005	0	961	0	1786	0	

(грoль-гжавa)

(продължение)

(хил. лв.)

	XII.1998	VI.1999	XII.1999	I.2000	II.2000	III.2000	IV.2000	V.2000	VI.2000
	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация	всички в т.ч. в банки ликвидация
ДЕПОЗИТИ В БАНКИ В ЛИКВИДАЦИЯ									
В левове	151709	161997	149351	150239	150765	151731	131848	130355	116429
държавни предприятия	81233	94256	82770	82764	82769	82760	57138	57144	47955
частни предприятия	48795	59498	55510	55523	55531	55547	34607	34624	34324
население	25607	27867	20707	20688	20684	20659	17882	17871	9153
небанковски финансови институции	4090	4090	4136	3863	3863	3863	3879	3878	3860
Във валута	2741	2755	2690	2690	2691	2691	770	771	618
държавни предприятия	70476	67741	66581	67475	67996	68971	74710	73211	68474
частни предприятия	39165	32796	31259	32031	32280	32796	35236	34458	30438
население	18992	18992	21140	20801	20961	21178	23709	23351	23032
небанковски финансови институции	477	522	532	519	521	527	559	548	537
	11842	13283	13773	14124	14234	14470	15206	14854	14467
ЧУЖДЕСТРАННИ ПАСИВИ									
В левове	974123	483419	865374	445587	893020	459341	964575	465121	953291
Във валута	13611	674	13089	685	26986	579	28787	579	30905
	960512	482745	852285	444902	866034	458762	935052	464542	924504
ДЕПОЗИТИ НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ									
В левове	644633	405357	626881	420338	553409	346854	584270	352684	616580
Във валута	306804	223153	336530	185702	215945	117049	243005	117048	277833
	337829	182204	290351	234636	337464	229805	341265	235636	338747
ДЕПОЗИТИ НА ДЪРЖАВНИ ФОНДОВЕ И ИЗВЪНБЮДЖЕТНИ СМЕТКИ									
В левове	163090	3835	90270	3640	70293	3612	82162	3703	73059
Във валута	91499	816	26627	268	12344	145	15083	145	22393
	71591	3019	63643	3372	57949	3467	62015	3558	57976
ДЕПОЗИТИ НА МЕСТНИТЕ БЮДЖЕТИ									
В левове	74515	777	83612	822	62503	727	70950	730	84943
Във валута	73107	462	81898	475	60911	370	73111	361	83222
	1408	315	1714	347	1592	357	1609	366	1718
ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ БНБ									
В левове	277258	269684	284188	283074	273808	272996	276134	275471	276653
Във валута	179680	174856	176520	176418	168351	168351	168376	168376	168400
	97578	94828	107668	106656	105457	104645	107758	107095	107735
СОБСТВЕН КАПИТАЛ									
Капитал и резерви	159795	-975025	231687	-915127	417447	-864334	554810	-793975	572019
Финансов резултат	1213691	200023	1201555	190716	1291688	191793	1315676	192341	1343017
	-1053896	-1175048	-969868	-1105843	-874241	-1056127	-760866	-986316	-774377
ДРУГИ ПАСИВИ									
В левове	30163064	3038011	42040067	3536851	42820983	3437308	3149431	1400243	1413718
Във валута	26826072	2396633	38535883	3068481	39164134	2957166	2746879	1356998	1370112
в т.ч. провизии	2131133	1388284	1913527	1219268	1807067	1150221	1777681	1093370	1814181
Във валута	3336992	641378	3504184	468370	3656849	480142	402552	43245	407631

Източник: БНБ.

МЕСЕЧНИ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ *

	Номинални		Реални**	
	краткосрочни кредити	едномесечни депозити	краткосрочни кредити	едномесечни депозити
1999 г.				
януари	1.13	0.27	-0.36	-1.20
февруари	1.08	0.27	1.71	0.89
март	1.15	0.27	2.20	1.31
април	1.09	0.27	1.74	0.92
май	1.05	0.27	1.75	0.96
юни	1.08	0.27	1.56	0.74
юли	0.98	0.27	-2.15	-2.83
август	1.08	0.27	0.07	-0.74
септември	1.07	0.27	-0.40	-1.20
октомври	1.05	0.27	0.00	-0.78
ноември	1.06	0.27	0.42	-0.37
декември	0.98	0.27	0.32	-0.39
2000 г.				
януари	0.99	0.27	-2.07	-2.77
февруари	0.94	0.21	0.41	-0.32
март	0.76	0.24	1.35	0.82
април	1.07	0.24	1.95	1.11
май	1.10	0.23	0.87	0.00
юни	0.99	0.27	0.86	0.14

* По левовите кредити и депозити.

** Дефлирани с индекса на потребителските цени.

Източник: БНБ

МЕСЕЧЕН БАЛАНС НА БАНКОВАТА СИСТЕМА КЪМ ДЕКЕМВРИ 1999 г. *

(хил. лв.)

	Общо	в т. ч.	
		левове	валута
А К Т И В И			
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КАСА И ПО РАЗПЛАЩАТЕЛНИ СМЕТКИ В БНБ	916 831	574 866	341 965
Вземания от банки и други финансови институции	2 649 764	114 319	2 535 445
Ценни книжа в оборотен портфейл	968 286	680 665	287 621
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	649 819	125 454	524 365
Предоставени кредити на бюджета	3 518	3 518	0
Предоставени кредити на държавни предприятия	292 296	104 188	188 108
Предоставени кредити на частни предприятия	1 627 921	979 459	648 462
Предоставени кредити на граждани и домакинства	495 285	490 654	4 631
Предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти	2 419 020	1 577 819	841 201
ДОХОДОНОСНИ АКТИВИ	6 686 889	2 498 257	4 188 632
Активи за препродажба	24 140	24 140	0
Вземания по лихви и други активи	204 107	124 306	79 801
Дълготрайни активи	353 544	353 544	0
ОБЩО АКТИВИ	8 185 511	3 575 113	4 610 398
В т. ч. заложени активи	263 405	95 304	168 101
ПАСИВИ И КАПИТАЛ			
Депозити от банки	453 665	131 498	322 167
Депозити от други финансови институции	167 851	76 242	91 609
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	5 490 645	2 527 178	2 963 467
ОБЩО ДЕПОЗИТИ	6 112 161	2 734 918	3 377 243
Краткосрочно привлечени средства	63 422	18 062	45 360
Задължения по лихви и други пасиви	555 808	357 484	198 324
Дългосрочно привлечени средства	170 910	13 597	157 313
Подчинен срочен дълг	0	0	0
ОБЩО ПАСИВИ	6 902 301	3 124 061	3 778 240
Капитал	894 582	894 582	0
Резерви	388 628	388 628	0
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	1 283 210	1 283 210	0
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ	8 185 511	4 407 271	3 778 240
Кредитни заместители	636 144	215 146	420 998
Деривати	495 074	82 561	412 513
ЗАДБАЛАНСОВИ ПАСИВИ	1 131 218	297 707	833 511

* Данните са в деноминирани левове.

Източник : БНБ.

МЕСЕЧЕН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ НА БАНКОВАТА СИСТЕМА КЪМ ДЕКЕМВРИ 1999 г. *

(хил. лв.)

	Общо
Приходи от лихви по вземания от банки и други финансови институции	103 705
Приходи от лихви по кредити на нефинансови институции и други клиенти	295 611
Приходи от ценни книжа в инвестиционен портфейл	51 443
ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	450 759
Разходи за лихви по депозити на банки и други финансови институции	18 101
Разходи за лихви по депозити на нефинансови институции и други клиенти	104 870
Разходи за лихви по привлечени средства	6 790
РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	129 761
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД	320 998
Печалба/загуба от търговия и преценка (намалено с провизии за загуби от кредити)	123 912 9 921
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД И НЕТЕН ДОХОД ОТ ТЪРГОВИЯ И ПРЕОЦЕНКА	434 989
Други нелихвени приходи	170 836
Оперативен резултат от дейността преди разходите по икономически елементи	605 825
Разходи по икономически елементи	394 257
ОПЕРАТИВНА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА ПРЕДИ ОБЛАГАНЕ И ИЗВЪНРЕДНИ ОПЕРАЦИИ	211 568
Печалба/загуба от преценка и извънредни приходи/разходи	74 744
Печалба/загуба преди данъчно облагане	286 312
Нетна печалба/загуба след данъчно облагане	207 030
ТЕКУЩА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА	207 030

* Данните са в деноминирани левове.

Източник : БНБ.

МЕСЕЧЕН БАЛАНС НА БАНКОВАТА СИСТЕМА КЪМ ЮНИ 2000 г.

(хил. лв.)

	Общо	в т. ч.	
		лвовe	валута
А К Т И В И			
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КАСА И ПО РАЗПЛАЩАТЕЛНИ СМЕТКИ В БНБ	864 897	412 139	452 758
Вземания от банки и други финансови институции	3 188 322	112 458	3 075 864
Ценни книжа в оборотен портфейл	1 117 736	721 384	396 352
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	594 620	139 196	455 424
Предоставени кредити на бюджета	7 507	7 507	0
Предоставени кредити на държавни предприятия	201 676	86 344	115 332
Предоставени кредити на частни предприятия	1 878 921	1 099 850	779 071
Предоставени кредити на граждани и домакинства	544 639	535 879	8 760
Предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти	2 632 743	1 729 580	903 163
ДОХОДОНОСНИ АКТИВИ	7 533 421	2 702 618	4 830 803
Активи за препродажба	12 282	12 282	0
Вземания по лихви и други активи	206 907	131 534	75 373
Дълготрайни активи	369 254	369 254	0
ОБЩО АКТИВИ	8 986 761	3 627 827	5 358 934
В т. ч. заложени активи	304 243	125 633	178 610
ПАСИВИ И КАПИТАЛ			
Депозити от банки	507 985	151 240	356 745
Депозити от други финансови институции	177 074	85 233	91 841
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	5 952 667	2 657 906	3 294 761
ОБЩО ДЕПОЗИТИ	6 637 726	2 894 379	3 743 347
Краткосрочно привлечени средства	85 106	30 975	54 131
Задължения по лихви и други пасиви	629 498	445 049	184 449
Дългосрочно привлечени средства	201 878	21 369	180 509
Подчинен срочен дълг	0	0	0
ОБЩО ПАСИВИ	7 554 208	3 391 772	4 162 436
Капитал	1 042 600	1 042 600	0
Резерви	389 953	389 953	0
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	1 432 553	1 432 553	0
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ	8 986 761	4 824 325	4 162 436
Кредитни заместители	634 480	210 548	423 932
Деривати	679 785	17 605	662 180
ЗАДБАЛАНСОВИ ПАСИВИ	1 314 265	228 153	1 086 112

Източник : БНБ.

**МЕСЕЧЕН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
НА БАНКОВАТА СИСТЕМА КЪМ ЮНИ 2000 г.**

(хил. лв.)

	Общо	в т. ч.	
		лвовe	валута
Приходи от лихви по вземания от банки и други финансови институции	78 274	2 634	75 640
Приходи от лихви по кредити на нефинансови институции и други клиенти	169 906	114 882	55 024
Приходи от ценни книжа в инвестиционен портфейл	21 388	9 038	12 350
ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	269 568	126 554	143 014
Разходи за лихви по депозити на банки и други финансови институции	15 213	4 513	10 700
Разходи за лихви по депозити на нефинансови институции и други клиенти	64 969	21 637	43 332
Разходи за лихви по привлечени средства	6 427	466	5 961
РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	86 609	26 616	59 993
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД	182 959	99 938	83 021
Печалба/загуба от търговия и преоценка	92 316	0	0
(намалено с провизии за загуби от кредити)	18 322	0	0
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД И НЕТЕН ДОХОД ОТ ТЪРГОВИЯ И ПРЕОЦЕНКА	256 953	0	0
Други нелихвени приходи	90 709	0	0
Оперативен резултат от дейността преди разходите по икономически елементи	347 662	0	0
Разходи по икономически елементи	205 416	0	0
ОПЕРАТИВНА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА ПРЕДИ ОБЛАГАНЕ И ИЗВЪНРЕДНИ ОПЕРАЦИИ	142 246	0	0
Печалба/загуба от преоценка и извънредни приходи/разходи	26 808	0	0
Печалба/загуба преди данъчно облагане	169 054	0	0
Нетна печалба/загуба след данъчно облагане	121 916	0	0

Източник : БНБ.

МЕСЕЧЕН БАЛАНС НА БАНКИТЕ ОТ ПЪРВА ГРУПА КЪМ ЮНИ 2000 г.

(хил. лв.)

	Общо	в т. ч.	
		левове	валута
А К Т И В И			
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КАСА И ПО РАЗПЛАЩАТЕЛНИ СМЕТКИ В БНБ	438 289	210 980	227 309
Вземания от банки и други финансови институции	1 861 464	20 466	1 840 998
Ценни книжа в оборотен портфейл	523 546	388 981	134 565
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	446 690	123 024	323 666
Предоставени кредити на бюджета	3 903	3 903	0
Предоставени кредити на държавни предприятия	67 977	30 322	37 655
Предоставени кредити на частни предприятия	422 774	329 412	93 362
Предоставени кредити на граждани и домакинства	505 236	505 192	44
Предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти	999 890	868 829	131 061
ДОХОДОНОСНИ АКТИВИ	3 831 590	1 401 300	2 430 290
Активи за препродажба	0	0	0
Вземания по лихви и други активи	102 992	60 340	42 652
Дълготрайни активи	167 117	167 117	0
ОБЩО АКТИВИ	4 539 988	1 839 737	2 700 251
В т. ч. заложені активи	60 801	32 901	27 900
ПАСИВИ И КАПИТАЛ			
Депозити от банки	91 824	34 695	57 129
Депозити от други финансови институции	30 927	10 926	20 001
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	3 267 076	1 613 303	1 653 773
ОБЩО ДЕПОЗИТИ	3 389 827	1 658 924	1 730 903
Краткосрочно привлечени средства	4 210	2 000	2 210
Задължения по лихви и други пасиви	345 400	307 535	37 865
Дългосрочно привлечени средства	50 199	0	50 199
Подчинен срочен дълг	0	0	0
ОБЩО ПАСИВИ	3 789 636	1 968 459	1 821 177
Капитал	515 046	515 046	0
Резерви	235 306	235 306	0
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	750 352	750 352	0
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ	4 539 988	2 718 811	1 821 177
Кредитни заместители	221 283	29 163	192 120
Деривати	464 508	1 692	462 816
ЗАДБАЛАНСОВИ ПАСИВИ	685 791	30 855	654 936

Източник : БНБ.

**МЕСЕЧЕН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
НА БАНКИТЕ ОТ ПЪРВА ГРУПА КЪМ ЮНИ 2000 г.**

(хил. лв.)

	Общо	в т. ч.	
		левове	валута
Приходи от лихви по вземания от банки и други финансови институции	43 939	774	43 165
Приходи от лихви по кредити на нефинансови институции и други клиенти	75 859	65 030	10 829
Приходи от ценни книжа в инвестиционен портфейл	11 723	3 095	8 628
ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	131 521	68 899	62 622
Разходи за лихви по депозити на банки и други финансови институции	1 080	148	932
Разходи за лихви по депозити на нефинансови институции и други клиенти	36 183	16 504	19 679
Разходи за лихви по привлечени средства	85	21	64
РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	37 348	16 673	20 675
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД	94 173	52 226	41 947
Печалба/загуба от търговия и преоценка (намалено с провизии за загуби от кредити)	56 125	0	0
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД И НЕТЕН ДОХОД ОТ ТЪРГОВИЯ И ПРЕОЦЕНКА	142 651	0	0
Други нелихвени приходи	46 203	0	0
Оперативен резултат от дейността преди разходите по икономически елементи	188 854	0	0
Разходи по икономически елементи	77 092	0	0
ОПЕРАТИВНА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА ПРЕДИ ОБЛАГАНЕ И ИЗВЪНРЕДНИ ОПЕРАЦИИ	111 762	0	0
Печалба/загуба от преоценка и извънредни приходи/разходи	10 831	0	0
Печалба/загуба преди данъчно облагане	122 593	0	0
Нетна печалба/загуба след данъчно облагане	87 172	0	0
ТЕКУЩА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА	87 172	0	0

Източник : БНБ.

МЕСЕЧЕН БАЛАНС НА БАНКИТЕ ОТ ВТОРА ГРУПА КЪМ ЮНИ 2000 г.

(хил. лв.)

	Общо	в т. ч.	
		лехове	валута
А К Т И В И			
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КАСА И ПО РАЗПЛАЩАТЕЛНИ СМЕТКИ В БНБ	207 207	102 251	104 956
Вземания от банки и други финансови институции	681 175	51 770	629 405
Ценни книжа в оборотен портфейл	307 508	144 874	162 634
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	119 867	4 968	114 899
Предоставени кредити на бюджета	443	443	0
Предоставени кредити на държавни предприятия	55 854	29 964	25 890
Предоставени кредити на частни предприятия	495 715	364 876	130 839
Предоставени кредити на граждани и домакинства	17 540	17 085	455
Предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти	569 552	412 368	157 184
ДОХОДОНОСНИ АКТИВИ	1 678 102	613 980	1 064 122
Активи за препродажба	2 135	2 135	0
Вземания по лихви и други активи	39 243	33 930	5 313
Дълготрайни активи	95 949	95 949	0
ОБЩО АКТИВИ	2 022 636	848 245	1 174 391
В т. ч. заложени активи	137 594	22 823	114 771
ПАСИВИ И КАПИТАЛ			
Депозити от банки	91 978	37 730	54 248
Депозити от други финансови институции	39 155	11 678	27 477
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	1 464 443	560 327	904 116
ОБЩО ДЕПОЗИТИ	1 595 576	609 735	985 841
Краткосрочно привлечени средства	0	0	0
Задължения по лихви и други пасиви	125 331	90 924	34 407
Дългосрочно привлечени средства	35 014	3 347	31 667
Подчинен срочен дълг	0	0	0
ОБЩО ПАСИВИ	1 755 921	704 006	1 051 915
Капитал	177 761	177 761	0
Резерви	88 954	88 954	0
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	266 715	266 715	0
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ	2 022 636	970 721	1 051 915
Кредитни заместители	138 615	49 612	89 003
Деривати	53 071	1 441	51 630
ЗАДБАЛАНСОВИ ПАСИВИ	191 686	51 053	140 633

Източник : БНБ.

**МЕСЕЧЕН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
НА БАНКИТЕ ОТ ВТОРА ГРУПА КЪМ ЮНИ 2000 г.**

(хил. лв.)

	Общо	в т. ч.	
		лехове	валута
Приходи от лихви по вземания от банки и други финансови институции	16 283	925	15 358
Приходи от лихви по кредити на нефинансови институции и други клиенти	33 429	25 309	8 120
Приходи от ценни книжа в инвестиционен портфейл	5 316	3 712	1 604
ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	55 028	29 946	25 082
Разходи за лихви по депозити на банки и други финансови институции	1 644	651	993
Разходи за лихви по депозити на нефинансови институции и други клиенти	15 203	2 839	12 364
Разходи за лихви по привлечени средства	720	7	713
РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	17 567	3 497	14 070
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД	37 461	26 449	11 012
Печалба/загуба от търговия и преценка	16 679	0	0
(намалено с провизии за загуби от кредити)	18 742	0	0
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД И НЕТЕН ДОХОД ОТ ТЪРГОВИЯ И ПРЕОЦЕНКА	35 398	0	0
Други нелихвени приходи	30 448	0	0
Оперативен резултат от дейността преди разходите по икономически елементи	65 846	0	0
Разходи по икономически елементи	60 778	0	0
ОПЕРАТИВНА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА ПРЕДИ ОБЛАГАНЕ И ИЗВЪНРЕДНИ ОПЕРАЦИИ	5 068	0	0
Печалба/загуба от преценка и извънредни приходи/разходи	11 075	0	0
Печалба/загуба преди данъчно облагане	16 143	0	0
Нетна печалба/загуба след данъчно облагане	9 777	0	0
ТЕКУЩА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА	9 777	0	0

Източник : БНБ.

МЕСЕЧЕН БАЛАНС НА БАНКИТЕ ОТ ТРЕТА ГРУПА КЪМ ЮНИ 2000 г.

(хил. лв.)

	Общо	в т. ч.	
		левове	валута
А К Т И В И			
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КАСА И ПО РАЗПЛАЩАТЕЛНИ СМЕТКИ В БНБ	117 108	59 654	57 454
Вземания от банки и други финансови институции	233 870	14 865	219 005
Ценни книжа в оборотен портфейл	182 114	133 452	48 662
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	15 529	5 814	9 715
Предоставени кредити на бюджета	2 916	2 916	0
Предоставени кредити на държавни предприятия	34 726	19 282	15 444
Предоставени кредити на частни предприятия	448 115	217 123	230 992
Предоставени кредити на граждани и домакинства	8 947	8 207	740
Предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти	494 704	247 528	247 176
ДОХОДОНОСНИ АКТИВИ	926 217	401 659	524 558
Активи за препродажба	691	691	0
Вземания по лихви и други активи	28 829	12 238	16 591
Дълготрайни активи	48 022	48 022	0
ОБЩО АКТИВИ	1 120 867	522 264	598 603
В т. ч. заложени активи	64 161	57 374	6 787
ПАСИВИ И КАПИТАЛ			
Депозити от банки	64 710	26 997	37 713
Депозити от други финансови институции	51 391	27 351	24 040
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	698 926	323 770	375 156
ОБЩО ДЕПОЗИТИ	815 027	378 118	436 909
Краткосрочно привлечени средства	48 619	13 276	35 343
Задължения по лихви и други пасиви	61 286	21 870	39 416
Дългосрочно привлечени средства	43 406	13 873	29 533
Подчинен срочен дълг	0	0	0
ОБЩО ПАСИВИ	968 338	427 137	541 201
Капитал	109 782	109 782	0
Резерви	42 747	42 747	0
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	152 529	152 529	0
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ	1 120 867	579 666	541 201
Кредитни заместители	125 887	46 724	79 163
Деривати	111 246	8 157	103 089
ЗАДБАЛАНСОВИ ПАСИВИ	237 133	54 881	182 252

Източник : БНБ.

**МЕСЕЧЕН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
НА БАНКИТЕ ОТ ТРЕТА ГРУПА КЪМ ЮНИ 2000 г.**

(хил. лв.)

	Общо	в т. ч.	
		левове	валута
Приходи от лихви по вземания от банки и други финансови институции	6 400	770	5 630
Приходи от лихви по кредити на нефинансови институции и други клиенти	26 416	13 889	12 527
Приходи от ценни книжа в инвестиционен портфейл	2 653	1 859	794
ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	35 469	16 518	18 951
Разходи за лихви по депозити на банки и други финансови институции	3 660	1 299	2 361
Разходи за лихви по депозити на нефинансови институции и други клиенти	6 549	1 196	5 353
Разходи за лихви по привлечени средства	2 604	303	2 301
РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	12 813	2 798	10 015
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД	22 656	13 720	8 936
Печалба/загуба от търговия и преоценка	12 102	0	0
(намалено с провизии за загуби от кредити)	-10 102	0	0
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД И НЕТЕН ДОХОД ОТ ТЪРГОВИЯ И ПРЕОЦЕНКА	44 860	0	0
Други нелихвени приходи	968	0	0
Оперативен резултат от дейността преди разходите по икономически елементи	45 828	0	0
Разходи по икономически елементи	34 186	0	0
ОПЕРАТИВНА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА ПРЕДИ ОБЛАГАНЕ И ИЗВЪНРЕДНИ ОПЕРАЦИИ	11 642	0	0
Печалба/загуба от преоценка и извънредни приходи/разходи	1 349	0	0
Печалба/загуба преди данъчно облагане	12 991	0	0
Нетна печалба/загуба след данъчно облагане	10 751	0	0
ТЕКУЩА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА	10 751	0	0

Източник : БНБ.

МЕСЕЧЕН БАЛАНС НА БАНКИТЕ ОТ ЧЕТВЪРТА ГРУПА КЪМ ЮНИ 2000 г.

(хил. лв.)

	Общо	в т. ч.	
		лехове	валута
А К Т И В И			
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КАСА И ПО РАЗПЛАЩАТЕЛНИ СМЕТКИ В БНБ	60 033	33 695	26 338
Вземания от банки и други финансови институции	247 208	23 460	223 748
Ценни книжа в оборотен портфейл	88 443	42 859	45 584
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	12 443	5 299	7 144
Предоставени кредити на бюджета	245	245	0
Предоставени кредити на държавни предприятия	13 204	5 454	7 750
Предоставени кредити на частни предприятия	266 273	94 391	171 882
Предоставени кредити на граждани и домакинства	11 549	4 242	7 307
Предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти	291 271	104 332	186 939
ДОХОДОНОСНИ АКТИВИ	639 365	175 950	463 415
Активи за препродажба	9 456	9 456	0
Вземания по лихви и други активи	31 584	23 197	8 387
Дълготрайни активи	48 127	48 127	0
ОБЩО АКТИВИ	788 565	290 425	498 140
В т. ч. заложени активи	41 687	12 535	29 152
ПАСИВИ И КАПИТАЛ			
Депозити от банки	95 992	9 360	86 632
Депозити от други финансови институции	48 224	31 020	17 204
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	266 391	100 052	166 339
ОБЩО ДЕПОЗИТИ	410 607	140 432	270 175
Краткосрочно привлечени средства	32 277	15 699	16 578
Задължения по лихви и други пасиви	49 949	22 954	26 995
Дългосрочно привлечени средства	61 610	4 149	57 461
Подчинен срочен дълг	0	0	0
ОБЩО ПАСИВИ	554 443	183 234	371 209
Капитал	212 353	212 353	0
Резерви	21 769	21 769	0
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	234 122	234 122	0
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ	788 565	417 356	371 209
Кредитни заместители	75 383	56 993	18 390
Деривати	17 940	1 300	16 640
ЗАДБАЛАНСОВИ ПАСИВИ	93 323	58 293	35 030

Източник : БНБ.

**МЕСЕЧЕН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
НА БАНКИТЕ ОТ ЧЕТВЪРТА ГРУПА КЪМ ЮНИ 2000 г.**

(хил. лв.)

	Общо	в т. ч.	
		лехове	валута
Приходи от лихви по вземания от банки и други финансови институции	6 729	91	6 638
Приходи от лихви по кредити на нефинансови институции и други клиенти	19 983	6 099	13 884
Приходи от ценни книжа в инвестиционен портфейл	1 530	206	1 324
ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	28 242	6 396	21 846
Разходи за лихви по депозити на банки и други финансови институции	4 258	537	3 721
Разходи за лихви по депозити на нефинансови институции и други клиенти	3 715	753	2 962
Разходи за лихви по привлечени средства	2 378	135	2 243
РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	10 351	1 425	8 926
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД	17 891	4 971	12 920
Печалба/загуба от търговия и преоценка	5 550	0	0
(намалено с провизии за загуби от кредити)	4 505	0	0
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД И НЕТЕН ДОХОД ОТ ТЪРГОВИЯ И ПРЕОЦЕНКА	18 936	0	0
Други нелихвени приходи	8 773	0	0
Оперативен резултат от дейността преди разходите по икономически елементи	27 709	0	0
Разходи по икономически елементи	22 280	0	0
ОПЕРАТИВНА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА ПРЕДИ ОБЛАГАНЕ И ИЗВЪНРЕДНИ ОПЕРАЦИИ	5 429	0	0
Печалба/загуба от преоценка и извънредни приходи/разходи	3 103	0	0
Печалба/загуба преди данъчно облагане	8 532	0	0
Нетна печалба/загуба след данъчно облагане	6 571	0	0
ТЕКУЩА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА	6 571	0	0

Източник : БНБ.

МЕСЕЧЕН БАЛАНС НА БАНКИТЕ ОТ ПЕТА ГРУПА КЪМ ЮНИ 2000 г.

(хил. лв.)

	Общо	в т. ч.	
		лехове	валута
А К Т И В И			
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КАСА И ПО РАЗПЛАЩАТЕЛНИ СМЕТКИ В БНБ	42 260	5 559	36 701
Вземания от банки и други финансови институции	164 605	1 897	162 708
Ценни книжа в оборотен портфейл	16 125	11 218	4 907
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	91	91	0
Предоставени кредити на бюджета	0	0	0
Предоставени кредити на държавни предприятия	29 915	1 322	28 593
Предоставени кредити на частни предприятия	246 044	94 048	151 996
Предоставени кредити на граждани и домакинства	1 367	1 153	214
Предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти	277 326	96 523	180 803
ДОХОДОНОСНИ АКТИВИ	458 147	109 729	348 418
Активи за препродажба	0	0	0
Вземания по лихви и други активи	4 259	1 829	2 430
Дълготрайни активи	10 039	10 039	0
ОБЩО АКТИВИ	514 705	127 156	387 549
В т. ч. заложенi активи	0	0	0
ПАСИВИ И КАПИТАЛ			
Депозити от банки	163 481	42 458	121 023
Депозити от други финансови институции	7 377	4 258	3 119
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	255 831	60 454	195 377
ОБЩО ДЕПОЗИТИ	426 689	107 170	319 519
Краткосрочно привлечени средства	0	0	0
Задължения по лихви и други пасиви	47 532	1 766	45 766
Дългосрочно привлечени средства	11 649	0	11 649
Подчинен срочен дълг	0	0	0
ОБЩО ПАСИВИ	485 870	108 936	376 934
Капитал	27 658	27 658	0
Резерви	1 177	1 177	0
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	28 835	28 835	0
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ	514 705	137 771	376 934
Кредитни заместители	73 312	28 056	45 256
Деривати	33 020	5 015	28 005
ЗАДБАЛАНСОВИ ПАСИВИ	106 332	33 071	73 261

Източник : БНБ.

**МЕСЕЧЕН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
НА БАНКИТЕ ОТ ПЕТА ГРУПА КЪМ ЮНИ 2000 г.**

(хил. лв.)

	Общо	в т. ч.	
		лехове	валута
Приходи от лихви по вземания от банки и други финансови институции	4 923	74	4 849
Приходи от лихви по кредити на нефинансови институции и други клиенти	14 219	4 555	9 664
Приходи от ценни книжа в инвестиционен портфейл	166	166	0
ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	19 308	4 795	14 513
Разходи за лихви по депозити на банки и други финансови институции	4 571	1 878	2 693
Разходи за лихви по депозити на нефинансови институции и други клиенти	3 319	345	2 974
Разходи за лихви по привлечени средства	640	0	640
РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	8 530	2 223	6 307
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД	10 778	2 572	8 206
Печалба/загуба от търговия и преоценка (намалено с провизии за загуби от кредити)	1 860	0	0
	-2 470	0	0
НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД И НЕТЕН ДОХОД ОТ ТЪРГОВИЯ И ПРЕОЦЕНКА	15 108	0	0
Други нелихвени приходи	4 317	0	0
Оперативен резултат от дейността преди разходите по икономически елементи	19 425	0	0
Разходи по икономически елементи	11 080	0	0
ОПЕРАТИВНА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА ПРЕДИ ОБЛАГАНЕ И ИЗВЪНРЕДНИ ОПЕРАЦИИ	8 345	0	0
Печалба/загуба от преоценка и извънредни приходи/разходи	450	0	0
Печалба/загуба преди данъчно облагане	8 795	0	0
Нетна печалба/загуба след данъчно облагане	7 645	0	0
ТЕКУЩА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА	7 645	0	0

Източник : БНБ.

СЪОТНОШЕНИЯ НА ВИСОКОЛИКВИДНИ АКТИВИ *

(процент от депозитите)

Юни 2000 г.

I група	Първична ликвидност	12.93
	Вторична ликвидност	28.11
II група	Първична ликвидност	12.99
	Вторична ликвидност	35.60
III група	Първична ликвидност	14.37
	Вторична ликвидност	38.45
IV група	Първична ликвидност	14.62
	Вторична ликвидност	30.90
V група	Първична ликвидност	9.90
	Вторична ликвидност	13.95
ОБЩО ЗА БАНКОВАТА СИСТЕМА	Първична ликвидност	13.03
	Вторична ликвидност	30.56

* От юни 1999 г. вторичната ликвидност е представена като отношение на високоликвидните активи към привлечените средства по смисъла на Наредба № 11 на БНБ.

Източник: БНБ.

**КАПИТАЛОВА АДЕКВАТНОСТ НА ТЪРГОВСКИТЕ БАНКИ КЪМ 30 ЮНИ 2000 г.
(съгласно Наредба № 8 на БНБ)**

	Капиталова база [хил. лв.]	Първичен капитал [хил. лв.]	Общ рисков компонент (2000.2 + 3000.2 + 4000.2) [хил. лв.]	Обща капиталова адекватност (1000/5100) [%]	Адекватност на първичния капитал (1100/5100) [%]	Степен на покритие на активите (1000/5100) [%]
I група	697 030	460 534	1 522 323	45.79	30.25	15.39
II група	243 393	174 419	855 584	28.45	20.39	11.91
III група	143 296	116 252	648 657	22.09	17.92	12.68
IV група	226 663	194 420	429 426	52.78	45.27	28.00
Общо за банковата система*	1 310 382	945 625	3 455 991	37.92	27.36	15.39

* В изчисленията за банковата система не участва V група.

Източник: БНБ.

СЪСТОЯНИЕ НА КРЕДИТНИЯ ПОРТФЕЛ НА ТЪРГОВСКИТЕ БАНКИ КЪМ 30 ЮНИ 2000 Г.

	Вземания от банки и други финансови институции (хил. лв.)	Процент от общото	Вземания от нефинансови институции и други клиенти (хил. лв.)	Процент от общото	Други класифицирани балансови експозиции (хил. лв.)	Процент от общото	Отчетна стойност общо (хил. лв.)	Процент от общото
Редовни експозиции	3 247 036	99,07	2 395 816	78,04	70 493	70,12	5 713 345	88,60
Експозиции под наблюдение	0	0,00	205 893	6,71	3 635	3,62	209 528	3,25
Нередовни експозиции	0	0,00	59 018	1,92	379	0,38	59 397	0,92
Съмнителни експозиции	0	0,00	86 063	2,80	226	0,22	86 289	1,34
Загуба	30 582	0,93	323 221	10,53	25 804	25,67	379 607	5,89
ОБЩО ЗА БАНКОВАТА СИСТЕМАТА	3 277 618	100,00	3 070 011	100,00	100 537	100,00	6 448 166	100,00
I група	1 907 738	100,00	960 549	88,58	47 627	91,57	2 915 914	95,79
Редовни експозиции	0	0,00	39 915	3,68	0	0,00	39 915	1,31
Експозиции под наблюдение	0	0,00	20 535	1,89	0	0,00	20 535	0,67
Нередовни експозиции	0	0,00	25 706	2,37	0	0,00	25 706	0,84
Съмнителни експозиции	10	0,00	37 664	3,47	4 385	8,43	42 059	1,38
Загуба	1 907 748	100,00	1 084 369	100,00	52 012	100,00	3 044 129	100,00
II група	686 948	96,15	484 030	58,55	7 238	29,10	1 178 216	75,23
Редовни експозиции	0	0,00	50 837	6,15	0	0,00	50 837	3,25
Експозиции под наблюдение	0	0,00	12 117	1,47	0	0,00	12 117	0,77
Нередовни експозиции	0	0,00	34 380	4,16	0	0,00	34 380	2,20
Съмнителни експозиции	27 521	3,85	245 345	29,68	17 635	70,90	290 501	18,55
Загуба	714 469	100,00	826 709	100,00	24 873	100,00	1 566 051	100,00
III група	237 712	98,82	448 832	84,11	12 898	97,70	699 442	88,83
Редовни експозиции	0	0,00	51 139	9,58	0	0,00	51 139	6,49
Експозиции под наблюдение	0	0,00	5 447	1,02	0	0,00	5 447	0,69
Нередовни експозиции	0	0,00	10 515	1,97	0	0,00	10 515	1,34
Съмнителни експозиции	2 837	1,18	17 718	3,32	303	2,30	20 858	2,65
Загуба	240 549	100,00	533 651	100,00	13 201	100,00	787 401	100,00
IV група	249 839	99,91	256 591	77,88	2 362	23,43	508 792	86,30
Редовни експозиции	0	0,00	27 248	8,27	3 635	36,05	30 883	5,24
Експозиции под наблюдение	0	0,00	11 640	3,53	379	3,76	12 019	2,04
Нередовни експозиции	0	0,00	15 462	4,69	226	2,24	15 688	2,66
Съмнителни експозиции	214	0,09	18 515	5,62	3 481	34,52	22 210	3,77
Загуба	250 053	100,00	329 456	100,00	10 083	100,00	589 592	100,00
V група	164 799	100,00	245 814	83,09	368	100,00	410 981	89,15
Редовни експозиции	0	0,00	36 754	12,42	0	0,00	36 754	7,97
Експозиции под наблюдение	0	0,00	9 279	3,14	0	0,00	9 279	2,01
Нередовни експозиции	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Съмнителни експозиции	0	0,00	3 979	1,35	0	0,00	3 979	0,86
Загуба	164 799	100,00	295 826	100,00	368	100,00	460 993	100,00

Източник: БНБ.

По-важни решения на Управителния съвет на БНБ

- 7 януари** Приема се Наредба № 2 за лицензиите и разрешенията, издавани от Българската народна банка.
- 13 април** Приема се Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 на БНБ за капиталовата адекватност на банките.
- 11 май** От 22 май 2000 г. БНБ пуска в обращение сребърна възпоменателна монета „Вдигане на тежести“, посветена на XXVII летни олимпийски игри в Сидни, с номинална стойност 10 лева, емисия 2000 г.
- От 29 май 2000 г. БНБ пуска в обращение сребърна възпоменателна монета „Църквата Пантократор“ – ЕВРО, с номинална стойност 10 лева, емисия 2000 г.
- 1 юни** Приема се Наредба за изменение на Наредба № 21 за задължителните минимални резерви, които банките поддържат при Българската народна банка.

